הארץ

0.85 ש"ח יום א' ה' בתמוז תשמ"ז, 5 ביולי 1987 VOL. 68/20726 JULY 5 1987

שמיר ופרס נוטים ל"לביא מצומק"; רבין יציג היום את הצעות ארה"ב

התעשיה האווירית הציעה: ב־10 השנים הבאות יקוצצו הוצאות הפיתוח מ־550 מיליון דולר ל־150 מיליון לשנה; עלות שעת עבודה תוקטן; שכר הבכירים יקוצץ בכ־10%; ייוצרו 75 מטוסים בלבד ● הצעה זו יקרה מרכישת מטוסי אף־16 סי ● גורמים בצה"ל: חשש מפני החלטת ממשלה ש'תמרח' את הנושא ● פקידים בממשל: המשך הפרוייקט יתקבל בארה"ב כבזבוז מכוון של כסף אמריקאי למען יוקרה ישראלית בלי הצדקה בטחונית

מאת עקיבא אלדר, צבי בראל, ראובן פדהצור וצבי זרחיה, סופרי "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו, שמעון פרס, נוטים לתמוך בהצעה להמשיך בפיתוח הלביא, תוך צמצום ניכר של היקף הפרוייקט ועלויותיו. השניים יי־ וועדו הבוקר, לפני ישיבת הממשלה, עם שר הביטחון, יצחק רבין, וישמעו מפיו דיווח על ההצעות שקיבל מהאמריקאים.

גורמים ממשלתיים בירושלים סבורים, כי רבין ינסה לשכנע את השניים לאמץ את אחת ההצעות האמריקאיות, בדבר פיצוי נאות, תמורת הפסקתו של הפרוייקט. למידת נחישותו של רבין תהיה השפעה רבה על עמדתם של שמיר ופרס.

גורמים אלה אומרים כי ההכרעה לא תיפול גם היום, ואפשר שהממשלה תתכנס עוד השבוע לישיבה מיוחדת בנושא זה.

(סוף בעמוד 6)

בארבי למאסר עולם על 17 פשעים נגד האנושות; פרקליטיו: נערער

באזיקים: מוקף אנשי בטחון, מובא קלאוס בארבי מאולם בית המשפט לאחר גזר הדין. (תצלום אי־פי)

מאת יואב מוקף, סופר "הארץ" בצרפת

ליון (מיוחד ל"הארץ") לאחר בשבע שעות של דיונים בלי־תיים סגורות הרשיע אור ליום אתמול חבר המושבעים בליון את קלאוס בארבי ב־17 פשעים נגד האנושות: מעצרים בלתי־חוקיים, עינויים ומשלוח למוות של יהודים ולוחמי מחתרת צרפתיים. בעקבות הפסיקה, גזר נשיא בית המשפט אנדרה סרדיני על קצין הגסטאפו לשעבר את העונש המירבי שבי־

(סוף בעמוד 6)

"מרגע שחתם שריר על צו להסגרת נקש — אף שר לא מוסמך להתערב"

— אומר גורם משפטי בכיר, לנוכח נסיונות של אישים פוליטיים ובהם השר פרץ וח"כ דרוקמן לפעול בצרפת למנוע ההסגרה ● חריש יבקש היום מביה"ד הרבני בירושלים כי יבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שהוציא נגד נקש; אם תידחה פנייתו יעתור לבג"ץ

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

גורם משפטי בכיר אמר אמש כי לראש הממשלה, יצחק שמיר, לשר יצחק פרץ, ואף לממשלה כולה, אין כל מעמד וסמכות להתערב בתחום סמכותו של שר המשפטים, אברהם שריר, להסגיר את ויליאם נקש לצרפת.

לדברי אותו גורם, חוק ההסגרה מעניק לשר המשפטים סמכות בלעדית להחליט על ביצוע צו ההסגרה, אחרי שבית המשפט קבע שנקש בר־הסגרה. עתה, אחרי שחתם שריר על צו ההסגרה, אין איש משרי הממשלה רשאי לנסות לשנות את החלטתו.

גורמים משפטיים הביעו תדהמה ומורת רוח לנוכח נסיונותיהם של

(סוף בעמוד 6)

רחבעם זאבי: הפתרון — "טרנספר" של ערבים אל מחוץ לגבול המדינה

ח"כ שריד לרבין: לבטל לאלתר מינוי החרום של זאבי כאלוף במילואים ● תביעות לפטר את זאבי מניהול מוזיאון הארץ ● להט מגיב: "גנדי אדם הגון האומר מה הוא חושב; יש הרבה מנוולים שחושבים כמוהו ואין להם האומץ להביע דעותיהם בגלוי" ● ח"כ גאולה כהן: מדובר בפתרון לחילופי אוכלוסין שהעלו מנהיגי תנועת העבודה

מאת אילן שחורי, חיים הנגבי, ויהודית כרבלית, סופרי "הארץ"

אלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי) אמר שלשום כי הפתרון לבעיית הערבים והיהודים בארץ ישראל, הוא טרנספר של הערבים אל מחוץ לגבולות המדינה. "יש לומר זאת בגלוי ולא להתביישי", אמר זאבי בכינוס לבירורים מדיניים ע"ש משה דיין, שיוחד למלאות 20 שנה למלחמת ששת הימים. מאוחר יותר הסביר זאבי, כי המדובר בטרנספר מתוך הסכמה.

זאבי סיפר כי עוד ב־1955 אישר ראש הממשלה, דוד בן־גוריון, את "תוכנית יש־מעאל", שהיתה תוכנית מפורטת של הצבא לכיבוש יהודה ושומרון. בן גוריון הורה כי אם תיווצר הזדמנות מתאימה, יש לבצע את התוכנית.

דברים דומים השמיע גם יו"ר תנועת התחיה, ח"כ יובל נאמן, הוא אמר כי "זהיק לביא" לכיבוש יהודה ושומרון, הוכן גם בימיו של שר הבטחון פנחס לבון. נאמן יצא נגד ראשי המערך הטוענים נגד כיבוש יהודה ושומרון, אף שבעצם הם שהכינו את התוכניות למתקפה.

סופר "הארץ" מציין כי רחבעם זאבי מנסה זה כמה חודשים להצטרף לתנועת התחיה, אך ראשי התנועה מתלבטים אם לאפשר את צירופו.

גנדי נועד לכמה שיחות עם יו"ר תנועת התחיה, יובל נאמן, והבהיר כי דעותיו דומות לדעות שתחיה מייצגת. אך נאמן נמנע, לפי שעה, מלהביא את צירופו של גנדי לאישור מוסדות התחיה, עקב ההתנגדות הרחבה בתוך התנועה לצירופו.

דבריו של זאבי על טרנספר של הערבים, עוררו אתמול תגובות רבות.

ח"כ תופיק טובי מרק"ח פנה ליועץ המשפטי לממשלה ודרש להעמיד את זאבי לדין, על פי החוק נגד הסתה גזענית, ועל פי החוק הבינלאומי למניעת פשע השמדת עם.

חבר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, ח"כ יוסי שריד, פנה לשר הבטחון, יצחק רבין, ודרש ממנו לבטל לאלתר את מינוי החרום של זאבי כאלוף במילואים. "אין זה מן הראוי שמאיר כהנא ישרת בצבא בדרגת אלוף", הודיע שריד לרבין.

לעומתו, ח"כ גאולה כהן מ"התחיה" אומרת כי זאבי לא דיבר על גירוש הערבים, אלא על פתרון מוסכם של חילופי אוכלוסין, שבמקורו הועלה לפני שנים רבות בידי מנהיגי תנועת העבודה, אך עכשיו אינו פתרון אפשרי. מי שמדבר על גירוש הם שריד ורובינשטיין, שרוצים לגרש את היהודים מיהודה ושומרון, ומאיר כהנא, שרוצה לגרש את הערבים. היא מתנגדת לתביעת שריד לגרש אלוף במילואים מצה"ל בגלל הבעת דעה.

חבר הכנסת אמל נאסר אלדין מהליכוד דוחה בחריפות את דברי זאבי. "זה רעיון פסול ומטעה. ניתן למצוא את שביל הזהב לדו קיום יהודי ערבי".

רחבעם זאבי בכנס במכון (צילום: עוזי קרן)

(סוף בעמוד 6)

באתיופיה נעצרו 37 יהודים שניסו לברוח לישראל

— מוסר "אובזרוור" הלונדוני ● נעצרו גם מתווכים שהעבירו כסף וארגנו העליה בנתיב בריחה חדש

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). של־טונות אתיופיה עצרו בחודש ינואר 37 יהודים אשר ניסו לברוח לישראל דרך נתיב בריחה חדש, כדי להצטרף לבני משפחותיהם. על כך מוסר הבוקר "אובזרוור" הלונדוני.

שמונה מהם נעצרו בשטח צבאי השוכן בדרום מזרח המדינה, בעיר דייר דאווה, כאשר היו בדרכם לגבול ג'יבוטי, משם קיוו להגיע לארץ. האחרים נעצרו באדיס־אבבה וב־גונדר. על פי מקורות ישראליים המצוטטים ב"אובזרוור", המדובר במתווכים המעבירים כסף למהגרים ומארגנים את סידורי עלייתם.

ממשלת ישראל — כותב "אובזרוור" — מקפידה לשמור על שתיקה בפרשה, גם מחשש לחיי העצורים וגם על מנת שלא לסכן את העברתם של יהודים אחרים. אולם כמה מנהיגים אתיופים בארץ הוד־יעו לדברי העיתון, לשבור את השתיקה על דעת עצמם ולפרסם את דבר המעצרים.

רבין התעכב בלונדון בדרך מארה"ב עקב תקלה במטוס — ובגלל שבת

מאת זוהר בלומנקרנץ

"אל על" שיכנה בסוף השבוע 450 נוסעים, ובהם שר הבטחון יצחק רבין ופמליתו, בבתי מלון בלונדון, כדי לא לחלל את השבת, לאחר שבמטוס "בואינג" 747 שהיה בדרכו מארה"ב לישראל נתגלתה ביום ששי תקלה במערכת הדלק והוא נאלץ לנחות בבריטניה.

המטוס, שהיה בטיסה 1002, המריא ביום חמישי מניו־יורק, דרך בוסטון, בדרכו לישראל. הוא יגיע הבוקר.

הרצוג עשוי להיוועד עם המלכה ותאצ'ר

מאת גדעון אלון

נשיא המדינה חיים הרצוג עשוי לבקר בעוד 5 חודשים בבריטניה ולהיפגש עם המלכה אליזבט ועם ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר.

ראשי הקהילה היהודית בבריטניה הזמינו את הנשיא לבוא בדצמבר כדי להשתתף באירועים המרכזיים שייערכו לכבוד 40 שנה לעצמאות המדינה. בעקבות ההזמנה החל משרד החוץ במגעים דיפלומטיים עם בית המלכה בלונדון ועם משרד החוץ הבריטי כדי להסדיר את פגישותיו של הרצוג עם המלכה ועם ראש הממשלה, בעת שהותו באנגליה.

ערך את העמוד: משה רייטפלד

בהסתדרות יקראו היום: לשבש המשק עקב הקפאון במו"מ השכר

באיגודים המקצועיים תובעים: להפסיק "הפגישות העקרות" בין קיסר לנסים ● פגישה נוספת מתוכננת ליום שלישי

מאת יהודית וינקלר

הוועדה המרכזת של ההסתדרות ומטה המאבק של האיגודים המקצועיים מתכנסים היום להחליט על שיבושים במשק, לנוכח הקי־פאון במשא ומתן על הסכמי השכר במגזר הציבורי־ממשלתי.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יום עוד פגישה עם שר האוצר, משה נסים, מחרתיים, אך באיגודים מתי־חים ביקורת על "הפגישות העקרות" בין השניים, ותובעים להפסיקן.

אפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, תבע לבטל את הפגישה משום שלטענתו פגישות קיסר־נסים יוצרות אשליות, גורמות

(סוף בעמוד 2)

15 נפצעו בהתפוצץ מטען חבלה במסעדה בקלקיליה

בין הפצועים: יהודים וערבים אזרחי ישראל; רובם במצב קל ● הפיצוץ היה בצהריים כשהמקום המה סועדים יהודים וערבים ● המטען היה מאולתר, והונח בתוך שקית של גרגירי חומוס על אחד השולחנות ● מפקדת אש"ף בתוניס: אנו הטמנו המטען

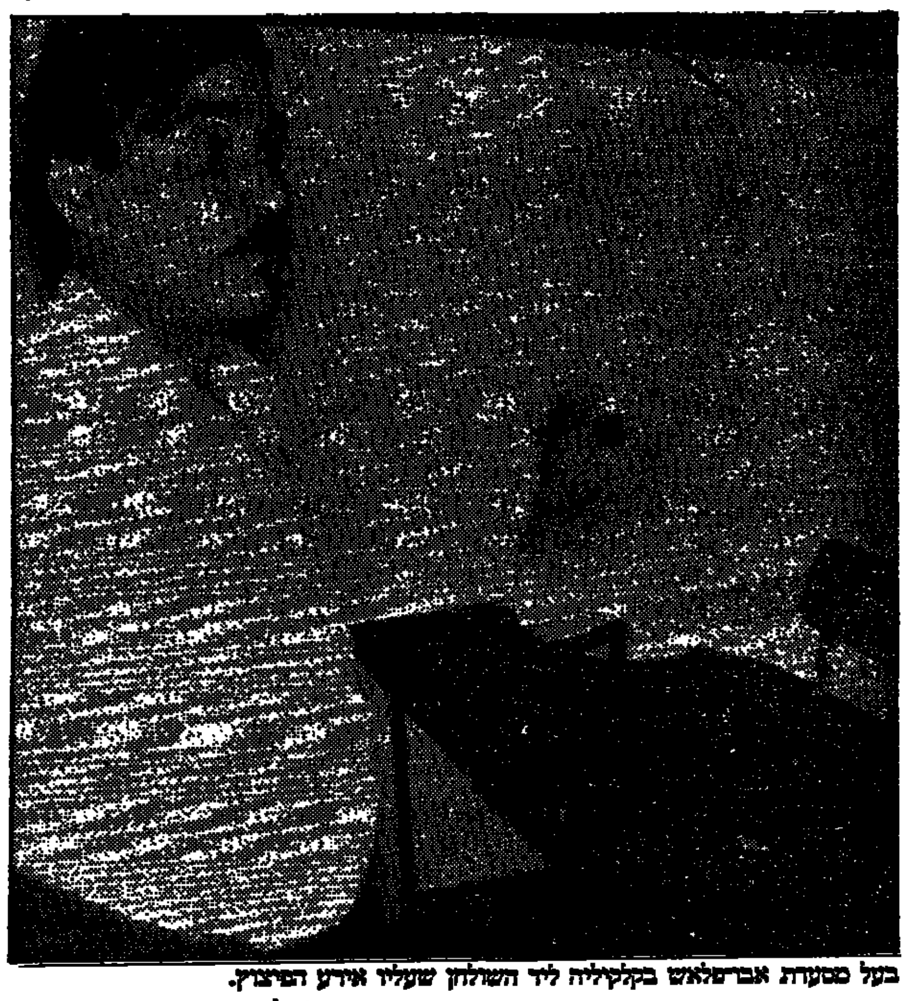

בעל מסעדת אברפלאש בקלקיליה ליד השולחן שעליו אירע הפיצוץ. (צילום: אורון מאירי, "חדשות")

מאת אודי ניר ויהודית אמיתי, סופרי "הארץ"

חמישה־עשר בני אדם, ובהם ערבי תושב קלקיליה וחמישה ערבים אזרחי ישראל, נפצעו אתמול בהתפוצצות מטען־נפץ במסעדה בקלקיליה.

אמש הוסר העוצר מעל מרכז העיר קלקיליה. אך כוחות גדו־לים של צבא ומשמר הגבול המשיכו בחיפושים אחר החשודים. לפי שעה לא ידוע על מעצרים.

הפיצוץ היה ב־11.45 לפני הצהריים במסעדת "אברפלאש" ברחוב הראשי של קלקיליה. המקום המה באותה שעה מסוע־דים יהודים וערבים. המטען שהתפוצץ היה מאולתר, והונח בתוך שקית של גרגירי חומוס

(סוף בעמוד 6)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: שרלוט ודדי, ניצולת שואה שהעידה במשפט בארבי.

על: מפקידהן במשפט בארבי.

(עמ' 2)

★

יותר מ־200 מדענים בכירים ירדו מישראל בשנה האחרונה

(עמ' 3)

★

הכתר השמיני של נברטילובה בווימבלדון

(עמ' 4)

★

2 מתוקפי הערבים בשכונת רמת עמידר נעצרו עד תום ההליכים

(עמ' 8)

★

נער בן 16 ניסה להציל פעוט שטיפס לגג — והתחשמל למוות

(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: נאה.
הטמפרטורות:
- ● ירושלים: 25–16.
- ● תל־אביב: 28–21.
- ● חיפה: 28–22.
- ● באר־שבע: 31–17.

הגולן 27–17, צפת 25–16, טבריה 34–20, שומרון 28–18, נתב"ג 29–19, אילת 38–24.

אתה צריך מזגן?

אל תתרוצץ קרא ליועץ! אלקטרה
- תל־אביב 03-9630303
- חיפה 04-671416
- ירושלים 02-718910
- באר־שבע 057-72317
- אילת 059-72933

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.6083	+0.0020
נוסעים	1.9116	+0.0024
שחור	1.6300	—

שער הסל

יציג	1.6773	—

בגליון זה 14 עמודים

כדאי

כי עכשיו ההפקדה ע"ח פיאט

מבצע רגאטה

לבחירתך מכוניות מהמלאי:
- רגאטה 70 אוטומטית - 1300 סמ"ק
- רגאטה 85S אוטומטית - 1500 סמ"ק
- רגאטה 85 קומפורט - 1600 סמ"ק
- רגאטה 85S סופר - 1600 סמ"ק
- רגאטה 100S i.e. - 1600 סמ"ק (הזרקת דלק)

סטיישן Weekend
- רגאטה 70 סטיישן W.E - 1300 סמ"ק
- רגאטה 100S i.e סטיישן - 1600 סמ"ק (הזרקת דלק)

FIAT

עכשיו רגאטה ללא הפקדה ובמחיר מיוחד!

רגאטה 1600 - 5 הילוכים החל מ־ 27,294 ש"ח

רגאטה 1300 אוטומטית 27,138 ש"ח

המחיר סופי, כולל מע"מ ואביזרי רישוי

אפשרות לאשראי עד 30 חודשים, המבצע למלאי מוגבל ולתקופה קצרה.

תל־אביב: המשרד הראשי - יצחק שדה 30, טל. 03-330971; סופי קאר, אבן גבירול 168, טל. 03-446743, מוסך אחיר, דרך סלמה 38, טל. 03-825634 ירושלים: גולדין בע"מ, שלומציון 7, טל. 02-222231. חיפה: חברת מוסכי בע"מ, דרך יפו 146, טל. 04-522258; באר־שבע: ש.ת. בע"מ, קרית יהודית, טל. 057-71468, קרית שמונה: מוסך החולה, אזור התעשיה, טל. 069-40574, נהריה: סוכנות פיאט. הגעתון 2, טל. 04-925419, טבריה: מוסך גולן בע"מ, אזור התעשיה, טל. 06-721841, נצרת: פריד דאהר, אזור התעשיה, טל. 065-55266, קרית ביאליק: ש.י.א סוכנויות רכב לקריות ולצפון בע"מ. דרך עכו 10, טל. 04-720108, 04-726335, עפולה: חתנת "דלק", טל. 04-223543, חדרה: קריצלר, אזור התעשיה, טל. 063-35611, נתניה: רכב נתניה בע"מ, אזור תעשיה ישן, טל. 053-339942, פיאט מרכז נתניה, ברקת 6, טל. 053-23010, פתח־תקוה: אלי שלוף, בר כוכבא 15, טל. 03-919937, רמת־גן: רכב רמת־גן, ז'בוטינסקי 30, טל. 03-719738, רחובות: בוקסר את לונר בע"מ, הרצל 208, טל. 08-471788, אשדוד: מוסך יעיר בע"מ, אזור התעשיה, טל. 055-22126, אשקלון: אוטו אשקלון בע"מ, צה"ל, אזור התעשיה, טל. 051-29191, קרית גת: אוטוגת בע"מ, אזור התעשיה, טל. 051-887870, עזה: מוחמד גאול, עומר אל מוכתר, טל. 051-860718, אילת: מוסך המפרץ, אזור התעשיה, טל. 059-78510.

هكذا صدر الأصل

כוח צה"ל הרג 2 מחבלים שהגיעו בשחיה לחוף שמצפון לראש הנקרה

נשקם נמצא במיכלים אטימים למים ● השניים, חברי "ארצאעיקה", תכננו פיגוע־מיקוח בישראל אך טעו בדרך ● יצאו מצור עם עוד מחבל; מקורות בצידון: "אמל" שבה אותו

מאת מנחם הורוביץ וראובן פדהצור וסוכנות עתי"ם

שני מחבלים נהרגו ביום שישי בבוקר בחוף איזור הבטחון בידי כוח של צה"ל.

הכוח הבחין ב־9 בבוקר בשני מחבלים שהגיעו מהים לחוף, מול ראס אל־בידה, כ־8 ק"מ מצפון לראש הנקרה. הכוח פתח באש והרגם. שני המחבלים לבשו בגדי צלילה. ליד גופותיהם נתגלו מיכלים אטימים למים, ובהם רובי קלשניקוב, 2 טילי לאו ורימונים בעברית, שמהם מתברר כי השניים הם חברי ארגון "ארצאעיקה", שבהד־סות סוריה, וכוונתם היתה לבצע פיגוע־מיקוח בתחום ישראל. הם התכוונו לדרוש משחרורי צרפת וספרד להגיע למקום שבו יתפסו בני ערובה, ולבקש שיחרורם של עשרות מחבלים.

העובדה כי שני המחבלים השתייכו לארגון "ארצאעיקה" מחזקת את ההשערה כי הם פעלו בידיעת המודיעין הסורי.

מחקירה ראשונה עולה כי השניים יצאו למשימתם מצור. הם סברו בטעות כי הגיעו לחוף ישראל.

לדברי מקורות צבאיים, אין להוציא מכלל אפשרות כי בהכנת המשימה היו מעורבים גם אנשי המודיעין הסורי היושבים בצור.

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, סייר שלשום באזור התקרית ושיבח את תגובתו המהירה של כוח צה"ל.

רצו בבני ערובה

ביירות (עי"צ ועי"ת). בביירות פורסמה הודעה משותפת לארגון "ארצאעיקה" ולמפלגת הבעת' הפרו־סורית, ובה נאמר כי שלושה מחבלים, שני פלשתינים ולבנוני אחד, תיכננו לקחת בני־ערובה.

"החברים הסתננו דרך קווי האויב, תקפו עמדה של האויב בחוף, בניסיון לקחת כמה בני־ערובה, כדי ללחוץ על האויב לשחרר עצורים ערבים — פלשתינים ולבנונים", נאמר בהודעה שנמסרה לכלי התקשורת.

עוד נאמר כי שני לוחמים נהרגו בהתנגשות עם כוח ישראלי.

השלישי בידי "אמל"

אנשי "ארצאעיקה" ואנשי מפלגת הבעת' בלבנון אמרו לעיתונאים בצידון כי המחבל, ששמו לא נמסר לפירסום, נמלט מן האזור שבשליטת ישראל, ונעלם.

אחמד עסי, פקיד של מפלגת הבעת', אמר שאנשי "אמל" מחזיקים במחבל זה בצור. אך ממקורות "אמל" נמסר כי אין להם מידע על האיש.

לוח עץ חצץ בין נהג האוטובוס והמטען שהתפוצץ מאחורי המראה

הפיצוץ אירע כשהתקרב האוטובוס לתחנה בצומת כפר סילבר ליד אשקלון ● הנהג יוסף סנקר נפצע מרסיסים ונוסעת לקתה בהלם ● שני ארגוני מחבלים: המטען — שלנו

מאת איתן רבין כתב "הארץ"

מטען חבלה התפוצץ ביום שישי ב־10 בבוקר באוטובוס אגד בקו תל אביב – אשקלון, בעת שהתקרב לתחנה בצומת כפר סילבר. נהג האוטובוס, יוסף סנקר, נפצע, ואחת הנוסעות, איריס כוהן, לקתה בהלם. נזק רב נגרם לאוטובוס.

מחקירת המשטרה מתברר כי מטען החבלה הונח עוד לפני שיצא האוטובוס, בקו 310, מהתחנה המרכזית בתל־אביב. המטען הוטמן מאחורי המראה הפנימית, ליד הנהג.

באוטובוס היו באותה עת כ־20 נוסעים.

הנהג והנוסעת הועברו ברכב פרטי לבית החולים ברזילי באשקלון. הנוסעת שוחררה כעבור זמן קצר, והנהג אושפז לבדיקות.

הנהג סיפר: "ממש כמה מטרים לפני התחנה בצומת כפר סילבר שמעתי פיצוץ עז מעל ראשי. תחילה חשבתי שמדובר בתאונת דרכים. רק כעבור שניות התברר לי שמדובר בפיצוץ. משכתי את בלם היד, פתחתי את הדלתות וביקשתי מהנוסעים לצאת. איש לא נפגע. המטען הוטמן מאחורי המראה לידי, ולוח עץ שהיה שם מנע פגיעה חמורה בי. מתוקף הפיצוץ הועף החלון, המראה הותזה, ואני נפצעתי מרסיסים".

לדברי הנהג, ערך חיפוש לפני הנסיעה. גם איש הג"א חיפש. אך מדובר בחיפוש שיגרתי.

זה היה מטען החבלה השני שהוטמן בשבוע שחלף בקווי הדרום. בתחילת השבוע שעבר גילה נהג אגד בקו 370 מבאר שבע לתל אביב מטען חבלה.

2 ארגונים טענו לאחריות

ביירות (עי"ד ועי"צ). שני ארגוני מחבלים טענו כי אנשיהם אחראים לפיצוץ באוטובוס.

אלמוני התקשר לסוכנות ידיעות במערב־ביירות וטען כי "כוח 17" של פתח הניח את המטען "באוטובוס שהסיע חיילים ישראלים".

לטענתו, הודיע רדיו דמשק כי מורדי פתח, הם שביצעו את הפיצוץ.

בשתי ההודעות נאמר כי כמה ישראלים נפצעו.

דוד סופר בא לידי הסדר עם הרשות לני"ע בארה"ב: ישלם 2 מיליון ד'

יעיד נגד שותפו נחום ווסקביץ ● איש העסקים הישראלי נתבע עם ברוקר לונדוני מ"מריל לינץ'" להחזיר 4.2 מיליון דולר רווחי מסחר לא הוגן בבורסת ניו יורק

מאת אבי גבאי

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ") איש העסקים הישראלי דוד סופר שנתבע עם ברוקר לונדוני מסניף חברת "מריל לינץ'" להחזיר 4.2 מיליון דולר, רווחי מסחר בלתי הוגן בבורסה של ניו יורק, הגיע להסדר עם הרשות לניירות הערך האמריקאית, ולפיו ישלם לה 2 מיליון דולר פיצוי ויעיד נגד שותפו הישראלי לשעבר נחום ווסקביץ.

התביעה לפיצויים בסך 4.2 מיליון הדולר הוגשה במארס בבית המשפט הפדרלי בניו־יורק. אנשי הרשות לניירות הערך האמריקאית האשימו את השניים ב"ניצול מסחרי" במניות הנסחרות בבורסה של ניו־יורק שהסתמך על מידע פנימי מסחרי שהגיע לידי למר ווסקביץ במסגרת עבודתו כמנהל מחלקת המיזוגים של הסניף הלונדוני של חברת הברוקרים האמריקאית "מריל לינץ'". המידע הפנימי שהגיע לידיו של ווסקביץ הועבר לדוד סופר ולשותפיו (איש העסקים מטקסס לו ברנט ואחרים) שהצליחו לנצלו לגריפת רווחים במיליוני דולר במסחר בבורסה.

דוד סופר ונחום ווסקביץ לא השיבו עד היום על התביעה המשפטית שהוגשה נגדם בניו יורק והסתתרו מאז באזור מערב אירופה. לבקשת אנשי הרשות לניירות הערך האמריקאית הורה בית המשפט בניו יורק לעקל את רכושם ואכן עד היום שמו אנשי הרשות את ידם על כמיליון דולר של השניים, שהופקדו בחשבונותיהם בבנקים מסחריים בניו יורק. אנשי הרשות פעלו באחרונה גם בכיוון לעקל חשבונות של השניים בבנקים בישראל.

התברר שבמקביל עסקו עורכי דינו של סופר בישראל ובניו יורק בניהול מו"מ להשגת הסדר עם הרשות לני"ע ובסופו של דבר הגיעו הצדדים להסכם לפיו יחזיר סופר סכום משמעותי מהכספים שגרף בעיסקות הבלתי חוקיות בבורסה הניו יורקית ויעיד נגד שותפו נחום ווסקביץ.

את הרשות לניירות הערך האמריקאית מייצג בתביעה נגד סופר ווסקביץ, עורך הדין גרי כרמון שסירב לאשר או להכחיש את דבר קיומו של ההסכם.

ראיתי שמעתי

הורוביץ · מאיר · מהטה

מה אמר שמיר לטלוויזיה האיטלקית שלא לציטוט

צוות של הטלוויזיה האיטלקית, שראיין את ראש הממשלה, יצחק שמיר ביום שישי, התעניין מאוד בזווית של ישראל לביקורו של נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, בוואתיקן ובירדן. הכתב התעקש לדעת מדוע גינתה ישראל את האפיפיור ולא נהגה באותה מידה לגבי המלך חוסיין. שמיר הסתפק בכך שאמר כי הוואתיקן מהווה סמכות מיוחדת לגבי מיליוני נוצרים והוא נחשב למוסד בינלאומי חשוב.

לאחר שהצלם כבר ארז את הציוד, אמר שמיר לכתב, לאחר הרהור קל: "לא הייתי אומר דבר לאפיפיור אילו הזמין את ...מה שמה...צ'יצ'ולינה".

א. לם

גורדון קיבל את דין התנועה

אורי גורדון (עבודה) החליט להסיר את מועמדותו ולא להתמודד על מישרת יו"ר ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. גורדון נכנע בכך ללחצים הכבדים שהופעלו עליו ע"י אישים במפלגת העבודה, שהפצירו בו לאפשר לגזבר הסוכנות, עקיבא לווינסקי, להתמודד מול מועמד הליכוד (כנראה שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו) על מישרת יו"ר הנהלת הסוכנות. גורדון ציין כי שוכנע שללווינסקי סיכויים רבים יותר לגבור על מועמד הליכוד, מאשר לו. נתניהו, השוהה בימים אלה בביקור בארץ, עדיין לא החליט סופית אם להיעתר לפניות הרבות אליו ולהתמודד מול לווינסקי. נראה שהוא ממתין לפרסום תוצאות הבחירות לקונגרס הציוני המתקיימות בימים אלה בארה"ב.

ג.ארם

ישיבת חבר נאמני בר אילן בסימן 100 שנות תעשייה

ישיבת חבר הנאמנים של אוניברסיטת בר אילן, בראשותו של אהרן מאיר, מי שהיה מנכ"ל בנק המזרחי, שהתקיימה ביום חמישי, ציינה את יובל ה־100 של התעשייה בארץ. אורח הכבוד של ארוחת הערב החגיגית היה משה בורנשטיין, מנכ"ל קבוצת "טמפו בירה", שתרם לאוניברסיטה 100 אלף דולר.

באירוע השתתפו שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון ושר הדתות, זבולון המר. בזכות פעילותו של אהרן מאיר, השתתפו באירוע בנקאים ואנשי עסקים, שולקם לפתח.

...ויתר לצורך כך על קבלת הפנים שערך שגריר ארה"ב, תומס פיקרינג, לרגל יום העצמאות של ארה"ב ואשר הוקדמה ביומיים בגלל השבת.

איריה לביא

אלי הורוביץ תרם שכרו בבל"ל לטיפול בקשישים

מי שהיה יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, אלי הורוביץ, תרם את כל משכורותיו שקיבל במהלך כהונתו הקצרה במועצת המנהלים לטיפול ולסיוע לקשישים נזקקים. אלי הורוביץ תרם 60 אלף שקלים חדשים למטרה זו. מחצית הסכום תרם לקרן ירושלים, שבאמצעותה יועבר הסכום לטיפול בקשישים נזקקים בירושלים ומחצית הסכום תרם לטיפול בקשישים באזור גוש דן.

עתי"ם

ושוב קונצרט בפארק הירקון

הקונצרט המסורתי של התזמורת הפילהרמונית בפארק הירקון בתל אביב יתקיים במוצאי השבת הקרובה בניצוחו של זובין מהטה. כוכבי הערב יהיו זמר האופרה הנודע, פלאסידו דומינגו והכנר יצחק פרלמן.

במהלך הקונצרט יתקיים מבצע התרמה שהכנסותיו יוקדשו לתוספת מפעלי חינוך והעשרה בשכונות המצוקה של תל אביב. הקונצרט מאורגן על ידי עיריית תל אביב וקרן תל אביב לפיתוח.

אולי הפעם תצליח הטלוויזיה הישראלית להתארגן לצילום המופע?

חיים הנדוורקר

מלחין ומנצח בדור הסילון

קארל דייוויס, המלחין של הסרט "נפוליאון", שאף ינצח על התזמורת המלווה את הסרט, עבר כל השבוע עם התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור בחזרות קדחתניות. ביום חמישי סיים את החזרה בחצות וביום שישי בבוקר טס ללונדון, שם ניצח אמש על הפילהרמונית הלונדונית. היום הוא צפוי לבוא שוב לכאן לליטושים אחרונים לקראת תחילת ההקרנות מחר.

במהלך הסרט יש קטע הדורש נגינה בהאורדי גארדי. האורדי גארדי הוא כלי מלפני כמאתיים שנה הנראה כצלו. את צליליו, הדומים מעט לצלילי חמת חלילים, מפיקים באמצעות הקשה על קלידים והפעלת מנואלה. קארל דייויס לא נח עד שמצא את רובינו מגדל, חבר רביעיית "מגדל" התזמורתית המנגן בכלי זה וצירפו להפקה.

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: שרלוט ורדי, ניצולת שואה שהעידה במשפט בארבי
על: פסק הדין במשפטו של קלאוס בארבי, "הקצב מליון"

משפט בארבי ופסק הדין — נקודת אור בעולם די פסימי

על מה העדת במשפט?

אני הייתי ברכבת האחרונה ב"משלוחי בארבי" שיצאה מבצר מונליק שבליון ב־11.8.44 לאושוויץ. ברכבת זו הייתי יחד עם אמי ודודי ועם עוד כ־630 יהודים ועשרות לוחמי מחתרת צרפתיים. הלא יהודים הורדו בתחנות בדרך והיהודים הובלו לאושוויץ. אמי ודודי נספו במחנה ההשמדה. אני ומתי מעט יהודים מאותה רכבת של בארבי נצלנו עם השחרור.

את חשה הקלה בעקבות מאסר העולם שנגזר על בארבי?

אין פה עניין של הקלה או רצון לנקום. אני הסכמתי להעיד במשפט כי החשיבות שאני מייחסת למשפטים כאלה היא לא רק בעניין של מיצוי הדין עם הפושעים, אלא בעיקר כדי שהדור הצעיר ילמד מהם את האמת על התקופה ואולי בעקבות כך תימנע שואה נוספת.

את לא מאוכזבת שבית המשפט הצרפתי לא גזר עונש מוות על "הקצב מליון"?

העניין שלי במשפט לא היה בכלל העונש. הוא לא שייך בכלל לאנושות. לא חשוב מה שהמשפט הזה מביע. אנו חייבים היינו משפט זה לקרבנות. שנית, העולם צריך לדעת שאפילו חלפו 40 שנה, אין התיישנות על פשעים ופושעים צפויים לתת את הדין על מעשיהם.

היו לך במהלך המשפט ספיקות שמא חבר המושבעים ובית המשפט לא ימצאו את הדין עם הנאשם?

האמת היא, שחששות כאלה ליוו אותי במהלך המשפט. חששתי שהדמגוגיה של ההגנה, שניסתה לערב ולשים תחת כפיפה אחת את השואה, סאברה, שאתילה והירושימה, תבלבל את המושבעים, תטשטש את ההבדלים. אבל לשמחתי לא היו קונים לדמגוגיה זו בקרב המושבעים, אם כי לצערי הרב יש עדיין חלקים בציבור הצרפתי, ולא רק הצרפתי, שדמגוגיה זו מקובלת עליהם כעובדה היסטורית.

בתום המשפט, ניסה הקהל לעשות שפטים בסניגור ורגס. את מבינה לליבם?

האיש הזה הוכיח שיש לו אינטליגנציה פרוורטית. צריך לזכור שבעבר היה קומוניסט מושבע ויש להניח, כי לו נפגש עם בארבי בשנות ה־40 היו רוצחים אחד את השני. השנאה של ורגס לקולוניאליזם ולאימפריאליזם העבירה אותו על דעתו. והוא השתמש במהלך המשפט בסלוגנים המקובלים על אויבי ישראל והאנטישמים.

האם המשפט יקהה במשהו את האנטישמיות בצרפת?

המשפט ופסק הדין הם בהחלט נקודת אור בעולם שנראה די פסימי. אבל אני מסופקת אם הדבר יביא להחלשת האנטישמיות האויבה לישראל. מי שהיה אנטישמי ושונא ישראל — יישאר כזה גם לאחר המשפט, ומי שלא היה — יש להניח שגם לא יהיה אחרי המשפט.

בארבי עצמו לא נכח באולם המשפט בחלק נכבד מהדיונים. את מאוכזבת שלא פגשת בו פנים אל פנים?

בכלל לא. לא רציתי שסדיסט כמוהו ייהנה כאשר אנחנו, העדים, עוברים שוב את הסבל הנורא ובמעט מתמוטטים על הדוכן מרוב התרגשות. שנית, בגלל שלא היה נוכח באולם, אמצעי התקשורת התרכזו אך ורק בעדויות הקורבנות. אילו בארבי נכח באולם — המצלמות ותשומת הלב של התקשורת היו נתונות בעיקר לו — בהתנהגותו ובהבעת פניו.

קשה שלא לעשות אנלוגיות בין משפט בארבי למשפט דמיאניוק. את מוצאת קשר?

לפני שיצאתי להעיד לא האמנתי בחשיבות משפטים כאלה. צריך גם לזכור, שלנו, לניצולי השואה, העדויות במשפטים כאלה הן קשות מנשוא, הן פותחות פצעים. אבל היום אני משוכנעת שמשפטים כאלה חייבים להיערך ולא רק כדי להעניש פושעים, אלא בעיקר כדי להבין את הדור שלא ידע את מאורעות השואה ואולי מתקשה להאמין שקרתה.

וילה של שר הפנים הלבנוני — ביעדי מחבלים שהופצצו בעמיק

מטוסי חיל האוויר פגעו ביום שישי קשה בשלוש וילות בכפר ששימשו בסיס של מחבלים פרו־סוריים ● הבסיס שהותקף שוכן בתחום המוגן בטילי קרקע־אוויר סוריים ליד גבול סוריה

מאת ראובן פדהצור מערכת הצבאי של "הארץ"

מטוסי חיל האוויר תקפו ביום שישי בצהריים יעדי מחבלים באיזור הכפר עמיק שבבקעת הלבנון.

היעד שהותקף שימש מקום התארגנות ויציאה לפיגועים, וכלל שלושה מבנים.

האיזור שהותקף שוכן בתחום המוגן בטילי קרקע־אוויר סוריים המוצבים בקרבת גבול סוריה — לבנון.

עמיק (עי"ד ועי"צ). בתקיפה נפצעו 13. הותקף בסיס של המפלגה הלאומית הסוציאליסטית הסורית על גבעה ליד הכפר עמיק, 35 ק"מ ממזרח לביירות.

זו היתה התקיפה ה־18 על מטרות מחבלים בלבנון מתחילת 1987. עד כה נהרגו 54 בתקיפות האלה ו־219 נפצעו.

עדי ראייה מסרו כי 4 מטוסי קרב ישראליים ירו 15 טילים ופגעו קשה בכל שלוש הוילות שעל הגבעה, ובהן וילה בבעלות שר הפנים הלבנוני, ג'וזף סקאף, שאיכלסה משפחות מחבלים.

10 אזרחים, ובהם 5 ילדים ושתי נשים, נפצעו, וכן נפצעו שלושה אנשי מיליציה, שניים מהם קשה. 5 כלי־רכב של המחבלים הושמדו. עדי הראייה מסרו כי ... באיזור לא נפגעו.

שלוש הוילות שהותקפו שוכנות בתוך חורשת אורנים, והטילים שרפו יותר מ־300 עצים.

ראשי המפלגה הסוציאליסטית הסורית, והדיפלומט הלבנוני עלי באשואאש, ביקרו בשבת באזור הפיגוע. אחד מהם אמר כי התקפה זו היתה, ככל הנראה, גמול על התקיפה של ארגון מחבלים זה בחודש שעבר על כוחות צה"ל וצד"ל באיזור הבטחון.

עמיק, כפר נוצרי ובו 500 תושבים, שוכן על המורדות המערביים של בקעת הלבנון, 37 ק"מ מצפון־מזרח לאיזור הבטחון.

ההסתדרות והשיבושים במשק

(סוף מעמוד 1)

לסתום, וחורשות "דמוראליזציה" באיגודים המקצועיים. "אלה הן שיחות אספירין", אמר ז'ילוני, והוסיף מפני השלכותיהן על המצב הפנימי בהסתדרות.

ז'ילוני יתבע היום בוועדה המרכזת לקיים את החלטותיה, ואת החלטות הוועד הפועל, ולפעול, בכלים העומדים לרשות ההסתדרות, לממש את תביעותיה, לאחר שהוכח מעל לכל ספק כי שר האוצר לא זז מעמדתו מלפני כשלושה חודשים וכי המשא ומתן המתנהל בהשראתו חסר כל תכלית וגורם לביזויים של ההסתדרות ושל האיגודים המקצועיים.

"גועל נפש"

משה בית דגן, מזכיר הסתדרות הפקידים, הגדיר את הפגישה הצפויה בין נסים לקיסר "גועל נפש", והוסיף כי השבוע יתברר סופית אם יש סיכוי לגשר על חילוקי הדעות.

רק שתישמר ההפרשות

יצחק רז, מזכיר הסתדרות המהנדסים, הודיע, לעומתו, על נכונות לחתום על הסכם גם בלי שהמהנדסים יקבלו תוספת ממשית, ובלבד שההפרשות ביניהם לבין הדירוג האחיד תישאר על כנה. רז מדגיש כי לעומת הסכם השכר '86 — '87 לא נשחק שכרם של עובדי המגזר הציבורי, ולא מקובלת עליו התביעה לפצות את השכירים על השחיקה לעומת '84 — '85, שכן זו תרומתם להבראת המשק.

המורד מוזיף?

כינוס מזכירי מועצות פועלים, בהשתתפות חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, וגדעון בן ישראל, יו"ר אגף ארגון ומועצות פועלים בוועד הפועל, הודיע על תמיכה במאבק לשיפור השכר.

זכי נסים, יו"ר חבר מזכירי מועצות הפועלים, קרא להסתדרות לבדוק אם אין מדד יוקר המחיה "מזויף", שכן קיימת אצל העובדים תחושה כי המדדים המתפרסמים נמוכים מהיוקר במציאות.

באחד ציבור מצפת גורס כי שחיקת השכר נובעת מהעלות הגבוהה של הדיור, שכן עובדים רבים נזקקים להלוואות בריבית גבוהה.

ב־35 מוסדות חינוך הקלאיים בשרות הציבורי ובשרות המדינה ייערכו היום אסיפות הרום, על רקע הקיפאון במשא ומתן על הסכם השכר.

"צביעות"

יצחק גלעדי, מזכיר הסתדרות עובדי המתכת, האשים בסוף השבוע את התאחדות התעשיינים בצביעות, בשל התנגדותם לקיצור שבוע העבודה.

בהתייחסו לטענתם כי תחילה יש להנהיג קיצור שבוע עבודה במגזר הציבורי, אמר כי ראשי התאחדות התעשיינים מסרבים זה שנים לדון בנושא, אפילו בחודשי הקיץ החמים.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

שתי אמהות

המנצח: זובין מהטה. הסולנים: יצחק פרלמן, כנר. והקלרניתן ישראל זוהר... (ג'רי מאליגן, רביעיית הג'אז...) ב"קלאסית קלה" מס' 6 בהיכל התרבות בתל אביב.

יתכן שמנויי "קלאסית קלה", ביחוד הוותיקים שבהם, מוכנים היו להאזין לביצוע הפילהרמוני הראשון של הרפסודיה ההונגרית מס' 6 מאת ליסט, במקום הפתיחה "האלכה" מאת מוניושקו, שהמלצים חפצים ביקרה. ודאי גם שרבבה מאד יהודים, שמחים כאשר יצחק פרלמן משמיע להם עם הפילהרמונית ובגבוה ה"יהודי", ארבע נעימות יהודיות מאירופה, שעיבודן המצויין ע"י דב זלצר, כמו גם מקורן, נוגע בנקודה היהודית הרגשנית. מעודד את הכינור היהודי הוירטואוזי ולא שכחו גם את הקלרניט הנפלא של ה"כלייזמר" ישראל זוהר.

אך אלה שציפו ואולי אף רכשו את מנוייהם כדי להאזין לקונצ'רטו מאת ויניאבסקי, זכו לפחות לנגינה יהודית. שבה מכנן וביצוע עמדו גבוה מעל גבוה. לא כך בליסט. כאן, זכינו בביצוע שכמה מחלקיו היו כבנגינה ראשונה, שאחרים לא זכו לסמנו של ממש והשרק מופו שלהב.

החלק הראשון עמד בסימן ה"יידישע מאמע" הא, לשם איזון, בא החלק השני ולימדנו משהו על ה"גוישע מאמע". זה, שהתבטאה ב"הכבה הדרית" של מאליגן לסקסופון בריטון ולתזמורת (1984), היתה מתורבתת, מתוגנת ומתוקה מדי בהלודיה, הרמוניה וריתמוס.

קולה האמיתי התעורר ב"אילתורי ג'אז" של רביעיית מאליגן (וללא התזמורת) וכאן כבר היו קולות מן הסוג שעלול להביא אדם להמרת דת מוסיקלית. משהו מהבבה הדדית בין המוסיקה הסימפונית לג'אז, הושג ב"סאטיפיק קי"ז" לרביעיית ג'אז ותזמורת סימפונית.

ועוד יותר, בהרכן המשותף של הרביעיה עם יצחק פרלמן.

כך הסתיימה הסדרה "מוסיקה קלאסית קלה" בלוחצת ידיים של "שתי אמהות".

אמש בפסטיבול הסרטים בירושלים / גידי אורשר

בסימן הצלחה

אמש הסתיים בירושלים פסטיבול הקולנוע הבין לאומי הרביעי בסימן של הצלחה. הצלחה אצל הקהל, שבא בהמוניו, הצלחה אצל הביקורת, הצלחה גם אצל האורחים הרבים, שהגיעו השנה לירושלים מחו"ל.

פסטיבול הקולנוע הרביעי, מרגישים בהנהלתו, עולה על דרך המלך ועם תקציב נוסף הוא יכול להיהפך בשנים הבאות לגורם בעל חשיבות על מפת פסטיבולי הקולנוע האירופאים. המספרים מדברים בעד עצמם — מתוך 39 אלף מקומות מוצעים ביקרו בפסטיבול השנה למעלה מ־36 אלף. וזוהי תפוסה מעוררת הערכה.

כמעט לא היה סרט אחד, שהמארגנים ביקשו להביאו ולא הגיע. התקציב, 200 אלף דולר, אושר ע"י הצופים הרבים, סימנים ברורים של הצלחה.

לקראת סופו, בסוף השבוע, הגיעו גם הכוכבים הגדולים. מארצ'לו מסטרויאני למשל, שסיפר כי הגיע הנה למרות שאינו אוהב להשתתף בפסטיבולים. את הסרט שלו "עיניים שחורות" ראה כאן לראשונה. "באתי לראות את ישראל, כי שמעתי עליה רבות ורציתי לבדוק ולראות בעצמי," הוא אמר.

על פליני שהעלה אותו על דרך המלך בקולנוע העולמי מספר מאסטרויאני, כי הוא אוהב הומור וצחוק ועושה סרטים ממש כמו חובב, עם התלהבות אדירה. "שמונה וחצי" הוא הסרט הטוב ביותר שלו, גם של פליני, במאי שאוהב שחקנים רעים, כי הם גורמים לו לצחוק.

על התפקיד שהוא חולם עדיין לעשות? "שרון. מה יש — סרון צריך להיות תמיד צעיר יפה וחזק? למה הוא לא יכול להיות זקן שהולך לאיבוד ביער?".

אורח נוסף היה הבמאי הפולני קרישטוף זאנוסי, שגם בשנה שעברה הציג כאן סרט שלו. אלא שאז נאסר עליו לבוא לישראל מטעם משרד התרבות הפולני. השנה הוא קיבל אישור והגיע. זאנוסי מספר כי כאדם שגדל בפולין בתקופת סטאלין למד להעריך ולהשתמש באירוניה ובהומור שהם הנשק היהודי של האומן והאדם במלחמתו בממסד. הוא עושה סרטים רבים במערב כי כך הוא יכול להגדיל את כמות הצופים הפוטנציאלים של סרטיו. זאנוסי מודע למצב הפוליטי שבו נתון הקולנוע המזרח אירופאי אבל הוא אופטימי. "דברים יתחילו לזוז לכיוון הנכון — אין דרך אחרת".

אחד ההישגים הבולטים של הפסטיבול ושל העיתונאים המבקרים שליוו אותו הוא רכישת סידרת הטלוויזיה האנגלית "הבלש המזמר" על ידי הטלוויזיה שלנו. היו היסוסים, אומר מפיק הסדרה האנגלי, אבל בגלל הלחץ בעיתונים קנתה הטלוויזיה הישראלית את הסדרה והיא תוצג בקרוב. תיווכחו בעצמכם, יהיה כדאי.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

מצרים מוחה בפני ישראל: קידוח המים ליד הרודיון סותר החוק הבינלאומי

מאת עקיבא אלדר ואודי ניר

משרד החוץ של מצרים מחה בפני ישראל על שהיא מנצלת את מקורות המים בשטחים הכבושים.

שגריר ישראל בקאהיר, משה ששון, הוזמן בשבוע שעבר אל שר החוץ המצרי, איסמת עבד אל מגיד. זה מסר לו כי מצרים מודאגת מכוונתה של ישראל לנצל את קידוח המים ליד הרודיון, בניגוד לחוק הבינלאומי שלפיו אין שלטון כיבוש רשאי לנצל מקורות מים באיזורים כבושים. ששון העביר את המחאה לירושלים. נמסר כי ישראל תבטיח כי מי הקידוח לא ינוצלו מחוץ לשטחים.

ראש העיר פ"ת נקנס ב־2500 ש' על תקיפת איש "כך"

השופטת: כאשר סטר לאיש "כך" שיחק תבורי לידיו

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בשרון

שופטת בית־משפט השלום בנתניה, ערנה בקנשטיין, גזרה שלשום על דב תבורי, ראש עיריית פ"ת, קנס כספי בסך 2,500 ש"ח או שלושה חודשי מאסר תמורתם וסכום של 2,000 ש' לכיסוי הוצאות המשפט, לאחר שהורשע בתקיפת איש "כך" בעת ערב ראיונות עמו.

תבורי זוכה מעבירה על פי חוק לשון הרע שיוחסה לו בגין תקיפה.

גזר־הדין ניתן לאחר שדב תבורי הורשע בסטירה על לחיו של עצמון רוזנברג, במהלך "בוקר ראיונות" בפתח־תקווה ב־2 בנובמבר 1985. בכך תם משפט שנמשך למעלה משנה וחצי.

כזכור ירד תבורי מהבימה, במהלך ראיון עימו, שהתקיים באולם שרת בעיר, וסטר על לחיו של עצמון רוזנברג המוכר גם כפעיל תנועת "כך". הדבר היה בעקבות קריאות ביניים שהשמיע מהאולם ולעיני עשרות רבות של צופים.

מאחר שהמשטרה סגרה את תיק החקירה בפרשה, פנה הצעיר, באמצעות עורך הדין שמואל ליבנה, והגיש לבית־משפט השלום בנתניה קובלנה פלילית פרטית ובה תבע את ראש העיריה בגין אותם אירועי השבת.

במשך שנה וחצי התנהל המשפט בפני השופטת ערנה בקנשטיין.

בסך הכל יעלה המשפט לראש עיריית פתח־תקווה 9,000 שקלים חדשים: 2,500 שקלים קנס, 2,000 הוצאות משפט לתובע, 4,000 הוצאות הקלטת הדיונים, 500 שקלים חדשים, שהוסכם עליהם בהסכם הפשרה, בגין התיק האזרחי שהוגש באותו נושא.

גורמים מקורבים לראש העיר ציינו לאחר המשפט, כי ככל הנראה יהיה גוף שיתרום ויסייע לראש העירייה בתשלום הסכומים הללו. אותם עליו לשלם, על פי קביעת השופטת, עד סוף השבוע הזה.

השופטת מתחה ביקורת על התנהגותו של תבורי, נבחר ציבור, וקבעה כי במעשה העבירה שיחק לידיו של פעיל "כך", תנועה שהוא עצמו סולד ממנה, "בשל דרכיה הבלתי דמוקרטיות והאלימות".

"דווקא מאיש ציבור נדרשת מידת יתר של איפוק וריסון, מבלגות וסובלנות. מאחר שעיני הציבור נשואות אליו ולמעשיו, דפוסי התנהגותו חייבים קודם לכל בדוגמה אישית".

באשר לקו ההגנה שבו נקט עורך דינו של תבורי, אברהם אורן, אשר תלה את קולא התנהגותו של ראש העיר בתוכן קריאת הביניים של פעיל "כך", אמרה השופטת: "תהא אותה קריאה פרובוקטיבית ככל שתהא ותצא מפיו של מי שתצא. אפילו סולד הוא מתוכנה ומאומרה — ירידה מן הבמה לסטור בנסיבות שכאלה עומדת בסתירה לאינטרס הציבורי", נאמר בגזר דינה של השופטת בקנשטיין.

השופטת התייחסה, להלן, לדברים של תבורי, לאחר שהורשע בתיק זה ובראיונות שלו לכלי התקשורת, כי הוא רואה בהרשעה זו "מדליה של כבוד".

היא ציינה, כי מצאה לנכון להתייחס לאמירתו זו של תבורי בכל הקשור לעניין העונש וכתבה: "התיתכן הדעה, כי מי שסובר שזוהי הרשעה של כבוד הוא אותו אדם אשר נאבק באין לו הבנה של ממש לאי־הרשעתו? אין מדובר באשם אשר קם והודה ולקח על עצמו את האחריות לביצוע העבירה. אם ברגיל אין ההרשעה בפלילים משום מדליה כלשהי, הרי מדובר באשם המתכחש למעשה לעבירה ובשל כך מנהל דיון משפטי ארוך".

"העובדה כגון מפיו של נבחר ציבור כמות כקריאה "אותו" האין ספק כי יש לכך השלכה הפוגעת באותו אינטרס ציבורי, שנועד להתמודד עם עוברי עבירות תקיפה והאלימות על מנת לעקור תופעה זו משורש".

תבורי נמנע מלהגיב על גזר־הדין וכמה דקות לאחר שהוקרא באולם בית המשפט עזב את המקום.

הקובל, עצמון רוזנברג, ציין כי "גזר הדין והביקורת של השופטת השיבו לו את כבודו". פרקליטו, עו"ד שמואל ליבנה, גילה כי את הוצאות התביעה מימנו אנשי הליכוד, חוגים דתיים וארגונים כלליים שונים בפ"ת, ולא תנועת "כך".

לאחר מתן גזר הדין עזב תבורי בהודעות את בניין בית־משפט השלום בנתניה, והפעם — שלא כמו אחרי הכרעת הדין, לא הגיב תבורי.

עורך דינו ביקש להדגיש, כי בכל מקרה קבע היועץ המשפטי לממשלה, שעבירה זו של תבורי אינה נושאת עימה קלון.

ה מ ע ל ו ת ש ל

אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	22	נאה	20	26
אתונה	22	30	מוד	—	—
בוקארשט	16	24	מוד	—	—
בזיל	14	24	נאה	8	26
וינה	15	25	מוד	14	29
ז'נבה	16	27	נאה	18	27
לונדון	14	24	נאה	14	25
ליסבון	19	27	מוד	18	32
מדריד	20	30	מוד	20	35
ניו־יורק	24	30	מוד	18	31
פאריס	15	26	מוד	15	26
פרנקפורט	16	23	מוד	17	27
ציריך	14	23	מוד	—	—
קהיר	22	35	בהיר	20	31
קופנהאגן	11	20	מוד	11	18
רומא	20	30	מוד	17	33
שטוקהולם	12	18	מוד	18	22

ELAL אל על

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
"לוח־פון" 03-292-777

אמנו וסבתנו היקרה

מילי (מלכה) לוי

אלמנתו של אברהם לוי ז"ל

נפטרה בשיבה טובה והובאה לקבורה בחיפה ביום ששי ו' בתמוז תשמ"ז 3.7.87

השבעה בבית משפחת בר־לבב רח' קרית ספר 14 אחוזה חיפה.

בנותיה: לאה ואלישבע
בתה וחתנה: יהודית ושאול בר־לבב
נכדיה ונינה

יקירתנו

לאה רון (זר)

הלכה מאתנו

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ח' בתמוז תשמ"ז 5/7/87 בשעה 14.00 בבית העלמין בהרצליה. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בשעה 13.30 על יד בית העבודה רח' המסילה 11 הרצליה ב'

האבלים:
בעלה: יעקב
ילדיה: חן גיל ושי
הוריה: שרה ובנימין זר
אחיה: משה ואהרן זר וב"ב
אחותה: דפנה גיראל וב"ב

האהוב והיקר לנו מכל

עו"ד יוסף סטוריר

איננו

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ח' תמוז תשמ"ז 5.7.87
בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

נחמה סטוריר
ד"ר יעקב ודבורה סיון וילדיהם
דלית ואפי שחם וילדיהם
שרה ואבנר בן עמי ובני ביתם
יצחק ורוזה בראון ובני ביתם

ראש הממשלה יצחק שמיר נפגש בסוף השבוע בלשכתו עם מומחים בכירים לפוליטיקה אמריקאית. בינתים: השגריר לשעבר סמואל לואיס (צילום: לשכת העיתונות הממשלתית).

"הוליכו אתכם שולל" מאשימים את קורפו ונסים על הסכמתם ליו"ר מהמערך בוועד המנהל

לרשימת המועמדים של הליכוד לוועד המנהל, הצטרפו בינתיים גם שלמה קור, איש "מעריב" לשעבר, סילבן שלום, יועצו לתקשורת של השר מודעי, ושלמה בן לולו, ראש מועצת בית שאן • בשלב זה ירדה מעל הפרק מועמדותו של האלוף (מיל.) יוסף גבע, וטרם נמצא מועמד חיצוני אחר

מאת לילי גלילי, כתבת "הארץ"

על אף ההסכם עם המערך, עליו חתמו השרים נסים וקורפו, מתנגדים שרי הליכוד והגורמים המקורבים לראש הממשלה, למינויו של איש מערך ליו"ר הוועד המנהל של רשות השידור. המחלוקת והנושא, עלולה לעכב את מינויו של ועד מנהל חדש. על פי הסכם זה, הסכים הליכוד למינוי יו"ר מטעם המערך, בתמורה להבטחה שגם המנכ"ל הבא, שיתמנה בעוד כשנתיים, יהיה מן הליכוד.

בישיבה של שרי הליכוד ובמזכירות חרות, נשמעו טענות קשות נגד קורפו ונסים על תמיכתם בהסכם זה. שרים התבטאו כי "קורפו ונסים הוליכו שולל, וחתמו על הסכם חפוז, שאינו מבטיח לליכוד שום דבר". סגן השר רוני מילוא, אמר אתמול בתגובה כי "ההסדר אכן אבסורדי מבחינת ההיגיון של הליכוד". זאת, מכיון שהמנכ"ל מתחלף בעוד כשנתיים, לאחר המועד המשוער של הבחירות ב-88.

אם יזכה המערך בבחירות, אין לשער כי אכן ימנה איש ליכוד למנכ"ל רשות השידור. אם יזכה הליכוד, ממילא יהיה המנכ"ל מטעמו, ועל כן ההסכם הוא חסר ערך. לדברי מילוא, המופקד בליכוד על מלאכת האיוש של הוועד המנהל, לא יסכים בשום פנים ואופן למינוי "פוליטרוק של המערך" לתפקיד, וידרוש, לפחות, את איוש התפקיד על ידי איש ציבור לא פוליטי מן האקדמיה או העיתונות.

עוד הוחלט במזכירות חרות, כי אנשים המתכוונים להציג את מועמדותם לכנסת הבאה, לא יוכלו להתמנות כחברים בוועד המנהל כקרש קפיצה פוליטי, וכדי למנוע מהם שימוש ב"שוחד מסך". החלטה חדשה זו, עלולה לפגוע במועמדים כמו חבר הוועד הנוכחי, שאול עמור, הרואה עצמו גם מועמד לכנסת הבאה, או לימור ליבנת, המעוניינת בשני התפקידים.

לרשימת המועמדים של הליכוד לוועד המנהל, הצטרפו בינתיים גם שלמה קור, איש "מעריב" לשעבר, סילבן שלום, יועצו לתקשורת של השר מודעי, ושלמה בן לולו, ראש מועצת בית שאן. חוגים בליכוד מתנגדים להמשך כהונתו של חבר הוועד הנוכחי, נתן ברון. גם השר נבון ממשיך בחיפוש אחר יו"ר לוועד המנהל. בשלב זה, ירדה מעל הפרק מועמדותו של האלוף (מיל.) יוסף גבע, וטרם נמצא מועמד חיצוני אחר. על אף הקשיים באיוש התפקידים, מתגבשת כבר הצעה להגדיל את מספר חברי הוועד המנהל מ-11 ל-15 איש.

משה כהן, יו"ר ארגון התעשיות עתירות הידע:

יותר מ־200 מדענים בכירים ירדו בשנה האחרונה מישראל

מאשים את "אטימותו הביורוקרטית" של האוצר במצב שנוצר

מאת אבירם צור, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

למעלה מ־200 מדענים בכירים — בעלי תואר שלישי ופרופסורים — ירדו מהארץ בשנה האחרונה. שנה קודם לכן ירדו מהארץ 85 מדענים, רובם ככולם מענפי הטכנולוגיה. כך אמר יו"ר ארגון התעשיות עתירות הידע, משה כהן, בפגישה שקיימו ראשי הארגון בסוף השבוע שחלף עם שר הקליטה יעקב צור. שר הקליטה אמר, כי לפי נתוני משרדו, יש כיום בארה"ב כ־8 אלפים מהנדסים ישראלים שירדו מהארץ.

כהן האשים בירידת המדענים את משרד האוצר, אשר מגלה — לדבריו — אטימות לצורכי התעשיות עתירות הידע. "לאחר שבתעשיות אלה הושקעו כבר עשרות מיליוני דולרים בפיתוח מוצרים חדשים, האוצר מונע באטימותו הביורוקרטית גיוס הון מהציבור בבורסה, שהיה מאפשר הרחבה לשווקים חדשים והגברת היצוא". בשיחה עם "הארץ" ציטט כהן נתונים של האגודה למניעת ירידה, על פיהם רק בחודש יוני האחרון ירדו מהארץ 5 מדענים שהתעשיה לא היתה מסוגלת לקלוט אותם. לדברי כהן, ראשי התעשיות עתירות הידע מתכוונים להיפגש בנפרד עם כל השרים החברים בוועדת השרים לענייני כלכלה. הם ידרשו שגיוס הון לצורכי תעשיות אלה יהנה מהקלות מס כמו סוגי השקעות אחרים. שר הקליטה הבטיח — לדברי כהן — לסייע להם במאמצים לחזק את התעשיות עתירות הידע ולמנוע בדרך זו ירידה של מדענים שכיום לא ניתן לקלוט אותם בתעשיה הישראלית.

15 יום עברו והוואקף עוד לא הגיב להאשמות נאמני הר הבית

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

תמו 15 הימים שהקצה בג"ץ למועצה המוסלמית העליונה בירושלים, (הוואקף) להגיב על עתירת נאמני הר הבית, הטוענים להעדר מעש מצד המדינה, בכל הקשור לאכיפת חוקי התכנון, הבניה והעתיקות על ההר.

כזכור, עתרו נאמני הר הבית לבג"ץ בטענה, כי המדינה נמנעת מלפעול נגד הוואקף, המבצע עבירות על חוקי התכנון הבניה והעתיקות במקום.

בעתירה נטען בין היתר, כי הוואקף מחק וטשטש בעקביות כל סימן וזכר לשרידים יהודיים במקום וכן נטען, כי הוואקף בונה על ההר ללא היתר.

המדינה טענה בין היתר, כי הנושא אינו שפיט ובג"ץ כבר קיים מספר דיונים בנושא. בישיבה האחרונה ביקשו השופטים להעניק גם לוואקף הזדמנות להגיב על ההאשמות, אולם כאמור, לא הוגש כל תצהיר מטעם הוואקף בנושא.

שנת הלימודים במגזר הערבי לא תיפתח אם יהיו קיצוצים

החליטה ועדת המעקב לענייני הציבור הערבי בישראל

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

ועדת המעקב לענייני הציבור הערבי בישראל החליטה אתמול שלא לפתוח את שנת הלימודים הקרובה באם ינהיג משרד החינוך והתרבות את הקיצוצים בבית הספר הערבי. ד"ר מאג'ד אל חאג', יו"ר הוועד לענייני החינוך אמר בישיבת יום אתמול שנערכה בשפרעם כי משרד החינוך והתרבות מתכוון לקצץ בתקנים של בית הספר הערבי עד כדי פיטורים של כאלף מורים, אי־קליטת בוגרים חדשים, והקפאת פיתוח מוסדות החינוך שלא יענו על הגידול הצפוי בתלמידים.

תוך הסכמה כללית בין הנוכחים בישיבה אתמול הוחלט כי יש לערוך כנס גדול, יהודי־ערבי, כדי להביא בפני הציבור הרחב במדינה את מצוקת המגזר הערבי. כן הוחלט לקיים פגישה עם ראש הממשלה ומ"מ כדי לנסות ולהשיג מהם הבטחה לקביעת תכנית רב שנתית שתשאף לשוויון בחלוקת תקציבים ממשלתיים למגזר הערבי.

הוחלט גם על שביתה ברשויות המקומיות, ושביתות רעב של ראשי הציבור הערבי באם לא תיענה הממשלה לדרישות הציבור הערבי.

המגעים בין בתיה"ח הגריאטריים למשרד הבריאות — שוב על שרטון

הוויכוח כרגע נסוב על הנושאים שיימסרו לבדיקת הבורר בסכסוך שהוא סגן שר האוצר לשעבר, יחזקאל פלומין

מאת דן סגיר, סופר "הארץ"

ארגון בתי החולים הגריאטריים הפרטיים הודיע אמש על "פיצוץ" המגעים בינו לבין משרדי הבריאות והאוצר בנושא בדיקת תעריפי האישפוז.

הוויכוח כרגע נסב על הנושאים שיימסרו לבדיקת הבורר בסכסוך, זאת בעוד שהושגה הסכמה על זהות הבורר, הוא יו"ר וסגן שר האוצר לשעבר, יחזקאל פלומין.

לדברי ליאורה רון, דוברת ארגון בתי החולים, כוונת משרדי הבריאות והאוצר היא לכפות גוף או אדם עם סמכויות לא מוגדרות האשר לא יוכל לפסוק בכל המחלוקת הקיימת, לגבי תעריף יום אישפוז. היא הוסיפה כי משרדי הבריאות מעכבת, לכאורה, תשלום... הארגון דרש ממשרדי הממשלה לקיים החלטות ולמנות בורר אשר יכריע בכל הנושאים השנויים במחלוקת.

בתגובה מסר ל"הארץ" מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דב גלון, שאין לתאר את חילוקי הדעות בין הצדדים כ"פיצוץ" המגעים, והוא הביע את ביטחונו שאלו יימשכו. לדבריו ההסכם עם בתי החולים הגריאטריים הפרטיים, אשר בעקבותיו... היה מורכב משני חלקים: האחד, תשלום מקדמה עד לסיום הבדיקה, והחלק זה בוצע. השני מינוי בורר לנושא דמי האישפוז. הוסכם על הבורר, ועתה דנים בכתב המינוי שלו.

גלון סירב להיכנס לפרטי המחלוקת עתה, אולם ציין שישנם אכן נושאים שלא יימסרו לבורר, כאלו שסוכמו בעבר, או שכבר הוכרעו בבית משפט. גלון הוסיף עם זאת, שישנה הסכמה מלאה לגבי הצורך לערוך את מחיר יום האישפוז.

מחנכים דתיים השתתפו בכנס משותף עם ערבים למרות שהאגף אסר עליהם

הכינוס הוא חלק מהתכנית "אשכולות" שעיקרה שיתוף פעולה בין בתי ספר ממגזרים שונים בנושאים כמו חינוך פוליטי וחינוך לדמוקרטיה ולסובלנות

מאת צלי מנולד, ספרית "הארץ"

קבוצה קטנה של מנהלים ומורים מהחינוך הממלכתי־דתי, התמרדה נגד הוראות האגף הדתי במשרד החינוך, והשתתפה בכינוס ראשון במסגרת פרויקט חינוכי, בו נוטלים חלק, גם צוותות מהמגזר הערבי. הדתיים הגיעו לכינוס, שנערך בסוף השבוע, בסמינר הקיבוצים בתל אביב, ביוזמת הוועדה לדמוקרטיה במזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, למרות שהאגף לחינוך דתי, פרסם בימים אלה חוזר, האוסר על בתי הספר הדתיים להשתתף בפרויקט.

האגף אסר גם על נציגי הוועדה לדמוקרטיה, להיכנס לבתי הספר הממלכתיים־דתיים ולהציע למורים השתלמויות במסגרת זו. הכינוס וההשתלמויות, הם חלק מהתכנית התלת־שנתית, "אשכולות", שעיקרה, שיתוף פעולה בין בתי ספר ממגזרים שונים, בנושאים ערכיים, כמו חינוך פוליטי וחינוך לדמוקרטיה ולסובלנות. בין המגזרים: חילונים ודתיים, עירוניים וקיבוציים וכן ערביים.

נודע, כי חלק מהמנהלים הדתיים שרצו להשתתף בפרויקט, אולם חזרו בהם מכוונתם, נימקו זאת בכך שהם חוששים פן תידבק בם סטיגמה והורים דתיים יימנעו, עקב כך, מלרשום אליהם את ילדיהם.

יו"ר המזכירות הפדגוגית, דוד פז, אמר בפתח הכינוס, כי בית הספר חייב לתת חינוך פוליטי לתלמידים, לחשוף קונפליקטים (ולא לכסות עליהם) ולנקוט עמדה. גם אם אינה מקובלת, לדבריו, "בית הספר בישראל, אינו פועל כך ויש לעודד אותו לפעול בכיוון זה ולא לסתור".

יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ נחמן רז, הגדיר את בית הספר הישראלי כ"סטרילי ומעוקר מתכנים פוליטיים". רז טען כי למרות שנסוכן להפוך את בית הספר לזירת התגוששות פוליטית, יש להתמודד עם הסיכון ולא להימנע מחינוך פוליטי. שר החינוך, יצחק נבון, שחתם את האירוע הגיב על איסור האגף לחינוך דתי, בנוגע להשתתפות בכינוס, באומרו כי על פי החוק, יש לאגף במשרדו, אוטונומיה בתחום הפדגוגי. עם זאת הוסיף, כי יקיים דיון נוסף בעניין זה עם מנהל האגף.

יעל דיין: בסופו של דבר נדבר עם אש"ף

פאריס (ע"ג). ישראל תצטרך בסופו של דבר לנהל משא ומתן עם אש"ף, אם רצונה לפתור אחת ולתמיד את הבעיה הפלשתינית - אמרה יעל דיין בראיון לשבועון הצרפתי "נובל אובזרווטר".

עם זאת אמרה כי לפי שעה אי־אפשר לשבת ולדון עם אש"ף, שכן לא חזר בו מהאמנה הפלשתינית הקוראת להשמדת ישראל ומסרב לשבת ולתת לשלום עם ישראל.

זאב יפת ("הארץ") — יו"ר אגודת העיתונאים בת"א

(ע). הוועד החדש של אגודת העיתונאים בת"א שנבחר בראשית השבוע התכנס ביום שישי לישיבתו הראשונה ובחר בזאב יפת ("הארץ") כיו"ר האגודה. כממלאת מקום נבחרה תהילה עופר ("מעריב"). חיים בלבן (גימלאי) נבחר כסגן יו"ר האגודה.

בעד בחירתו של זאב יפת ליו"ר הצביעו 13 חברי הוועד, 2 נמנעו. בעד תהילה עופר כמ"מ היו"ר הצביעו 13 ו־2 נמנעים. בעד בחירתו של בלבן כסגן יו"ר הצביעו 6 חברי ועד. יחזקאל אדירם (ידיעות אחרונות) שהיה מועמד לתפקיד סגן היו"ר קיבל 5 קולות ו־4 נמנעו.

חברי הוועד היוצא, חיים בלבן, שמעיה אבני, שמעון פינט ומשה דור שיבחו את פעילותו הנמרצת של סמי גרינשפן בשנתיים האחרונות כיו"ר ועד האגודה.

ערפל ולא טעות אנוש גרם לתקלה הארצית באספקת החשמל

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

פרופ' אברהם אלכסנדרוביץ, שמונה לבדוק את נסיבות התקלה במערכת אספקת החשמל הארצית ב־19 למאי, קובע בדו"ח שהגיש לשר האנרגיה, משה שחל, כי ערפל כבד ששרר באיזור, גרם לקצר בשנאי עזר בתחנה.

קצר זה תורגם באופן לא נכון על ידי המערכות הממוחשבות של חברת החשמל להגנה אוטומטית על יחידות ייצור החשמל האלה ונכנס לפעולה והפסיק שלוש מכלל ארבע יחידות הייצור הגדולות בתחנת הכוח בחדרה. השר שחל הורה על חברת החשמל ביצוע מידי של מסקנות הדו"ח.

הפרופ' אלכסנדרוביץ, מהפקולטה להנדסת חשמל בטכניון, מציין, כי הנזק שנגרם למשק כתוצאה מהתקלה — שלא נבעה מטעות אנוש — מוערך בכשני מיליון דולר. עוד קובע אלכסנדרוביץ, כי השיפורים שהותקנו במערכת ייצור החשמל הארצית בעקבות לקחי ליל העלטה שהיה ב־1983, הם שמנעו ליל עלטה ארצי נוסף, בכך שמנעו נפילת מערכת ייצור החשמל הארצית, למרות התקלה בתחנת חדרה, שיצרה באותה עת מחצית מהחשמל בארץ.

הפרופ' אלכסנדרוביץ קובע, כי לקחי לילות העלטה הקודמים חייבו את בדיקת ההגנות על יחידות הייצור ואלה אמנם בוצעו, אולם לא כללו את נושא רגישות ההגנות.

רגישות היתר היא שהיתה בעוכרי המערכת וגרמה להפעלת ההגנות בשעה שלא היו צריכות לפעול.

שינויים בלוח המשדרים בגלל וימבלדון

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

שינויים יחולו בלוח המשדרים של הטלוויזיה, עקב שידור חי של משחק הגמר לגברים מווימבלדון החל מן השעה 4 אחה"צ. העברת המשחק התאפשרה לאחר שהשר נבון נענה לפניותיהם של יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ פנחס גולדשטיין, והמשנה ליו"ר הוועד המנהל של רשות השידור, דוד ארמון. זאת, לאחר שהטלוויזיה הלימודית, ששעת השידור אחה"צ שייכת לה, סירבה תחילה לאפשר את העברת המשחק. הפשרה הושגה בפגישה שקיים נבון עם מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, ומנהל הרשות, יאיר שטרן, בה קיבל נבון את ההצעה כי המשחק יועבר אכן בשידור חי. "יומן השבוע" ישודר במועדו (5 אחה"צ), ולאחריו יחודש שידור המשחק עד לסיומו.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

המרכז לשלום

קריאת המרכז לשלום לשים קץ לקפאון המדיני ולהניע את תהליך השלום, זכתה להדים נרחבים בארץ ובעולם. יוזמת הוועידה הבינלאומית והמשבר המדיני שבא בעקבותיה, העניקו ממשות ודחיפות לקריאה —

תהא שנת 1987 — שנת קידום השלום!

בין הרבבות שהצטרפו לקריאה נמצאים:

חברי כנסת בהווה ובעבר

מאיר אביזוהר
אבא אבן
רפי אדרי
משה אונא
מינה אילנית
שולמית אלוני
לובה אליאב
נסים אליעד
אהרן אפרת
נאוה ארד
יצחק ארצי
יצחק בן־אהרן
אהרן בקר
דב ברנר
עוזי ברעם
יצחק גלן
יעקב גיל
דוד גלס
אליעזר גרנות
חייקה גרוסמן
עבדול והאב דראושה
הרב מנחם הכהן
אהרן הראל
אסתר הרליץ
[illegible]
מרדכי וירשובסקי
מוחמד ותד
יעקב חזן
שמואל טולדאנו
יהודה ידין
רן כהן
שלום כהן
שלום לוין
דוד ליבאי
יחיאל לקט
סעדיה מרציאנו
ירוחם משל
אורה נמיר
אורי סבג
אמירה סרטני
זיידן עטשי
משה עמר
נפתלי פדר
נתן פלד
ואליד צאדק
יאיר צבן
דדי צוקר
משה קול
יצחק קורן
ישראל קרגמן
אמרי רון
אליעזר רונן
חיים רמון
ויקטור שמטוב
יהודה שערי
יוסי שריד
אמה תלמי
מאיר תלמי

ראשי ערים

טדי קולק — ירושלים
שלמה להט (צ'יץ') — ת"א
אריה גוראל — חיפה
פנחס אילון — חולון
רפי אלול — מזכרת בתיה
ברוך אלמקייס — יהוד
שלמה בוחבוט — מעלות
יחיאל ברקוב — אפקים
סולימן גאבר — כפר קרע
אלי דיין — אשקלון
רפי הוכמן — אילת
בנימין וולפוביץ — רעננה
יצחק ולד — כפר־סבא
ברוך נגר — כרמיאל
מוחמד יונס — ערערה
שמואל כהן — מצפה רמון
עבדול ראוף מואסי — פרדיס
אסעד עזייזה — דבוריה
פרץ עמיר — שדרות
אחמד אבו־עקבה — ג'ת
אהוד קמחי — בנימינה
ניסן קרופסקי — נס ציונה
יורם רבי — רמלה
בנימין שלו — קרית ים
דב תבורי — פתח תקוה

אנשי צבא ובטחון

במילואים

אלוף (מיל.) שמעון אבידן
אלוף (מיל.) אברהם אדן
תת־אלוף (מיל.) בנימין בן־אליעזר (פואד)
אל"מ (מיל.) מרדכי בראון
אל"מ (מיל.) אלי גבע
אלוף (מיל.) מוטי הוד
אלוף (מיל.) יהושפט הרכבי
אלוף (מיל.) אהרן יריב
אלוף (מיל.) משה כרמל
תת־אלוף (מיל.) אפרים פורן
אלוף (מיל.) אלעד פלד
אל"מ (מיל.) מאיר פעיל
תת־אלוף (מיל.) דני רהב
אל"מ (מיל.) זאב (ונמלק) שחם

אנשי אקדמיה

ד"ר לאנס אביעד
פרופ' עדה אהרוני
פרופ' ישראל אופנהיים
פרופ' הנרי אטלן
ד"ר שלמה אלבז
ד"ר מאג'ד אלחאג'
פרופ' ולטר אקרמן
פרופ' יהושע אריאלי
פרופ' גבריאל בר־דור
פרופ' חיים ברשחר
ד"ר מירון בנבנישתי
פרופ' איזק בנג'מין
פרופ' צבי בסוזוויץ
פרופ' דניאל ברטל
פרופ' רות גביזון
פרופ' גליה גולן
ד"ר נעמי גלאור
פרופ' שמואל גלאי
פרופ' אריה גלוברזון
פרופ' יצחק גלנור
פרופ' דוד גינתון
פרופ' יהודה גרדוס
עבדול אלקרים דאהר
פרופ' אריה דבורצקי
פרופ' יוחנן הופמן
פרופ' דן הורוביץ
ד"ר מרק הלר
פרופ' מיכאל הרסגור
אלוף הראבן
ד"ר הדר הראל
פרופ' מייקל וולצר
פרופ' רענן וייץ
פרופ' יוסף ולק
פרופ' יחיאל זיו
ד"ר מוחמד זחאלקה
ד"ר אהוד טולדאנו
ד"ר אחמד טיבי
פרופ' ולפי טראוב
פרופ' בנימין יגור
פרופ' גד יגיל
פרופ' ירמיהו יובל
פרופ' אברהם יששכר
ד"ר דן יעקבסון
פרופ' אפרים יער
ד"ר אריה יערי
ד"ר גדי יציב
פרופ' יעקב כהן
פרופ' אסא כשר
פרופ' אילנה לודיא
פרופ' שניאור ליפסון
פרופ' אורי מאור
פרופ' הנס־חנן מאיר
פרופ' יעל מדיני
פרופ' מריון מושקט
ד"ר דוד מיטלברג
פרופ' בלהה מנהיים
פרופ' אבישי מרגלית
פרופ' ברוך מרגלית
ד"ר מרים מרעי
פרופ' הני נצר
ד"ר שלמה סבירסקי
פרופ' צבי סובל
פרופ' ששון סומך
פרופ' עמנואל סיון
פרופ' אוריאל סימון
פרופ' סמי סמוחה
ד"ר שוקרי עבד
פרופ' יאיר עברון
יגאל עילם
ד"ר אחמד עתאמנה
פרופ' נתן פיינברג
פרופ' מיכאל פלדמן
ד"ר שי פלדמן
פרופ' דוד פסן
פרופ' אריאל פרוקצ'יה
פרופ' עדי פרוש
פרופ' שאול פרידלנדר
פרופ' יוחנן פרס
פרופ' אפרים צדקא
ד"ר זאב צחור
ד"ר אדי קאופמן
ד"ר אביעזר רביצקי
פרופ' שמעון רדליך
פרופ' הנרי רוזנפלד
פרופ' מנחם רהט
פרופ' אסף רזין
פרופ' אוריאל רייכמן
פרופ' הלל שובל
פרופ' שולמית שחר
פרופ' זאב שטרנהל
פרופ' צבי שיפרין
פרופ' איתן שישינסקי
פרופ' עמוס שפירא
פרופ' סטיבן שרוט

סופרים, עתונאים ואמנים

א. ב. יהושע
מנחם אבידום
רן אדליסט
יצחק אורפז
עמוס אילון
יונה אליאן־קשת
גילה אלמגור
דפנה ארמוני
שלמה ארצי
חיים באר
יצחק בן־נר
שלמה בר
חנוך ברטוב
ק. א. ברתיני
לילי גלילי
נורית גלרון
אלון גרבוז
יאיר גרבוז
משה דור
יעל דרויאנוב
שולמית הראבן
מאיר ויזלטיר
קאסם זייד
נתן זך
חנה זמר
עדית זרטל
שלום חנוך
אמירה חסן
חיים חפר
יוסי ידין
נתן יונתן
יוסי כרמון
עודד ליפשיץ
אהרן מגד
אברהם סוד
חנה מרון
ס. יזהר
יהושע סובול
עמוס עוז
נסים עיקרי
יהודה עמיחי
מחמוד ע'נאים
אלכס פלג
אורנה פורת
סבר פלוצקר
מרים קינן
עמוס קינן
יורם קניוק
יהודית רביץ
דליה רביקוביץ
אביבה רזה
חיים שור
דוד שחם
נתן שחם

אנשי משק וכלכלה

איתן אביאור
אבי אולשנסקי
גדעון אפיר
אברהם אסמון
נפתלי בלומנטל
אמנון בירן
בני גאון
דוד גולומב
ארנון גפני
שמואל דאובר
אהרון דברת
מולי דוד
משה זנבר
עדי כהן
ולף כהן
חילמי כיתאנה
צבי כסה
מרים לאופר־ברנוביץ
דוד לייזון
עקיבא מאור
דוד משביץ
עודד מסר
חיים סנדרסון
עמוס ספיר
יצחק עילם
ריצ'רד ערמון
יקותיאל פדרמן
ישראל פלג
ג'והן פורמן
אליהו פרת
דוד פינקלשטיין
דב פלג
קלמן פרידשטיין
צאדק צאדק
יורם רדושיצקי
צבי רובל
יאיר רוטלוי
אליעזר רונן
אפרים רייזר
יצחק רן
אמנון שדה
הרצל שלם
יצחק שני
דב תבורי

רבנים

הרב יואל אוסיאן
הרב חיים אריאב
הרב טוביה בן־חורין
הרב פנחס לדרמן
הרב יוסי מילגרום
הרב צבי מרקס
הרב מיכאל צבי נהוראי
הרב ראובן סמואלס
הרב מיטשל סמית
הרב יונתן פרלמן
הרב דוד רוזן
הרב משה רוזן

אנשי ציבור

חיים אהרן (ג'ומס)
מעין אלעטאונה
חנן ארז
עאדל אשקר
אסף אוזר
אברהם בורג
אנה בינון
מירי בינון
משה בר־זאב
נפתלי בר־משה
דדה בר־שטרית
אברהם ברזון
מני ברזילאי
דוד ברנן
דוד ברסלאו
יצחק ברקאי
ג'והני גולדברג
אסתר גולדשטיין
עליזה גורי
אורי גנן
אסמעיל ג'לג'ולי
גבריאל גלייזר
וילי גפני
ישראל גת
מג'יר דיאב
רות דיין
אורי דנינו
בתיה דנציגר
אחמד דראושה
חאלד דראושה
מוחמד אבו הלאל
חגי הלוי
אפרים (ויוי) זינגר
אסתר זקלר
תמא חדד
אמל חורי
פארס חוסין
צור חכמון
אברהים חסאן
פריד טאבר
אבי יחזקאל
אריה יפה
השופט חיים כהן
רענן כהן
אורי לביא
מרים לוין
רחל ליבמן
השופט אשר לנדוי
דוד לפלר
אשר מגיב
אבו־באסם מנסור
מוחמד מסארווה
נואף מצאלחה
ורדה משעור
סמי מחמיאס
השופט עלי נתן
אייבי נתן
רובי נתנזון
אריה סימון
סולימאן סלים
מגדה סרוג'י
גאזי אבו עיטה
מוראד עבאש
אבנר עמיאל
רוזה עבוסי
יהודה פו
אופיר פינס
נחום פסה
חיים צדוק
עדי קידר
ג'בר קעדאן
אפרים רוזן
גיורא רוזן
גדעון רפאל
אשר רשף
צלי רשף
פיני שומר
יהודה שוסטר
יוסף שחר
זרובבל שלו
אברהם שנקר
אלישע שפירא
דפנה שרפמן
ורדה תורג'מן־דרוזובסקי
מוחמד תלאווי

נא לשלוח אל:
המרכז לשלום
רח' [illegible]
תל־אביב, [illegible]

השם ....
הכתובת ....
☐ אבקש לצרף את חתימתי.
☐ לוטה .... ש"ח לכיסוי ההוצאות.
.... חתימה

חדש! "איילון בראש"

תכנית אישית לביטוח שיניים.

איילון חברה לבטוח בע"מ

יש לי בטחון באיילון

משרד ראשי: תל־אביב, בית איילון, רח' מקוה ישראל 17, טל. 03-622523 • המען: ת.ד. 37299, ת"א 61372

مطابق للأصل

صورة طبق الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

תוך שעה ו־9 דקות, בניצחון 7–5, 6–3 על שטפי גראף בגמר

השמינית של מרטינה

במיפגן מרשים על דשא שוב הוכיחה נוורטילובה כי היא הטניסאית הטובה בעולם

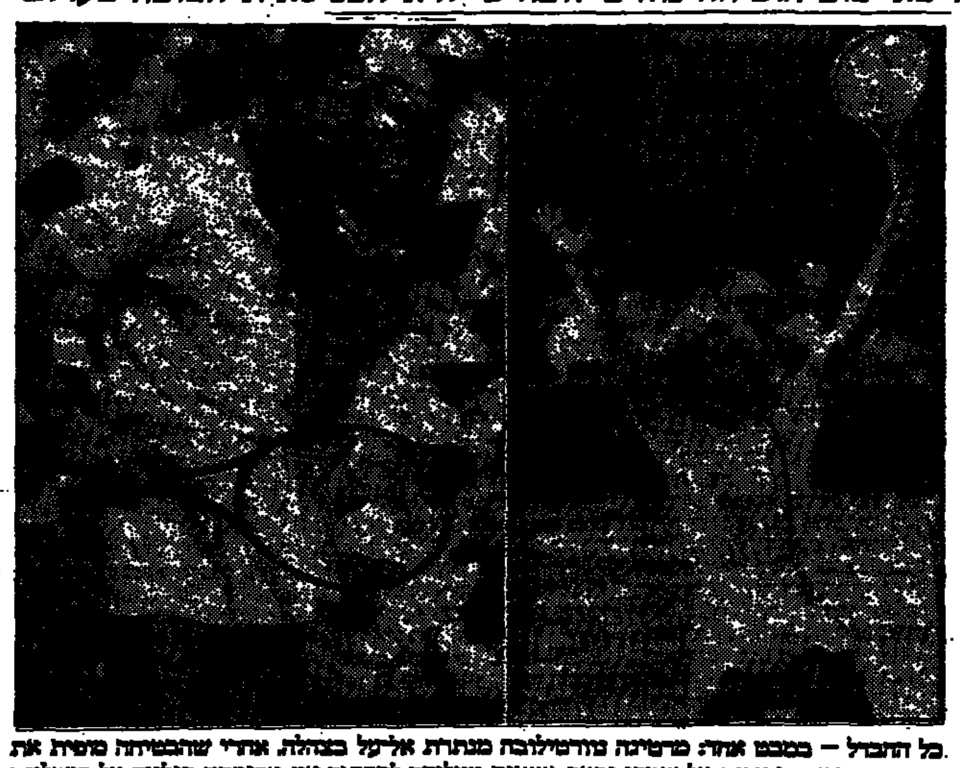

כל ההבדל — במבט אחד: מרטינה נוורטילובה מנתרת אל־על בצהלה, אחרי שהבטיחה את ניצחונה בגמר הזוהרת על שטפי גראף, שאינה מצליחה להסתיר את אכזבתה הגלויה על כישלונה בווימבלדון. (צילומים של אי־פי)

ווימבלדון

מאת אנדריו וורסו

ווימבלדון, אנגליה (אי־פי). העובדה ששיחקה על המיגרש האהוב עליה, איפשרה כאן אתמול למרטינה נוורטילובה להיכנס להיסטוריה ולשמור על מעמדה כמספר אחת בעולם. ניצחונה על המערב־גרמניה שטפי גראף 7–5, 6–3 זיכה אותה בתואר הנשים בפעם השמינית, והשישית ברציפות.

ניצחון זה גם שם קץ לשבעה חודשי תיסכול, של הפסדים בחצי גמר ובגמר, בלי שזכתה בתואר אחד. זה היה גמר קלאסי על מיגרש דשא. מרטינה נזקקה לשבע נקודות מערכה לפני שניצחה במערכה הראשונה, אבל זכתה בתואר בנקודת המישחק השניה שלה. היא זינקה אל־על בשמחה בלתי מרוסנת, כאשר שטפי החזירה את כדור ההגשה שלה לרשת.

גראף, שחגגה את יום הולדתה ה־18 לפני שלושה שבועות, היתה עולה למקום הראשון בדירוג העולמי אילו גברה על מרטינה, והיתה זוכה בניצחונה ה־46 ברציפות ובתואר הראשון שלה בווימבלדון. עד לגמר הפסידה גראף מערכה אחת בלבד, ובשני מיפגשיהן הקודמים השנה ניצחה את נוורטילובה. היו אפילו שאמרו כי לישפה אותה.

לאלופה ילידת צ'כוסלובקיה, כיום אזרחית אמריקאית, היה זה פיקניק על הדשא של ה־4 ביולי. "ניצחתי את עצמי כמה פעמים, אבל לא רציתי שזה יקרה כאן", אמרה נוורטילובה, שכתבה בספרה האוטוביוגרפי כי חלמה על זכיה באליפות ווימבלדון עוד כשהיתה ילדה בפראג. "החלטתי לשמור על קור רוח, ולא להיות עצבנית. כל האנשים האלה, שאמרו שאיני כשירה מבחינה פסיכולוגית, אינם מכירים אותי".

בשבע הופעות קודמות בגמר זכתה תמיד בניצחונות. שום מיגרש בעולם לא נותן למרטינה יתרון גדול יותר מאשר המיגרש המרכזי של מועדון "כל אנגליה". אמרה נוורטילובה: "אם יש זמן לזכות בטורניר, זה הזמן הנכון".

"מרטינה על דשא היא שחקנית שונה לגמרי", אמרה גראף. "היא שיחקה יוצא מן הכלל, הגישה היטב ולא הוציאה כלל ליד הרשת". גראף גדלה על מיגרשי החימר של אירופה ואחרי שניצחה את מרטינה בגמר אליפות צרפת בחודש שעבר, אמרה כי עדיין אינה מוכנה לזכיה בווימבלדון, שם המפתח להצלחה הוא הגשה ומישחק רשת.

המישחקון המרתק ביותר היה במצב של 4–5 למרטינה במערכה הראשונה. שטפי הגישה ופיגרה 0–40. ואז הדהימה הגרמניה הצעירה בכמה חבטות מהירות. שני אסים וחבטה הצלבה מדהימה איפשרו לה להשוות ל־5–5. במישחקון ה־12 הצילה שוב שתי נקודות מישחק, אבל חבטת גב־יד יוצאת מן הכלל של האלופה, כששטפי היתה ליד הרשת, הביאה לה את הזכיה במערכה.

גם במערכה השניה הספיקה למרטינה שבירה אחת של מישחקון ההגשה של גראף (במישחקון השמיני), כדי להבטיח לה את התואר השמיני אחרי שעה ותשע דקות.

מרטינה ניצלה היטב את חולשתה של שטפי בחבטות הקרקע בגב היד, ותקפה אותה כמעט כל הזמן בנקודת־תורפה זו, בעיקר בחבטות הגשה מצויינות. ועל המיגרש היבש, צרוב־השמש והקשה בווימבלדון זה פעל בצורה יוצאת מן הכלל. מרטינה הגיעה ל־74 אחוזי הצלחה בחבטות ההגשה הראשונה שלה (לעומת 71 של גראף) והשיגה 18 נקודות בכדורי הגשה (12 של גראף). הגרמניה הגישה 5 אסים לעומת 1 של מרטינה, אבל האלופה לא הפסידה אף מישחקון הגשה בעוד שגראף הפסידה שניים.

מרטינה נטלה פרס כספי בסך כולל של 139,500 ליש"ט, וגראף קיבלה מחצית הסכום.

עמל חדרה — היום ברבע גמר אליפות בתי־הספר בבריסל

נבחרת הכדורגל של בית־הספר עמל בחדרה תתמודד היום בבריסל עם נציגת צרפת ברבע גמר אליפות בתי הספר העל־יסודיים בכדורגל. בסיום השלב המוקדם צעדו הישראלים בראש לאחר שני ניצחונות, 1–2 על ספרד ו־2–0 על אירלנד, ותיקו 1–1 עם הולנד.

בתחרות שמונה האומות באנטוורפן

שיא ישראלי וניצחון לשטיגמן ב־100 חזה

שחיה

אנטוורפן (שרות "ספורט הארץ"). שיא ישראלי מצוין של אייל שטיגמן לא הציל כאן אתמול את נבחרת השחיה שלנו, בתום היום הראשון בתחרות שמונה האומות, מהמקום השביעי ולפני האחרון בדירוג עם 41 נקודות בלבד. שווייץ מובילה עם 99 נקודות.

שטיגמן היה גם המנצח הישראלי היחיד, כאשר קבע ב־100 מ' חזה 1:04.55 דקה. שיפור של יותר משניה לשיא הקודם שהיה 1:05.62 ד'. זה הישג בקנה מידה בינלאומי, והוא גם שיא תחרות חדש. שטיגמן, שהתאמן בשבועות האחרונים במערב־גרמניה, הביע תקוותו שהישג זה יבטיח לו את המקום בנבחרת שתצא למישחקים האולימפיים בסיאול בשנה הבאה.

שחיין ישראלי נוסף שהציג יכולת טובה היה זוהר גלילי, שסיים רביעי ב־200 מ' גב ב־2:10.82 ד' וקבע הישג קרוב מאד לשיא הישראלי ב־100 מ' גב כששחה ראשון במישחה השליחים המעורב (1:00.29 ד').

אכזבה גדולה היתה ב־100 מ' חופשי, כאשר רפאל רימר איחר בזינוק וקבע רק 55.10 שנ'. המנצח היה השווייצי וולרי בשיא תחרות 51.07 שניות. במישחה שבעוקף מאוחר יותר קבע שגב פורת 55.22 שניות. ב־200 מ' פרפר סיים תן גלעד בן ה־16 במקום השביעי בשיא אישי 2:14.75 דקות. המנצח היה השווייצי דויד 2:06.15 ד'.

במישחי הנשים היתה רמת הישראליות נמוכה וכולן סיימו אחרונות. ענת ישראל קבעה 1:02.21 ד' ב־100 מ' חופשי (המנצחת השווייצרית ארמנטנבר 58.07 שניות). שרון אכסלרוד קבעה 2:34.81 ד' ב־200 מ' גב (המנצחת סמית מאירלנד 2:23.17 ד') ואורית אפרתי קבעה 1:21.89 ד' ב־100 מ' חזה (המנצחת היל מסקוטלנד קבעה שיא תחרות 1:11.90 ד').

התחרויות יימשכו הבוקר ויסתיימו הערב.

מי עוד נהנה ממישחקי האינטרטוטו?

מן היציע

מאת יהושע שגיא

השאלה למי בישראל דרושים מישחקי האינטרטוטו נשארת פתוחה גם אחרי 15 שנים, בהן אנו משתתפים בטורניר הקיץ האירופי. גם אחרי זמן כה רב, מאמצים כה רבים ומשאבים כספיים כה גדולים, עדיין חלוקות הדעות לגבי השפעתו ותרומת הטורניר הזה לתועלת ולתפארת הכדורגל בישראל.

אלה שהיו בטוחים, כי הצטרפות לטורניר האירופי של האינטרטוטו תפתח בפנינו את שערי אירופה, חייבים להודות כי יותר מדי שנים אינם יכולים להוכיח כי הצדק עימם. אנו משקיעים שוב ושוב ממון רב ומאמצים רבים עוד יותר באירוח ובהשתתפות — ואירופה נותרה חסומה בפנינו במסך של ברזל.

אלה שסברו כי ההתמודדות עם קבוצות אירופיות, שמופיעים בהן כדורגלנים מפורסמים וכוכבים ידועי־שם, תסייע לשיפור רמת הכדורגל אצלנו, חייבים להודות כי גם תקוותם זו לא התגשמה.

אלה שהאמינו כי הצופים, המורגלים במישחקי הליגה הלאומית, ינהרו בהמוניהם לצפות בקבוצות זרות ידועות־שם, חייבים להודות כי אמונתם היתה חלום או דמיון.

אחרי 15 שנים אין הקהל הישראלי מגלה שום עניין באינטרטוטו; הקבוצות הלאומיות רואות בו, במקרה הטוב, טיול קיץ לא מחייב ובמקרה הרע — מטרד מציק; מרבית הכוכבים האמיתיים של הקבוצות משתדלים תמיד להתחמק מן ההשתתפות בו, ואף מוותרים על המסע לחו"ל; המאמנים בטוחים, כי ההופעה בטורניר בחודשים יולי—אוגוסט המתישים גוזלת את מנוחת הקיץ הדרושה לשחקנים, ולפיכך אינה מהווה הכנה טובה לעונה הבאה, אלא משבשת את ההכנות לקראתה; וכך יוצא שמבחינה ספורטיבית־מקצועית טהורה הכל תמימי דעים, שההופעה הישראלית בטורניר האירופי הזה לא רק שאין בה שום תועלת ממשית, אלא ההיפך הוא הנכון.

המקום היחיד, בו אין נשמעת אפילו מילת בקורת אחת על ההופעה בטורניר זה: משרדי ההתאחדות לכדורגל בתל־אביב. שם בטוחים, כי בסופו של דבר תניב ההופעה באינטרטוטו את התוצאות המקוות. בכירי ההתאחדות נוסעים לקונגרסים, נפגשים עם אנשי אופ"א ועדיין מאמינים, כי בסופו של דבר ההיכרות האישית תהווה תמריץ לצירופנו לאירופה.

את ההערכה הגדולה מכל לטורניר זה מגלים עסקני הכדורגל מהדרג השני, כיוון שבאופן שרירותי מחייבת ההתאחדות לצרף עסקן משלה לכל קבוצה היוצאת למישחקים בחו"ל. בדרך כלל אלה עסקנים שלכבירי ההתאחדות חשוב לסלק אותם מן התור לנסיעות החשובות. וכך, בהתקרב הטורניר האירופי הזה, מתנהלים במסדרונות ההתאחדות מלחמות הגבורות בהיסטוריה על הזכות להצטרף למסע זה, שהוא מבחינת העסקן בבחינת טיול אמיתי ומובהק. הוא פשוט יושב שם על תקן של תייר, ואין לו שום סמכות וגם לא שום אחריות.

מאחר שליוויתי כמה מסעות אינטרטוטו בעשור הקודם, ידוע לי מניסיון אישי כי עסקני הקבוצות והשחקנים מתייחסים אל המלווה מטעם ההתאחדות כאל פאראזיט מיותר. התופס מקום באוטובוס, מתחרה על החדר הטוב ביותר במלון, טורח לקבל את כל המתנות האפשריות מן המארחים, אין לו שום סמכות או מעמד. הוא טורח כמובן לא להחמיץ את דמי הכיס שהוליסה ההתאחדות — בנדיבות ברובו — להעניק לכל אחד מאנשיה היוצא לטייל באינטרטוטו.

לוא טרחה ההתאחדות לצרף למסעות אלה עסקנים בכירים, המופקדים על יצירת קשרים בכדורגל האירופי, הפועלים לצירופנו ליבשת — ניחא. אלא שבמרבית המקרים מצטרפים למסעות עסקנים אחרים־לרגע, אנשים טובים שאין להם נגיעה לנושא, ובסך הכל הם מקבלים פרס על משהו שעשו במקום כלשהו. האינטרטוטו הוא הזדמנות טובה לשבחם ולסלקם מן ההתמודדות על הנסיעות הבדולות החשובות.

לוא הייתי עסקן בהתאחדות לכדורגל, הייתי מתקומם נגד צירופי כעסקן־מלווה למסע אינטרטוטו. בהתאחדות לכדורגל זו ההוכחה, שאינך ראוי ליותר מזה. אותי, כעסקן־מלווה, אי אפשר היה להעלות על המטוס הזה אפילו בכוח.

היריבים הרוכבים לקרב: איוון לנדל (מימין) ופאט קאש יתמודדו היום במישחק הגמר ליחידים, בתקווה הדדית לזכות בכתר הראשון בווימבלדון. (צילומים של אי־פי)

הראשון של לנדל או קאש

המדורג הבכיר ניצח בחצי הגמר את אדברג וידיבו האוסטרלי חיסל תקוותו של קונורס

טניס

מאת בוב גרין

ווימבלדון (אי־פי). איוון לנדל ופאט קאש העפילו ביום שישי לגמר היחידים של אליפות ווימבלדון, ובכך התחדש סיכוי למאמצים הבלתי נלאים של לנדל לזכות בתואר הראשון שלו על מיגרשי דשא, וחיסלו את חלומו של ג'ימי קונורס בן ה־34 לזכות בתואר השישי כאן.

לנדל גבר על השוודי סטפאן אדברג 3–6, 6–4, 7–6, 6–4 בעוד שקאש הדיח את קונורס, אלוף ווימבלדון ב־1974 ו־1982 ואליל הקהל במיגרש המרכזי, 6–4, 6–4, 6–1. קונורס הודה שאת השבוע השני של האליפות הוא יזכור לנצח, למרות שלא היה לו מענה למוקד ולמהירות של קאש.

קאש יפגוש בגמר את המנצח של חמישה טורנירי גראנד־סלאם, שחלומו הגדול היה ונשאר לנצח בווימבלדון. "אני רוצה מאוד לזכות בווימבלדון", אמר לנדל, "אם אעשה זאת תהיה לכך משמעות גדולה לגבי, שלא אהיה מסוגל לתאר אותה". לנדל זכה עד היום שלוש פעמים באליפות צרפת ופעמיים באליפות ארצות הברית. אם יזכה היום אחר הצהריים בתואר, יהיה לטניסאי השני בלבד שזכה בשלושה תוארי גראנד סלאם שונים, מאז זכה רוד לייבר בכל הארבעה ב־1969. ג'ימי קונורס זכה חמש פעמים באליפות ארה"ב, פעמיים באליפות ווימבלדון ופעמיים באליפות אוסטרליה.

לנדל מופיע כאן בפעם השניה במישחק הגמר, אחרי שאשתקד נוצח ע"י בוריס בקר. "הניסיון של הגמר הקודם חשוב מאד", אמר לנדל. "לא כל אחד יכול להצליח בניסיון הראשון שלו בגמר". המנצח היום יקבל פרס כספי בסך 155 אלף ליש"ט.

הניחוש הנבון

.1	בית"ר ים — בוכום	x
.2	ב. יהודה — ברונדבי	2
.3	אלמונדה. — מאנבר	2
.4	דונקאסטר — אלבית	1
.5	טקסטילמי — בלין	2
.6	מלמוה — מלמוה ד.	x
.7	הרמנגלצ. — וורי	1
.8	אלמונדס. — ריבנר	1
.9	הרנינג — סאנדריל'	2
.10	ווסברגים — פרהאבי	1
.11	אוררי — קאמבילאנד	1
.12	פרידה. — ליורג'	2
.13	פולניה — קמבלאוזן	x
.14	סאליסבורי — קראופי	1

לנדל: לא חשוב איך

לקאש, שעדיין לא זכה אף באחד מתוארי הגראנד־סלאם, תהיה זו הופעה ראשונה בגמר אליפות ווימבלדון והוא עשה זאת בצורה משכנעת. במערכה הראשונה נגד קונורס הפסיד רק נקודה אחת במישחקוני ההגשה שלו, ולאורך המישחק כולו הפסיד פעם יחידה מישחקון הגשה במערכה השניה. הוא הגיש 10 אסים לעומת 1 של קונורס.

"זה היה אחד מאותם ימים", אמר קונורס, "הוא שיחק טוב מאוד ואני הייתי קצת מאופק". קאש אמר שקונורס היה קצת עייף: "הוא לא הניע את רגליו במהירות הרגילה שלו. הוא איפשר לי להיכנס למישחק עם כמה שגיאות לא אופייניות. קונורס הוא שחקן מדהים. איני רואה את עצמי משחק בגיל 34".

בעוד קונורס וקאש נאבקו על כל כדור, הציגו לנדל ואדברג את הסגנון הקלאסי של מישחקים על מיגרשי דשא — הגשה וחבטת יעף ליד הרשת. בסך הכל היה זה מישחק משעמם למדי. "איני יודע אם זה היה משכנע, אבל זה היה ניצחון", הגיב לנדל לאחר מכן. "למדתי במשך השנים שאין חשיבות איך אתה עושה זאת, כל עוד אתה מנצח".

השוודי בן ה־21 שבר את חבטות ההגשה של לנדל במישחקון השישי במערכה הראשונה. אבל הצ'כי בן ה־27, המקווה לקבל בקרוב אזרחות אמריקאית, שבר לראשונה את חבטות ההגשה המצויינות של יריבו במישחקון העשירי, שזיכה אותו במערכה השניה. אדברג הוביל 0–40 במישחקון זה והחטיא כדור יעף פשוט, שהיה מאפשר לו להשוות ל־5–5.

התפנה זו היתה למעשה נקודת המיפנה במישחק. לנדל שיפר את מישחקו וזכה במישחקון שובר השוויון במערכה השלישית 10–8. "אם הייתי זוכה במערכה השלישית הכל היה שונה", הסביר אדברג. "נתתי ללנדל את המערכה השניה. הוא לא הגיש טוב באותו שלב, בעוד שאני הגשתי היטב. אבל לאחר מכן חל שיפור גדול בחבטות ההגשה שלו והיה קשה לי מאוד להחזיר".

במערכה הרביעית כבר היה יתרון ברור ללנדל: "כאשר זכיתי במישחקון שובר השוויון הרגשתי מצוין והבנתי שהוא מאט את הקצב, וגם חבטות ההגשה שלו איבדו משהו מעוצמתן".

אדברג לא היה מאוכזב יותר מדי: "איני חושב ששיחקתי רע. נתתי לו קרב ועשיתי כל מה שביכולתי". במהלך המישחק הגיע אדברג ל־77 אחוזי הצלחה בחבטות ההגשה הראשונה (לעומת 67 של לנדל). הצ'כי הגיש 7 אסים לעומת 6 של אדברג, שהפסיד 3 מישחקוני הגשה לעומת 2 של יריבו.

פלאק וסגוסו אלופי הזוגות

קן פלאק ורוברט סגוסו מארצות הברית זכו בתואר לזוגות גברים. הצמד האמריקאי, שדורג שמיני, נכנע בשתי המערכות הראשונות לספרדים (מדורגים במקום השביעי) אמיליו סאנצ'ס וסרחיו קאסאל 3–6, 6–7. אבל לאחר ניצחון 7–6 במערכה השלישית התמוטטו היריבים וסגוסו ופלאק ניצחו 6–1, 6–4.

בתואר לזוגות נשים זכו הלנה סוקובה (צ'כיה) וקלאודיה קודה־קילש (גרמניה) שניצחו את בטסי נייגלסן (ארה"ב) ואליזבת סמיילי (אוסטרליה) 7–5, 7–5.

באליפות דרום־אמריקה

תבוסה 0–4 לברזיל נגד צ'ילי

בואנוס־איירס (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת ברזיל לא תשחק בשלב חצי הגמר של גביע דרום־אמריקה בכדורגל. זאת אחרי שהובסה 4–0 ע"י צ'ילי, שתשחק בחצי הגמר נגד המנצחת בין ארגנטינה ואורוגוואי שיתמודדו היום.

היתה זו אחת התבוסות הגדולות שספגה ברזיל מזה שנים. שוער צ'ילי רויאר מנע מברזיל להבקיע בכמה עצירות מהירות. אבל בדקה ה־42 נגח באסיי שער יתרון לצ'ילי. ארבע דקות אחרי ההפסקה ניצל לטליה מישגה גם של מאר וקבע 2–0. בדקה ה־60 הרחיק נלסינסו שפגע בנבחרת בלטליה, וכעבור שבע דקות העלה באסיי ל־3–0. לטליה הוסיף שער רביעי סמוך לסיום.

● מוסקולאב איווייר מוונצואלה יהיה מאמנה של אלופת אירופה פ.ק. פורטו. הוא מחליף את ארתור ז'ורז'ה שיאמן את ראסינג פאריס. איווייר אימן את אנדרלכט, אסקולי ובנפיקה.

בעיטה חפשית

פגישת קייטנים על שפת הים

אינטרטוטו

בית"ר ירושלים — בוכום 0–0

היה מי שטבע את האימרה "זאת בולם הלבו לים". יותר מזה אין מה לומר על מישחק זה. כדורגלני בוכום ממערב גרמניה ובית"ר ירושלים נראו כמו קבוצת קייטנים על שפת הים, שהתאספו לפני המישחק להעביר את הזמן.

הנתון הסטטיסטי הבא מסביר את הכל: הבעיטה הראשונה של בוכום לשער בית"ר נבעטה רק בדקה ה־22. הבעיטה הראשונה של בית"ר לשער בוכום — רק בדקה ה־61. האטרקציה היחידה במישחק היה אימון בשערים קטנים של קבוצת ברונדבי הדנית, שנערך מאחורי שערו של גינצבורג מירושלים.

הגרמנים היו הפחות גרועים, אך נראה שבילו יותר מדי על שפת הים במהלך השבוע, ואילו הבית"רים פשוט לא היו מסוגלים לבעוט שלוש בעיטות לעבר השער בכל המישחק.

בהתאחדות לכדורגל הגו רעיון גדול, להרחיק את מישחקי האינטרטוטו לעיירות פיתוח. אך מישחק מהסוג הזה כדאי להרחיק למקום נידח יותר, הרחק מעיני צופה כלשהו. אחרי תצוגה נפל שכזו יש לקוות, כי מישחק הגומלין בגרמניה יוכיח שבוכום מסוגלת ליותר ובית"ר לא יבייש את הכדורגל הישראלי.

● בית"ר ירושלים: גינצבורג, שירזי, שמאולי, עמיר כהן, נחמני, קדוש, שורץ, דידה, יאיר בן אליהו (בני כהן), סויסה, שרטוב.

● בוכום: ויסליץ, יקיש, בריקלס, מקליצה, לאמק, היינמן (בראגנה), אוסוואלד (קופהיינה), בנטלי, לישקה, גייבל, לייפלד.

שפט יצחק בריצוק, 150 צופים (מסכנים) באיצטדיון רמת גן.

חיים מלינק

לפחות היו 4 שערים

ברונדבי — בני יהודה 3–1 (2–0)

הדנים שלטו בצורה בולטת ונצלו היטב את חוסר האירגון בהגנת בני יהודה, שגילתה חולשה משוועת, בעיקר שני בלמיה רוני פרי וגיא שרעבי. השער הראשון הובקע בדקה ה־20, כאשר קלאוס נילסן ניצל עירבוביה בתוך רחבת ה־16 של בני יהודה ובעט כדור חזק מ־12 מטר לפינה השמאלית של השער. כעבור שתי דקות החמיץ איינברג הזדמנות להשוות, כשבעט מעל המשקוף. בדקה ה־28 הבקיע בנגט כריסטיאנסן, שהצטרף רק לאחרונה לברונדבי, שער שני במיבצע אישי.

יחסי הכוחות לא השתנו במחצית השניה, למרות שעלה נסיגה ביכולת הדנים. את שער־הצימוק לבני־יהודה הבקיע השחקן המחליף דני איזמרלי בדקה ה־78, לאחר שהשוער הדני נכשל בקליטת כדור שנשלח שבעטו על ידי עלו ממרחק 25 מטר. את התוצאה חתם קורט ברסטולם, שהיה גם השחקן המצטיין במגרש ובא על גמולו כששער היפה מכולם. הוא קלט כדור במרכז המגרש, הבחין ביציאתו של אסייג משערו ולפתע הניף את רגלו ובעט חזק מ־40 מ' כדור שולף על פני השוער ונחת ליד הקורה הימנית.

שפט אריה פרוסט, 200 צופים באיצטדיון רמת־גן.

אהרון שמולביץ'

טבלת הבית הישראלי

.1	בית"ר ירושלים	4	1–3	5
.2	ברונדבי (דנמרק)	2	1–4	4
.3	בוכום (גרמניה)	2	2–2	2
.4	בני־יהודה	4	8–3	1

ניצחון שלישי לישראל, 15–5 על נורווגיה

נבחרת ישראל זכתה בניצחון שלישי רצוף בטורניר שמונה האומות בכדורמים הנערך בבריז', בלגיה, כשגברה בסוף השבוע על נורווגיה 15–5. קודם לכן היא ניצחה את סקוטלנד 13–7 ואת ויילס 14–5.

כדורסל

איימוס ייבחן בהפועל תל־אביב

מאת סופר "ספורט הארץ"

קרל איימוס, כדורסלן מכבי רמת־גן לשעבר, יבוא השבוע למיבחן בהפועל תל־אביב. [illegible] קרנץ אישר, כי איימוס הוא אחד המועמדים [illegible] הוסיף, כי עדיין לא הוחלט מי מהשניים, ארו וזן או יונתן ריליו, יצטרפו להפועל ת"א.

עופר יעקובי, כדורסלן הפועל חולון, לא חידש את חוזהו והפועל ירושלים מגלה בו עניין. גל קנג, הבז הפועל ירושלים, מבקש לעזוב.

קית בנט, כדורסלן הפועל רמת־גן, ישחק בעונה הבאה בבית"ר תל־אביב.

הפועל חיפה יירשם באיגוד הכדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ" בחיפה

במגישה שהיתה שלשום בין יו"ר עמותת מחלקת הכדורסל של הפועל חיפה, חורון קימלוב, למזכיר מועצת פועלי חיפה משה ורטמן, סוכם כי הקבוצה תירשם באיגוד הכדורסל על ידי העמותה, שתכסה את החוב לאיגוד בסך 5,000 ש"ח.

בשלב שני תיפגש העמותה עם הוועדה שהוקמה לנושא הפועל חיפה, כדי לדון בבעיות הכספיות והכרוכים לפתרונן.

הדיון המשפטי במעמד שני הצדדים, שעמד להתקיים היום, נדחה ליום חמישי. כזכור הוציא שופט בית המשפט צו במעמד צד אחד, לבקשת מועצת פועלי חיפה, האוסר על העמותה לשחרר, להתחייב או לבצע כל פעולה בעניינית הכדורסל לקראת העונה הקרובה.

טור דה־פראנס

פורטוגלי ניצח בקטע השלישי, שווייצי מוביל

שטוטגארט, מערב־גרמניה (אי־פי). אקאציו דה־סילווה מפורטוגל זכה כאן אתמול בקטע השלישי של הטור דה־פראנס, כאשר עבר 219 ק"מ מקארלסרוהה לכאן ב־5:27.35 שעות.

יורג מאכלר משווייץ, שסיים שני בקטע זה, לובש את החולצה הצהובה לקראת הכניסה לצרפת היום בקטע משטוטגארט לפורצהיים. אחר הצהריים יערך הקטע החמישי שיוביל את הרוכבים לשטרסבורג.

הכדורגל הישראלי מכפיל את ה"ייצוא האירופי"

רוני רוזנטל לעונה נוספת בבלגיה ● אבי כהן מחדש את הקאריירה בבריטניה: הפעם במדי ריינג'רס ● טבילת־אש לאלי אוהנה במאלין

מאת משה הר־געש

במשרד המסחר והתעשיה לא מצפה לכדורגל הישראלי עיטור כלשהו, או מדליית הוקרה, למרות שהצליח להכפיל את ה"ייצוא" בשנה אחת בלבד. אשתקד הופיעו שני חלוצים בליגות באירופה: רוני רוזנטל, שנרכש ממכבי חיפה על־ידי המועדון הבלגי פ.ק. בריז', ומוטי איוניר ממכבי תל־אביב, שהצטרף למועדון ההולנדי רודה קרקראדה. היינו: מקצוענים ישראליים ב־100 אחוזים. אבי כהן, הבלם הוותיק של מכבי תל־אביב, שכבר עשה קאריירה באנגליה בליוורפול, הצטרף למועדון הסקוטי המפורסם גלאזגו ריינג'רס, שזכה השנה באליפות; אלי אוהנה, חלוץ בית"ר ירושלים, החותם על־ידי מועדון מאלין, שזכה בגביע הבלגי; רוזנטל ימשיך עונה נוספת בבריז'; רק עתידו של איוניר, ששב לארץ, עדיין לא ברור בשלב זה.

רוזנטל, אוהנה וכהן סיימו בימים אלה את חופשת הקיץ, ו"מילאו את המצברים" כדי לפתוח באימונים במועדוניהם האירופיים. השלושה יופיעו בעונה הבאה בגביעי אירופה: אבי כהן בגביע האלופות, אוהנה בטורניר למחזיקות גביע, ורוזנטל בגביע אופ"א. "ספורט הארץ" שוחח עם שלושת השחקנים ערב צאתם לאירופה. הם מספרים על ציפיותיהם, על יחסם להופעה בטורניר הקדם־אולימפי של נבחרת ישראל באוקיאניה, וגם נפרדים מאוהדיהם בארץ.

אבי כהן: לשחק מחצית המישחקים

אני מקווה לנסות ולהיות בהרכב הראשון, כי אין עוד מקום בעולם מלבד ישראל, שהמקום בהרכב מובטח מראש. הכל תלוי בכושר שלי. אם אהיה טוב אשחק בקביעות בהרכב הראשון. עם ליוורפול זכיתי בתארים מכובדים, כמו אליפות וגביע אירופה לאלופות. אהיה מרוצה אם אצליח לשחזר את ההישגים הללו. אך מבחינת השתתפותי במישחקים אני מקווה שאשחק יותר מאשר בליוורפול. אם אשחק ב־50 אחוזים מהמישחקים אוכל לומר שהעונה מוצלחת מבחינתי.

אשמח אם ירצו אותי לטורניר הקדם אולימפי. נבחרת ישראל היא מעל לכל, למרות שבמידה מסוימת תמיד קיימת אפשרות שהטורניר יהיה דווקא בעיצומם של מישחקים קובעים בליגה, או בגביע אירופה, והתגובה שלי תיעצר. נבחרת לאומית היא תמיד בראש סדר העדיפויות.

ישראל מאוד תחסר לי. הכל יחסר לי — מלבד הכדורגל. אם היה אפשר להעביר לישראל כדורגל אירופי זה היה אידיאלי. נראה לי שבמצב כזה שחקנים לא היו עוזבים. אין יותר טוב מלהיות בארץ. יכול להיות שיקח קצת זמן להריץ שחקן בתפקיד שלי, אך לא נראה לי שזה יקח הרבה זמן. יכול להיות שדווקא בלעדי הקבוצה תצליח יותר. אני מקווה שמכבי תל־אביב יהיה בנבחרת ויעניק כדורגל אטרקטיבי. אמנם זכינו בגביע, אך עוד לא הגענו למצב שלמישחקים שלנו באים 20 אלף צופים. מבחינתי, זה העיקר: להחזיר את הקהל, אפילו לפני זכיה באליפות.

רוני רוזנטל: להיות טוב מאשתקד

מטרתי העיקרית להיות טוב יותר מבעונה שעברה. אני יכול להסביר בדיוק למה אני מתכוון, כיוון שיש לי ביקורת עצמית. בעונה הראשונה בבריז' לא מיציתי יותר מ־50 אחוזים מהפוטנציאל שלי. אני מקווה להגיע העונה ל־70 עד 80 אחוזים מהיכולת שלי ולהיות קבוע בהרכב. אם אחזור על כמות השערים באשתקד, 18 בסך הכל במסגרות השונות, אהיה מרוצה. כמו כל שחקן אני מקווה לזכות בתארים. המסגרת שהייתי רוצה להצליח בה יותר מכל היא, כמובן, גביע אירופה למחזיקות גביע. הייתי מוכן לחתום כבר עכשיו על הופעה בחצי הגמר. אין לי כוונה להתעמת עם אלי אוהנה. אני מקווה ששנינו נצליח.

אשמח לשחק בנבחרת הלאומית בטורניר הקדם אולימפי. כל זמן שאין בעיות מצד הקבוצה שלי בבלגיה, הכל בסדר. נכון שקיים חשש לאבד את המקום בהרכב, אך הנבחרת הלאומית קודמת לכל.

אתגעגע מאוד לישראל. יחסרו לי המשפחה, החברים, האוהדים. לאו דווקא מזג האוויר, כי אני מעדיף לשחק ב־10 מעלות מאשר בחום של 30 מעלות. אין ספק שעדיף להיות בישראל.

אני תמיד חושב על האוהדים שלי ושל מכבי חיפה בארץ. איני חושב שלא מצאו לי תחליף. אם מכבי חיפה יתחיל את העונה בהצלחות, הוא עשוי להגיע לתוצאות כמו בעבר, כיוון שההתחלה מאוד קובעת. אני מאמין שלדניאל ברייליבסקי תהיה עונה טובה והוא יביא את הקבוצה להישגים.

אלי אוהנה: בעתיד — צרפת או איטליה

אני מקווה להצליח ולהצטיין, לאו דווקא בהבקעת שערים. ראשית לשחק בכל המישחקים, או ברובם. באירופה זה בהחלט לא קל. קנו אותי כדי שאשחק, אך צריך לעבוד קשה. גם להצליח מבחינה קבוצתית בליגה ובגביע האירופי למחזיקות. אם אבקיע רק שניים־שלושה שערים אהיה מאוכזב. אך זו לא המטרה הבלעדית. אני יודע שאם אהיה טוב יבואו גם השערים.

אני מקווה שבלגיה תהיה רק התחנה האירופית הראשונה שלי. היעד הרחוק יותר הוא לשחק באיטליה או בצרפת. לא רק בגלל סכומי הכסף שמגלגל הכדורגל בארצות אלה, אלא בעיקר בגלל שאלה הליגות האטרקטיביות ביותר באירופה. למרות זאת אני לא מסכים לטענה שהליגה הבלגית מתאימה לישראלים כיוון שהיא קלה יותר. גם בבלגיה קשה מאוד להצליח, העובדה שנבחרת בלגיה סיימה רביעית במכסיקו. לכן, אסור לזלזל בבלגים.

אבוא בשמחה למישחקי הנבחרת בטורניר הקדם אולימפי. אני רוצה ובאה לייצג את ישראל. המדד להצלחתי יהיה שכולם יהיו מרוצים ממני. ישראל מאוד תחסר לי, בעיקר האוהדים והחברים. לכל שחקן יש תחליף. גם בעונה הבאה יכלול ההרכב של בית"ר 11 שחקנים. אני מאחל לרונן רודמן שיצליח. הוא חלוץ עם פוטנציאל. בית"ר מסוגל לזכות בתארים נוספים גם בלעדי, ולעומת זאת אין ביטחון שהיה עושה זאת גם לוא הייתי נשאר. אעקוב מקרוב אחרי בית"ר. אני יודע שאטלפן מדי שבת כדי לדעת מה קורה.

המאמן כהנא ערב היציאה לאוניברסיאדה:

זו נבחרת הכדורסל החלשה ביותר שייצגה את ישראל

הקפטן ארז חזן פרש ● אס"א ייוצג בזאגרב גם בכדורעף, אתלטיקה, סיוף והתעמלות

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

"זו כנראה הנבחרת החלשה ביותר שייצגה את ישראל באוניברסיאדה כלשהי", כך העריך רמי כהנא, מאמן נבחרת אס"א בכדורסל, פחות מ־24 שעות לפני צאתה לזאגרב, שם תיפתח היום אוניברסיאדת הסטודנטים. המשלחת עמדה להמריא לווינה בשעתיים לאחר הצהרים, ומשם ברכבת ליוגוסלביה.

המאמן כהנא גילה מורת־רוח על שיבוש ההכנות כמעט עד לרגע האחרון. "אמנם ניר ריבלים הצטרף לבסוף לסגל, אך הקפטן ארז חזן הודיע לפתע כי הוא פורש בגלל המו"מ שהוא מנהל עם הפועל תל־אביב. זו למעשה נבחרת ב'. רשימת הנעדרים מסיבות שונות בולטת. בין היתר, את ישראל אלימלך, אדי רך זנברג, דורון שפע, מוטי דניאל, יואב קרמן ועמוס פרישמן. אחרי שחזרתי מאליפות אירופה נותרו לי רק שבועיים להכין את הנבחרת. גם לשחקנים שנותרו בסגל היו בעיות אישיות, כמו צבא או לימודים, שלא הוסיפו להכנות. יוגוסלביה תיוצג על־ידי 11 מהשחקנים שהופיעו באליפות אירופה כולל סברוביץ' ודאנקוביץ', היחיד שיחסר הוא רדוביץ'. אין לנו מה להפסיד נגד הגדולות. המטרה תהיה להפסיד בצורה מכובדת. גם הפרש של 40 נקודות לא יהיה כרסה. מה שנותר זה לגנוב כמה ניצחונות נגד הנבחרות הקטנות. אם הגורלה תאיר לנו פנים. בגלל שלנו יש שחקן נבחרת אחד בלבד, עופר פליישר. מצב שלא היה בעבר, אך כולם ישתדלו לעשות את המכסימום", מבטיח כהנא.

רשימת היוצאים כוללת את: גילי שורצמן, אמיר ביגנ, עמי נאווה, דורון קסקי, אסף גדעון, עידו שטיינברגר, ליאור ארדיטי, עופר פליישר, ניר ריבלים, גלעד שמואלי, מאיר הירניק, כהנא אטלס. עוזר המאמן הוא גרשון ויקל.

אס"א תיוצג גם בכדורעף, אתלטיקה, סיוף והתעמלות, חמישה ענפים מתוך ה־12 שבתוכנית המישחקים.

מאמן נבחרת הכדורעף נפתלי הליירינגר כלל בסגל כמה משחקני הנבחרת: אורן שלו, דן אריאל, רפי רולניק, אורן מאוזר, עמיחי ברנס, אורן שכטר. באתלטיקה ייצגו את ישראל אורית קולודני, אילן גולדווסר ואיתי אילת. בסיוף — לידיה הנגאל ושמעון פרינס. ובהתעמלות אייל וייסברג.

תנוחה פרלמנטרית

חברת הפרלמנט אילונה סטאלר (צ'יצ'ולינה), שהבחינה ביום ו' בצלם ביציע הקהל מעליה, השתרעה בכורסא על הדוכן, בעת הפסקה בדיוני הפרלמנט האיטלקי החדש. (תצלום איי־פי)

צרפת ואיראן על סף ניתוק יחסים

בגלל תביעת צרפת לחקור עובד שגרירות איראן החשוד בשרשרת הפיצוצים בפאריס בשנה שעברה בהם נהרגו 13 בני־אדם ו־250 נפצעו ● שלטונות איראן הגיבו בכיתור השגרירות הצרפתית בטהרן, שם נמצאים עתה 28 אזרחים צרפתים, ביניהם דיפלומטים, אנשי סגל, נשים וילדים

פאריס (ע"צ וע"ר). צרפת, המעורבת עתה בסכסוך דיפלומטי קשה עם איראן, חזרה על דרישתה לחקור אחד העובדים בשגרירות האיראנית החשוד במעורבות בפיצוצים על רקע טרוריסטי. האיש מצא מקלט בשגרירות. שלטונות צרפת הודיעו, כי הם עומדים על כך שהחשוד יופיע בפני שופט חוקר.

האיש הוא וואחיד גורג'י, שבאורח רשמי נמסר עליו כי הוא מתרגם. אולם חוקרים צרפתים סבורים, כי הוא איש ביון והוא דרוש לחקירה בפרשת שרשרת הפיצוצים בפאריס בשנה שעברה בהם נהרגו 13 בני־אדם ו־250 נפצעו.

"למר גורג'י אין שום דרך אלא להיענות להזמנה", אמר דובר משרד החוץ הצרפתי.

משטרת צרפת שומרת על הבניין של השגרירות האיראנית זה היום הרביעי, והיא בודקת בקפדנות כל מי שנכנס ויוצא מן המבנה. שלטונות איראן הגיבו בכיתור השגרירות הצרפתית בטהרן, שם נמצאים עתה 28 אזרחים צרפתים, ביניהם דיפלומאטים, אנשי סגל, נשים וילדים.

גורג'י, שאין לו חסינות דיפלומטית, הופיע ביום חמישי בערב במסיבת עיתונאים בשגרירות האיראנית בה ביקש מקלט. העיתון "לה מונד" רב ההשפעה טען לאחר מכן, כי החלטת שלטונות איראן להציג את החשוד המבוקש בפני העיתונות הוא מעשה התגרות, והוסיף, כי שתי המדינות על סף ניתוק יחסים.

"הטובות לטיס" — בקנדה

נשים יוכלו להטיס אפ־18, הודיע שר ההגנה

אוטווה (ע"צ וע"ר). נשים רשאיות מעתה להתנדב למשימות לוחמה בחיל־האוויר הקנדי, ובעוד זמן־מה הן יטיסו מטוסי אפ־18 המופעלים על־ידי החיל — הודיע שר־ההגנה פרין ביטי ביום שישי.

"הנסיון של חיל־האוויר הראה, כי צוותים מעורבים פועלים ביעילות", אמר השר. "לכן אנו סבורים, כי הגיע הזמן להציב נשים ללהקים של מטוסים המיועדים למשימות קרביות".

שתי נשים כבר קיבלו אימון הכשרה במטוסי אימון, ותשע אחרות הביעו רצון להטיס מטוסי אפ־18, נאמר בהודעה של משרד ההגנה הקנדי.

כאשר יוצבו נשים ללהקים, הן יעברו אותם מבחנים כמו הגברים. יתכן שיעברו שלוש שנים לפני שטייסות יפעילו מטוסי קרב בחיל האוויר הקנדי, אמרו מקורות במשרד ההגנה.

עתה בודק משרד ההגנה אם יש להפעיל נשים למשימות מלחמה גם בצבא ובצי. ביטי אמר, כי החלטה בעניין זה תתקבל עד 1991.

ייכנס לספר השיאים של גינס

נסיונו של המיליונר הבריטי, ריצ'ארד בראנסון, לחצות בפעם הראשונה את האוקינוס האטלנטי בכדור פורח נכשל בסוף השבוע ובמעט הסתיים באסון, לאחר שבראנסון וטייסו אולצו לקפוץ מן הכדור דקות ספורות לפני השגת המטרה. הם קפצו אל תוך המים בין צפון אירלנד לסקוטלנד, ונמשו על ידי מסוק צבאי וסירת מירוץ לאחר ששהו בים כשעתיים. למעשה עמד בראנסון להנחית את הכדור על אדמת צפון־אירלנד ולדבריו אף ערכו נגיעה בת שתי דקות על האדמה, אלא שתקלה טכנית בלתי צפויה העיפה את הכדור אל הים. דובר ספר השיאים של "גינס" אמר כי המבצע, למרות הנחיתה הבלתי מוצלחת, ייכנס לספרה של ההוצאה. (כתב: שאול צדקא, צילום: איי־פי)

בריה"מ קוראת לפינוי אניות המלחמה מן המפרץ הפרסי

מוסקווה (ע"ר וע"צ). ברית המועצות קראה ביום שישי לפינוי כל אניות המלחמה של מדינות שאינן שוכנות לחופי המפרץ הפרסי באומרה כי התעצמות הימית הנוכחית באיזור עשוייה להצית משבר בינלאומי.

ההודעה הממשלתית, שפורסמה על ידי סוכנות "טאס" האשימה את ארה"ב בהגברת הכוח הימי שלה ואת הנוכחות הצבאית שלה במפרץ בניסיון להשליט בו "הגמוניה צבאית פוליטית".

הממשלה הסובייטית מציעה שכל אניות המלחמה של מדינות שאינן שוכנות באיזור יפנו משם בקרוב ושאיראן ועיראק יימנעו מתקיפת הספנות הבינלאומית", נאמר בהודעה.

מאות אסירים פוליטיים ישוחררו בדרום קוריאה

סיאול (ע"צ וע"ר). דרום־קוריאה תצעד צעד ראשון לקראת רפורמה פוליטית בשבוע הבא עם שחרורם הצפוי של מאות אסירים פוליטיים — אמרו אתמול פקידי ממשל. הם אמרו כי 500 אסירים פוליטיים ישוחררו בחנינה של הנשיא — 160 מהם כבראה כבר מחר.

כמו כן צפוי שחרורם של אסירים נוספים במהלך החודשים הבאים. המקורות אמרו, כי החנינה תחול גם על מנהיג האופוזיציה קים דיי יונג, אחד המתנגדים החריפים ביותר של הנשיא צ'ון דו הוואן.

לאחר שיחות בין נציגי הממשלה ונציגי האופוזיציה ביום שישי, הודיע שר המשפטים לכתבים כי משרדו מכין חוק חנינה בשיאותי שיפורסם בשבוע הבא.

מנהיג מפלגת השלטון, מפלגת הפלג הדמוקרטי, רו תאה וו אמר, כי החנינה באה כדי לשכנע את הציבור שאנו משקיעים מאמצים לחיזוק הדמוקרטיה".

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מתנת יום ההולדת שהעניק רייגן לארה"ב: צמצום בהוצאות הממשלה

ואשינגטון (ע"ר). נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, ציין ביום ו' מלאת 211 שנה לעצמאותה של ארה"ב, בהציגו לה תוכנית לרפורמות בתקציב הממלכתי, שמגמתה לצמצם גידול בהוצאות הממשלה.

תוכנית זו, שזכתה כבר לכינוי "מגילת הזכויות הכלכלית", אמורה להקשות על קביעת מיסים ועל הנהלת תוכניות ממשלתיות חדשות, בלי לציין במדוייק מאין יימצאו הכספים למימון תוכניות אלה.

פקידים בכירים בבית הלבן, המבקשים לשמור על עילום שם, אמרו כי מטרה חשובה של התוכנית החדשה היא להחזיר תנופה לממשל רייגן, שנפגע על ידי שערוריית מכירת הנשק לאיראן.

בנאום שהכין לקראת אסיפה המונית שנערכה ערב יום העצמאות האמריקאי בקרבת מצבת הזיכרון לתומאס ג'פרסון, נשיאה השלישי של ארה"ב ומחבר "מגילת הזכויות", אמר רייגן: "אלה שבידם הכוח הפוליטי חייבים לדעת שיש גבולות אשר מעבר להם לא יותר ללכת, שכן מעבר לתחום זה התערבותם פוגעת בחירותו הכלכלית של העם.

"העובדים במדינה זו חייבים לדעת, כי מקומות עבודתם, שכרם, בתיהם וגימלאותיהם לא ייפגעו על ידי ממשלה מנופחת, בלתי־יעילה ורברבנית, מן הסוג שג'פרסון הזהירנו בפניה לפני כ־200 שנה", הוסיף הנשיא. "הגיעה השעה להשלים את המלאכה שבה החל ג'פרסון ולהגן על בני־עמנו ועל מקורות מחייתם באמצעות הטלת הגבלות על הממשלה, אשר יבטיחו את חרותו הכלכלית הבסיסית של העם. ויהיו מעין מגילת־זכויות כלכלית."

רייגן, שעלה לכס הנשיאות בשנת 1981 בהבטיחו להביא לאיזון התקציב הממלכתי, לא הגיש עד־כה מעולם תוכנית הוצאות לארגרעונית ובתקופת שלטונו הכפיל החוב הלאומי.

לשמור את הספורט נקי מסמים החליטו קנדה ארה"ב ואירופה

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

אוטאווה (מיוחד ל"הארץ"). קנדה, ארה"ב ו־21 מדינות אירופה המערבית, קיבלו החלטה עקרונית לאכוף בתקיפות את מדיניותן המוצהרת לשמור על הספורט "נקי" מסמים, נמסר אתמול באוטאווה. אוטו ילינק, שר הכושר הגופני והספורט בממשלה הפדרלית, אמר כי ההחלטה חיונית לעצם קיומו של ספורט הוגן.

ההחלטה להילחם בשימוש בסמים בספורט התקבלה בתום פגישה בבירת קנדה, בה השתתפו מועצת מוכירות אירופה לספורט, הוועד האולימפי של ארה"ב ואגודת "ספורטס קנדה", ארגון הגג של כל המוסדות העוסקים בספורט חובבים.

יצא גיליון ראשון של "גלאזנוסט" במוסקווה; משתתפים סחרוב וביגון

קיימת ציפיה לראות איך יגיב הק.ג.ב ואם יחליט לעצור את העורך ואת מפרסמי המאמרים

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה והמדינות הבלטיות

בדירתו הפרטית של הסופר סרגיי גריגוריאנטס במוסקווה התקיימה אתמול מסיבת עיתונאים לרגל הופעת הגיליון הראשון של ביטאון מתנגדי המשטר "גלאזנוסט".

גריגוריאנטס שריצה שלוש וחצי שנות מאסר מתקופה של 5 שנים שנגזרה לו על פרסום חומר על זכויות האדם, הביע תקווה כי "לא נעיכות כזאת לא תחזור יותר". הוא אמר עוד, כי "גלאזנוסט" אינו ביטאון הדומה ל"סאמיזדאט" (כינוי לפרסום מחתרתי של מתנגדי המשטר, מאחר שנמסר מראש על הופעתו. גריגוריאנטס סיפר, כי ביקש רשות להפצת העיתון, אך לא זכה לתשובה.

העיתון, המכיל 49 עמודים, הודפס במכונת־כתיבה, ומספר עותקיו מוגבל לפיכך לכמה מאות. בין משתתפי הגיליון הראשון חתן פרס נובל ד"ר סחרוב, שבירך על הופעת "גלאזנוסט", ומסורב העליה יוסף ביגון.

להוצאת הביטאון אחראית קבוצה הכוללת נציגים של כמה קבוצות של מתנגדי המשטר, החל מחוגים נוצרים ועד שוחרי הלאומיות הלאטבית. "אנו עושים הכל באופן גלוי. אנו מרגישים שעדיין יש תחומי חיים שהעיתונות הרשמית אינה מסקרת אותם בצורה הנאותה", הם אמרו.

יחד עם הוצאת הבטאון הודיע הקבוצה על הקמת "מועדון עתונות" שישמש את תורת ה"גלאזנוסט" על ידי דיון פתוח בבעיות ציבוריות שוטפות, אמר גריגוריאנטס. הוא אמר, כי בפגישה הראשונה ביום שלישי הקרוב יתקיים דיון על כמה מקרי "לימוד" הקיימים בברית המועצות. בפגישה זו ראיים מבחן לתגובת השלטונות. במוסקווה קיימת ציפיה לראות איך יגיב הק.ג.ב, ואם יחליט לעצור את העורך ואת מפרסמי המאמרים ב"גלאזנוסט".

איש האופוזיציה הותיק גבריק אלטוניאן, ידידו של הפיסיקאי, בעל פרס נובל אנדריי סחרוב, אמר במסיבת עיתונאים כי עדיין יש הגבלות על ה"גלאזנוסט". הוא אמר, כי עדיין אין כל אפשרות לדווח על בעיות לאומיות ועל פעולות הק.ג.ב. כתבים שהגיעו לפגישה דיווחו, כי נראו בלשים בבגדים אזרחיים ליד פתח הבניין. הם גם ציינו, כי לא הופיע אף אחד מן העיתונאים הסובייטים שהוזמנו לפגישה.

זמרת הרוק טינה טרנר בהופעתה ביום ו' בקונצרט תחת כיפת השמיים בברלין המערבית. (תצלום איי־פי).

עיתון שוויצי: מחריפה המתיחות בין ברזיל לישראל על תחרות בייצוא נשק

מאת אליהו זהבי

העיתון השוויצרי "נויה צירכר צייטונג", פרסם אתמול ידיעה לפיה גברה המתיחות הפוליטית בין ברזיל לישראל. שגריר ישראל בברזיל, יצחק צרפתי, נקרא למשרד החוץ הברזילאי בשל ביקורת שהשמיע על גינוי לפי דעת עליו התמו קרוב למחצית חברי הפרלמנט של ברזיל.

העילה היה משפטה של עקיבה אורחית ברזיל בשם לאמיה מערוף חסן, שנדונה למאסר בשל השתתפות בהטיפתו ורציחתו של קצין צה"ל. העיתון השוויצרי טוען, כי הרקע האמיתי למתיחות בין ברזיל לישראל היא תחרות בין תעשיות הנשק של ישראל ושל ברזיל.

ברזיל היא ספק נשק גדול של מדינות ערב. בעוד ישראל מספקת נשק למדינות שכנות לברזיל כארגנטינה, קולומביה ופרו. טכנאים ישראלים מתחזקים את מטוסי מדינות אלו.

ברזיל מוכרת למדינות ערב סחורות בשווי של 5 מיליארד דולר לשנה, לעומת רק 50 מיליון דולר לישראל. נשק מהווה את עיקר יצוא ברזיל למדינות ערב. ישראל וברזיל הן בין 10 יצואניות הנשק הגדולות בעולם.

אינפלציה של יותר מ־100% ביוגוסלוויה

תושבים רבים מטילים ספק בסיכומים הסטטיסטיים הרשמיים, וטוענים כי שיעור האינפלציה הוא למעשה כפול מן השיעור הרשמי

בלגרד (ע"ר). השיעור השנתי של האינפלציה ביוגוסלוויה עבר את 100 האחוז ביוני, בפעם הראשונה, לפי מספרים רשמיים שפורסמו כאן ביום שישי.

סיכומים אלה מבטאים משבר כלכלי עמוק, שאילץ את הממשלה לדחות פרעונות של חובות.

משרד הסטטיסטיקה הפדרלי מסר, כי מדד המחירים בסוף יוני הגיע ל־100.6 אחוז לעומת השנה הקודמת. שיעור העליה ביוני בלבד היה 9.4 אחוז, העליה החודשית הגדולה ביותר באינפלציה במשק היוגוסלבי.

מחירי המוצרים הבסיסיים גואים מדי שבוע בשבוע: זה עתה עלה מחיר הסיגריות ב־50 אחוז, שירותי הדואר ב־30 אחוז, הדלק ב־20 אחוז ובאותו שיעור גם מחירי מוצרי מזון בסיסיים.

יתר על כן, תושבים רבים מטילים ספק בסיכומים הסטטיסטיים הרשמיים, וטוענים כי שיעור האינפלציה הוא למעשה כפול מן השיעור הרשמי.

השבוע האחרון היה אחד הגרועים ביותר מבחינת הרעשות הכלכליות השליליות במשק היוגוסלבי מאז שנודע על משבר חובות החוץ בדצמבר 1983.

החוב החיצוני של יוגוסלוויה הוא כיום 20 מיליארד דולר, ו־70% אחוז ממנו הם חובות לבנקים מסחריים במערב.

1,370 חולי איידס נוספו בחודש שעבר

ז'נווה (ע"צ וע"ר). מספר חולי האיידס בעולם עלה ב־1,370 ביוני, והוא מגיע כיום ל־53,121 ב־118 מדינות — מסר ביום שישי ארגון הבריאות העולמי.

בהודעה מופיעה הסתייגות מיידית בה נאמר, כי מספר החולים הרשומים הוא רק חלק קטן ממספר החולים הריאלי בעולם כולו, שנאמד באפריל שעבר ביותר ממאה אלף.

ארה"ב הודיעה על 37,019 מקרים של איידס, עלייה של 1,039. צרפת הודיעה על 1,632 מקרים.

7 הרוגים בתקרית אלימה באי האיטי

פורט או פרינס (ע"ר וע"צ). שבעה אנשים נהרגו בתקריות אלימות ביום שישי ברחובות פורט או פרינס. האי כולו משותק זה היום הרביעי בתוצאה משביתה כללית.

מבתי החולים נמסר, כי שבעה אנשים נהרגו בהפגנה אנטי ממשלתית ובכך עלה מספר ההרוגים מאז הוכרזה השביתה ל־20. עשרות אנשים נפצעו.

מארגני השביתה המאגדים נציגים של איגודים מקצועיים, קבוצות דתיות וקבוצות עממיות שונות, דורשים את התפטרות הממשלה והודיעו כי יחדשו את השביתה ביום שני לאחר הפסקה בסוף השבוע.

בעיקר נישטת המערכה על שיטת הבחירות שמציעה הממשלה ואשר, לטענת האופוזיציה, באה להבטיח את שלטונה.

לפי שמועות נסוגה הממשלה מתוכנית זו וקיים סיכוי שהשביתה תסתיים.

נוסע נעלם מ"קווין אליזבט" במשולש ברמודה

ניו־יורק (ע"ר). גבר בן 28 משיקאגו נעלם מאוניית הנוסעים המפוארת "קווין אליזבט השניה" בעת שהוא שטה במימי משולש ברמודה.

דובר משמר החופים האמריקאי אמר, כי הסברה כיום היא שהוא נפל מן האוניה לים. כל האוניות השטות באיזור זה בים הקריבי קיבלו הודעות לחפש אחר הנוסע בים. הוא נעדר בעת שהאוניה היתה במרחק של 500 ק"מ דרומית־מערבית לאי ברמודה בשרשרת האיים הקריביים.

דובר משמר החופים אמר, כי האיש נראה באחרונה ביום חמישי בערב בעת ששתה משקה חריף.

חיפוש בכל האוניה אחר הנעדר לא העלה תוצאות.

24 שעות ביממה
מודעות לוח ומשפחתיות
הארץ
מודעות
לבעלי כרטיסי אשראי
03-383838

עוד תוכנית לענין שלך

הכסף שלך עובד עוד לפני שהשקעת אותו

הצטרף עכשיו לתוכנית חסכון ותחוייב בסכום ההפקדה רק לאחר שלושה שבועות מיום הצטרפותך.

אם תצטרף לאחת או יותר מתכניות החסכון של הבנק הבינלאומי (במסלול הפקדות חד פעמיות) נעמיד לרשותך את סכום החסכון כהלוואה ללא ריבית, שתחזור על־ידך רק בעוד שלושה שבועות. בינתיים פקדונך מתחיל לצבור ריבית והצמדה.

במבצע – תוכניות חסכון צמודות למדד, לדולר ולבריות דולר/מדד. כולן נושאות תשואה גבוהה. לדוגמא: בתכנית "עוז תשואה" הצמודה למדד תקבל ריבית של 5% לשנה.

פרטים נוספים בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון ובנק פועלי אגודת ישראל.

המבצע לתקופה מוגבלת.

אם תרכוש תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, תחוייב בתשלום רק לאחר שבועיים מיום הצטרפותך.

אתה יכול לרכוש תעודות השתתפות בקרנות נאמנות בניהול "דיקלה", מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון ולשלם עבורן – שבועיים לאחר מכן. כך אתה נהנה מאשראי ללא ריבית, שהבנק מעמיד לרשותך.

את תעודות ההשתתפות ניתן לרכוש בכל אחד מסניפי הבנק הבינלאומי הראשון ובנק פועלי אגודת ישראל.

המבצע בתוקף עד 27.7.87.

מודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישה. האשראי כנגד בטוחות כנהוג בבנק.

בנק לענין שלי

הבנק הבינלאומי הראשון

طبق الأصل

هكذا في الأصل

(סוף מעמוד 1)

שמיר ופרס נועדו ביום שישי ונמסר כי עמדותיהם קרובות מאד זו לזו.

שר הכלכלה, גד יעקבי, ציין היום על שולחן הממשלה הדו"ח תגובה לדו"ח מבקר המדינה בנושא הלביא. הממשלה תייחד חלק מהדיון לדיון בדו"ח זה.

"לדווח בקמצנות ובלא מהומה"

שריד ופרשת נקש

(סוף מעמוד 1)

אישים פוליטיים, כשר פרץ וח"כ חיים דרוקמן, לפעול בצרפת למנוע את הסגרתו של נקש. לדעת גורמים אלה, יש בהתערבות זו נסיון לעקוף את שלטון החוק במדינה.

היום עומד בארכותו של נקש, עו"ד רולנד רוס, לפנות אל ראש הממשלה, יצחק שמיר, ולבקש את התערבותו עד לקבלת תשובה מנשיא צרפת, פרנסואה מיטראן. עו"ד רוס ביקש מן הנשיא להמיר את בקשת ההסגרה בהעמדתו של נקש לדין בישראל.

גורם משפטי בכיר אמר אמש כי בית-הדין הרבני שהוציא במוצ"ש צו עיכוב יציאה מהארץ נגד נקש, לבקשת אשתו דינה, לא יוכל לעמוד קשיים בפני הסגרתו. משום שהחוק קובע כי רק בית-המשפט יכול להתערב בשיקול דעתו של שר המשפטים בנושא הסגרה.

לדברי גורם זה, לבית-הדין הרבני יש סמכויות בתחום ההלכה, אך אין לו שום מעמד בנושא ההסגרה.

גורמים משפטיים הזכירו כי נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר קבע בהחלטה בבג"ץ בעניין נקש כי אם יותנו שר המשפטים על צו ההסגרה, "יפעל בית הדין הרבני באותו אופן שבו פועל בית-משפט אחר בכל הנוגע לצו עיכוב יציאה מהארץ שניתן על ידיו". כלומר: על ביה"ד הרבני לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ.

נראה שעוד היום יפנה היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, אל ביה"ד הרבני בירושלים ויבקש לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שהוצא נגד נקש. אם ידחה ביה"ד את פנייתו, יעתור בשם המדינה לבג"ץ.

גורמים משפטיים הדגישו כי כבר היו בעבר מקרים רבים שבג"ץ ביטל החלטות של ביה"ד הרבני, בנימוק שניתנו מחוסר סמכות.

רחבעם זאבי על טרנספר

(סוף מעמוד 1)

ח"כ חיים רמון ממפלגת העבודה אמר כי אדם כזאבי, המשמיע דעות כהניסטיות, אינו ראוי ואינו יכול להמשיך לשמש מנכ"ל מוזיאון הארץ בתל-אביב.

ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) דרש אתמול מראש עיריית תל אביב, שלמה להט, כי יפסיק את עבודתו של זאבי במוזיאון הארץ. "אדם עם דעות שכאלה אינו ראוי לעמוד בראש מוסד תרבותי-חינוכי כמו מוזיאון הארץ", אמר.

ח"כ יצחק ארצי (ל"ע), חבר מועצת המנהלים של מוזיאון הארץ, פנה אמש אל להט ותבע ממנו לזמן בדחיפות את מועצת המנהלים של המוזיאון כדי לברר "אם אכן אדם בעל השקפות הזהות עם השקפות כהנא, יכול להמשיך לשמש מנהל מוזיאון שיש לו משימה חינוכית חשובה".

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, הגיב ואמר כי לא יקבע כל צעד שיביא להפסקת עבודתו של זאבי זריף התבטאויותיו. "אנו חיים", אמר להט, "בחברה פתוחה ודמוקרטית וכל אדם רשאי להביע את דעתו. גנדי הוא אדם הגון שאומר מה הוא חושב. יש הרבה מגדולים שחושבים כמוהו, ואין להם האומץ להביע את דעותיהם בגלוי".

"אני כמובן מתנגד לכל מלה שאמר גנדי. זו שערוריה. אבל בזה שהביע את דעותיו, אנחנו יודעים ממה צריך להזהר ואין לזה שום קשר לעבודתו במוזיאון".

ראש עיריית תל אביב שלמה להט והמנכ"ל מוזיאון הארץ רחבעם זאבי יוועדו מחר לפגישה מבררת בשאלה אם יישאר זאבי בתפקידו או יפרוש ממנו.

יצויין כי גורמים במוזיאון הארץ אומרים כי למרות דבריו של זאבי על פרישתו הרי לא ניכר מהעבודה השוטפת במוזיאון כי אכן הוא מתכוון לממש את איומו.

הדיון על הלביא

פקידים בממשל האמריקאי חוששים שה"סוכריות" שהסכים הממשל לתת לישראל, עלולות ליצור את הרושם כי הממשל נלהב יתר-על-המידה לבטל את פרוייקט הלביא, ובכך לגרום לתגובת נגד בלתי-רצויה בישראל.

כמה הפקידים אף ביקשו מעתונאים ישראליים ואמריקאים "לדווח בקמצנות ובלא מהומה" על החלטות הממשל מיום חמישי, שעל פיהן סוכם להעניק לישראל אישור למכור ישירות לארה"ב, בלא מכרז, בסכום של 300 מיליון דולר בשנתיים הבאות, ולהוציא בישראל כ-400 מיליון דולר מתוך הסיוע הבא.

עם זאת, אישרו הפקידים כי "נעשה מאמץ בלתי רגיל לקבל את ההחלטות הללו במהלך ביקורו של רבין, עד כי נאלצנו לכופף כמה ידיים לכמה אנשים במשרדי ממשל".

רשמית, סירבו הפקידים לפרט את מכלול ההטבות שתקבל ישראל, אם יבוטל הלביא, "כדי לא לעורר תחושות לאגבנות כלפי הגישה האמריקאית. המטרה בכל המאמץ הזה הוא לא רק לבטל את הלביא, אלא לגרום מינימום נזק מביטול הפרוייקט, לדאוג למקומות עבודה, לפרוייקטים חליפיים ולהבטחת למדינת ישראל", הבהירו הפקידים.

"בישראל חייבים להבין, כי הממשל הנוכחי, שעזר לישראל יותר מכל ממשל אחר ואשר השקיע כבר מכספו כ-1.5 מיליארד דולר בלביא, אינו מפנה פתאום עורף, ורוצה לראות ישראל חלשה. אבל צריך גם לדעת, כי המשך קיומו של הפרוייקט יתקבל בציבור האמריקאי כהמשך בזבוז מכוון של כספי אמריקאי למען יוקרה ישראלית, שאין לה הצדקה בטחונית", נאמר.

חשש מרגזת קהל אמריקאית

הפקידים הבכירים הזהירו, כי אווירה כזאת עלולה להזיק לשיתוף הפעולה הכלכלי בין ישראל לארה"ב ולהקצאת תקציבים המיועדים לפרוייקטים אחרים בישראל.

לעומתם, מסרו גורמים בקונגרס כי תימשך התמיכה בכל החלטה שתקבל ממשלת ישראל, "והרגש הוא על כל החלטה כולל המשך בניית הלביא". עם זאת, נמסר כי קבוצה של שמונה חברי קונגרס בכירים שיגרה בתחילת החודש שעבר איגרת לראש הממשלה, ובה ביקשו ממנו להעביר את הכספים מפרוייקט הלביא לפרוייקט הטילים-נגד-טילים.

גובר המתח בצה"ל

ערב ההחלטה בממשלה על גורל הלביא גובר המתח בצה"ל. גורמים צבאיים בכירים הביעו תקווה, כי התשובות שיביא עימו מארה"ב שר הביטחון, יסייעו לכמה שרים להגיע להחלטה השוללת את המשך הפרוייקט.

"לא נותרו עוד טיעונים, הכל כבר נאמר. למעשה, חוץ מהתעשייה האווירית, מנכ"ל משרד הביטחון ובמידה מסויימת גם מפקד חיל האוויר (העושה זאת מסיבות אישיות), אין ללביא תומכים בקרב בעלי המקצוע. כל שאר הגורמים, ובראשם כמובן, המטה הכללי, שוללים את המשכו של הפרוייקט.

"החשש שלנו הוא מפני החלטת ממשלה שתמרח את הנושא. משהו בנוסח של הפשרה, שבפי שרוה שמיר ופרס מנסים להשיג. החלטה לא בהירה תגרום נזק גדול ולטווח ארוך. לא ייתכן לשחק עם הנתונים. המצב ברור. מי שינסה להקטין בנתוני העלות, על סמך הנחות חדשות, או מי שינסה לקבוע כי המטוס יהיה זול יותר וכי ייצרו פחות מטוסים, או יחזור למטוס קטן יותר, פשוט יטעה את שרי הממשלה."

הגורמים הצבאיים ביקשו להדגיש, ערב ההצבעה בממשלה, כי לא נעשה על ידי צמרת צה"ל, נסיון להפחיד את השרים. "המצב הוא אכן חמור, כפי שתואר בממשלה. צה"ל יקבל את הכרעת הממשלה, אך השרים חייבים להבין את משמעות ההחלטה".

אם יסגרו בתי חולים

גורמים, המעורים בנתוני הפרוייקט ובנתוני תקציב הביטחון, הדגישו אתמול, כי גם אם תחליט הממשלה על המשך הפרוייקט, הוא יפול מעצמו בעוד שלוש-ארבע שנים. לדבריהם, בשנות הייצור לא יעמדו לרשות הפרוייקט המשאבים הדרושים, שיגיעו בשנים מסויימות עד לכמיליארד דולר לשנה.

"בשלב הייצור יוכל הפרוייקט להימשך, רק אם הממשלה תחליט לסגור בתי חולים, בתי ספר ומוסדות. קשה להאמין, כי הממשלה תחליט או לשעבד את המשק כולו ולהפחית במידה משמעותית את רמת החיים בארץ, רק כדי לייצר 100 מטוסים".

ישיבה מיוחדת שנקבעה למועצת המנהלים של התעשיה האווירית להבוקר עם השרים רבין ונסים בוטלה על ידי לשכת שר הביטחון.

נסים יתמוך בשמיר ופרס

שר האוצר, משה נסים, יביע הבוקר את התנגדותו להמשך פרוייקט הלביא ואולם, ייתכן שנסים יסכים להצעת שמיר-פרס, להמשיך את הפרוייקט בצורה מתונה יותר, בלא הגדלת הסיוע מתקציב המדינה.

במשרד האוצר ובמשרד ראש הממשלה בודקים את הצעת התעשיה האווירית לקצץ במשאבים שיופנו ללביא ולעניין גורמים זרים, בעיקר אמריקאים, להשקיע בפרוייקט. על פי ההצעה עלות הפרוייקט, הכוללת את סך ההשקעה, הייצור הסדרתי של המטוס ועלות הפיתוח תסתכם ב-3.7 מיליארד דולר, לעומת הערכה קודמת של 5.9 מיליארד דולר. החיסכון של 2.2 מיליארד דולר, יופנה לאחר שנת 91', לפיתוח ורכישת חלופות נוספת לצה"ל.

הוצאות הפיתוח של המטוס לעשר השנים הבאות יקוצצו מ-550 מיליון דולר ל-150 מיליון דולר בלבד. עלות שעת עבודה במטוס תוקטן, שכרם של העובדים יופחת והקיצוץ בשכר הבכירים בתעשיה האווירית יסתכם בכ-10 אחוזים. כן יבוצעו פעולות התייעלות שונות.

על פי הצעה זו תייצר התעשיה האווירית 75 מטוסים בלבד. צה"ל יתכנן מחדש את לוח הזמנים לאספקת המטוס וקצב ייצור המטוסים יוגדל. הצעה זו עדיין יקרה מרכישת מטוסי אף-16 סי. ואולם, גורמים ממשלתיים אומרים כי ניתן לקבלה ולהמשיך בפרוייקט.

זין מרגלית מוסר: חברת הכנסת גאולה כהן ("התחיה") הודיעה אמש, כי תגיש הצעת אי אמון בממשלה, אם תבטל את פרוייקט הלביא. היא תגיש הצעה לכנסת להנהיג מלווה חובה (ביטחון) שייגבה בצורה הדרגתית 250 מיליון דולר בשנה שיאפשר את המשך פרוייקט הלביא.

חבר הכנסת מרדכי וירשובסקי (שינוי) קרא לראש הממשלה ולממלא מקומו לדחות על הסף את ההסתננות הפוליטית של עובדי התעשיה האווירית. הסתבת והגמגום הולידו את סחטנות העובדים, טוען וירשובסקי.

חבר הכנסת יוסי שריד כינה את ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הביטחון "פוחדים ומשתמטים" בכך שאינם מעזים להכריע בגורל הלביא. בכך שהם מבקשים אליבי אמריקאי על מנת להפסיק את הפרוייקט.

פסק הדין במשפט בארבי

(סוף מעמוד 1)

החוק הצרפתי.

מאסר עולם.

עם נעילת המשפט, סמוך לשעה שתיים אחה"צות, פרץ הקהל באולם במחיאות כפיים. בשולי האולם נראו אחדים מניצולי המחנות נופלים בהתרגשות איש על צואר רעהו. כמה מהם פרצו בבכי וחיבקו בהתרגשות את פרקליטיהם, ר בראשם צייד הנאצים, עו"ד סרג' קלארספלד.

בארבי, בן 74, סרב להיות נוכח בדיוני בית המשפט. הנשיא סרדיני הורה שלשום על הבאתו בכח לאולם לשמיעת פסק הדין. לאחר נעילת הישיבה התבודד בארבי למשך דקות אחדות עם בנו ועם פרקליטיו. לדברי אחד הפרקליטים, היה קצין הגסטאפו לשעבר נדהם כלפי מעלה ואמר: "לא ייאמן... לא ייאמן." מיד אחר-כך הובל בניידת לתאו בבית הסוהר מאו הזות.

נראה שכוונת בארבי ופרקליטיו להגיש בקרוב ערעור על הפסיקה; אולם במערכת המשפט הצרפתית אין ביכולתו של ערעור כזה, אם יוגש, להפוך על פיו את התוכן העובדתי של הכרעה שהתקבלה אתמול; שכן תקפותו של הערעור, גם אם יתקבל, מוגבלת רק לפן הפרוצדורלי של הכרעת בית הדין ולא למהות של פסק-הדין-האשמה. במקביל, ייתכן שיפתח בשנה הבאה בליון משפט נוסף נגד קצין הגסטאפו, על רקע חקירה נמשכת בנסיבות המעצר, כנראה בידי בארבי, של אחדים מראשי המחתרת הצרפתית.

341 שאלות למושבעים

סנגורו הראשי של בארבי, ז'אק ורז'ס, ירד ברוגז מבימת בית המשפט כשהוא ממלמל: "עכשיו יוכלו להניף דגלי שמחה בישראל. הכל היה מתוכנן מראש". בצאתו מן האולם התקבל ורז'ס בקריאות בוז על-ידי הקהל שהמתין מול הכניסה להיכל המשפט. לאחר שהשמיע הבודיה והעשת לעיתונות — "זהו קלון לצרפת" — ניסו כמה מאות מבין המתקהלים להסתער לעברו כשהם קוראים "רוצח", "זקול" ו"בושה". הפרקליט, מוקף חגורת שוטרים, טולטל על-ידי הקהל המסתער וחולץ בכח על-ידי אנשי משמר שהחזירו אותו לבניין היכל המשפט. הוא הוצא אחר-כך מן הבניין דרך רחוב צדדי שנסגר לתנועה.

תשעת המושבעים הצרפתיים מצאו את בארבי אשם בכל סעיפי האשמה שיוחסו לו. הם השיבו ב"כן" (כלומר, אשם) על כל 340 השאלות שהוצגו להם, שפרטו את מעשיו של קצין הגסטאפו בליון בין השנים 44-1942; המושבעים השיבו "לא" על השאלה ה-341: "האם ראוי הנאשם להנות מנסיבות מקלות". בכך הוכרה אשמתו של בארבי בשלוש האשמות החמורות ביותר שיוחסו לו:

- אחריות למעצר (ואחר כך למשלוח למוות) של 84 יהודים במרכז לעזרה סוציאלית של הקהילה היהודית בליון בפברואר 1943;
- מעצר ומשלוח למוות, באפריל 1944, של 44 ילדים יהודים, רובם יתומים, שמצאו מסתור בפנימייה כפרית קטנה מדרום לליון;
- ארגון "הרכבת האחרונה" בה שולחו להשמדה כ-650 מגורשים, יהודים ואנשי-מחתרת, ב אוגוסט 1944, זמן קצר לפני שהעיר שוחררה בידי כוחות בעלות הברית.

נוסף לשלוש האשמות כלליות אלה, נמצא אשם בתביעות אישיות שהגישו נגדו 59 מקורבנותיו, או בני משפחותיהם: עינויים במרתפי הגסטאפו, מעצרים בלתי-חוקיים, התעללות בעצירים ומשלוח להשמדה.

להתכנסותם של המושבעים לצורך ההכרעה קדמו בערב שבת כשש שעות של נאום הגנה נמרץ מפיו של עו"ד ורז'ס. הסנגור הסתייע במובאות "מרעיות" וב"מחקרים הסטוריים" בנסיון להציג את מרשו על רקע "האימה ללא קץ של המלחמה" וההיקף המצומצם, לדבריו, של האחריות הישירה שיוחסה לבארבי. הוא הצביע על העובדה, שהחל מאביב שנת 1942, היה זה הוורמאכט — ולא הגסטאפו — שיזם את המעצרים והמשלוחים למוות; הגסטאפו היה לצורך זה, לדברי ורז'ס, [illegible].

ורז'ס טען גם כי בארבי הצטרף למפלגה הנאצית, בנערותו, [illegible] "... " הוא אף הציג בפני המושבעים אחרות מתבנית "עידוד ההשקעה" שיזמו הנאצים לצורך הזרמת הון יהודי לתעשייה הלאומית.

הסנגור שב והתפלמס עם פרקליטי התביעה בשאלות אמינותם של המסמכים שהוצגו על-ידי התביעה, ובעיקר — המברק, בחתימתו של בארבי, המדווח על "הצלחת המבצע" בכפר איזייה, שבו נעצרו 44 הילדים היהודיים.

"מרוד אינטלקטואלי"

הוא שב וטען כי מרשו נחטף שלא כחוק מבוליביה ופרש ארוכות את "המימד ההיסטורי" שהוא מייחס לפסיקת המושבעים: "אימרו לא לאלו שמנסים להוליך אתכם באף, לאלה שמתזמרים זה ארבע שנים את ההסתערות המאורגנת מגבוה על בארבי" קרא ורז'ס לעבר המושבעים; "אימרו לא לאלה שמנסים להתנער מהטראומה של התבוסה ב-1940 ומשליכים על כתפיו של קצין בודד אחריות מסורפת. . .

. "המונח של פשעים נגד האנושות, לדברי ורז'ס, אינונו ראוי להכרה, ומכל מקום צרפת עצמה חטאה בו באלג'יריה ובאפריקה. בסיום טיעוניו אמר: "היהודה: זה אינו משפט, אלא נסיון להפעיל מרוד אינטלקטואלי, לערוך טקס התגאלות בעל אופי דתי; זכו את הנאשם מכל האשמות המיוחסות לו."

לאחר השלמת סיכומי ההגנה הובא בארבי עצמו אל תא הנאשמים ונשאל על-ידי הנשיא סרדיני אם יש ברצונו לומר דברים להגנתו. "כן, אדוני הנשיא, אומר זאת בצרפתית" השיב בארבי, להפתעת הכל; "לא ערכתי את המצוד (על הילדים) באיזייה לא היה בסמכותי להחליט על גרושים להשמדה נאבקתי בנוקשות, אך תוך רגשי כבוד, במחתרת; אבל זו היתה מלחמה, והמלחמה הסתיימה. תודה".

עם גזר הדין בליון בא לסיומו אתמול כשמונה שבועות של דיון משפטי חסר תקדים מבחינתו בצרפת: 37 ישיבות בית-דין וכ-190 שעות של דיון, שבהם הועמד בראשונה למבחן במערכת המשפטית הצרפתית המונח של "פשעים נגד האנושות".

בחוגים יהודיים בצרפת, לרבות אלה שהתנגדו מנימוקים עקרוניים לעריכת המשפט, הובעה ביממה האחרונה - מעבר לסיפוק נוכח ההרשעה בדין - שביעות רצון כללית מהאופן שבו התנהלו הדיונים.

בקרב פרקליטי התביעה, בהם עו"ד קלארספלד, תואר פסק הדין במשפט בארבי בבחינת "סיומה של תקופה"; בין היתר, משום שאפשר שהיה זה המשפט האחרון כאמור שבו מתייצבים זה מול זה פושעי נאצי וקרבנותיו.

קלקיליה

(סוף מעמוד 1)

על אחד השולחנות במסעדה.

בנו של בעל המסעדה, נאצר עבד אל-עאל, שנפגע קל בידו, סיפר אתמול: "מעט לפני השעה 12 נכנס בחור זה. הוא התנהג בצורה מתונה. מיד כשנכנס ביקש לשתות גזוז. שאלתי אותו מה הוא רוצה לאכול. הוא אמר בעברית שהוא רוצה לשתות קודם, ורק אחר-כך לאכול. ביקשתי שבכל זאת יזמין גם אוכל, כי המסעדה היתה מלאה ואני הייתי עסוק. הוא התנהג באופן מוזר, חייך חיוך גדול, וביקש מנה שישליק. עכשיו הוא דיבר חצי בעברית וחצי בערבית משובשת. אחר-כך ביקש שאלך לקנות לו סיגריות. הסברתי לו שאני עסוק. הוא אמר "לא נורא", ויצא החוצה. הוא הלך לחנות, ולא חזר. כעבור שבע דקות, אירעה ההתפוצצות. בדיוק במקום שישב בו. כשראיתי שהוא לא חוזר אחרי חמש דקות חשדתי שמשהו לא בסדר. אמרתי לחברים שלי שהאיש צוחק מאיתנו — מזמין ארוחה ומסתלק. עדיין איני בטוח אם הוא שהשאיר את השקית, אבל ההתנהגות שלו היתה חשודה מאוד בעיניי".

בין הסועדים הרבים שישבו במקום באותו זמן ונפצעו מהפיצוץ, היו גם האחים משה רבינוביץ' ויוסף רביב, בעלי מחצבה בראש העין, שבאו לקלקיליה להיפגש עם פועלים המועסקים במחצבה. כרגיל, הלכו השניים לאכול במסעדת "אבו-פלאש" אחרי הפגישה.

משה רבינוביץ' ואחיו יוסי נפגעו רסיסים בפלג גופם העליון.

יתר הפצועים פונו במכוניות פרטיות לבית החולים "מאיר" בכפר סבא. כולם נפצעו פצעים קלים, ושוחררו לבתיהם אתמול בערב.

ראש עיריית קלקיליה, עבד אלרחמאן אבו-סניינה, גינה אמש בחריפות את הפיגוע. "מי שעשה זאת מנסה רק לקלקל את היחסים הטובים שהצלחנו ליצור בקלקיליה בין יהודים לערבים".

אש"פ נוטל לאחריות

תוניס (ע"צ). מפקדת אש"ף טענה אתמול לביצוע הפיגוע במסעדה בקלקיליה — כך הודיעה בתוניס סוכנות הידיעות הפלסטינאית "ואפא", בבטאון "דובר צבאי".

א-נג'אח — סגורה

בפקודת אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, נסגרה אתמול אוניברסיטת "א-נג'אח" ליום אחד, עקב חשש של שלטונות הביטחון להתפרעויות תלמידים לרגל פתיחת "שבוע פלשתינה" באוניברסיטה.

עליזה וד"ר שלום (ססה) וישניבסקי

יובאו לקבורה בישראל ביום שני ט' בתמוז תשמ"ז
6/7/87 בשעה 14.30 בבית העלמין חולון
נפגשים בכניסה הראשית
יושבים באותו יום אצל ד"ר נחום וישניבסקי
רח' ישעיהו 22 דירה 1 ת"א

משפחות: וישניבסקי
פגליאה
שהם
מרקמן

בצער רב וביגון
אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של

אלי רונן

ההלויה תתקיים מחר יום שני ט' תמוז תשמ"ז (6.7.87) בשעה 16.00 בבית העלמין בצור שלום, אוטובוסים: מבית המנוח רח' ציפר 26 קרית-חיים בשעה 15.15 וממשרד ב.ר. גרייבר בע"מ רחוב כיאט 1 חיפה בשעה 15.00

המשפחה המתאבלת

הטיס, גרינבאום ושות' חיפה

מודיעים בצער רב על פטירת שותפם הותיק

משה דויד ז"ל

השותפים ועובדי המשרד

לגבי, רן, גליה ועדי

משתתפים בצערכם הכבד
בהילקח מכם בטרם עת יקירכם

אלי רונן

צפורה ורונית גרייבר
וצוות ב.ר. גרייבר בע"מ

במלאת שנה לפטירת בננו היקר

סער עפרוני ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי
י' בתמוז תשמ"ז 7.7.87
בבית העלמין בכפר סמיר חיפה בשעה 16.00

רנה ואמנון עפרוני וב"ב

אבלים על מותו ללא עת של חברנו

אלי רונן ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

התאחדות סוכני נסיעות
ותיירות בישראל
ש.ע.ל. בע"מ
ישראליין בע"מ

ליוסף עמי ולמשפחה

יחד אתך באבלך הכבד על מות הרעיה היקרה

לאה ז"ל

"גן הילד", אגודה לניהול גן משחקים
לילדים מוגבלים

אנו מודיעים בצער על פטירת יקירתנו

חנה לוין ז"ל

ההלויה נערכה ביום שלישי
ג' תמוז תשמ"ז 30.6.87.

המשפחה
וחברי מושב חרות

למשפחת פורת

אתכם באבלכם במות

גידי

אמריקה ישראל בלוידס בע"מ
דיפלומט תמרוקים בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת 30
לפטירתה של

חנה קצמן

תתקיים אזכרה ביום ג'
7.7.87 בשעה 16.30

הפגישה על יד השער הישן
של בית הקברות בחולון

אנו משתתפים באבלו הכבד
של חברנו לעבודה

גז (יעקב) קלוד

במות האם ז"ל

ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו.

שרותי תעופה בע"מ
ההנהלה והעובדים

גידי שלנו

איננו

יובא למנוחות היום יום ראשון ה' תמוז תשמ"ז 5.7.87 בשעה 15.00
בבית העלמין קרית שאול

אסתר, יהודה, אבינועם, אריק פורת

לשכת רואי חשבון בישראל

אבלה על פטירת חברה היקר

משה דויד ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

אסתר, יהודה, אבינועם, אריק

אתכם באבלכם במות

גידי

משפחות:
איילון, אשל, גורדון, דינאי, יאורי

ליפה שפיגל

משתתפים באבלך על מות אביך

יצחק יהודה ציגלר ז"ל

ההנהלה וצוות המורים והעובדים
בית חינוך ירושלים

הננו מודיעים בצער רב על פטירתה של יקירתנו

רגינה סגל ז"ל

ההלויה נערכה ביום ששי ו' תמוז תשמ"ז (3.7.87)

המשפחה: מיכאלה, ברוך
דלית, רות ודנה מורן
משפחת מגיד

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

מורדוך דוד והמשפחה

על מות האב ז"ל

טכס אזכרה לציון יום השנה התשיעי לפטירתה של

אדיס דה-פיליפ ז"ל

עליה לקברה בבית העלמין בקרית שאול
ביום ד', י"א בתמוז תשמ"ז (8 ביולי 1987) בשעה 10 בבוקר
נפגשים בשער בית העלמין
אוטובוס יצא מרחוב אלנבי פנת הירקון בשעה 9.20 בבוקר בדיוק

• • •

ערב זכרון וטכס חלוקת פרסים מטעם

"קרן אדיס דה-פיליפ"

יתקיים בו ביום בשעה 7 בערב בבית ציוני אמריקה,
רחוב דניאל פריש מס' 1, תל-אביב
דברי פתיחה:
עו"ד נפתלי בן-יהודה, יו"ר הנהלת "קרן אדיס דה-פיליפ"
חלוקת פרסים ומילגות למנצח ד"ר הלל פינקוס
לזמרת עמליה יצחק ולזמר יובל זמיר
תכנית אמנותית

למיכאל פסוייג

משתתפים באבלך הכבד על מות

אשתך ז"ל

גלאובר פרייד בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת תמיר

משתתפים באבלכם הכבד
על פטירתו ללא עת של יקירכם

עו"ד שמואל תמיר ז"ל

דובק בע"מ

יקירתנו

רחל אבנר

(לבית פיינסוד, מביאליסטוק)

מהמורות הותיקות בירושלים

הלכה מאיתנו

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' בתמוז תשמ"ז (5.7.87) בשעה 13.00 מבית הלוויות בסנהדריה לבית העלמין בהר המנוחות בירושלים

האבלים: שושי ומנחם שחורי
יוסי ונטע אבנר
שפי ואיתן ברק
הנכדים והנינה
לאה פרלמוטר
רחל ומילק גורנברג

השבעה בבית משפחת ברק רח' ביל"ו 22 ראשון לציון

למיכאל פסויג

אתך באבלך במות רעיתך

אלה פסויג ז"ל

המועצה למוצרי פרי-הדר לישראל

משנת המס הנוכחית יוטלו גזירות חדשות על המגזר העסקי

רק 65% מהפרשות העצמאים לביטוח לאומי יוכרו לצורכי תשלום מסים

סוכנים ויבואנים יידרשו לשלם מס הכנסה על בסיס ההתקשרות ולא בעת קבלת דמי העמלה

מאת עדנה אריהוד

בשנת המס הנוכחית יוטלו על המגזר העסקי גזירות חדשות שנועדו להעמיק את גביית המס.

בין שאר הגזירות הכלולות בהצעה לתיקון פקודת מס הכנסה שיידונו השבוע בוועדת הכספים: הדרישה כי סוכנים ויבואנים יידרשו לשלם מס הכנסה על בסיס ההתקשרות ולא בעת קבלת דמי העמלה בפועל; רק 65% מהפרשות העצמאים לביטוח לאומי ומס מקביל יוכרו לצורכי תשלום מס (לעומת 75% בעבר); יוטל קנס של 10% על מי שהגיש דו"ח למס הכנסה ועל פי קביעת שלטונות המס שיעור המס עולה ב־25% מהמתחייב לפי הדו"ח שהוגש; בעלי עסקים יחויבו להגיש דו"ח מלאי תוך 30 יום מתום שנת המס; פנקסי חשבונות ייפסלו אוטומטית עקב אי דיוקים ברישומים והדבר ייוחס כעבירה לא רק של מי שרשם אותם, אלא של הנישום שבשליחותו הוא פעל. כן יוטל קנס של 100 ש"ח בעד כל חודש פיגור בהגשת הדו"ח השנתי לשלטונות המס.

הוועדה תדון במקביל גם בהצעה לאפשר למשכירי דירות למגורים לשלם מס בשיעור 10%, שיפטור אותם מהגשת דו"ח שנתי. מדובר בהכנסה מהשכרת דירות שאינה עולה על 1000 ש"ח לחודש בערכי ינואר 1987.

הצעה נוספת: פטור ממס רכוש לבעלי מגרשים שמסיבות שאינן תלויות בהם לא הצליחו לממש במשך שנים את הבניה עליהם.

הרקע לחידוש הדיונים

ועדת הכספים תחדש מחרתיים את הדיונים בהצעות האוצר לתיקון פקודת מס הכנסה. לפני יותר משבועיים המליצה הוועדה לאוצר בלחץ איגוד לשכות המסחר, ארגוני העצמאים ולשכת רואי חשבון, כי הגזירות המוצעות ייבחנו על ידי ועדת מומחים, שמינה שר האוצר, לבחינת המשך העמקת הרפורמה במס.

חידוש הדיון בבקשת האוצר מתאפשר עתה בעקבות הודעתו של יו"ר ועדת המומחים שבוחנת העמקת הרפורמה במס, פרופ' איתן ששינסקי, לנציב המס, כי הגזירות החדשות האלו אינן קשורות לעבודת הוועדה, למעט ההצעה להקטין את תקרת ההכנסה לצרכי פטור ממס לנכים. (האוצר הציע להנמיכה מ־80 אלף ל־36 אלף ש"ח בשנה).

גידול של 42% בנכסי קרנות הנאמנות בחודשי ינואר—יוני

למרות שחיקה של 6.3 אחוזים שהיתה במהלך חודש יוני

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נכסי קרנות הנאמנות גדלו מ־2.324 מיליוני שקלים בינואר ל־3.310 מיליוני שקלים ביוני: גידול של 986 מיליוני שקלים, או 42 אחוזים. הגידול בנכסי הקרנות נבע הן מכניסת כספים חדשים למערכת הקרנות, והן מעליית ערך אחזקותיהם של הקרנות.

אלמלא שחיקה של 6.3 אחוזים בנכסי הקרנות שהיתה ביוני, היה שיעור הגידול בנכסי הקרנות גבוה יותר. השחיקה הגבוהה בנכסי הקרנות ביוני, למרות ירידה של 20 אחוז במדד המניות החופשיות, נבעה מעליית ערכן של קרנות הנאמנות המתמחות בהשקעה במטבע חוץ ובאגרות חוב.

בחינת תיקי האחזקות של מנהלי הקרנות מראה כי היקף הנכסים של קרנות "לאומי פיא" הוא הגדול ביותר, והסתכם, בסוף יוני, ב־1380 מיליון שקל, שהם 41.7 אחוז משוק הקרנות. חלקה של פיא במערכת הקרנות בחודש יוני נשחק לעומת חודש ינואר, עת שקרנות הנאמנות שבניהולה היו 45.2 אחוז ממערכת הקרנות.

מי שהגדיל את חלקו על חשבון "לאומי פיא", היו קרנות הנאמנות של בנק הפועלים, שחלקן במערכת גדל מ־24.7 אחוז בינואר ל־26.5 אחוז ביוני, והיקף נכסיהן מסתכם כעת ב־876 מיליוני שקל.

הערכות סותרות

בבורסה לא היתה תמימות דעים באשר לכיוונו של שוק המניות השבוע. בסקירת סוף השבוע של אחד הבנקים הגדולים נאמר: "בעקבות רמת השערים החדשה שנוצרה בשערי המניות החופשיות, גדל משמעותית מספרן של החברות הראויות להשקעה על בסיסי כלכלי". היו שטענו כי רמת המחירים שנוצרה בסוף השבוע היא רמת מינימום, ולאחר תקופה של התייצבות ברמת השערים, ייתכן חידוש מגמת עליית השערים.

לעומתם סבורים אחרים כי אין זה כלל ודאי כי השחיקה ברמת השערים נעצרה, וכי בהחלט תיתכן שחיקה נוספת ברמת המחירים. אלה גם אלה סבורים כי מבחנו החשוב של השוק יהיה השבוע, ואחד הגורמים החשובים לייצוב השוק היא קליטה נאותה של ההיצעים במהלך המסחר במשתנים.

נפתח קונגרס פדרציית בורסת היהלומים העולמית

צפויה עלייה של 5־7 אחוז במחיר היהלומים הגולמיים

עוד החודש או בראשית החודש הבא

מאת אברים צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קונגרס פדרציית בורסות היהלומים נפתח השבוע בעיירה הגרמנית אידר־אוברשטיין תוך חשש שסינדיקט היהלומים יעלה עוד החודש או בראשית החודש הבא את מחיר היהלומים הגולמיים (המשמשים גם את תעשיית היהלומים הישראלית) בכ־5 עד 7 אחוזים.

סינדיקט היהלומים הבריטי־דרום אפריקאי שולט ביותר מ־80% מאספקת הגלם לתעשיית היהלומים בעולם. תעשיית היהלומים הישראלית היא הגדולה שבהן ומספקת כ־50% מיהלומי הגוי המלוטשים בעולם. היקף היצוא יגיע השנה, על פי אומדני הבורסה הרמת גנית לכ־2 מיליארד דולר. ראשי בורסה זו סבורים, כי העלאת מחיר היהלומים הגולמיים עלול להביא לסוף הגיאות בענף ויחזרו ימי השפל והמשבר של 1979־80. לדברי נשיא בורסת היהלומים משה שניצר, מנסה התעשיה להתגבר על הירידה בביקוש האמריקאי, על ידי הגברת היצוא למזרח הרחוק, בעיקר ליפן ולהונג קונג.

עובדי הסנה לא ישתפו פעולה בקשר לפיטורי כ־100 זמניים

ההנהלה כבר החלה בהליכים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועד עובדי הסנה החליט שלא לשתף פעולה עם הנהלת החברה בכל הקשור לכוונת הנהלת החברה לפטר כ־100 עובדים זמניים. פיטורי העובדים הם חלק מתכנית ההבראה של קבוצת הסנה בגלל הפסדים של כ־7 מיליון שקל ב־1986.

מזכירות הועד הארצי של עובדי החברה קיבלה החלטות שהובאו לידיעת הנהלת החברה: האמרכלים לא יעבירו את רשימות המפוטרים, המזכירות לא ידפיסו את הרשימות, העובדים הקבועים לא יטלו על עצמם תפקידים של העובדים הזמניים, וימנעו מגיוס עובדים כפי שהחליטה ההנהלה של החברה.

ראשי הועד והכללים גדעון בלשר ומאיר רבינוביץ המכהנים כחברים במועצת המנהלים של החברה שלחו מכתב להנהלת החברה ובו איומים להתריע את הצעדים נגד ההנהלה. נודע שהנהלת החברה כבר החלה בתהליכים לפיטורי 100 העובדים הזמניים.

מנכ"ל קבוצת הסנה אלפרד גולץ סירב להגיב על הידיעה.

מנכ"ל מפעל לייצור אסבסט "איתנית" חשוד בעבירת מס

המנכ"ל ומנהל כוח האדם של החברה שוחררו בערבות 50000 ש"ח ● הוצא נגדם צו עיכוב יציאה מן הארץ

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

שופט בית־משפט השלום בחיפה, חנוך שילוני, שחרר ביום ו' בערבות 5000 ש"ח את אריה שרון, מנכ"ל מפעל "איתנית" מנהריה לייצור אסבסט, ואת אודי גולני, מנהל כוח האדם של המפעל. כן נעתר לבקשת המשטרה להוציא נגד השניים צו עיכוב יציאה מן הארץ.

שרון וגולני נעצרו אתמול יום בחשד עבירות על פקודת מס הכנסה. רכז החקירות של שלטונות המס טען בבית המשפט כי בעשר השנים האחרונות הקטינה חברת "איתנית" את הכנסותיה החייבות בכך שניפחה בכוונה להתחמק ממס, הוצאות שהיו לה כביכול על עבודות גינון בעשרות אלפי ש"ח. החקירה שנערכה בחברה הצביעה על חשד לקנוניה בין החברה לקבלני הגינון לביצוע עבודות פרטיות לעובדים, שכללה אספקת חומר ושכר עבודה תוך התחייבות הקבלן לתת חשבוניות בה צוין כי העבודה בוצעה במפעל, שעה שרק חלק קטן מן ההוצאות אכן נגעו לחברה.

הוצאות פרטיות הובלעו בהוצאות כלליות

על פי החקירה, צירף הקבלן לחשבוניות הכלליות שמסר לחברה פירוט מדויק בכתב של מהות העבודה שביצע, ובכלל זה שמות עובדים שעבורם נעשתה העבודה, בבתיהם הפרטיים. פירוטים אלו הושמדו לטענת החוקרים או שהם מוסתרים. החברה הבליעה לטענתם הוצאות פרטיות בהוצאותיה הכלליות. על ידי פעולות אלה, נטען בבית המשפט, החברה לא רק השמיטה הכנסות אלא גרמה לכך שעובדים שונים יהיו בחזקת עבריינים בכך שקיבלו תוספת שכר נטו בניגוד לחוק.

אקירוב מימן רכישת "גזית" ע"י מכירת מניותיו ביוא"ל

בל"ל חתם ביום חמישי על העיסקה למכירת יוא"ל

מאת אריה לביא

איש העסקים אלפרד אקירוב מימן את העיסקה שבה רכש את השליטה בחברת ההשקעות גזית אינק על ידי מכירת מניותיו בחברת הנפט יוא"ל. נראה שאקירוב שהיה ממייסדי יוא"ל הגיע למסקנה ששערי המניות של החברה הגיעו למחיר אופטימלי.

אקירוב החזיק בשלב מסוים קרוב ל־18 אחוז ממניות חברת יוא"ל. הוא הקטין את החזקותיו בהדרגה כאשר שוויין הגיע ל־20–22 מיליון דולר.

על פי הסכם שנחתם ביום ט' עם בנק לאומי רכש אקירוב מקבוצת בנק לאומי את השליטה בחברת ההשקעות גזית אינק' הרשומה בפנמה תמורת כ־1.5 מיליון דולר. חצי מיליון דולר שילם במזומן והיתרה תשולם בזמן הקרוב.

הממונה על מטבע חוץ בבנק ישראל אישר את ביצוע העיסקה. יצויין שאקירוב רכש את השליטה בגזית באופן אישי ואין בכוונתו להעבירה לחברת אל רוב' שבשליטתו.

מתמ נסוגה מהבטחתה לצאת בהצעת רכש לבעלי המניות במאגרי בניה

דירקטוריון הבורסה החליט בתגובה להפסיק המסחר במניות שתי החברות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת מתמ להשכרת מבנים חזרה בה מהבטחה מפורשת שניתנה לבורסה לצאת בהצעת רכש לציבור בעלי המניות בחברת מאגרי בניה, כך דווח בישיבת סוף השבוע לחברי דירקטוריון הבורסה על ידי הנהלת הבורסה. הנהלת הבורסה דרשה ממתמ לרכוש 30 אחוז ממניות מאגרי בניה שבידי הציבור, בתמורה כספית של כחצי מיליון שקל, וזאת בעקבות רכישת השליטה במאגרי בניה על ידי מתמ, מידי חברת ישפרו.

הנהלת הבורסה מסרה לחברי הדירקטוריון על השתלשלות העניינים בפרשה: בסוף אפריל הבטיחה מתמ לבורסה כי הצעת הרכש תפורסם. קודם לביצוע הצעת הרכש ביקשה הנהלת מתמ לבצע את הצעת הרכש אך ורק לאחר פירסום הדוחות הכספיים של מאגרי בניה. כעבור זמן קצר קיבל דירקטוריון מתמ החלטה שלא לבצע את הצעת הרכש בנימוק שלביצוע ההחלטה אין שום הגיון כלכלי, והוא מסכן את החברה.

לאור נתונים אלה הביע דירקטוריון הבורסה מורת רוח מהתנהגותה של חברת מתמ. נוסף לכך החליט הדירקטוריון כי לנוכח אי הוודאות שנוצרה במניות שתי החברות, יופסק המסחר במניותיהן, והוא יתקיים אחת לשבוע, בכל יום ג'.

שמעון קדם, מנכ"ל מתמ סירב להגיב בנימוק שהחלטת דירקטוריון הבורסה עדיין לא הגיעה לידיו.

שדה התעופה עובדה יופעל ביום א' לטיסות שכר בין־לאומיות

מאת זוהר בלומנקרנץ

שדה התעופה עובדה יופעל גם בימי א' לטיסות שכר בין לאומיות. אתו יום יופנו אליו גם טיסות שכר בינלאומיות שהגיעו עד כה בימי ו' לנמל התעופה אילת.

מועצת רשות שדות התעופה אישרה תוספת תקציב של מאה אלף דולר לשנה, לשם הפעלת השדה בעובדה גם בימי ראשון בשבוע. מדובר בארבע טיסות שכר בינ"ל, בינהן טיסת שכר חדשה של חברת "טואי", באמצעות חברת "אפאקלויד" הגרמניה המערבית של מטוס מסוג "איירבאס". בכך נעתרה למעשה מועצת רשות שדות התעופה לפניית משרד התיירות בנושא זה.

רפאל פרבר

עפ"י נתונים שהציג מנכ"ל משרד התיירות, רפאל פרבר, בפני חבר במועצת רשות שדות התעופה, בישיבה בסוף השבוע, מדובר ב־24 טיסות שכר נוספות במטוס מסוג "איירבאס" בעונת תיירות החורף הקרובה לאילת. התיירים בתוספת טיסות שכר אלה אמורים להכניס בין 2 ל־3 מיליון דולר לקופת המדינה, לעומת כ־120 אלף דולר בלבד ההוצאות הצפויות מהפעלתו של שדה התעופה עובדה בימי א'.

לדברי מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גוב ארי, מגיע אובדן ההכנסות של הרשות ל־3 מליון ו־800 אלף דולר לשנה, בשל אי גביית תשלומי אגרות על השירותים השונים הניתנים בשני שדות התעופה, באילת ובעובדה, הנכללים באזור הסחר החופשי.

הפעלתו הצפויה של שדה התעופה עובדה בימי א' התקבלה בסוף השבוע בברכה באיגוד סוכני תיירות נכנסת והתאחדות המלונות בישראל.

סוכנות "ערן טורס" מת"א הגישה בקשת פירוק

מאת זוהר בלומנקרנץ

סוכנות הנסיעות והתיירות "ערן טורס", מתל־אביב נקלעה לקשיים והגישה בקשה לפירוק לבית משפט המחוזי בתל־אביב. בסוף השבוע פנתה היועצת המשפטית של התאחדות המלונות בישראל עו"ד מוניקה מרגליות, בחוזר פנימי דחוף לבתי המלון חברי האיגוד, לדווח לה בתוך שבוע ימים, אם סוכנות הנסיעות חייבת להם כספים.

על פי בקשת הפירוק שהגישה סוכנות הנסיעות והתיירות לביהמ"ש, היא צברה "חובות בסכומים גדולים" לאחר שציפתה לקבל תמורה כספית מחברת "יורופס אסיסטנס".

עלה שער הדולר האמריקאי

לונדון (איפ"י) שער הדולר האמריקאי עלה ביום ו' כלפי המטבעות העיקריים האחרים מלבד הדולר הקנדי. מחיר הזהב ירד.

כלפי המטבע היפאני עלה ערכו מ־146.93 ל־147.9 יאן. הליש"ט ירדה מ־1.616 דולר ל־1.6105 דולר. כלפי המטבע השוויצרי עלה הדולר מ־1.5205 פר"ש ל־1.5290 פר"ש וכלפי המטבע הגרמני מ־1.8300 ל־1.8380 מר"ג. שער הזהב ירד ל־444.1 דולר לאונקיה.

סיכום בין משרד התחבורה לבין ההסתדרות להעברת מבחני הנהיגה במסגרת אחרת

(עתי"ם למ"מ). בדיון שקיים ביום ששי שר התחבורה חיים קורפו עם יו"ר האיגוד המקצועי, חיים הברפלד, נציב שרות המדינה, מאיר גבאי, ונציג הסתדרות עובדי המדינה, עוזיאל אורי, נחתם סיכום באשר להעברת שירות מבחני הנהיגה למסגרת אחרת. כך מסר דובר משרד התחבורה בהודעה לעתונות.

בסיכום עליו חתמו שר התחבורה חיים קורפו וחיים הברפלד נקבע כלהלן: בהמגמה לאפשר מתן שירות טוב יותר לציבור במבחני הנהיגה יפגשו הצדדים כדי לסכם במהירות האפשרית ולהבהיר ביניהם את כל הנושאים השנויים במחלוקת ולמצוא את הדרך להעביר את שרות מבחני הנהיגה למסגרת אחרת.

המו"מ הנ"ל יתקיים במשך חודשיים, ובתקופה זו לא יגרום משרד התחבורה לשום שינוי בסטטוס קוו, ומבחני הנהיגה יתקיימו במשרד הרישוי.

משלחת מינהל תעופה אזרחית של מצרים תגיע היום לישראל

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

משלחת של מינהל התעופה האזרחית של מצרים, תבוא היום לביקור עבודה ראשון בישראל. בראש המשלחת ראש מינהל התעופה האזרחית של מצרים, עוסמאן זיקו, שיגיע ארצה במטוס של חברת "אל על" ועוד שני עוזרים לתעבורה אווירית, שיגיעו ארצה בטיסה של חברת התעופה "אייר סיני". במרכז שיחות העבודה עם נציגי מצרים, יעמדו עידכוני סעיפים שונים בהסכם התעופה שבין שתי המדינות. מצרים וישראל חתמו על הסכם תעבורה אווירית בשנת 1982, ומאז חלו התפתחויות ביחסי התעופה בין שתי המדינות, המצריכות שינויים ועידכונים בסעיפיו השונים.

כן יועלו נושאים חדשים כמו מתן רישיון לחברת התעופה "ארקיע" להפעיל טיסות שכר ישירות מאילת ללוקסור. חברת התעופה מישראל חידשה את בקשתה לאישור לאחר שרישיון שניתן בעבר על ידי שלטונות מצרים בנושא זה לא יצא אל הפועל בשל מחלוקת בנושא האבטחה. חברי המשלחת ממצרים אף יסיירו במיתקני תעופה שונים בישראל כמו במיגדל הפיקוח בנמל התעופה בן גוריון בלוד, במשרדי רשות שדות התעופה, במיתקני חברת התעופה "אל על" והתעשיה האווירית. כן יבקרו במקומות שונים בארץ כמו באילת.

אושר מעמד של איזור פיתוח א' לסיבלאב שיוקם בב"ש

מאת איתן רבין

ועדת השרים לעינייני כלכלה אישרה מעמד של איזור פיתוח א' למפעל סיבלאב לתקשורת מחשבים ויצור סיבים אופטיים ורכיבים אלקטרוניים, שיוקם בפרק התעשיות עתירות הידע בבאר שבע. במפעל יועסקו בתוך שנה 50 מהנדסים והנדסאים המתמחים באלקטרוניקה ומחשבים.

ראש עירית באר שבע משה זילברמן מסר כי יש לו הבטחה אישית משר המסחר והתעשיה כי כל יזם שירצה להקים מפעל עתיר ידע בבאר שבע יזכה ליחס אוהד וחיובי וטיפול מהיר בבקשה למתן מעמד איזור פיתוח א'.

עריכת העמוד: עדה ארשטיין

קורפו אינו מזדרז ליישם ההמלצה לביטול כונס הנכסים:

הפסקת הליכי הפירוק באל־על — רק לאחר שיחתמו הטייסים הסכם עבודה

שר התחבורה: "הממשלה אינה יכולה להרשות לעצמה להפעיל את החברה בדרך רגילה, כאשר יש איומים על פעילותה התקינה"

מאת צבי זרחיה

משרד האוצר הוליך לפעול לביטול פעילותו של כונס הנכסים לחברת "אל על", המשמשת זה ארבע שנים. בתשובה לשאלה "הארץ" אמר אמש מנהל רשות החברות הממשלתיות זאב רשאה כי יש להפסיק את פעולת כינוס הנכסים של החברה, עמרם בלום, ולפעול להבראת החברה. המלצתו של רשאה הועברה לשרי האוצר והתחבורה ואולם משרד התחבורה אינו מזדרז ליישמה.

השר קורפו

שר התחבורה חיים קורפו אמר אמש כי ביטול בקשת הפירוק של החברה ייעשה רק לאחר חתימת הסכם עבודה מלא עם טייסי "אל על", על פי התנאים שהציבה הממשלה להבראת החברה. הטייסים מסרבים זה זמן רב לחתום על ההסכם, בשל חילוקי דעות בעניין תנאי העבודה וההסתדרות חתומה בשמם על ההסכם.

קורפו אמר כי הממשלה לא יכולה להרשות לעצמה להפעיל את החברה בדרך רגילה כאשר ישנם איומים על פעילותה התקינה של החברה. "ישנו פגע קטן בצורת הסכם העבודה עם הטייסים המאיים להתפשט ולשבש את פעילותה התקינה של החברה," אמר. "לאחר חתימת ההסכם נבחן את מצבה הכלכלי של החברה ואם התנאים יאפשרו זאת נבטל את בקשת הפירוק."

זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" מוסיף: הנהלת "אל על" הביאה מארה"ב רופא מומחה ד"ר סטנלי מולה, כדי להעיד שלשום בבוררות נגד הטייסים בנושא צמצום הצוות האווירי בטיסות ג'מבו הטרנסאטלנטיות הליליות משישה לחמישה.

ח"כ שליטא: עשרות משפחות נוטשות אדמותיהן במושבים

"ועדת הכספים עושה "אורגיות" על גבה של החקלאות ונמנעת להציל מה שעוד ניתן להצלה"

אברים צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עשרות משפחות נוטשות את אדמתן במושבים שבמצוקה, וישובים שלמים מתמוטטים, כך אמר אתמול ח"כ בני שליטא, מראשי הלובי החקלאי. לדבריו יהיה צורך למנות שתי ועדות חקירה: האחת כדי שתבדוק את "מולידי השיטה שהובילה לאבדון", והשניה למעשיה ומחדליה של ועדת הכספים של הכנסת, העורכת "אורגיות" (כלשון ח"כ שליטא), על גבה של החקלאות ונמנעת להציל את ההתיישבות המתפרקת.

"ההתיישבות כערך סגולי מתפרקת, וישובים שלמים — לרבות ישובי רמת הגולן — מתמוטטים. אך ועדת הכספים ממשיכה בדיבורים ואינה מנסה להציל את מה שעוד ניתן להצלה", אמר עוד שליטא.

שליטא, בניגוד לעמדת מפלגתו —הליכוד — תומך ביישום מידי של המלצות ועדת רביד, אם כי יש, לדבריו להקים גם ועדת חקירה שתחקור, ללא כל קשר למתן הסיוע, את גורמי המצוקה.

כוח האדם ירד בסולל בונה עבודות חוץ ב־500 עובדים

— מהשנים 1982—1983 ● הדבר הסתבר במהלך דיון בתביעתו של אברהם יחזקאלי, לשעבר קבלן פיצוצים של החברה

את נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

תוך כדי דיון בתביעתו של אברהם יחזקאלי, לשעבר קבלן פיצוצים בחברת סולל בונה — עבודות חוץ, נגד החברה, הוברר, כי מספר העובדים הישראלים בשירות החברה ירד מ־750 בשנים 1983־1982 ל־250 עובדים ישראליים השנה. הירידה בכוח האדם הישראלי באה עקב קיצוצים בכוח אדם.

עוד הוברר במשפט, כי חברת סו"ב — עבודות חוץ פעלה בעשר מחצבות, בראשית שנות ה־80 ואילו כיום היא פעילה במחצבה אחת בלבד. הדברים נאמרו על ידי אחד מעדי ההגנה במשפט.

בתביעה, דורש יחזקאלי פיצויים בגובה מאות אלפי שקלים בגין פציעתו הקשה ולאחר שאירע פיצוץ ביום 4.4.82 באתר העבודה בניגריה. יחזקאלי חתם על חוזה בשנת 1982 עם החברה, לפיו הועסק כמנהל עבודה לפיצוצים באתר העבודה של החברה הבת של סו"ב בניגריה.

הוא עבד במקום החל ממאי 1981. בפיצוץ נפגע בשתי רגליו והוטס לבית החולים האוניברסיטאי בניגריה. לאחר מכן הוטס ארצה ואושפז למשך חודשים רבים בבתי החולים שיבא ורמב"ם.

החברה הודתה באחריותה לתאונה והדיון בבית המשפט נסב על שיעור הפיצוי. השופט מיכאל בן יאיר פסק שלשום, כי למרות הירידה בהיקף עבודותיה של הנתבעת באפריקה נמצא שוק עבודה לישראלים באפריקה או בדרום אמריקה, בשירותן של חברות ישראליות אחרות.

אלמלא נפצע היה התובע יכול לעבוד כיום.

גובה הפיצוי שקבע השופט הוא 70,000 ש'.

2 מתוקפי הערבים בשכונת רמת עמידר נעצרו עד תום ההליכים

השופטת: מדובר באנשים שלא נגררו להשתלהבות חד־פעמית והם בעלי הרשעות קודמות

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

שופטת בית־משפט השלום בתל־אביב, חיה חפץ, הורתה שלשום לעצור עד תום ההליכים, שניים מהנאשמים בפרשת ההתפרעות נגד ערבים בשכונת רמת־עמידר.

ביחס לשני הנאשמים, יעקב עיני ויעקב ציפורי, קבעה השופטת, כי מדובר באנשים שלא נגררו להשתלהבות יצרים חד־פעמית והם בעלי הרשעות קודמות.

השופטת קבעה, כי אם ישוחררו השניים, יש חשש, כי ינסו להשפיע על המתלוננים בפרשה.

עוד כתבה השופטת, כי התארגנות תושבים כמו זו שהיתה ברמת־עמידר, כדי להתנכל לערבים ועל מנת לסלקם מהשכונה, היא תופעה חמורה בעלות השלכות חמורות.

בנימוקים נוספים להארכת מעצרם של השניים ציינה השופטת את שריפתו של בית משופץ, בו התכוון אחד של אחד המתלוננים הערבים לעבור ולהתגורר עם צעירה יהודיה. העובדה כי דירה זו נשרפה, כתבה השופטת, מכיוון שאין מדובר באירוע חד־פעמי, אלא מדובר באי השלמה עם העובדה שערבי עומד להתגורר עם יהודיה.

על נאשמת אחרת בפרשה זו, דבורה יצחק, כתבה השופטת, שגם היא נטלה חלק לא מבוטל בתקיפת הערבים, גם אם חלק קטן יותר, בהשוואה לעיני וציפורי. היא שוחררה בערבות והתחייבה להתייצב פעמיים בשבוע במשטרת רמת־גן.

נסיון לסחיטת כמרים על רקע מיני בכנסיה נחשף במשפטו של רפאל לוי

החקירה הנגדית של לוי התמקדה בפרשת הברחתם של 4 ק"ג זהב דרך גשרי הירדן

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

פרשת סחיטה על רקע מיני באחת הכנסיות החשובות בירושלים נחשפה שלשום במשפטו של הממונה לשעבר על מחוז ירושלים במשרד הפנים, רפאל לוי.

הפרשה נחשפה, כאשר הקריא בא כוח המדינה, עו"ד עדן שגרר, לנאשם רפאל לוי, תמלילים של הקלטות משיחות טלפון בינו לבין מי שקיבל במשפט את הכינוי "כומר א'", אחד מבכירי הכנסיה, שבה התרחשה הפרשה. את השיחות הקליטה המשטרה במהלך החקירה הסמויה, קודם מעצרו של רפאל לוי.

"מהי התוכנית, שדיברתם עליה אתה והכומר", שאל שגרר את הנאשם, כשהוא מצביע על משפט מתוך התמליל. לוי ענה מיד: "זה נושא רגיש" והוסיף בקשה: "אני מוכן לכתוב זאת על פתק, אבל לא לדבר על כך בדלתיים פתוחות."

השופטת דליה דורנר לא קיבלה את הבקשה ואז הפתיע התובע ושאל ביתר פרוט: "אתה מדבר על נסיונות הסחיטה שנעשו על כמה כמרים? עבריינים ניסו לסחוט כמרים על רקע מיני?"

לוי השיב קצרות: "כן," ואחר כך גולל את הסיפור הבא: "איש כמורה א' פנה אלי וסיפר לי את הסיפור. הוא אמר לי שאנשים אלה הם בני עדתה של הגא ג'בתו (שותפתו של לוי לכתב האישום — נ.ש.). הצעתי לו לפנות למשטרה, אך הוא חשש שהעניין יפורסם. הוא ביקש שאספר על כך לג'בתו. כדי שתזמין את האנשים האלה. זה היה מביך את הכנסיה, אם זה היה מתפרסם."

החקירה הנגדית של לוי התמקדה שלשום בנושא פרשת הברחתם של ארבעה ק"ג זהב דרך גשרי הירדן. בכתב האישום מואשמים, כזכור, לוי וג'בתו כי קשרו קשר יחד עם איש כמורה א' להבריח את הזהב לארץ לפני כשנה. איש כמורה א' הפך, כידוע, לעד מדינה בפרשה ועדותו נשמעה בדלתיים סגורות.

התובע שגרר המשיך גם בחלק זה של החקירה הנגדית להקריא לפני לוי תמלילי הקלטות של שיחות טלפון, אותן ניהל עם איש כמורה א' ועם הגא ג'בתו. הוא קרא ללוי רישומי שיחות בינו לבין איש הכמורה, שנסבו על בגדים, בדים, חנות בגדים, מתפרה, חוטים וחנות בגדים בירדן. "הכל קודים", טען שגרר, "הכוונה לזהב ולא לבגדים. כך הסתרתם את מעשיכם."

לוי חזר והכחיש, אך התקשה להסביר סתירות לכאורה בין דבריו שלשום מעל דוכן העדים לבין טקסט התמלילים. גם השופטת דליה דורנר התקשתה לקבל את הסברי לוי והקשתה עליו שוב ושוב. לשיא הגיע העימות בין שגרר ללוי, כאשר פנתה השופטת ישירות ללוי ואמרה לו: "מר לוי מהתמלילים נראה, כי דיברתם בשפת קודים — זה נכון?"

לוי: אני לא יודע אם היתה זו שפת קודים, אבל היתה לנו שפה מובנת לשנינו כידידים.

השופטת דורנר: אתה מסביר לי, שכשאמרתם לתפור, התכוונתם להביא מדוע?

לוי: זה היה סתם.

דורנר: מר לוי, אני מבקשת ממך להביא בחשבון שעל סמך תשובותיך כאן אצטרך לשקול את הדברים היטב. אני מתפלאת כיצד פקיד בכיר כמוך, בוודאי אדם עסוק מאד, משוחח יום יום בטלפון עם ג'בתו והכומר על ענייני בגדים ובדים. מה זה עניינך בכלל?

לוי: היתה לי מחוייבות למשפחת ג'בתו לסייע להם, לאחר שהאב נרצח. הם נקלעו לקשיי נזילות.

דורנר: יש לך הסבר יותר כולל ומעמיק לשאלה שלי?

לוי: זה כפי שהסברתי.

שגרר: כלומר, סייעת להם, מפני שהם היו בקשיי נזילות והבגדים היו יכולים לפתור להם את הבעיה?

לוי: כן.

בשלב אחר בעדות, כאשר לא הבינה השופטת את תשובותיו של לוי, אמרה לו: "לפעמים הדברים הללו דורשים הסבר. השיחות ביניכם הם דבר טרי. רק לפני שנה. כשאין הסבר, זה מצב קשה. זו בעיה." לוי השיב: "אני לא אמציא דברים".

פעם אחר פעם חזר לוי על תשובות בנוסח: "איני זוכר או באמת שאיני יודע". אז מעירה השופטת: "קצת קשה לי לקבל את התשובה שלך, שאתה לא זוכר שום דבר".

חקירתו הנגדית של לוי תימשך היום.

נער בן 16 ניסה להציל פעוט שטיפס לגג — והתחשמל למוות

נפטר בבי"ח "סורוקה" ● דובר מגן דוד בבאר־שבע: למרות הפרסומים לא תופעל ניידת לטיפול נמרץ בבאר־שבע, בשל הקפאת התקציבים על ידי משרד הבריאות

יאיר עידן ("תרשות")

מאת איתן רבין
וסוכנות עתים

מעשה התגברות של נער ממושב בית הגדי שליד נתיבות הסתיים אתמול במותו המזעזע.

יאיר עידן, בן 16 וחצי, נקלע אתמול סמוך לשעה 4 אחרי הצהריים לרחוב שבטי ישראל בנתיבות.

הסתבר כי פעוט בן שלוש טיפס לגג של בית בנסיבות שטרם הובהרו ולא הצליח לרדת. יאיר התנדב לטפס אל גג הבית כדי להוליך משם את הפעוט.

הוא טיפס בעזרת סולם לגג הבניין, כשלפתע התמוטט הסולם ונפל על חוטי החשמל והוא התחשמל.

אמבולנס של מד"א הוזעק למקום ופינה אותו לתחנת מד"א בעיירה. צוות התחנה החל בפעולות החייאה ובינתיים הוזעק רופא, שהצטרף למאמצים. המאמצים נמשכו גם תוך כדי הסעת הנער בניידת רגילה למרכז הרפואי סורוקה בבאר־שבע, לשם הגיע כבר ללא נשימה וללא דופק.

מאמצי צוות חדר המיון להציל את חייו של יאיר עידן לא הועילו וסמוך לשעה 6 בערב הוא נפטר.

דובר מגן דוד, משה דיין, אמר אתמול ל"הארץ", כי למרות הפרסומים כאילו החל מהיום תופעל ניידת לטיפול נמרץ, לראשונה בבאר־שבע, "שום ניידת לטיפול נמרץ לא תופעל בבאר־שבע, לאחר שמשרד הבריאות הקפיא את כל התקציבים".

הדובר אמר עוד כי מבחינת מד"א העיירה היה הכל מוכן להפעלת הנט"ן, אך כאמור בגלל הקפאת התקציב ממשרד הבריאות היא לא תופעל".

לדבריו, עשרות מקרי מוות, תאונות והתקפי לב היו אולי מסתיימים בהצלת הקרבן אילו באיזור באר־שבע והדרום היתה מופעלת ניידת לטיפול נמרץ.

לסופר "הארץ" נודע, כי תושבים בבאר־שבע מתכוונים לצאת למאבק עיקש, אף לחסום כבישים עד אשר יחליטו הרשויות להפעיל ניידת לטיפול נמרץ בבאר־שבע, עיר בעלת 120.000.

טאוב יואשם בקבלת שוחד מיני מפקידות ביהמ"ש בנגב ומנשים אחרות

(ע). מזכיר בית המשפט המחוזי בבאר שבע, יצחק טאוב (56), יואשם ב־18 עבירות שונות של בקשת שוחד והפרת אמונים.

טאוב יואשם, כי דרש שוחד מיני מפקידות בתי המשפט בנגב ומ־5 נשים, שנזקקו לשירותי בתי המשפט, בתמורה לקידום בעבודת הפקידות ולזירוז הליכים משפטיים לנשים האחרות.

פרטים על האשמות נגד טאוב עולים בבקשה, שהגיש פרקליט המדינה, יונה בלטמן, לנשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר. פרקליט המדינה מבקש מנשיא בית המשפט העליון לאשר הגשת כתב אישום נגד טאוב בבית משפט השלום ברמלה ולא בבית המשפט בבאר שבע, מקום מגוריו של האיש, מאחר שהיה בעל תפקיד בבתי המשפט בנגב.

לבקשתו של פרקליט המדינה צורף כתב אישום, שהוכן נגד המזכיר הראשי של בית המשפט המחוזי בבאר שבע. כתב אישום זה יוגש לאחר שנשיא בית המשפט העליון יאשר העברת מקום הדיון מבאר שבע לרמלה.

בכתב האישום נאמר, כי בשנים האחרונות נהג טאוב לחזר אחר פקידות במזכירויות בתי המשפט השונים בנגב, שעליהן היה ממונה. בכתב האישום נאמר, כי טאוב נהג להזמינן לביתו, צילם אותן בביתו ובמשרדו בתנוחות מגרות והציע להן הצעות בעלות אופי אינטימי. עם חלקן קיים גם יחסי מין.

בכתב האישום נאמר, כי טאוב ניצל את העובדה שהעובדות נתונות למרותו במסגרת עבודתן וקידומן תלוי בהמלצתו.

עוד נאמר בכתב האישום, כי טאוב קיים יחסי מין עם חמש נשים, שנזקקו לשירות בתי המשפט בנגב, בתמורה לזירוז הליכים משפטיים שלהן.

ביתר הפרשיות בכתב האישום, מפורטים יחסיו עם ט. פ. גרושה, שטאוב הציע לה עזרה בהליכים בבית המשפט המחוזי בבאר שבע ובתמורה נהג ללון בביתה בעיר ולקיים איתה יחסי מין.

ר. ב. היתה פקידה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע. טאוב חיזר אחריה, הציע לה נישואים ואישר לה חריגות מסדרי משמעת מקובלים במסגרת עבודתה.

לאחר שהתברר, כי יש לה חבר, הורה להפסיק לשלם לה שעות נוספות ושלח לה מכתבי התראה והעבירה לתפקיד אחר.

במספר פקידות בבית המשפט המחוזי בבאר שבע פגע טאוב בדרכים שונות, הן בקצוצם שעות נוספות, הן במכתבי נזיפה, ולאחר שסירבו להצעותיו לקיים עמו יחסי מין.

שוחררו שלושת החשודים במרמה ובזיוף בחינות בגרות בבי"ס בכלנסואה

מאת נורית אמיתי

שלושת החשודים במרמה וזיוף של בחינות בגרות בבית ספר תיכון בכלנסואה שוחררו ביום ששי ממעצרם בפקודת שופטת בית־משפט השלום בנתניה, עדנה בקנשטיין.

כזכור, נעצרו בראשית השבוע שעבר מזכיר מועצת טייבה, עבד אל מג'יד חג' יחיה, אוסאמה מסארוה מורה מטייבה ומורה לאנגלית מכלנסואה, תיה עותמאן, בחשד למרמה וזיוף בנסיבות מחמירות, הפרת אמונים על ידי עובד ציבור.

אחד מהם נלכד כשבידו מעטפה ובה פתרונות בחינת הבגרות באנגלית, כולל כמה צילומים של פתרון הבחינה.

ביום שישי הם שוחררו בהסכמת המשטרה וככל הנראה יוגש נגד המעורבים בפרשה כתב אישום בעבירות של מרמה וזיוף, בנסיבות מחמירות והפרת אמונים על ידי עובדי ציבור.

נעצר ערבי מטייבה כחשוד בתקיפת החייל רועי זלצמן

על סמך טביעת אצבעות שנמצאה על הרכב בו הוסע החייל והוזהה לטביעת האצבעות על מכונית שעל פי החשד ניסה החשוד לגנוב ברעננה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בנתניה

משטרת מרחב השרון עצרה בסוף השבוע תושב טייבה בחשד לתקיפת החייל, רועי זלצמן.

החשוד, בלאל מסארווה, בן 21, מטייבה נעצר על סמך טביעות אצבע, שנמצאו על מכונית, אותה, על פי החשד, ניסה לגנוב שלשום ברעננה. טביעות אצבע אלו נמצאו גם על הרכב, שבו הוסע החייל והן נמצאו נגד שני אלו שהציעו לו טרמפ.

על ידיו של החשוד נמצאו שריטות אותן מייחסת המשטרה למאבק שנוהל עם החייל. הוא נלקח לבדיקה במכון פתולוגי והמומחים קבעו שהשריטות נגרמו לו לפני כשבוע.

כזכור, עצר החייל טרמפ בצומת כפר יונה על מנת להגיע לבסיס בו הוא משרת. בדרך ניסו נהג הרכב ונוסע שהיה עימו לחטוף מהחייל את הנשק. החייל התנגד ונאבק עם השניים. לאחר זמן קצר, כשניסה להימלט מהרכב, הסתבכה רגלו בגלגל המכונית, הוא נפגע, התוקפים נטשו את הרכב והחייל הובהל לבית החולים.

מזה שבוע מנסה משטרת מרחב השרון, על סמך טביעות האצבע שנותרו ברכב ועל כלי הנשק של החייל, לאתר את התוקפים.

החשוד, שנעצר ביום שישי, כבר נחקר במשטרה זמן קצר לאחר התקיפה, בחשד לשימוש ברכב ללא רשות. ביום חמישי שוב נעצר וביום ששי הובא לבית־משפט השלום בנתניה, בפני השופטת ערנה בקנשטיין, שהורתה לעצור ל־15 יום בחשד, שמייחסת לו המשטרה.

בימי המעצר יבוצע מסדר זיהוי לחשוד.

מכל מקום, על פי קלסתרון, שהורכב על ידי התוקפים, קיים דמיון בין החשוד שנעצר לאחד מהתוקפים אותם תיאר החייל.

החשוד כפר בחשדות שיוחסו לו וציין כי הוא בתהליך גמילה מסמים, מתגורר אצל אחותו ומאמו.

השופטת ערנה בקנשטיין הורתה לעצור את החשוד ל־15 יום.

בדואית תובעת את בית החולים סורוקה על רשלנות בעת לידתה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ילדה בדואית, בת 10, אבוטרש חמדה, תובעת, באמצעות אביה, פיצויים מבית החולים סורוקה בבאר־שבע על רשלנות רפואית.

בכתב התביעה, שהוגש לבית המשפט המחוזי בבאר־שבע, באמצעות עורך הדין מרדכי רסיוק, טוענת הילדה, כי בזמן לידתה לפני 10 שנים, וכתוצאה מפעולות רשלניות מצד רופאי בית החולים, נגרם נזק כבד לזרועה השמאלית. ריאותיה נפגעו קשות, עקב טיפול רשלני, תוך כדי הלידה.

"היום, 10 שנים לאחר האסון, התובעת היא נערה בעלת נכות קשה ביותר, שאינה מסוגלת לשרת את עצמה, סובלת משיתוק מלא של היד השמאלית ועקב כך גם סובלת מבעיות נפשיות קשות."

התובעת טוענת, כי בהעדר הסבר סביר לתקלה בזרוע ובריאות, על בית החולים להוכיח כי התקלה אירעה שלא מרשלנות. הנערה דורשת מבית החולים לשלם לה פיצויים.

טרם הוגש כתב הגנה.

אגד נקנסה ב־15 אלף שקלים על השבתת קווים בעת סכסוך עבודה

השופט: "במקום להפעיל לחץ כחוק על הרשות הופנה הלחץ על הציבור ונעשה על גבו ובשרו. הציבור הפך למעשה לבן ערובה בידי הנאשמת"

מאת צבי הראל

שופט בית־משפט השלום לתעבורה בתל־אביב, אשר ארבל, קנס שלשום את אגד בסכום של 15 אלף ש"ח על השבתת האוטובוסים. העבירה בה הורשע אגד היא אי־מתן שירות בר פיקוח על פי תקנות התעבורה.

משפטם של 12 חברי המזכירות הופרד והוא יתקיים ב־4 באוקטובר.

השופט ארבל כתב בנימוקיו, כי היה יכול להטיל על אגד קנס גבוה פי כמה (15 אלף ש"ח על כל אחד מ־200 הקווים שהושבתו), אולם הוא החליט שלא לעשות כן, כי הקנס ישולם מקופת הציבור. כמו־כן קבע השופט שאגד מתחייבת לא להשבית במשך שלוש שנים קווי אוטובוסים ואם אמנם ישבתו קווים באלה יחוייב אגד בתשלום קנס של 15 אלף ש"ח על כל קו שהושבת.

השופט כתב כי הוא מקווה שהקנס המותנה שהוטל על אגד יבטיחו "שקט תעשייתי".

השופט כתב עוד בנימוקי גזר־הדין, כי כאמצעי לחץ על הרשויות, השביתה אגד את כל קווי השירות (בארבעה ימים לפרקי זמן קצובים) וסבל רב נגרם עקב כך לציבור. "שווה לנגד עיניך את פועל הייצור הרוצה לחזור לביתו, את אחות בית החולים הרוצה להגיע לתורנותה ואת כלל הציבור העומד בתחנה ומצפה לשווא" — כתב השופט ארבל.

עוד כתב השופט כי "במקום להפעיל לחץ כחוק על הרשות הופנה הלחץ על הציבור ונעשה על גבו ובשרו. הציבור הפך למעשה לבן ערובה בידי הנאשמת."

ערכה את העמוד: עדה ארשפיר

הוארך מעצרם של 2 חשודים ברצח הישישה מעין שריד

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

בנתניה הוארך ביום שישי מעצרם של שני חשודים ברצח ישישה תושבת עין שריד, שבגוש תל־מונד.

הרצח אירע ב־17 לחודש שעבר. לבית הישישה הגיעו כמה אנשים שפגשו ברצחת בפינת החדר של ביתה. הם הגיעו למקום במשאית לאיסוף אשפה שבבעלות תושב טירה. לטענת המשטרה, התכוונו החשודים לגנוב בעזרת רכב האשפה, כבשים מבית הישישה. הם רצחוה ולאחר שהתברר כי המשאית שקעה בבוץ, הציתו אותה באש ונמלטו מהמקום.

מיד לאחר הפקירה נחקר בעל הרכב ושוחרר. ביום שישי הובאו למעצר שני אחרים, מחמוד נאסר בן 30 וסמיר נאסר בן 28 מטירה, להארכת מעצר. שני החשודים יודעים, לטענת בא כוח המשטרה, לתפעל את משאית איסוף האשפה, עימה הגיעו והם קרובי משפחה של נהג המשאית.

יצויין כי לטענת המשטרה נמצא בידיה מידע על פיו העצורים מעורבים בשוד וברצח.

עורך דינם של החשודים, דוד מקרין, הדגיש בפני שופטת בית־משפט השלום בנתניה, כי מרשיו הסכימו להיבדק במכונת אמת וכי אין סיבה לעצרם.

השופטת הורתה לעצור את החשודים לתקופת מעצר של חמישה ימים בלבד ולא עשרה ימים כפי שביקשה המשטרה. על המשטרה יהיה לבצע בדיקת פוליגראף בתוך ימי מעצר אלו.

דובר צה"ל:

כוורת פצצות נפלה מתוך מסוק שחג מעל קריית מוצקין בשל עבודת אחזקה לקויה

(ע). עבודת אחזקה לקויה של טכנאי מסוקים בחיל האוויר גרמה לנפילתה של כוורת פצצות מתוך מסוק שחג מעל צומת ההסתדרות הרב קוקדבורה בקרית מוצקין לפני כשבועיים.

על כך מסר שלשום דובר צה"ל לכתב עתים בחיפה, מאיר שושני.

כוורת הפצצות נפלה מן המסוק וגרמה לבהלה. הפצצות הקטנות התפוצצו ורק בדרך נס לא נפגע איש.

חבלני המשטרה, בסיוע צה"ל, אספו מן המקום את יתרת הפצצות שלא התפוצצו.

מפקדת חיל האוויר מינתה ועדת חקירה וזו השלימה את בדיקתה ופסקה, כי כוורת הפצצות נותקה מהמסוק מחמת עבודת אחזקה לקויה של טכנאי, אשר יועמד לדין משמעתי.

ביקורת קשה בעיריית חיפה על דרך ניהול פסטיוול הצגות הילדים

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

ביקורת קשה על דרך הניהול של פסטיוול הצגות הילדים, שנערך בחג הפסח האחרון בחיפה מטעם התיאטרון העירוני חיפה — נמתחה ביום ששי בוועדת הכספים של עיריית חיפה.

ועדת הכספים אישרה לכסות מתקציב העירייה גרעון בסך 112 אלף ש"ח, גרעון שנוצר בתקציב הפסטיוול. זאת, בנוסף להשתתפות העירייה, שאושרה בזמנו, בסך 80 אלף ש"ח.

מנכ"ל תיאטרון חיפה, נועם סמל, טען בישיבת ועדת הכספים, כי הגרעון נוצר בשל ההנחות הגדולות, שניתנו על מחירי הכרטיסים במגמה לעודד שכבות עממיות לבקר בהצגות.

סך הכל נמכרו, לדבריו, 45 אלף כרטיסים. התקציב הכולל של הפסטיוול הסתכם ב־440 אלף ש"ח.

תושב ירושלים טבע בכינרת

(ע). תושב ירושלים נספה בטביעה ביום חמישי אחה"צ בכנרת. האיש, אליהו לוי, בן 50, אב לארבעה ילדים נכנס למים ליד מוח הדייגים בחוף שאין בו מציל. חוף זה ידוע כמסוכן ביותר. שכן הקרקע בו שוקעת באופן פתאומי לעומק רב. האיש מעד, נפל למים וטבע. כל החיפושים אחריו עלו בתוהו בשל המים העכורים של הכנרת באותו איזור.

מדיציק בע"מ
מרכז לאבחון וטיפול רפואי

● צילומי רנטגן
● בדיקות אולטרא סאונד — בטן, הריון, פריון, ראש תינוק לתינוקות.
● בדיקות מעבדה — דם, שתן, צואה, זרע, הריון
● בדיקות א.ק.ג. — במנוחה וארגומטריה
● טיפולים בלייזר — למחלות עור, כאבים וכאבים ברגליים
● סקר רפואי — השתקפות מצב בריאותך.
● מרפאות רופאים מומחים — נשים, עיניים, נוירולוגיה, כירורגיה, פסיכיאטריה, אורטופדיה, קרדיולוגיה, פנימי ופסיכולוגיה

חולון שד' קוגל 25 בפסג' טל. 884722 .885608

קו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית והמרכז לחנוך לבריאות עורכים:
קו פתוח לבריאות הציבור

מחלות כלי הדם

מחלות עורקים: הפרעות בזרימת דם למוח, לידיים, לרגליים ולאיברים השונים.
מחלות ורידים: דליות, נימים, דלקות ורידים.

צוות רופאים מומחים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד שייערך ביום שלישי 7.7.87 בשעות 16.00-19.00

פרופ' אליהו ענתבי
ד"ר מיכאל נובל
ד"ר יהונתן להמן
ד"ר משה גיפס
ד"ר לסלו זלמנוביץ
טלפונים: 03-433500 (5 שלוחות)

בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק", ביום ג' שעה 6:05 בערב, רשת ב' - קול ישראל

שמור יותר בריאות!
קופת חולים — ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
לשכת הדובר

ai Ansa International
השכרת רכב

דגמי 1985 1986 למכירה

אנו מחדשים את צי הרכב שלנו ומציעים למכירה מכוניות:
★ פג'ו 505
★ דייהטסו שרייד (אוטומטי וגיר רגיל)
★ ג'יפים סוזוקי
★ ★ ★
אחריות ל־3 חדשים או 5000 ק"מ למנוע ולתיבת ההילוכים
★
תצוגה ומכירה:
חניון אגד – המסגר פינת יצחק שדה ת"א לפנות לאיר
★ ★ ★

סיור וטיול בע"מ

המשרד לעניני דתות
לב שומע
חייג 02-551000, 02-551009
בימים ראשון ורביעי
בין השעות 18.00-22.00
תיענה פניותך ושאלותך בנושאים ערכים ורוחניים ובנושאים מעשיים טכניים וארגוניים הקשורים לשרותי הדת בישראל.
השרות ניתן לצבור ע"י המשרד לעניני דתות בסיוע תנועת אל־עמי.

פיברוביקס
מרכז פעילות ישראל יש כתובת חדשה!
החל מיום 6.7.87 תמצא אותנו במשרדינו החדשים והמרווחים בהרצליה פיתוח; רח' מדינת היהודים פינת רח' משכית
טל: 052—571110

א. יצחק חברה לבנין והשקעות בע"מ
מציעה למכירה:
ברמת השרון בשדרות ויצמן 10 דירות 4 חדרים ו־5 חדרים + גג מרווחות ומפוארות
משרד: ה' באייר 64 תל־אביב (כיכר המדינה) 454207 .454208

יפן והמזרח הרחוק
הרצאות השבוע – בליווי שקופיות
בירושלים: מחר יום ב' 6.7.87 תתקיים הרצאה מפי פרופ' יעקב רז ההרצאה בבית הקונפדרציה הציונית רחוב אמיל בוטה ירושלים (מאחורי מלון המלך־דוד) בשעה 20.30
בתל־אביב: ביום ד' 8.7.87 תתקיים הרצאה מפי פרופ' יעקב רז. ההרצאה בבית העיתונאים רחוב קפלן 4 תל אביב בשעה 20.30
הציבור מוזמן
בגמר ההרצאות ינתן מידע על אפשרויות אטרקטיביות ביותר לבקר בכל המזרח הרחוק

לשכת המסחר תל־אביב יפו
הודעה בדבר אסיפה כללית יוצאת מן הכלל
אסיפה כללית יוצאת מן הכלל
תתקיים ביום א' 12.7.87 בשעה 16.00
בבית לשכת המסחר ברחוב החשמונאים 84 בתל־אביב
על סדר היום: שינויים בתקנון הלשכה
אם לא יהיה בשעה היעודה קוורום מספיק תדחה האסיפה בחצי שעה ותתקיים בכל מספר של משתתפים.

הארץ
יום א' ח' בתמוז תשמ"ז 5 ביולי 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 מיקוד 61001, 5121212. טלקס 33748 — פקס' 810012.
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002. חיפה: רחוב מרדאו 20, טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052.
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בתוכנן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

חשיבה גלותית סותרת את קיומנו הממלכתי

ויליאם נקש עתר לבית המשפט הגבוה לצדק נגד שר המשפטים על שחתם על צו ההסגרה המתחייב מהסכם ההסגרה בין ישראל לצרפת; אבל בג"ץ השיב ריקם את פני המבקש. היה צריך להניח כי על רקע זה תבוצע ההסגרה ללא דיחוי נוסף; אבל מי שהאמין כך, להיום, נאלץ ללמוד כי אין הדברים מתנהלים בדרך זו במדינת ישראל. הנה קיים "צו עיכוב" אשר בית־דין רבני הוציא בעניין נקש והוא אמור להיות בתוקף עד סוף מארס 1988.

לרוב מוציאים בתי־דין רבניים צווים הנועדים למנוע יציאת אנשים מגבולות הארץ במקרים שבהם גבר מסרב לתת גט לאשתו המבקשת להתגרש ממנו, או במקרים אחרים, שבהם יהודי מנסה להמוק מקיום התחייבויות באמצעות בריחה מהארץ. גלוי לעין־כל כי נקש איננו מעוניין להסתלק מישראל אלא להיפך — כל מאווייו הם להישאר בה.

מעבר לזה הבהיר הבג"ץ כי לפי תקנה 384 לתקנות סדרי־הדין האזרחי "אם ניתן על אדם צו עיכוב יציאה וכן צו הסגרה לפי חוק ההסגרה... יבטל בית המשפט את צו עיכוב היציאה, אם ביקש זאת היועץ המשפטי לממשלה".

מכאן דעתו של השופט מאיר שמגר כי לאחר ששר המשפטים חתם על צו הסגרה של נקש, חייב בית־הדין הרבני לפעול ככל בית משפט אחר; ואם בית־הדין הרבני ידחה את פנייתו המשוערת של היועץ המשפטי לממשלה פתוחה הדרך בפני יוסף חריש לעתור לבג"ץ נגד בית־הדין הרבני.

כלום אין ישראל מגוחכת בהקפדה על העקרונות הקובעים את דמותה כמדינת חוק? הסיבוך הכרוך בביצוע הסגרתו של נקש מתברר על רקע העובדה שהמדינה מקיימת, בכל האמור בדיני אישות, מתכונת כפולה של חוקים; ומאחר ובית־דין רבני הוציא צו עיכוב, לא נותר ליועץ המשפטי לממשלה אלא למצות את כל ההליכים המשפטיים כדי להביא לידי ביטולו של צו העיכוב של בית־הדין הרבני.

היה אפשר להימנע מכל המהלכים הנוגעים האלה אילולא שם לעצמו השר בלי תיק, הרב יצחק פרץ, מטרה למנוע ממדינת ישראל להסגיר פושע יהודי שנשפט, שלא בפניו, על מעשה רצח, למדינה זרה, לשם עריכת משפט בנוכחותו. לא איכפת לו לרב פרץ שאי־הסגרתו של נקש תציג את ישראל כמדינה המפירה הסכם בינלאומי. בעיניו אסור לישראל לקיים את הסכם ההסגרה משום שהמדובר ביהודי; אין למסור יהודי לגויים. אם תפעל ממשלת ישראל לפי הכלל הזה יאבד האימון של כל המדינות במהימנותה כשותפה להסכמים בינלאומיים.

הדורות הראשונים של יהודי אירופה שעלו ארצה והניחו את יסודות המדינה השכילו לחנך את עצמם להבין כי הרגלי מחשבה שצמחו על רקע דיכוי של מיעוט יהודי אינם עולים בקנה אחד עם קיום ממלכתי. גם העולים מארצות האיסלאם חייבים ללמוד להכיר בכך ועל ראש הממשלה להורות זאת לרב פרץ.

ממילא אין לו כל סמכות "להורות" לשר המשפטים למנוע את ביצוע צו ההסגרה; לראש הממשלה אין סמכות של מתן "הוראות" — לא לשר המשפטים ולא לשום שר אחר. הוא מוסמך לקבוע את סדר היום של ישיבות הממשלה ולהביא, על ידי התפטרותו, להתפטרות הממשלה כולה; מעבר לזה אין לו כל סמכות שהיא הן על השרים ככלל והן על כל אחד מהם לחוד.

יש להביא לידי ביצוע צו ההסגרה של ויליאם נקש לצרפת ולידי הסגרתו של אברהם מונדרוביץ' לארצות הברית. למעמדה של סיעת ש"ס כשותף אפשרי לממשלת ליכוד לא צריכה להיות שום חשיבות.

הירידה של עתירות־המדע (ב')

הכל נגמר בטיול

מי זכאי לתת את האישור למפעל שפותח כאן ונהנה מכספי המדען הראשי במשרד התעשייה, לרדת מהארץ על כל אנשיו?

מאת שמשון ארליך

כאשר סיפרנו על פרויקט אלקם עיבוד שבבי אוטומטי שפותח ארץ, שהוא על כל אנשיו יורד ארצות הברית, התעוררה מיד כמה אלות: במדינה שבה הכל בפיקוח, המדען הראשי חייב לאשר בה כל עסקת ידע, שללא אישורם של אנשי בנק ישראל לא ניתן על פי חוק להקים חברה בחו"ל בבעלות מלאה או חלקית של ישראלים, שללא היתרם אין ישראלי רשאי העביר מטבע חוץ או שווה ערך מטבע חוץ — מי נתן במדינה זו את האישורים לעזיה גליל ולאנשי רון של בנק דיסקונט, ומדוע?

מי שהיה המפקח על מטבע חוץ בנק ישראל, מר ויזה, ואנשי בנק ישראל, מרגישים כי אין הם מוסרים אינפורמציה על חברות בודדות, גם מספרים להם עליהן את הדברים מוזים ביותר המפריכים אותם אורה בפעילות מידית.

לעומת זאת אמר לנו המדען הראשי במשרד התעשייה, יגאל ליך, כי חיפש בכל התיקים ולא מצא שמשרדו המליץ בצורה כלשהי לפני בנק ישראל על רשות להעביר את אלקם אל מחוץ לגבולות המדינה. הוא אמנם אינו משוכנע מאה אחוז שבנק ישראל חייב על הריקודים הקיים של החוק מנוע הוצאתה של חברה אל מחוץ לגבולות המדינה אם קיבלה כספי המדען הראשי, אם כי מקובל כי אישור כזה מהמדען הוא תנאי למתן רשות לצאת את הארץ. יגאל ליך, מכל מקום, בטוח כי לא נתן המלצה כזו. יתרה מזו, לדבריו לא היה משרדו בעין יפה כבר קודם את הוצאתה מהארץ של חברת אלקומפיוטרס ללא שום אישור. פניתו כמובן גם אל מר עזיה גליל. לדבריו הבררה היתה להעביר את החברה לארה"ב או להמית את הפרויקט. אין אפשרות לשווק מוצר מעין זה מהארץ. חברות אמריקאיות, רוצות לקנות מחברה שליד הדלת". היה דרוש כסף לפיתוח ואף אותו ניתן היה לקבל רק כאשר החברה המגייסת היא אמריקאית. אולם אם הדברים הם כפי שמתאר אותם גליל, מה יצא למדינת ישראל מכך שהמדען הראשי השקיע כסף בפיתוח? מה יצא למדינה המשקיעה הון בחינוך טכנולוגי ובקידומם של כוחות טכנולוגיים אם בסופו של דבר הכל נגמר בטיול לארצות הברית?

לגליל כמה תשובות: החברה הבת הישראלית "אלקם לימיטד" קיימת וממשיכה לעבוד בארץ בקידום התכנות. בארה"ב אנשי החברה מייצרים תוכנה, שאותה הם משלבים בציוד שנקנה מאחרים. התוכנה והציוד מהווים מערכת שאותה מוכרים ללקוחות. מכאן, שאת מרכיב הציוד ממילא לא היו מייצרים בארץ. לו היתה החברה ממשיכה לפעול בארץ היה נוצר אבסורד: הציוד היה נקנה בחו"ל, מיובא לארץ, ולאחר תוספת התוכנה היתה המערכת מיוצאת שוב לחו"ל, ויש לזכור שמדובר בציוד במשקל כבד.

קשה לקבל את גישתו של גליל. ההשקעה במחקר ובפיתוח בנויה מלכתחילה על ההנחה כי רק חלק קטן מההשקעות ישא פרי. לפני כמה שנים בשיא ה"מריש" של התעשיות עתירות המדע שעמדו כאילו לבנות את עתידו המזהיר של המשק הישראלי, התנבא המדען הראשי דאז, פרופסור לביא, כי ב־1990 תייצא ישראל תוכנה במיליארד דולר לשנה. היום אין מדברים עוד לא על מיליארד, לא על מאות מיליונים ואפילו לא על עשרות מיליוני דולרים של יצוא. ישראל עסוקה למעשה בקבלנות משנה לעבודות תוכנה לחברות אמריקאיות או בעבודות שוטפות במיפעלים שהוקמו כאן כדי לקבל מהממשלה המקומית במתנה חלק ניכר מהכסף לרכישת המיבנים והציוד, כשהמתנה גדולה לעיתים מהשכר שאנשי החברות הללו משלמים לעובדים הישראלים. אולם כאשר, לעומת זאת, מתפתח פרויקט שיש לו סיכוי לפתוח בפני ישראל שער להיצוא עצמאי, משתלט המבנה תעסוקה — מעבירים אותו לחו"ל על כל יתרונותיו.

מכאוב לקבל גם את גירסתו של גליל שאי אפשר לגייס הון בארץ. אלסינט, שגם היא חברת בת של אלרון, גייסה בארץ הון תועפות. יזמית לפעילותה הדרושה הגלובלית. אלרון עצמה גייסה די הון בארץ. אנשי הבורסה הישראלית בוכים שאין במה להשקיע את הכסף. הקצבה של מיליארדי דולרים בלביא מוסברת בחברה להשקיע בגופי תעסוקה. לבוא ולטעון כי צריך להעביר פרויקט מצליח לארה"ב כיוון שאי אפשר לגייס לו בארץ השקעות של 3 מיליון דולר — הוא אבסורד שקשה להשלים עימו.

אולם, אם נכון שאכן הברה למצוא משקיעים אמריקאים להשקעת 3 מיליוני דולר, ומשקיעים אלו לא ישקיעו בחברה ישראלית, לשם מה אושר הפרויקט בכלל, לשם מה מאושרים עקרונית פרויקטים כאלה? האם מרזו גליל ואנשיו להסביר לממשלת ישראל בבואם להגיש את פרויקט אלקם ופרויקטים אחרים לאישור המדען הראשי ואנשי הרשויות האחרות, שיהיה, אולי צורך להעביר פרויקטים לארה"ב אם רוצים שיצליחו? או שמא אמרו להם דברים אחרים שיותר למציאות דומה יותר ליחס שבין הדברים שנאמרו במשך שנים על אלסינט, לבין המציאות שנתגלתה לאחר מכן?

אין גם לקבל בהחלטיות את הטענה כי בישראל אי אפשר לייצר ולשווק מוצרים תעשייתיים לעולם, כולל לארה"ב. נכון, שלא כל דבר ניתן לייצר בארץ. רוב הדברים הסטנדרטיים קל יותר, זול יותר, לייצר במזרח הרחוק ולשווקים משם באמצעות חברות שיווק המעוקמות בארצות השווקים עצמם. אולם מוצר מיוחד שישראל שולטת ביצורו, לפחות בהתחלה, הדרוש לפי תחום מקורי, הוא דבר אחר לחלוטין.

רק פרויקטים מעטים מצליחים בדרך זו של שליטה התחלתית ביתרון טכנולוגי המאפשרת לנצלו לשם יצור או לשם מכירה של מערכות הכוללות מכנות או חלקים מיצור מקומי או כאלו שאפשר לייצר לבר תוך קבלת הרווח המתנשר ליסטי. מי ששולט על שיווק של המוצר המוגמר בוחר לו מה לייצר מכלל המרכיבים, ונהוג את הרווחים מהפעילות הכוללת. לכך יש להוסיף את הפרסטיזה שמקנה מוצר "יהודי" לארץ ייצורו. די להשוב על המכוניות היפניות וקודם לכן על המצלמות היפניות ויותר המוצרים היפניים המתחכמים כדי להבין משמעותו של העניין, ולו גם בזעיר אנפין.

לו נשארה אלקם בארץ היתה ישראל נהנית מהיתרונות הישירים, הכספיים, היוקרתיים, והתעסוקתיים שיש לדברים הללו על התפתחות המשק ופיתוחו בגלים מתרחבים. כאשר החברה עברה לארצות הברית עברו עימה היתרונות לשם.

הקשר האמריקאי / צבי בראל

מי זה פולארד?

יום ראשון היה יום להוט כביר גדול. האוויר היה ספוג במין תערובת מבוהלה של חום ולחות הגורמת לך לכווץ את העיניים מתוכת טיפות הזיעה הנושרות מן המצח. זה יום בו מופעל מזגן האוויר במלוא עוצמתו ואין יוצאים מן הבית אלא במקרה של סכנת נפשות. בר־זוג כמעט לא נראה אדם ביום ראשון. הנודדים היו כמה פורטוריקאים שהסתובבו בחצי גוף עירום במכנסיים קצרים וכמה וייטנאמים שזה עתה הגיעו לשכונה.

ביום הזה חגגה הקהילה היהודית של ניו ברונסוויק את יום ירושלים. "זה היום היחיד שיכולנו לרכז בו את האנשים," מסביר לי מארוה, פעיל הפדרציה המארגן גם את תנועת הנוער היהודית במקום. "אם היינו רוצים לחגוג את היום במועדו, לא היו מגיעים יותר מעניין אנשים. גם כך זהו הקרבה גדולה. ביום ראשון אין הם עובדים ובדרך כלל הוא מוקדש לחיק המשפחה".

כשאולם בית הכנסת בו נערכה החגיגה ("לא, זו כבר איננה עוד שכונה יהודית. את מקום היהודים תפסו השחורים, הוויטנאמים, והפורטוריקאים") מתלו פוסטרים עליהם תמונות ישנות של בן גוריון עם הנשיא טרומן, בן גוריון עם דה גול, עם הנשיא קנדי ועם קונרד אדנאואר. תמונות בשחור לבן מקומטות מעט בקצוותיהן מחוסר שימוש והגורמות לך לחשוב לא רק על המנהיגות בישראל אלא על כבוד הנות העולם שהיתה ואיננה עוד, על "בני כיתתו העולמיים" של בן גוריון שהחליפו בריגנים וקוהלים. על הבימה דגלי ארה"ב ודגלי ישראל והשיחה באולם מתנהלת בחרבה עברית ומעט אידיש.

לאורח מישראל מספרים הגבריים, שמתקבצים למרות החום, על בני משפחה שעברו את הים ועתה הם מתגוררים בירושלים, סכנות וזבות, על הנכדים שלומדים באוניברסיטה העברית ("זו באמת אוניברסיטה טובה כמו פרינסטון אפילו, בן מילא, העיקר שיהיו בריאים. אם לא ילמדו לפחות שיהיו בישראל") ועל הבושה שנרמה כאן פרשת פולארד. את הערב פתח החזן גולדשטיין בשירת ההמנון האמריקאי ומיד אחריו שרים את התקווה. מלות ההמנון האמריקאי יוצאות בשפתי רב יותר מאלה של התקווה. להקת ריקוד מן האוניברסיטה המקומית מלוות את שיר המעיין ("בדלת המעיין") ואת צדיק כתמר יפרח ("צדיק התמר") ואחר כך מתחיל החלק ה"עיוני".

תוך כדי הרצאה על יחסי ישראל ארה"ב והרחבת הדיבור על פרשת פולארד ותפקידו של אביאם סלע, אני מבחין בכמה פנים תמהות. "אתם ודאי מכירים את פרשת סלע, לא?" התשובות מעורבות. חלק עונה כן, חלק מניד ראשו לאות שלילה. "מי לא שמע על אביאם סלע?" אני שואל שוב. אחדים מרימים ידיים. אחדים מסובבים ראשם לראות מי מרים ידיים ואז הם אחרים עוד הם מרימים יד, שליש מן הנוכחים, כך אני מתרשם, יודע על מה אני מדבר. טוב. חוזרים לאלף, אחרי פירוט נוסף של פרשת פולארד וחלקו של סלע אני מרגיש לפתע כמי שמנסה לשכנע את האנשים הטובים האלה שלפני שבעצם הם צריכים לכעוס ולרגוז על פרשת פולארד. גברת אחת פשוט איננה מבינה מדוע: "אני ביצולת שואה" היא פותחת "ואני ראיתי הרבה אנטישמיות, גם פה בארצות הברית, לדעתי מה שפולארד והקולונל הזה, מה שמו, עשו, זה מאה אחוז. הפשע היחיד הוא שהם נתפסו". שכנה מרים ידו בבטול וכמעט צועק: "ישראל לא התחשבה בנו בפרשת פולארד. אסור לה להעמיד במבחן את הנאמנות שלנו". "על איזה נאמנות אתה מדבר?" מחזירה לו הגברת, "אנו אזרחים אמריקאים נאמנים ואנחנו יהודים נאמנים לישראל ואין כאן שום עניין של נאמנות כפולה".

אחר כך, ליד כדורי הפלאפל, החומוס וסלט הירקות "בסגנון ישראלי", נמשכות השאלות. הבת קיבוץ שלעבר התנגדות כבר עשרים שנים במקום שאלות האם הממשלה מתערבת במה שכותבים העתונאים האם ההרצאה צריכה לעבור אישור של משרד החוץ? האם חופש הדיבור בישראל דומה לזה שקיים בארצות הברית? "באמת?" היא תמהה על התשובה. אני רואה שהיא לא כל כך מאמינה. "אתה לא צריך לבקש אישור מן הממשלה כדי לבוא ולהרצות, וכל מה שאתה כותב בעיתון לא צריך לעבור אישור? הכל דמוקרטיה?" צעיר אחד שואל שאלה ישנה ושוכחה עד כמה בטוח להתגורר בישראל והאם באוניברסיטה העברית מלמדים רק בעברית או שגם לדוברי אנגלית יש סיכוי. גברת אחת ממתינה בסבלנות עם צלחת בידה עליה חצי פיתה. "פלאפל טוב מאוד," היא מעירה, "כמו שאכלתי בישראל ב־78." אבל היא גם רוצה לשאול שאלה מטרידה: "איך יכול היה לקרות בארץ מקרה כמו נאפסו? זה מפחיד אותי יותר מפרשת פולארד, יותר מיחסי ישראל ארצות הברית, יותר מהכל, תאמין לי. יש לי ילדים בארץ ומה יכולים להגיד עליהם שהם מרגלים בשביל אמריקה או בשביל רוסיה ויעצרו אותם ויכניסו אותם לכל מיני עינויים. כל הלילה לא ישנתי ביום שקראתי על זה בעיתון. התקשרתי עם הילדים שלי בארץ, והם הרגיעו אותי. אמרו לי: "אמא אל תפחדי ליהודים לא עושים דברים כאלה אבל אני כבר לא יודעת מה לחשוב". על ידה עומדים עוד שני גברים ומנסים גם הם להרגיע אותה "זה נכון מה שהילדים שלך אומרים," הם אומרים לה. "דברים כאלה עושים רק לערבים". אבל הם מוטרדים שם. זו שאלה של בטחון".

אחד הפעילים במקום מושך אותי רגע הצידה כדי להסביר לי שבעצם הוא גאה על מה ש"החבורה הזאת" בכל זאת יודעים. "הם הרי לא קוראים עתונים ישראלים, הם לא מאזינים לרדיו, שליחים ישראלים בקושי מגיעים. הסברה ישראלית לא קיימת, את הילדים הפסיקו כבר לשלוח לבתי ספר של יום ראשון, משום שהילדים צריכים להיות פעם אצל האמא ופעם אצל האבא, ואם המשפחה איננה מפורדת, הם מבלים את היום לפעילות משפחתית. למחנה הקיץ היהודי במדינת ניו יורק נרשמו 400 תלמידי תיכון בלבד מכל ארצות הברית. בכנס שערכנו בפסח למדריכים היה צריך להעמיס הרבה שיש בוה, המנן שהיה רק ומשו הרצאות את ישראל כדי להצליח ולפתח את הנערים להגיע. אפילו היום, ביום ירושלים, היו צריכים להגיע 12 זוגות לשאת דגלים אבל הגיעו רק שש. אז אל תקח אותם קשה".

לא לקחתי אותם "קשה". וכי אני שאקח אותם "קשה". רק חזר להתבונן בתמונות הישנות של בן גוריון. גם הוא לא לקח אותם קשה. הוא ראה אותם כמובנים מאליו. ואנחנו רק המשכנו.

אירופה מדשדשת במקום

מאת דניאל דגן

אם היה ערך כלשהו לוועידת הפסגה האחרונה, הוא מתמצה קודם כל בהתקפותיה של "גברת הברזל" מלונדון על הניוון העצמי שבו שקעה אירופה

בריסל

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, הוכיחה שוב שהיא ראויה לכינוי "גברת הברזל". לא רק כלוחמת, ולא רק כתקשה של ערב בחירות, היא מסוגלת להתנגח בצורה בוטה עם עמיתיה לתפקיד במדינות אחרות ולצבור נקודות במאבק הבלתי נלאה לריסון התקציבים האירופיים.

כשמדברים על "צבירת נקודות" צריך להישאר, כמובן, בגבולות סבירים. גם אחרי פסגת בריסל בשבוע שעבר, קרוב ל־70 אחוז מתקציב השוק המשותף מוצא על חלוקת סובסידיות לחקלאים. והגרעון הנוכחי של השוק, בסך של כשישה מיליארד דולר, בוודאי יעלה במיליארדים אחרים נוספים עד לפסגה הבאה, בקופנהאגן.

אבל בנקודה אחת נרשם הישג כלשהו. על אף התנגדות מערב גרמניה ומדינות אחרות החליטו האירופאים להוריד במידת מה את מחיר החיטה, ולהגביל במקצת את הדרישות לתמיכות פרוטקציוניסטיות נוספות בחקלאים. לונדון מבזה הסכימה לשלם את חלקה בפרויקט שאפתני, אך בעל ממדים צנועים, לעידוד מחקר מדעי־טכנולוגי.

בשולי הפסגה הגיעו פאריס ובון להסכם רך צדדי, המונע הפסד הכנסות מן האיכרים הגרמניים בשל העלייה הרצופה בערך המטבע הלאומי שלהם. כדי שההסכם ייכנס לפועל תצטרך בון לקבל אישור מיוחד לתשלום סובסידיות לאומיות לחקלאים "שלה", הנושים את עצמם מתפלים לדעה לעומת הגרמים למקצוע במדינות אחרות.

אירופה של ה־12 הפסיקה מזמן לעסוק בהגשמת חזונות של איחוד, או של מדיניות חוץ מתואמת, או של הגנה משותפת. השוק המשותף הוא קודם כל מועדון לתשלום סובסידיות לחקלאים, ובמידה מסוימת גם מסגרת לפיתוח תוכניות אחרות, צנועות למדי, בתחום הקידום התעשייתי הטכנולוגי (תאצ'ר הצליחה להוריד את היקף תוכנית החומש הנוכחית מ־6.3 ל־5.9 מיליארד דולר).

בדרכה שלה אמרה כאן מרגרט תאצ'ר את האמיתות האלה בצורה חדה וחלקה, בלי משוא פנים. כשהיא מוכנה לשלם יותר לקרנות המחקר, היא דרשה לקצץ את הסובסידיות הבזבזניות לחקלאים. משום שלדעת תאצ'ר לא ייתכן שכל אחד יקבל סתם כך קצת יותר כסף, החקלאים יקבלו — כדרכם בקודש — את כל הכסף הנדרש על ידם.

אם היה ערך כלשהו לוועידת הפסגה האחרונה, הוא מתמצה קודם כל בהתקפותיה של "גברת הברזל" מלונדון על הניוון העצמי שבו שקעה אירופה. תשומת הלב הציבורית התרכזה בבעייה האמיתית, שהיא בראש וראשונה מבוסס בזבוני של דברים בלתי נחוצים.

"יעודה של אירופה בעולם מודרני איננו להגדיל את אגמי היין והחלב של הקהילייה, או להגביה את הרי החמאה (הנמכרים בחלקם לבריה"מ במחירים נמוכים במיוחד, שמהם לא נהנה הצרכן המערב אירופאי). 300 מיליוני צרכנים (ומשלמי מיסים) מערב אירופאים מממנים כיום "צריך לחקלאים" בסכום של קרוב ל־30 מיליארד דולר לשנה.

הסירוב והגב, הוא נעשה, במידה מסוימת, על שבמן של מדינות מתפתחות, שאירופה היא יעד טבעי לייצוא העודף החקלאי שלה. אבל מי שמבקש לייצא לאירופה של ה־12 נתקל בחומות מכס גבוהות (אלא אם כן הסכמים מיוחדים משחררים אותו מחלק מהן, כמו במקרה של ישראל).

תאצ'ר הבהירה כאן לעמיתיה, שרפורמה פיננסית של השוק עוברת דרך רפורמה בתחום החקלאי. אי אפשר לאסוף גרבות בשביל תוכניות ענק לקידום מבלי לגעת בפרה הקדושה של ההוצאות החקלאיות המופרזות. ההסבר הסביר היחיד להיקף האדיר של ההוצאות האלה הוא כוחו של לובי חקלאי גדול ומאורגן, הקובע תוצאות של בחירות, ויכול להפיל ממשלות.

לרוע המזל אין באירופה לובי מקביל של צרכנים. ישנה רק "גברת ברזל" אנגלית, שארצה איננה מצטיינת במגזר חקלאי חזק במיוחד, ומייבאת חלק גדול מצריכתה בתחום המזון מן המושבות לשעבר מעבר לים. התוצאה המבישה שנכפו על אנגליה על הייבוא החקלאי תורמים לקופה המשותפת בבריסל.

אבל רק מעט מאוד חקלאים באנגליה נהנים מן הסובסידיות החקלאיות הניתנות שמממן השוק בצרפת, באיטליה, בדנמרק ובארצות אחרות.

אירופה מדשדשת במקום. כשמדברים על מכסות חלב ועל מיצויים על תנודות מטבע אי אפשר לדבר על איחוד פוליטי ועל הקמת מערכת הגנה אירופית. אפשר לצאת ידי חובה על ידי פרסום הצהרה מעומעמת בוועידה בינלאומית ליישוב הסכסוך הישראלי ערבי.

אבל אם אינך שמעון פרס, קשה לך מאוד לקנות ברצינות הצהרה פוליטית בינלאומית הבאה מראשיו של מועדון לחלוקת סובסידיות לחקלאים.

מצב־רוח / ב. מיכאל

עולם עשוי "לגו"

נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, מתקבל בכבוד־נשיאים אצל המלך חוסיין. לא איש כמו יו"ר סיעת־הליכוד חיים קופמן יחמיץ הזדמנות שכזאת, להפיק גם מן האירוע המביך הזה עוד נימוק לפסילת שיחות־שלום עם חוסיין. סביר להניח כי הדיגיון של ח"כ קופמן, בניין בנוי לתלפיות מ"לגו", נראה בערך כך: מכיוון שאין טעם להכריז מלחמה על אוסטריה, לא נותר אלא להמשיך במלחמה נגד ירדן. וכה אמר מר קופמן, (ידיעות אחרונות, 30.6.87): "רק מוח מעוות מסוגל לנהל מו"מ לשלום עם ישראל, מדינת היהודים, ובד־בבד להיות הראשון מבין ראשי־המדינות המזמין את מי שנאשם בפשעים כדי לסור אתו". כלומר, לחוסיין יש מוח מעוות, (אף כי מר קופמן טועה מעט בקביעות, וחוסיין איננו ראש־המדינה הראשון המקבל את ולדהיים. האפיפיור גם הוא ראש מדינה, לא פחותה כי חשיבותה העולמית מן הממלכה ההאשמית).

שהרי, רק בעל מוח מעוות מסוגל לקבל לביקור את מי שמואשם בביצוע פשעי־מלחמה ומעשי־זוועה. ולאחר שסוכם כי המלך הירדני הוא בעל מוח מעוות, אין עוד מנוס מן המסקנה השנייה הבלתי בראשונה כמו צמד אבני "לגו": רק בעל מוח מעוות ינהל משא־ומתן לשלום עם בעל מוח־מעוות אחר. אך, בניגוד למשאלתו של מר קופמן, שיחות־השלום כלל אינן בסכנה מוחצת עיוות־המוח ההאשמי.

באותו יום עצמו בו נשא את דבריו הנרגשים, סיפקה המציאות הוכחה לכך שגם בצדו המערבי של הירדן מצויים, (על־פי אותן אמות־מידה קופמניות), כמה מוחות מעוותים: באותו יום עצמו דווח על ביקורו של אדם אחר, ארמיראל חוסה טוריביו מרינו, סגנו של הדיקטטור הצ'ילאני פינושה, בישראל. הוא כנראה אורח מערכת־הביטחון, (והיינו — לא ביקור נימוסין בלבד, אלא גם עניני־תכלים).

הארמיראל הנכבד הוא רוצח ודם, ידיו מגואלות בדמם של אלפים, הוא "ממציא" אניות־המוות הצ'ילאניות, שתחתיהן העוסקים בנק גדולה עד כדי להפנים. פשעי־מלחמה מאושבכלאבם, מבצע מעשי־זוועה מן המעלה הראשונה. ח"כ קופמן לא מחה נגד הביקור. הוא גם לא הגדיר את מקבלי־פניו של הארמיראל כ"בעלי מוח מעוות". ובכן, תיקו? ולדהיים בירדן, ארמיראל טוריביו מרינו בישראל — כל מדינה ופושעי המלחמה שלה, כל מדינה והמוחות המעוותים שלה. שיחות־השלום, אם היו כאלה, יכולות להימשך באופן סדיר.

האמנם תיקו? לא בהכרח. כי ולדהיים, אף אם יתברר כי כל ההאשמות נגדו נכונות, איננו אלא פושע־מלחמה מגזע הזוחלים הרמשיים. אחד מאותן נשרבות שמוגמות רפיונות־נפשם ודליתות־רוחם הוליכו כי התמנאה שלל לאחם מרוחה דווקא מן הצד הנאצי. אילו היו קומוניסטים עולים לשלטון בארצו — הוא היה קומוניסט, ואם היה הוותיקן כובש את אוסטריה — הוא היה כומר. הוא היה אחד מן הבהמות הקונפורמיסטיות שבעדר, מאלה המתנהגות פרדת לרועה, כדי לזכות במנת מספוא דשנה יותר. אך בשום־פנים הוא לא היה מן הרועים.

הארמיראל מרינו הוא מגזע אחר. הוא לא ממשפחת הרמשים. הוא ממשפחת הטורפים. פושע בן זמננו. פעיל, כשיחזור לצ'ילה, עם תום ביקורו הנכבד בישראל, יחזור למלא את תפקידו המוחזק. הוא לא סיים את סאת־הרצח שלו.

לא, לא נראה שיש כאן תיקו. האם עיוות־מוחין מן הסוג שעליו מדבר מר קופמן, הוא קריטריון לקיום שיחות־שלום — צריכה הכף מושלכה מבוש לשחור בין ישראל לבין ירדן.

אך אסור לבוא בטענות אל מר קופמן: מי שעולמו בנוי "לגו", בהולם רשאי לבנות לעצמו מציאות כראות־עיניו.

איידס AIDS

מתוך "איתנים" גליון פברואר '87

מאת פרופ' צבי בנטואיץ'
מנהל מכון רות בן ארי לאימונולוגיה קלינית, בית החולים קפלן

מחלת הכשל החיסוני הנרכש (AIDS) מטילה את מוראה בשנים האחרונות, במידה גוברת והולכת, ברוב חלקי העולם, ובמיוחד בארה"ב שם חלו עד כה למעלה מ־20,000 אנשים. בארץ אובחנו לפי שעה רק 33 חולים, אולם מספר הנושאים את הנגיף מוערך ב־500 איש.

חרדה ובצידה חוסר ידע מלווים את הנושא בקרב רוב הציבור בארץ. מאחר שאנו בדעה ברורה, כי ניתן למנוע את התפשטות המחלה דווקא משום שטרם חדרה לארץ בממדים מדאיגים, אנו עושים כיום מאמץ מיוחד להרחיב את ההסברה ואת פעולות המניעה. ברוח זאת קיימנו, לא מכבר, "קו פתוח" בנושא ובכוונתנו להרחיב פעילות זאת בכל האפשר. כמו כן נשמח לענות, ככל שנוכל, על כל השאלות המתעוררות בנושא זה בקרב יחידים מציבור הקוראים.

להלן כמה שאלות עיקריות־מייצגות ותשובות עליהן, אשר יסייעו להבהרת הבעיות העיקריות המטרידות את האוכלוסיה:

1. מהי המחלה?
האיידס מאופיין על־ידי פגיעה במערכת החיסונית, המורידה את התנגדות ומחשפת את הנפגע לזיהומים קשים ולהופעת מחלות סרטניות.

2. מהם הסימנים העיקריים של המחלה?
המחלה מתאפיינת בחום ממושך (38°c) במשך שבועות או חודשים, נפיחות בלוטות בחלקים שונים של הגוף, חולשה וירידה משמעותית במשקל. כן יש דלקות חוזרות ופטריות בדירות הפה, בגרון וכן דלקות ריאות בלתי שיגרתיות.

3. מה גורם את המחלה?
המחלה נגרמת ע"י נגיף, החודר לתאי המערכת החיסונית בדם ובאברים אחרים.

4. מה מקורם של הנגיף ושל המחלה?
סבורים שהנגיף הגורם את המחלה אצל בני אדם הוא תוצאה של השתנות נגיף הקיים אצל קופים במרכז אפריקה בלי שיתגלו בהם סימנים חולניים. נראה, שמשם הועבר הנגיף לצפון אמריקה, מערב אירופה ולבסוף לכל היבשות.

5. מהן קבוצות הסיכון?
לפי שעה נפגעים במחלה בעיקר אנשים הנימנים עם אחת מקבוצות אלו: הומוסקסואלים, מכורים לסמים, חולים בהפרעות קרישה (המופיליה) ואנשים שקיבלו עירויי דם רבים.

6. האם חולים במחלה גם אנשים שלא מקבוצות הסיכון?
כן. יש עדות לכך, שגם אנשים מחוץ לקבוצות הסיכון עלולים להידבק במחלה, גם אם לא באותה קלות. מספרם של אלה קטן יחסית.

7. כיצד נדבקים בנגיף?
הדרך העיקרית של ההידבקות היא ע"י מגע מיני. הנגיף נוטה להתרכז בנוזל הזרע ובהפרשות של צוואר הרחם. ניתן גם להידבק ע"י קבלת עירוי של מנת דם מזוהמת או מוצרי דם מודבקים וע"י שימוש במחטים מזוהמות בעת הזרקת סמים.

8. האם כל מגע מיני מסוכן באותה מידה?
מגע מיני חודרני בפי הטבעת בין גברים הומוסקסואלים הוא סיכון ההידבקות העיקרי. אולם גם במגע מיני רגיל בין גברים ונשים ניתן להעביר את הנגיף לשני המינים.

9. האם מגע מיני אנלי בין בני זוג הוא מסוכן?
אין בכך כל סכנה אם שני בני הזוג אינם נושאים את הנגיף.

10. האם ניתן להידבק במקומות ציבוריים, בשירותים, במסעדות, בבתי־ספר וכו'?
לא. במגע אקראי בין בני אדם, אפילו הוא הדוק למדי, אי אפשר להידבק במחלה. אין שום סכנה לילדים בבית־ספר, שבו לומד ילד הנושא את הנגיף.

11. מה מידת הסיכון להידבק באידס בישראל?
סכנת ההידבקות בישראל, לאנשים שאינם נימנים עם אחת מקבוצות הסיכון, נמוכה מאוד, בתנאי שאין מקיימים מגעים מיניים אקראיים מרובים.

12. מה מידת הסכנה של הידבקות ע"י מגע מיני עם יצאניות?
הסכנה גדולה יותר מאשר בעת מגע מיני עם בני אוכלוסיה, שאינם נימנים עם קבוצת סיכון ושאינם עוסקים בזנות. מידת הסיכון המדויקת ממגע מיני עם זונות בישראל עדיין אינה ידועה.

13. האם עדיין יש סיכון הידבקות מעירויי דם וממוצרי דם בישראל?
כל מנות הדם הנתרמות בבנקי הדם בישראל נבדקות לנוכחות נוגדנים נגד נגיף האידס והמנות החיוביות מושמדות. לכן אין כל סיכון להידבק מעירויי דם בארץ.

14. מדוע נדבקים ההומוסקסואלים יותר מאחרים?
בעת מגע הומוסקסואלי דרך פי הטבעת יש נטייה לפציעות קטנות ברירית המעי הגס, שאינן מתרחשות, בדרך כלל, בעת מגע מיני רגיל בין גברים ונשים. מאחר שהנגיף מופרש בזרע הוא עלול לחדור דרך דופן המעי אל מחזור הדם, יחד עם נגיפים אחרים וחומרים נוספים המצויים בזרע, העלולים כשלעצמם לדכא את המערכת החיסונית ולעשותה פגיעה יותר לנגיף הגורם את המחלה. אם חוזר תהליך זה על עצמו פעמים רבות - גדל הסיכון.

15. כיצד מגלים נושאי נוגדנים?
ניתן לגלותם ע"י בדיקת דם פשוטה יחסית, המתבצעת ב־7 מרכזי רפואה אלה בארץ: רמב"ם - חיפה, איכילוב - תל אביב, שיבא - תל השומר, בילינסון - פתח תקוה, הדסה עין־כרם - ירושלים, קפלן - רחובות, סורוקה - באר שבע.

16. האם ניתן לעבור את הבדיקות ע"י מתן תרומת דם?
בהחלט לא. אנשים הנימנים עם קבוצות סיכון, או עלולים להיות נושאי נגיפים מסיבות אלו או אחרות, מתבקשים לא לתרום דם.

17. האם עתידים כל נושאי הנוגדנים לחלות במחלת האידס?
בהחלט לא. הנוגדנים הם ביטוי לתגובת המערכת החיסונית ונראה שברוב נושאי הנוגדנים לא יתגלו, בסופו של דבר, שום סימני מחלה. ההערכה היום היא, שב־10% לערך מכלל נושאי הנוגדנים תתפתח המחלה.

18. מהי השיטה הטובה ביותר להימנע מהידבקות?
אמצעי הזהירות הטוב ביותר הוא להימנע ממגעים מיניים אקראיים ועם אנשים בלתי מוכרים לחלוטין. מומלץ על שימוש בקונדום. לגבי מגעים הומוסקסואליים רצוי להימנע מחדירת הזרע אל פי הטבעת.

19. האם יש טיפול במחלה?
עדיין אין טיפול המבטיח הבראה שלמה, אולם חלה התקדמות בפיתוח תרופות ניסיוניות נגד הנגיף ובאלו המכוונות לשיקום המערכת החיסונית. כן חל שיפור בטיפול בזיהומים האופייניים למחלה.

20. האם יש סיכוי לפיתוח חיסון (וקצינה) נגד המחלה?
מאמץ מחקרי רב מושקע עתה בניסיון לפיתוח חיסון. זו משימה קשה עקב הנטייה של הנגיף לשנות את מבנהו. אף־על־פי־כן הושגה התקדמות משמעותית בידע על מרכיבי הנגיף העשויים לשמש לפיתוח חיסון, ויש יסוד רב לאופטימיות, כי פתרון אמנם יימצא בעתיד הלא רחוק.

21. כיצד והיכן ניתן לקבל מידע שוטף על המחלה?
בכל אחד מן המרכזים המנויים לעיל.

מוגש כשירות לציבור ע"י "איתנים" ירחון הבריאות של קופת חולים הכללית.

שמור על הבריאות היה מנוי על "איתנים" 18 ש"ח כולל משלוח, 12 חוברות בשנה.

שם ______
כתובת ______
מיקוד ______
ת.ז. ______

רצ"ב המחאה ע"ס 18 ש"ח לפקודת "איתנים" ארלוזורוב 101, ת"א

עוז יוקר בריאות!

קופת חולים

מחזור חצי יובל

שנה ג' ה־25 של "בית צבי", הסתיימה בהצגה חגיגית של "המלט"

לפני 27 שנים החליטו על הקמת בית הספר הגבוה לאמנות הבימה, ומאז הוציא "בית צבי" 25 מחזורים של שחקנים, שאותם ניתן למצוא על כל בימות הארץ. בשבוע שעבר הפתיעו לימודיו של עוד מחזור אחד, בהתמודדות עם היהלום שבכתר הדרמה: "המלט" של שקספיר.

כיוון שהיתה זו הצגה של תלמידים, לא מקובל לכתוב עליה ביקורת כפי שנהוג לגבי הצגות מקצועיות. אבל בכל זאת צריך לאמר שהיתה זו הצגה שהיו בה הבצעות מעניינות רבות (יורם פאלק) והיתה זו הצגה שבה היה תפקיד ראשי: גיל פרנק בתפקיד המלט בהולס ריתק אליו את תשומת לב הקהל, וזכה בתשואות מוצדקות מאוד.

מה שהיה מעניין עוד יותר הוא העובדה שזו היתה טבילת האש של תרגום חדש ל"המלט", שנעשה על ידי ט. כרמי. תרגום זה הוזמן על ידי תיאטרון באר שבע לפני מספר שנים, כדי לאפשר לזהרון תבורי לשחק את התפקיד. ההצגה אז לא יצאה לפועל, התרגום ראה אור בספר. עתה הוא נבחן על הבימה, ועמד במבחן היטב. לא רק בזכות הזוגי של בוגרי "בית צבי", אלא בזכות היותו מדויק, פיוטי ומובן היטב.

יכול להיות שבקרוב נזכה לשמוע אותו מעל בימה מקצועית, כי ב"הבימה" (שהעלתה לא מזמן את "המלט" בתרגום חדש נוסף, של דויד אבידן) ביקשו את הזכויות. ככל הנראה שוב עבור זהרון תבורי.

בסוף ההצגה עלה על הבימה שר החינוך, שהוא גם מורה בבית הספר, עמיקם גורביץ', והזמין את גרשון זק (שהיה בין מקימי בית הספר) ואת נינה מיכאלס לחלק את תעודות הבוגר, ואת ספרי המתנה (מחזה של לורקה וספר מחזות של עודד אבישר, שניתן על ידי אלמנתו). ארבעה בוגרים התחלקו בפרס צבי קליה, שניתן להם על פי הצבעת המורים: גיל פרנק זכה במחצית הפרס, ונעמה שפירא, אילן חזן ושרון כהן התחלקו במחציתו השניה.

מזכיר איגוד השחקנים בהסתדרות יצחק ברקת נשא נאום ברכה קצר לשחקנים, כשהוא מיטיב להשתמש בתרגומו של שלונסקי ל"המלט", ופותח בשאלה הקלאסית "לבאום או לא לבאום". עכשיו יצאו השחקנים הצעירים להתמודדות עם המציאות בתיאטראות.

מנהל בית הספר גרשון בילו צפה בטקס מן האולם. יום קודם לכן נערך טקס בירושלים, בו חילק שר הקליטה פרס לאנשים שסייעו בקליטת עליה. בילו התבצל שעליו להיות בטקסי הסיום בבית הספר. כאילו כדי להוכיח את פעילותו בקליטת עליה, ייצגה את ההנהלה ומורי בית הספר על הבימה בחלוקת תעודות הבוגר הבימאית המורה נינה מיכאלס, עולה (כבר מעט ותיקה) מברית המועצות.

פעמיים

מבצע האופר בפילהרמונית בשערוריה

קול מאותים שפרץ לאולם במהלך הגבורה של "נישואי פיגארו" בהיכל התרבות, גרם להפסקת ההופעה. כל מי שעט בידו המיקרופון לדשתו הקיע את הדבר, והעובדה שהאופרות של מוצארט מתחילות בשמונה ולא בשמונה ושלושים הודגשה לכל מי שרצה ויכול היה לשמוע. ובכל זאת, בהופעה האחרונה של "קוזי פאן טוטה" ביום רביעי, חזרה התופעה על עצמה. כרמבים הפסיק את האופרה, עזב את הבימה ואת היכל התרבות בזעם מוצדק ועבר זמן רב עד שהתרצה וחזר לנצח.

הנהל

נועם סמל, יהושע סובול וגדליה בסר הם לא מקקארתי, ועופרה ויינגרטן היא לא מרטיר. הם מנהלי תיאטרון שנטלו סיכון מקצועי להציג מחזה של מנהיג, והיא שחקנית שסירבה לשחק במחזה, תוך מוקיעה האישים המוסריים עמה. הם החליטו שלא לחדש עמה את החוזה בשנה הבאה, כבצער משמעתי, וזה הסיכון המקצועי שהיא נטלה על עצמה בסירובה.

זה בראש ובראשונה נושא של יחסי עבודה בתיאטרון. הנהלת התיאטרון צריכה לנהל, והשחקנים צריכים לשחק, כל עוד לא הוחלט ההיפך. השחקנים הם ה"סיוויל סרוויס" של התיאטרון. מי שחושב שזה בסדר שממלא מקום שר הפנים רוני מילוא מתפטר, כי מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי מסרב למלא את הוראתו, שיתמוך בויינגרטן.

מה שעשתה הנהלת תיאטרון חיפה הוא להנהיג נורמה של מקום עבודה מסודר, דווקא בתחום כל כך יחודי כמו תיאטרון. בלי רצונו של השחקן אי אפשר לעשות הצגה. לכן אי החידוש החוזה אינו רק איום או עונש, אלא בעיקר פועל יוצא מן המצב שנוצר. לא ניתן להכריח שחקן שישחק, אבל אי אפשר לדרוש מהנהלת תיאטרון שתמשיך להעסיק שחקן שאינו רוצה לשחק.

מה שמגן על השחקן הוא עובדת היותו יחודי בכשרונו. כשההנהלה תיזקק לו באמת, היא תקבל את כל דרישותיו על מנת שיסכים למלא תפקיד מסוים. וכל השאר זה פוליטיקה דמגוגית.

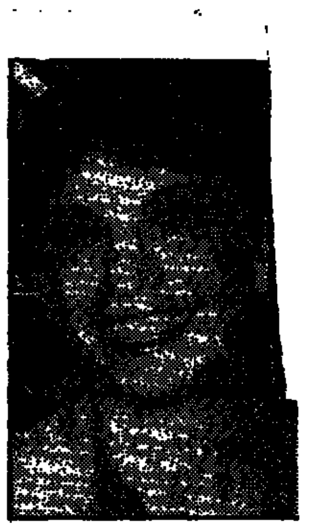
ויינגרטן: לא מרטיר

סמל: לא מקקראתי

...ות – זהו לגמרי תיאטרונית. או למשהו המתמשך עד בלי סוף, בן לוין, בתפקיד האם הצעיר, משכנע בפשטות משחקו, וכיוון שהוא פנים חדשות על הבימה המקצועית, יש בהופעתו איכות של תגלית. גם כשהתפקיד חורג מן ההתנהגות הריאליסטית המקובלת, יש בו איזה תום ופשטות המאפשרים לו לעשות הכל בתום.

לעומתו ווליק ווליניק, שהוא בדרך כלל שחקן בעל מקום. אמניות גבוה מאוד, יוצר תפקיד שכולו חיצוניות. הוא "משחק" פשע, וכל תנועה שלו היא "משחק", במרכאות כפולות ומכופלות. גם הרגעים הבודדים, האמורים לחשוף את פנימו הרוטט, סובלים מן החיצוניות המשוחקת, וברגעי השיא הוא נעדר את העוצמה שתשכנע באמיתות כאבו. מכרם חדרי אולי חיצוני קצת פחות, כי התפקיד דורש זאת פחות, אבל לא אמין באותה מידה, כשלחיצוניות המשחק נוספים גם סימני השאלה שלא נענים בתפקיד כפי שהוא כתוב.

קורנת ומחוללת

מאת נתן מישורי

הוקרנות הכוריאוגרפיות של סוזאנה ליבקה בסדנה ובריסיטל למחול במסגרת "גוונים במחול 87" באולם זהל, בית דני בשכונת התקווה.

הוירוזי הקבוע ולא המעוגל והזורם הוא שעולה ראשונה כשחושבים על מודרניים. אבל סוזאנה ליבקה — מייצגת בולטת של המחול העכשווי. אך בת מורשתם של מרי ויגמן ועמיתיה, יוצרי המחול הגרמני בין שתי מלחמות עולם — המעוגל והזורם הוא שמתגלה. הוא עיקר וגם כל לאנושיות ולחיים.

בסודעות מחוללת להלל, פרי תורת לאבן, כמו גם למשקלו של הגוף, גורמים איספולסים גופניים שונים לתנועות בעלות תנופה טבעית. אלה, בתוקף המחשבה הירצות והאורגנית של ליבקה, כמו גם בכוח פנימיותה העשיר בהתייסרות ובסקרנות, באות לכלל התפרצלות מגוונת של כיוונים חלליים ונוגי רגשות.

בסדנה שערכה ושבה צפיתי, צויידו המשתתפים בעיקר באותם יסודות מחוליים המסמלים אנושיות חיוב החיים. בארבע הכוריאוגרפיות שביצעה, הקשורות בדרכים שונות לדימויי מים — "חששש" (1982), "להתאמבט" (1980), "השתנות" (1976) ו"באות" (1981), בלט על אותו רקע, ביתר שאת, צידו השני של המטבע, מאבק בגורמים קוטעי החיים, חששות מפני דברים מדומים ומציאותיים, כמו גם הכרה מלאה בזרימת החיים אל סופם ואולי גם מעבר להם. הם שהתחוללו כאן באמצעות קומפוזיציות רבות ניגודים, מפליאות במבניהן המשפתים ובדקויותיהן רבות המשמעות. לא פחות מן היכולת היצירתית העצמה, שלמות הביצוע של תנועות האיברים גופניים בלתי שגרתיים וכן ניצול האביזרים (אמבט ועוד) והתאורה, הודיים גם השימוש בחומר ובאיכויות הרוחניות של המוסיקה המוכרת — צ'ייקובסקי, סאטי, שוברט ופורה, והודות הביצועים המיוחדים. תוצאות כל אלה — חוויית התקרבות לנפש קורנת ומחוללת, שלא הכירו כדוגמתה.

כמות על חשבון איכות

מאת אורי אפשטיין

מיזוגן במוזיאון בהיבוע ה־סינפוניאטה הישראלית מבאר־שבע, בניצוחו מבני רודן בהשתתפות ג'רום לבבטל — מסנתר, דויד גרינבאום — צ'לו, אורי פיאנקה — ביכור ואוריה מלור — פתוף.

נגינת הסונטה בלה מלור לצ'לו ופסנתר הכיוה מחדש את האמת הישנה כי מלון מעולה אינו מבהירת גם בגן קאמרי אידיאלי. לעומת, הרגישות, הפיוטיות והמוחזיות של הצ'לן דויד גרינבאום (יליד למוזיה, תושב גרמניה המערבית) נשמעה הבהלתיות הנוקשה והסרת התחשבות של הפסנתרן ג'רום לבבטל מארה"ב כעימות בין הבלתי שוים יותר מאשר כעבודת צוות מוסיקלית.

את הסימפוניה לכלי נשיפה ומבנה אופ' 103 (יצירת נעורים של בטהובן על אף האופוס הגבוה, בהיותה גירסת המקור של השמישית כלי המיתרים אופ' 4) השמיעו שמונת הנשפנים חברי התזמורת בזרוזת "קוויטוניק" קאמרי אמיתי, בשתור אינטונציה ברוב הכלים ובקשב הדדי. את אופיה הקאמרי של היצירה המחיש מבני רודן בנצחו על הפי־אנסמבל הזה בישיבה.

הפתיחה "קוריולן", שאולי על נגינתה נאמרו דברי האריה "לאן תיזהו בזעם פרא" (בביצועה של אריה מלור, ששרה גם את האריה "אה פרפידו"), שיתמה במהירות תמרת הנשימה והפיסוק של ביצועה את המאזינים בחשש שמא האמטטס של התזמורת ישוב לבאר־שבע בלעדיהם, אם לא יסיימו את הקונצרט בעוד מועד.

בנגינת קונצ'רטו "הקיסר" הראה הפסנתרן ג'רום לבבטל במה גדול כוחו כסולן. הוא הפגין באוזנה פסנתרנית אמריקה, כוח הבעה נמרץ ורב רושם, ולפעמים גם עדינות לירית מופלאה בכמה מן האפיזודות השירתיות. אך אלה נקטעו לא פעם בהתפרצויות פתע תוקפניות, שהפירו על הוסר מצער של חוש מידה ושיווי משקל, מעל ומעבר למה שרגילים לצפות ממשוקי הביצורים האמפיניים לבטהובן בתקופה זאת.

בשאלה הישנה אם תוספת כמות אינה עלולה לבוא על חשבון האיכות המוסיקלית, לא סיפק קונצרט זה (שכלל גם את הקונצ'רטו המשנה של הסימפוניה מס' 7) טיעונים להסירי המרכזים.

*

מחזה למוזיים ראוול במלאות 50 שנה למותו, בנגינת הפסנתרן ראאן פול סאבאייה, מקטרה, במוזיאון ישראל.

ספק אם ערב שלם של יצירות ראוול לפסנתר היא הדרך היעילה ביותר לציון זכרו של המלחין, בגלל האפקט המצטבר של היגיעה הנובעת מאחידות הסגנון ההצללה, על אף הריבוי בסוגי צורותיהם האופים של הקטעים. שילובם של פרקי זימרה ושל יצירות קאמריות בכלים נוספים היה בוודאי תורם יותר להעלאת דמותו של המלחין באופן יצוגי, אפילו במסגרת אפשרויותיו המצומצמות, מטבע הדברים של קונצרט במוזיאון.

סאבאייה הוא פסנתרן המכיר את יצירותו של ראוול היכרות אינטימית ביותר, ובנגינתו הוא מתרחק מטוסכמות במידה מרעננת. לפיכך אין הוא נרתע, שנגינת ראוול חייבת להתרחש תמיד בסגנון מעודפל־מטושטש האמור להיות אימפרסיוניסטי לפי תפישתם של פסנתרנים מצויים רבים. את היצירות המוקדמות ביותר, כגון "סרנדה גרוטסקית" (1893) ואפילו "פאוואן לנסיכה שנפטרה" (1899), ניגן במגע הולמי הבהיר, שאליו גם שב — לשם השלמת המעגל, כביכול — בתוספת שבבות וברק, בפרקי "די־בורוך" ו"טוקטה" של היצירה המאוחרת ביותר: "קברו של קופרן" (1917).

בין הקצוות האלה שילב הפסנתרן מיגוון עשיר של צלילים אוורירים, מצועפים, קלילים ותלומיים, כבצבי צליל דקים וססגוניים להפליא, במגע רך ומרוחף, ביצירות בעלות האיכויות האווריריות, כגון "סירת האוקיינוס" ו"עמק הפעמונים" מתוך "מראות", "משחקי מים" והסונטינה. את כישוריו הוירטואוזיים המרשימים הפגין הפסנתרן בנגינה נוצצת של "אלבורדה דל גרציוזו" ה"טוקטה".

גדול מהחיים

מאת ציונה שמשי

תערוכת "ציור ישראלי בפורמט גדול" במוזיאון רמת גן. אוצר: מאיר אהרונסון.

מוזיאון רמת־גן נפתח בגדול. היתה חגיגה גדולה וקהל רב הגיע. התערוכה הראשונה שמציג המוזיאון, שעליה אפשר לומר כי היא הראשונה בפרעון השטורות הצעירים הכישרוניים עליהם תום מנהלו והאוצר הראשי אהרונסון, עוסקת בקבה הפיזי של האמנות. בפתח הקטלוג מודד אהרונסון את יחסי האמן וגודל יצירתו, את הבעייתיות של ראיית יצירה גדולות ממדים במבט כולל, ולעומת זאת בפרטים. באופן מעשי, בתערוכה אין הדברים באים לידי ביטוי כבהירות נקודת המוצא.

הפורמט אינו רק הגודל הממשי של הציור, אלא גם צורת הבד, שאותו כל אמן שוכר ומזמין. שני אלה היו במשך השנים הרבות בעלי זוקיות ברורות. הנוהג לקשור בין הנושא לבין כיווני בד הציור נשמר בקפאות, כשהמבדלים העיקריים היו בין ציורים שנעשו עבור מבנים יהודיים, לכאלה שנוצרו כחנות האמן ונולד אחר כבוד בואגר האוספנות. כד הציור הלך וגדל, במקביל יחס בו השתנתה משמעות דמות האדם באמנות. שכן, תולדות הציור והפיסול יותר מכל הקן תולדות שינויי האינטרפרטציה של דמות האדם.

התוקיות של הגדרות גדול/נושא ו"נקודות חישוב" אינה קיימת היום. היא אינה את משמעותה המסורתית, אך עדיין הינה הוולחת יסוד של האמן, שלעתים מתנוונת באיזון ספר סיבות שאינן אמנותיות טהורות. לעתים זו כמבשלה ומסורד הנובעת מתוסר בחירה של האמן. המרגיש שכרי לבוא עולם חדש, הוא חייב להיות מרגש בשטח. הדידה מכן הציור מצד אחד, והמעבר לאמנות מוזיאונים כמציגים עיקריים מצד שני, שיתה בצורה משמעותית את רוב גדלי הציורים. כמקביל, יצירות רבות הופן לקנה המידה הכלשי, כתוצאה מתבודה קיומי של האמנים הגלריות.

מעלותו העיקריות של הציור לעומת הפיסול, הבכול לגודל ריאלי של תפיסת מקום, היא יכולתו לכלול בתוכו עולם שלם ורוב ידיים וחלל חיצון כאמר. הרגלי הראייה שלנו מאפשרים לראות מתוחה בית כן טנסימטרים אחרים כמגדול בכל, ודמות גגם כענק. הכל תלוי במכלול פרטי הציור. דמות האדם יכולה להיות גדולה מהחיים או להתרחק ולהפוך זעירה. כדמות האדם כך גם לגבי כל קבוצת העצמים המוחזים, המצוירים שלא בגודלם הטבעי, האמורים להתפס על־ידי הצופה כיוצרי תחושת התגמדות. חשוב כמובן להכיר שמה שהיה גדול אמש אינו בהכרח גדול היום.

תערוכה כגון זו, המעלה על שולחן המעבדה את נושא הגודל, הינה בעייתית מטבעה. כשמוזיאון מעמיד לעצמו אתגר מחקרי אך תיזה כלשהי, קשה לראות זאת כשר מציגים יצירה אחת של כל אמן שנבחר. בעיקר כשבמקרה זה קיימות בכוונתנו יצירות גדולות בהרבה של אותם האמנים המוצגים.

בתערוכה ארבעים אמנים. השמות הקבועים בתערוכות הציור היום. תלת מימד מתגנב לתערוכה בעבודה אחת של גיטלין, המתחבאת בפינה, והאובייקטים שנים כחלק מהיצירות; המרגישים את הבעייתיות. כדבורים יודקים בגודל טבעי ועלים זעירים כ"אמריקה" של כוקר ג. מידותיהם של רוב הציורים בתערוכה הם בין שניים לשלושה מטרים. יתכן שזה ציור גדול, בהשוואה לציורים אחרים, אך האם זה כך בהשוואה לחיים?

זוהי תערוכה של הרבה ציורים יפים, הבל הגודל. יותר מאשר לבדר ולהדגיש את גודל הפורמט בציור הישראלי, מבליטה התערוכה להדגיש את גודלו הפיזי של מוזיאון רמת־גן. וגם זה משהו.

מזרח גרמניה במעוף הציפור

מאת דן קדר

רשמי ביקור במזרח גרמניה של חבר משלחת שהוזמנה על ידי ועד השלום של ד.ר.ג.

ב־13 בפברואר 1945 הפכה דרזדן לעיי חורבות. נזר גרמניה השפל נרמס בידי חילות האוויר של בנות הברית. נראה היה כאילו בצאתו הגמגי של בורג הקודש על הרויכן הלך ונתממש. באותו היום היה וינסטון צ'רצ'יל מסייר בחצי האי קרים, בשדה הקרב של בריגדת הרוכבים הקלה, מעלה זכרונות מלחמתיים מאמצע המאה ה־19. ימים קודם נתמיימה ועידת יאלטה בה הולידו סטלין, צ'רצ'יל ורוזוולט על חלוקתה של גרמניה.

היום בדרזדן לא סולחים להפצצה ההיא. רואים בה התעללות ולא הפצצה אסטרטגית. אבתנו שראינו את יופיה היחיד במינו של העיר, שכאילו צוירה ביד אמני הבארוק הגרמני של המאה ה־18, אמרנו: זה הבדל המלובן, שנותם בשם של כל אלה שהצביעו בעול יד.

דרזדן שוקמה, חלקית אמנם, בדיקנות ובשקדנות גרמנית, והיא פורחת בתפארתה כפי שהיתה, להוציא את אותן הריסות, אבן על אבן, זכר לחורבן ולימים השחורים של גרמניה הנאצית. כל כך מדוקדק השיקום, עד שבבניין המפואר של האופרה של דרזדן, בו שהורה כל פינה, מראה השעון המצועצע שמעל לבימה את השעה המדוייקת, וברגע שמוגע השביות ניצב על השעה שבע, כאילו נחתה גיליוטינה על האולם, ומיד כבה והד הצגה מתחילה. בדיוק, הזמן בגרמניה נמדד על־פי השעונים. לא משנה אם זו רכבת או הצגה.

עקב מחלת אחד הזמרים מתוך לפת "קוזי פאן טוטה" של מוצרט באופרה של פוצ'יני "לה בוהם". אבתנו רואים אופרה קונבנציונאלית בביצועה הבימתי. זהו המקום שעשה אפילו את פוצ'יני במקום מוצרט להוויה מרתקת.

בסטודיו של ארם הצייר עמד ריח חריף של טרפנטין. מהחלון משתרעת דרזדן בכל יופיה. ארם, צעיר קולני ונמרץ, התיישב לו בעליית הגג של בית עתיק יופה, בקומה השישית, בסטודיו שכמותו אפשר לראות בכל מקום אחר בעולם. גם הבעיות, מסתבר, דומות. החל מאיך מתפרנסים מזה וכלה בתפישות עולם אמנותיות.

ארם הוא קומוניסט. הוא מצייר געש רגשי של סונים כהים ותנועה מתמרת של גופים עלומים, מתפשטים למתמה. התפישה הסובייטית של שנות החמישים, של הנורקסודיסט המאושר המודיך אל השמש העולה, המפשטנת המביכה של תפישתה, רחוקה ממנו כרחוק מזרח ממערב. הוא עוסק בחומר ורגישוריתו. הוא אינו היחיד בראיית האמנות בכלא מורכבותה. כל אנשי התרבות עימם נפגשנו, כולל אנשי האקדמיה לאמנויות, ציינו את מורכבותה של האמנות לחברה כבד חופש הביטוי האישי של האמן.

אמנם, באמנויות החזותיות אפשר למצוא כל כיוון וכל זרם, מבוצעים היטב. בולטת מאוד העובדה שאין ביניהם מכנה משותף. אין אסכולה. אין ייחוד. גם לא קיימת, ממה שיכור לנו להתרשם ולראות, אמנות אוונגרדיסטית השוברת מוסכמות. העובדה שלא מצאנו מכנה משותף לציור הגרמני של היום מתמיהה למדי, משום שבמסורת הציור הגרמני ניתן להבחין באופן הברור ביותר ביחודיות גרמנית. זה היה נכון בימיו של דירר, כמו בימיהם של אוטו דיקס או גיאורג גרוס שלפני השנים האפלות. הדבר הספציפי הגרמני כאילו אבד בינתיים בר.ד.ג.

לעומת זאת, התיאטרון מכה אותך בעוצמתו וביחודיות שלו, בגרמניות השיטתית של המשחק והעיצוב. ה"ברלינר אנסמבל" מעלה את "האורח שיפל" של קרל שטרנהיים בסגנון סוריאליסטי שבכפה על מחזה קומי ריאליסטי למהנה, ומכריחו את הצופה להיות מהופנט גם מבלי שיבין מילה בגרמנית, ומבלי שידע אפילו את סיפור העלילה. הביצוע בולט בשקט שלו, בדייקנות התנועה, בלבוש, בתפאורה. דווקא החוליה החלשה בשורשת ההצגות המצוינות שראו חברי המשלחת (שהתפעלו גם מ"ארם הוא ארם" ו"ההובבים" של סאורטר ברודי ססס־תיאטר) היתה הצגת "אופרה בגרוש" שנראתה כתעתיק דהוי למלאכת המחשבת של ברכט. בניין התיאטרון של ה"ברלינר אנסמבל", מצועצע בפסלין ובתקרת הגבס המוזהבת על כל פיתוחיה, עשוה פאטינה מן המאה הקודמת, למרות שעל בימתו מתהלל אחד התיאטרונים החוקים המודרניים ביותר של ימינו.

הארכיטקטורה של מזרח ברלין משחזרת בקנאות כל פרט חשוב מהעבר המפואר של ברלין. מרעננת רוחנות, צובעת אותם מחדש, מודקת ורוממת כל פרט הקשור בתקופה הנאצית. בשטחים הרבים צומחת היום ארכיטקטורה חדשה שהולכת ומוותרת על השממון שנטעה השפעת הארכיטקטורה הסובייטית מיד אחרי המלחמה.

התחושה הכללית היא של חריש עמוק, של העמקת התרבות והאמנות הגרמנית במובחן חברתי. גם הפועלים בבית הרושת לקרונות רכבת עימם נפגשנו מתעניינים באמנויות השונות. עושה רושם כי העסק הזה ששמו תרבות, זורם. ועוד איך זורם.

אנשי האקדמיה לאמנויות (מסורת של 300 שנים, 120 חברים המתנבנים עליפי השגיהם ועוד 80 אמנים נלווים מרחבי תבל: אוליביה, ג'ין פונדה, אמאדו (ועוד) וכל האמנים והאינטלקטואלים עימם נפגשנו, טרחו להרגיש שגרמניה המזרחית היא בית ספר גבוה למלחמה בנאציזם. המלחמה הזאת לא יורדת מסדר היום של התרבות, החינוך והאמנויות בכל שיחה ובכל אירוע. הם עושים כל מאמץ לעקור את העקבות האפלים שהוטבעו בנפש הגרמנית.

במחנה הריכוז סכסנהאוזן הניחה המשלחת זרים לזכר אלה שנטבחו תוך כדי "בדיקה רפואית", בירייה בעורף. ראינו את צריפי היהודים. את ספר התורה השרוף, ולמדנו עוד פרק, מקרוב מאוד, על הבזויות שבאלים. אתה שואל את עצמך, בפעם המי יודע כמה, איך מתוך העם בעל המטען התרבותי הזה צמחה המפלצת הזאת. שאלנו אותם. כל התהליכים ההיסטוריים והחברתיים ברורים, ואף־על־פי־כן נשארה השאלה ללא מענה. אבל היום ברור שכל אנשי התרבות והאמנות של מזרח גרמניה כפופים לקוד המוסרי: לעולם לא לשכוח ושלעולם זה לא יחזור.

המאסטרו והצרצר

מאת חולדה ליברנומה

רסיטל של בנדטי־מיכלאנג'לי בוותיקן, בהשתתפות סולדאורה

ארטורו בנדטי־מיכלאנג'לי, מגדולי הפסנתרנים בדורנו, לא ניגן במולדתו איטליה מאז 29 באפריל 1967. באותו יום פרצו שוטרים להופלתו בוארזה שממנה לפירנצה, והחרימו בפקודת שופט לא רק את הפסנתר הרוחיטים, אלא גם כסף מזומן אותו קיבל עבור קונצרט שניגן כמה ימים לפני כן. השופט חשד שהפסנתרן מעורב בפרשת פשיטת רגל של חברה קטנה להפקת תקליטים. מאז נדר שלא ינגן באיטליה, אף ששמו טוהר והכסף הוחזר לו. הוא העתיק את ביתו ללוגנו שבשווייץ, וניגן באיטליה פעמיים בלבד בקונצרטים לשם צדקה, בעיר הולדתו ברשיה או בוותיקן.

ב־13 ביוני השנה חזר בנדטי־מיכלאנג'לי לוותיקן, כדי שהכנסים ממכירת 7300 הכרטיסים יסייעו להקמת בית־חולים חדש של מסדר אבירי מלטה. קשה מאוד היה להשיג כרטיסים (במחירים של מאה עד שלוש מאות אלף לירטות, בשער של 1300 לירטות לדולר) שלא דרך המסדר עצמו. הם נמכרו בחבילות מיוחדות ובעיקר בבנק במילנו. אף־על־פי־כן הגיעו לוותיקן בערב הקונצרט אלפי חובבי מוסיקה מכל רחבי איטליה ואף מארצות השכנות.

הפסנתרן בן ה־67 ממעט לנגן. הכרטיסים לקונצרטים שלו יקרים מאוד והשכר הוא מהגבוהים בעולם המוסיקה. אמרו עליו שהוא רייקן, וכי הקונצרט יתחיל ב־18.30. לא כך היה. מארגני הקונצרט לא חילקו כרטיסי חינם, ואפילו ג'וליו אנדראוטי, יושבת ראש בית הנבחרים נילדא יוטי ורמי מעלה בוותיקן שילמו עבור הכרטיסים. השורות הראשונות, היקרות ביותר, היו ריקות למחצה. גברים בחליפות ערב ונשים בשמלות ערב החלו לעבור משורה לשורה ולמלא את השורות הראשונות, והמאסטרו הגיע. תמיד ש"הקהל יתפוס את מקומותיו". היו שאמרו שהמאסטרו, היודע במצבי רוחו המשתנים, כועס ולא ינגן. הוא כבר נהג כך לאחרונה בטוקיו. אבל סמוך לשעה שבע יצא, זקוף, גבוה, רזה, ניגש לפסנתר הנודר שלו בצעדים מהירים, ופתח קוף פוף בנגינת הסונטה השנייה של בטהובן. האולם נשתתק.

מדי פעם הפריעה הנגינה הנפלאה ברצוה. באולם חשבו שמישהו מקליט את המאסטרו. הוא סיים את הנגינה, הניע קלות בראשו לעבר התשואות, אז יצאה לבימה המקושטת בפרחים ורבים אחת המארגנות, ובשם המסדר ביקשה מהמקליט להפסיק מיד כדי לא להפריע למאסטרו. שוב עברו רגעים ארוכים עד שהוא חזר לנגן את הסונטה הגדולה של שופן, כאילו לעצמו, ללא כל קשר לקהל שהגיע לכאן ממרחקים.

שוב נשמע מדי פעם הצרצור הטרדני. בהפסקה נפשה שמועה שהמאסטרו לא ימשיך בקונצרט. על הבימה ובשורות הראשונות היו פשו סרדינים וסרדיניות במסמנות בצבע התמנו ושוטרי הוותיקן את המקליט המסתתר. הפסנתרן עצמו הסתגר מעיני הקהל, והמכוון האישי, הנוהד עימו ברחבי העולם, עסק זמן רב בביוון כמה מהמיוחדים לשביעות רצונו של המאסטרו. הקהל פסע במסדרונות ובאכסדרה והמצטער שוד ותיקן לא דואג לרעבים ולצמאים. בעד כל הזן שבעולם לא תקנה בוותיקן כוס משקה.

אחרי ארבעים דקות של הפסקה הצליחו אנשי המשמר השווייצרי ועשרות הסדרנים לגלות את מי שהפריע את מנוחתו של המאסטרו. היה זה צרצר קטן שהסתתר בשעת התמוטת של הנבחרים בין הפרחים שקישטו את הבימה. המכוון סיים את תפקידו והקהל חזר למקומותיו.

קרוב לשעה שמונה חזר מיכלאנג'לי לנגן את דביסי וראוול "כמו שאיש בדורנו אינו מסוגל לנגן" — כמו שנכתב ב"קוריירה דה לה סארא", ב"לה סטאמפה" וב"רפובליקה". עכשיו היה השקט מלא רק בצלילי נגינתו. קרוב לתשע סיים את הקונצרט, בלי הדרנים. מתי ינגן באיטליה שוב? מתי יסלח לעמו את שגיאות השופט וגמתם של השוטר ריטה?

בינתיים הוטען הפסנתר על משאית גדולה, והמאסטרו, אחרי קבלת פנים מטעם מסדר אבירי מלטה עזב בעקבותיו את איטליה, בעוד מבקרי המוסיקה מעבירים לעיתוניהם את רשמיהם מהרסיטל השלישי שלו במולדתו בעשרים השנים האחרונות.

מוצרי פרסום

הדים
מוצרי פרסום
03-611840, 611469

התקשר כבר עתה לקבלת פגישה — אל תמתין לשיא העונה.
טלפונים: 337565, 333625 — ת"א

בקרת כניסה/בטיחות

קודלת — הקוד הסודי לפתיחת דלת
רק 273 ש"ח
אם יש לך — חדר עבודה אישי.
– חדר מחשב.
– מעבדה מסוווגת.
– מחסן וכו דברי ערך.
אזי: בכניסה לבית המשותף הקוד פותח במקום מפתח.
גג אלקטרוניקה בע"מ טל: 708678, 707124.

תוכנה ומחשבים

פי.סי. סופט בע"מ
חשבשבת
ה־IBM של התוכנות העסקיות
דרך פ"ת 65, ת"א טל: 261146 (03)

לפרטים טל: 5121222־1

מחקרי שוק וסקרים

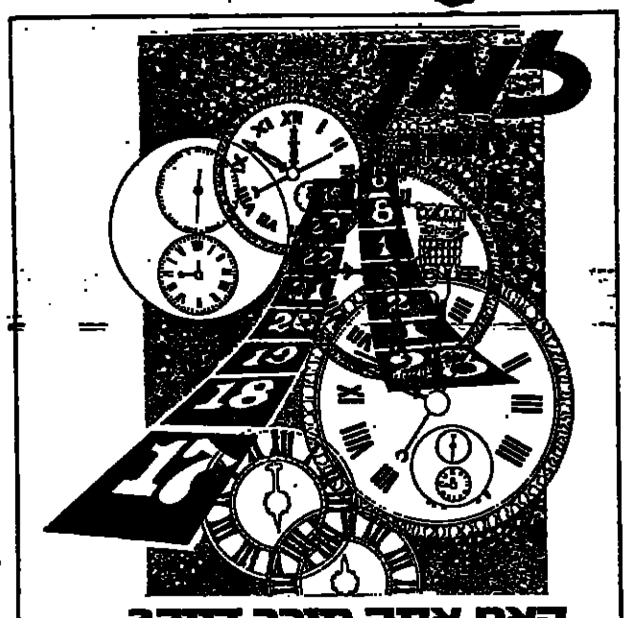

מימון החברה

החברה למימון רכישת רכב
לך על בטוח!
מור מכר ורכש בע"מ
דרך פ"ת 76 תל־אביב
טלפון: 336702/3/4
נמנה על קבוצת כלל
LAL כלל

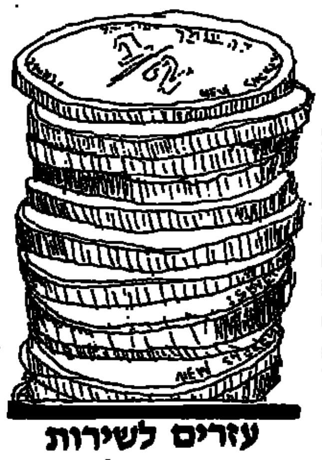

עזרים לשירות המנהל

המנהל המודרני אינו זקוק רק למשרד: דרושים לו שירותים במגוון רחב ובאיכות גבוהה — ומי שיספק אותם.

קשים חייו של המנהל. בצד העסקים, עליו להקדיש הרבה מזמנו לאותם תנאים בסיסיים שבלעדיהם אין עסקים: משרד, עזרי משרד, עזרי ניהול שהם בבחינת כלי עבודה הכרחיים.

אם פעם היו העיפרון, העט והקלסר התיק בבחינת כלים יחידים, המינימום ההכרחי, הנה הביאה המהפכה הטכנולוגית לגיוון הדרישות — ולהרחבת הביצועים האפשריים. תחילה, מכונת הכתיבה, ומכונת החישוב. אחר כך — המחשב. תחילה — הטלקס, אחר כך הפקסימיליה.

כל אלה, כמובן, דורשים גם מי שיפעילם. ושוב, רמתם של עובדי המשרד הולכת ועולה ככל שעולה רמת הציוד ומתרחב מגוון הדרישות מהם. כאן, כר פעולתם של שירותי כח אדם למיניהם.

ולעניין אחר, התכנון הכלכלי והפיננסי. חלפו ימי ניהול העסקים על פי חוש. שבריר אחוז אחרים של ריבית, מימון בצינורות הנכונים, עשויים לעשות את ההבדל שבין הצלחה לפשיטת רגל.

אל כל אלה, נוספת החזית שאותה מציג כלפי חוץ. לא די במוצר מובחר — יש גם לארוז אותו כראוי. לא די באריזה טובה — יש גם להביא את הסך הכל, הקנקן ומה שיש בו, לידיעת קניינים וקוני־קצה.

גם כאן, נכנסים לתמונה אנשי התדמית, יחסי הציבור, מארגני התערוכות והמעצבים המקצועיים. ושוב, המבחר גדול — ולא פעם ההחלטה הקשה.

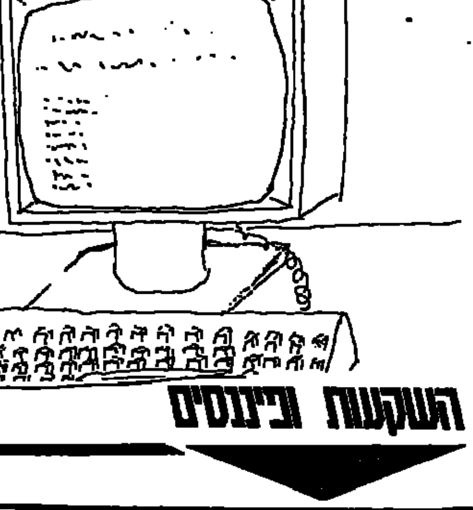

השקעות ופיננסים

ברוקר אובייקטיבי ובלתי תלוי
החברה המרכזית לניירות ערך
בכל ברוקר שלך!
חבר הבורסה לני"ע בתל־אביב
ת"א לילנבלום 25 טל. 654361-8

העיקר הבריאות / דן סגיר

רשלנות רפואית ומשרד הבריאות

טיפולו של משרד הבריאות בתלונות ובקובלנות השונות ב־משך השנים בנושא הרשלנות הרפואית היה לקוי ביותר ורשלני. זאת מגלה הדו"ח האחרון של מבקר המדינה אשר צוות חוקריו התוקף בפשרם אחרי הפעולות שנעשו ולא נעשו ביחס ל־130 תלונות וביקורת אחרת על הנושאים הקשורים לפיקוח והטיפול של משרד הבריאות בבעיות רשלנות רפואית ופגיעה באתיקה הרפואית. להלן נביא את סיכום הפרק של הדו"ח המבקר שעסק בנושא, (ובכך נשלים את "הנושא במרקר" שפורסם ב"הארץ" באותו נושא בתחילת השנה).

"משרד הבריאות, הוא על פי החוק, הגוף הבודק העליון של האתיקה המיוחסת המקצועית של רופאים, רופאי שיניים, רוקחים, פסיכולוגים, אחים, אחיות ומיילדות. המשרד רשאי לשלול מהם את העיסוק במקצועותיהם בארץ, על ידי ביטול הרשיונות שהנפיק להם או רישומם במשרד, רשיונות שלמעטם עמלו שנים רבות. הציבור רגיש מאוד ליכולת המקצועית של בעלי מקצועות רפואיים ולאתיקה שלהם. במקרים רבים שיקול דעתם של בעלי מקצועות רפואיים מתברר כמוטעה רק לאחר מעשה, ואם נגרם נזק, תוצאותיו לעיתים אינן ניתנות לתיקון. מאידך, בעלי מקצועות רפואיים מצפים גם הם מהמשרד להבנה למיגבלות הרפואה ולמיגבלותיהם, כאשר המשרד בא לבדוק את מיומנותם ואת שיקול דעתם, והורע את גודלם המקצועי."

"ממצאי הביקורת מצביעים על מצב חמור, שבו טיפולו של המשרד בתחום של משמעת מצד בעלי מקצועות רפואיים לא היה כאות: תיקי קובלנה נסגרו בלי שנגעו בהם בכלל בגלל היעדר טיפול במשך שנים. הוראות מנכ"ל המשרד בדבר הבנת הצוות הדרושים כדי להפעיל ענשים נגד בעלי מקצועות רפואיים שנמצאו אשמים, ואפילו צו חתום בידי השר, לא מולאו. ולכן הענישה לא יצאה לפועל. קיים חוסר אחידות בתחום הענישה המשמעתית נגד בעלי מקצועות רפואיים שהורשעו בפלילים. ועדת המשמעת לפסיכולוגים לא הופעלה ולכן לא הגיש המשרד קובלנות נגדם. מאז סוף 1983 לא הוגשו קובלנות נגד רוקחים בגלל היעדר עובד שיטפל בהן. ועדות המשמעת למקצועות הרפואיים האחרים התכנסו חודשים רבים לאחר שהוגשו הקובלנות, היו מקרים שבהן לא פעלו כלל והיו מקרים שפעולתן התמשכה שנה ויותר, דבר שגרם לעינוי דין. ליקויים אלה יוצרים מצב שאין להשלים עמו.

"הביקורת העלתה ליקויים ברישום התלונות והקובלנות שבטיפול המשרד, בכללם היעדר כל רישום של קובלנות נגד אחים, אחיות ומיילדות. טיפול המשרד בתלונות והקובלנות היה ארוך, ונמשך בדרך כלל שנתיים. נמצאו מקרים, שתשובת המשרד למתלוננים לא תאמה את הפעולות שנקט בעקבות התלונות. לפי קצב טיפול המשרד בתלונות והקובלנות ומספר התלונות והקובלנות שנמצאו בטיפולו במועד הביקורת, יימשך הטיפול בהן תקופה ארוכה. על המשרד לעשות להחשת הטיפול בהן.

"התוצאות הסופיות של טיפול המשרד דלות הן למדי: ב־17 השנים האחרונות בוטלו רשיונותיהם של שני רופאים (לאחר מכן הוחזר הרשיון כעבור שנה) והרשיון של עוזרת רוקח אחת. באותן שנים הותלו רשיונות של 15 רופאים (לפרקי זמן של חודש עד שנה וחצי), ארבעה רופאי שיניים ומרפא שיניים אחד (לפרקי זמן של חודש עד שלושה חודשים), שני רוקחים (חמישה ימים ושלושה חודשים), אח אחד (לשנתיים) ומיילדת אחת (לחודש). בשש השנים האחרונות ניתנו, נוסף להתליות האמורות, התראות או נזיפות ל־32 רופאים, לשני רופאי שיניים, לשלושה רוקחים ולאחות אחת.

"לדעת הביקורת, אין טיפול המשרד בתלונות ובקובלנות יעיל דיו, גם כאשר החוקים הקיימים מאפשרים לו זאת. על המשרד להתארגן ביתר יעילות כדי למלא את חובתו.

במקצוע הרפואה ובמקצועות הקשורים אליו מדובר בתחומי עיסוק, שכל טעות בהם, ולו הקטנה ביותר, עלולה לעלות לעתים בחיי אדם. יש חשיבות ראשונה במעלה לגורם מרתיע מרשלנות מקצועית. חשוב אפוא שגורם הרתעה וענישה זה יהיה יעיל ביותר. תהליך הבדיקה עד לענישה נמשך זמן רב. ולעיתים איקיומה של הענישה, מוציא את העוקץ מגורם חשוב זה. דרוש שהגורמים הנוגעים בדבר בהנהלת משרד הבריאות יתנו את דעתם להפעלה יעילה ונאותה של הסמכויות המוקנות להם בתחום זה."

סכנות הגלאוקומה

גלאוקומה, מחלת עיניים מסוכנת היכולה לגרום לעיוורון, מופיעה בדרך כלל כשלעצמה, אולם לעיתים היא נוצרת גם כסיבוך של מחלות עיניים אחרות כמו מחלות רשתית, קרנית, עדשה ודלקות. המחלה המוגדרת כמיכלול המצבים שבהם שבגלל לחץ תוך־עיני גבוה נגרם נזק לעצב הראיה בצורה של תמותת סיבי עצב, וכתוצאה מכך מתרחש נזק מתקדם לשדה הראיה. במידה והלחץ התוך־עיני אינו מטופל, הולך הנזק וגובר עד לעיוורון מוחלט.

את סיפורה של מחלת הגלאוקומה סיפר לירחון קופ"ח מכבי — "מכביונך", ד"ר שלמה מלמד, רופא עיניים שהתמחה בטיפול המחלה.

לדברי ד"ר מלמד שכיחות הגלאוקומה באוכלוסיה היא בין אחוז אחד לשבעה אחוזים לפי סקרים שונים, והיא עדיין אחת הסיבות העיקריות בעולם המערבי לעיוורון. והוא מוסיף: "בישראל, לצערי, אני נוהם בכל פעם לראות מחדש שחולים רבים מדי מגיעים לאיבחון בשלבים המאוחרים של המחלה. זאת, למרות שבשנים האחרונות חלה התקדמות רבה בהבנת מנגנוני המחלה, בשיטות האיבחון והטיפול בה." גורמי המחלה יכולים להיות תורשתיים או קשורים למחלות אחרות, כגון סוכרת, קוצר ראיה ורוחק ראיה, מחלות בלוטות, שימוש בסטרואידים או תרופות אחרות. לדבריו כ־90% ממקרי הגלאוקומה הם אלו המכונים "הזווית הפתוחה", שעיקרה היא הפרעה איטית בניקוז הנוזלים בעין. במקרים אלה החולה אינו חש כלל בכאב ואינו מבחין באובדן שדה הראיה, זאת בגלל ההדרגתיות של העליה בלחץ התוך עיני והתקדמות הנזק. בשלבים המאוחרים של המחלה, הראיה היא כאילו דרך צינור ההולך וצר עד לעיוורון שלם.

כותב ד"ר מלמד: "הגלאוקומה של הזווית הפתוחה מוגדרת בשם "הגנב השקט של הראיה", ולכן מומלץ לכל אדם מעל גיל 40, ובעיקר לאנשים שבמשפחתם היו מקרי גלאוקומה מסוג זה, לבצע בדיקה שגרתית פעם בשנה של רמת הלחץ התוך־עיני ושל מצב שדה הראיה. החשיבות הגדולה של הבדיקה היא בכך, שככל שהמחלה מאובחנת בשלבים המוקדמים שלה, הסיכוי לעצירת התהליך גבוה יותר.

בעיה אמיתית בגלאוקומה היא העובדה שהיא אחת המחלות המעטות בהן אין שום סימני אזעקה מוקדמים המתריעים על הבעיה, ולכן המודעות לסכנת הגלאוקומה לקויה. "המטרה אליה שואפים בטיפול במחלת עיניים זו היא שיפור תהליך הניקוז ו/או הפחתת יצירת הנוזלים בתוך העין. בשנים האחרונות פותחו, ונמצאות בשלבי פיתוח, תרופות חדשות נוספות המורידות את הלחץ התוך־עיני בצורה אפקטיבית ביותר, ועם מינימום תופעות לוואי. הבעיתיות שבילות לטיפול תרופתי גרמה בשנים האחרונות להתפתחות רבה של טיפולי הלייזר כחלופה לטיפול תרופתי, ולעיתים קרובות אף במקום ניתוח."

לדברי ד"ר מלמד, בגלאוקומה של הזווית הפתוחה, הטיפול בלייזר מבוצע באמצעות מערכת עדשות מיוחדת, המאפשרות מיקוד קרן הלייזר ישירות לאזור הניקוז של הנוזלים בעין. הטיפול מביא לפתיחת תעלות הניקוז הסתומות, וכתוצאה מכך להורדת הלחץ התוך־עיני. הטיפול בלייזר שנעשה בצורה אמבולאטורית (ללא צורך באישפוז), הוא טיפול קצר שאינו כרוך בכאב או בדיקות מכינות. אולם אם המחלה במצב מתקדם מדי והלייזר כבר אינו יעיל להורדת הלחץ, מבצעים ניתוח הנקרא "פילטור" ובו יוצרים מעבר ישיר בין הלישכה הקדמית של העין אל מתחת ללחמית, כך שהנוזלים מתנקזים ישירות דרך המעבר המלאכותי החדש.

ד"ר מלמד מסיים בהמלצה: "דווקא משום העובדה שרוב מקרי הגלאוקומה מופיעים ללא סימני אזעקה, ולאור ההתפתחות הרבה בשנים האחרונות בכל התחומים של הטיפול במחלה זו, יש צורך להגביר את המודעות לבעיית "הגנב השקט של הראיה". העצה היא פשוטה, ללכת לרופא עיניים ולהיבדק, גם אם אתה משוכנע שאין שום פגם בראייתך או בעיניך."

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

שלטון הבריונים

בשבועיים האחרונים אירעו התקפות של בריונים על רקע גזעני נגד ערבים המתגוררים בגוש דן. תחילה ברמת עמידר ואחר כך בבני תקווה. הדברים מעוררים דאגה אמיתית בציבור הערבי, במיוחד מאחר שצעירים ערבים אלה התקפו ללא כל סיבה פרט להיותם ערבים. אין הם מתחרים של ממש בשוק העבודה. הבריונים היוצאים לערוך מצוד נגד הערבים אינם נמנים על החוגים הלהוטים אחרי עבודות בניין, עבודה בתחנות דלק, או בשירותי ניקיון והקלאות, שבהם מועסקים קורבנותיהם הערבים. להיפך. בריונים אלה עוסקים בעיקר בעיסוקים שחורים ואפורים, או במקצוע הזוהר הקרוי "הבטחת הכנסה", כלומר חיים על חשבון הביטוח הלאומי ומשלמי המסים.

מדוע הם נטפלים לערבים? התשובה לשאלה מצויה כנראה אצל הפסיכולוגים, המחנכים ואותם פוליטיקאים שהפכו את התיבה "ערבי" למלת גנאי בישראל. עד כדי כך הגיעו הדברים שמדינאים ליברליים ומתקדמים לכאורה, קוראים לאזרחים הערבים "לא־יהודים" או "מיעוטים" מתוך כוונה להמנע מהזכרת הכינוי ערבי מלת גנאי.

מה שמחזק את הכוונה כי אין רקע כלכלי להתנפלויות על הערבים הוא העובדה שבין קורבנות הבריונות ברמת עמידר היו סטודנטים. אלה סטודנטים ערבים מאוניברסיטת בר אילן המתקשים למצוא מעונות באוניברסיטה, המצהירה בפומבי שאין לה מעונות לסטודנטים הערבים (ויש לה מעונות לסטודנטיות הערביות).

בשבוע שעבר פגשתי את אחד העדים הערביים למעשה הבריונות הראשון ברמת עמידר. שמו עבד אל באסט יחי זועבי. הוא סטודנט שנה ב' בבר אילן ולומד ערבית וחינוך. הוא למד בחצות לקראת הבחינות עם חברו מנדיר גבראני (סטודנט למשפטים, דרוזי מכפר ירקא). הם שמעו בתוך הלילה ויצאו לראות במתרחש מתוך סקרנות. הם ראו עשרות אנשים שהתרוצצו, היכו, צרחו, ואיימו להרוג. הצעירים הבינו במה מדובר וחזרו לתלמודם. הם לא ראו משטרה באיזור. למרות לכוד מהעיתון שבריונים תקפו פועלים מאיזור טול־כרם שהתגוררו בשכנות. למה ? נזקעות.

אשתקד, בחודש יוני, היה עבד אל באסט עצמו מטרה להתקפה כזאת. בריונים ניסו להרוג יהודי שבו התגורר עם חבר. הוא טלפן למשטרה והיא לא הגיעה. הבריונים ראו ושמעו שדיבר עם המשטרה. למרות זאת החליט לפתור הבעיה בעזרת בעל המכולת בשכנותו. הוא ביקש לאיש וביקש את התערבותו אצל הבריונים. התקפת הבריונים לא נשנו.

הוא מספר על סטודנט ערבי אחר מכפר סכנין שנפל אשתקד קורבן לאותם בריונים. הם הורו לדירתו והכו אותו לחורשה ושם היכו אותו ואיימו עליו שלא יעיזו להתקרב לנערות יהודיות.

עבד אל באסט אומר כי הוא מתגורר ברמת עמידר קרוב לבר־תיים ומקשריו החברתיים המצומצמים עם שכניו לצד שמוטב לו שלא להתגורר בהם. הוא, שוחק כדורגל זה שבע שנות, ניסה להתאמן עם הקבוצה המקומית והיה לו רושם כי מקבלים אותו בסבר פנים יפות.

אבל למרות מחזה הבריונים הלילי זכה לביקור מבעלי הדירה שבה התגורר. הם יעצו לו להסתלק מפני שהוא עלול להיות המטרה הבאה של הבריונים. הוא הסתובב על קטריו עם כמה צעירים מקומיים מצד אחד, ומצד שני חשש כי נסיעות למרחקים בימים אלה של ערב בחינות באוניברסיטה יפגעו בהישגיו. הוא החליט להסתכן ולא לברוח. אבל באותו ערב התנפל על דירתו אספסוף גדול שהשמיע קריאות אלימות נגד הערבים. הוא ברח בריצה לרחוב צדדי ושם נתקל באדם שהזמינו לביתו, הגיש לו קפה והסיע אותו עד לאיזור הסטאדיון. שם נשאר ללון אצל חברים. למחרת הזמין חבר עם רכב וביותר הצליח את אשר היה אפשר להציל מהדירה העלוב.

אכזבתו של זועבי היתה כפולה. לא רק מהתנפלות אלא גם מהעובדה שבין העצורים נמצאו ספורטאים שהכירו אותו.

עמוס גלבוע, עוזרו הבכיר של השר משה ארנס, שלח מברקים אישיים לכל חברי הכנסת הערבים ולראשי המועצות המקומיות וגינה את מעשי הבריונות. הנשיא חיים הרצוג וכמה שרים מצאו לנכון לגנות את התופעה. אבל השפעתם כבר ניכרת. בימים אלה נפתח מחנה הקיץ השנתי הרביעי של תנועת הנוער העובד והלומד בחורשת כפר החורש ליד נצרת. במחנה זה נהוג מימים ימימה שיהיה שוויון במספר היהודים והערבים המשתתפים בו. השנה נאלצו המארגנים לקצץ את מספר המשתתפים הערבים כי לא נמצאו החניכים היהודים למילוי המיכסה.

יעקבי "הנורא"

מה עושים במשרד הכלכלה והתכנון? הסוד הנורא של משרד ממשלתי זה דלף השבוע לעתון רקיה בשפה הערבית "אל אתיחאד", אשר פרסם בכותרת ראשית כי הוא עומד לחשוף "מסמך" מצעי סודי חריג, בנוסח "מסמך קניג" מלפני תריסר שנים, ואשר מחבריו המליצו בפני הממשלה (של יצחק רבין) כיצד להפר את צעדי האזרחים הערביים. אבל המסמך הנורא הזה הגיע גם לידי. זוהי הצעה של משרד הכלכלה והתכנון להקמת ועדת שרים בראשות גד יעקובי, שבה יהיו חברים עשרת שרי האוצר, הבינוי והשיכון, הבריאות, החינוך, החקלאות, העבודה, הפנים, התחבורה, התיירות, התעשייה והמסחר, ובנוסף להם נציג של הסוכנות היהודית. מטרת הוועדה להביא לפיתוח הגליל ולהגדיל את האחוז היחסי של היהודים בו. יעקובי, ככל גורם ישראלי אחר שאפשר לדבר בנושא הגליל, מתמקד בעיקר על האיזון הדימוגרפי בין יהודים וערבים. ההולך ומופר. אבל הוא הינו השר הראשון המקדיש לנושא של "המגזר הלא־יהודי" עמוד מתוך 29 עמודים בתוכניך שלו. בעמוד זה הוא קורא להגברת הפיקוח מפני השתלטות הערבים באופן בלתי חוקי על אדמות המדינה, אבל הוא קורא בפירוש לכך כי בעת ובעונה אחת עם פיתוח המגזר היהודי בגליל יש לפעול לפיתוח המיגזר הלא־יהודי ולהעלאת רמתו הכלכלית והחברתית, תוך צמצום הפער בין שני המגזרים. הוא מציע במפורש להעניק מעמד של ערי פיתוח לישובים הערבים בדומה לישובים יהודים שכנים.

התעשייה "שלנו"

יריד התעשייה הערבית הראשון נערך בשבוע האחרון בנצרת. משרד הפרסום "נצרת" והסוחר פואר עבד אל נור מראמאללה יזמו את היריד והצליחו לעניין בו כששים יצרנים, רובם מערי הגדה השונות, ומיעוטם מרצועת עזה וישראל. ביקור בתערוכה המחיש את חולשת התעשיה הערבית בכלל, ואת זאת אשר בתוך ישראל במיוחד. את עיקר התעשיה הערבית ניתן לשייך לענפי התעשיה הקלה ועתירת עבודות הידיים — טקסטיל, מזון, משקאות, פלסטיקה והיטים. את ענף המתכת ייצגו יצרני פרופי ברזל ומשקלות מחברון, ומפעל צעיר ומעניין של מגרסות ומטחנות קפה מאיזור חיפה.

אבל הציבור הערבי נהר ליריד בהמוניו. עשרות אלפים הצטופפו בתוך השטח המצומצם של חצר מועדון י.מ.ק.א. כלי הרכב של באי היריד סתמו את הרחוב הצר ויצרו פקק תנועה. מפעלי הממתקים והתעשיה של המבקרים משכו את עיקר תשומת הלב של המבקרים. היריד הפך לשוק של יום יום. השמועות על המחירים הזולים במיוחד בשוק החזיקו אלפים בשוק עד חצות במשך שבוע שלם.

המזיגה בין מחירים זולים וגאווה לאומית על התעשיה "שלנו" משכו את ההמון והביאו להצלחת היריד מעל לציפיות מארגניו. אנשי ציבור שונים, ביניהם ראשי ערים וחברי כנסת, ביקרו ביריד והתלהבו נוכח הפעולה שבאה לעודד את היצרן הערבי. רק ראש עירית נצרת או אחד משלושת סגניו לא הואילו עצמם לבקר ביריד. לוטפי משפט, מארגן היריד, אומר כי הוא הזמין במכתבים רשומים את ראש עירית נצרת ואת כל חברי מועצת העיריה. אבל מחשש כי בימת היריד תיהפך לבימה מפלגתית־פוליטית נמנע מעריכת טקס רשמי לפתיחת היריד. בעיריה ראו באי קיום טקס כזה מעשה עויין של זלזול מצד המארגנים והחרימו את היריד.

רמת עמידר: למה הם נטפלים לערבים?

פראגוואי של הפטריארך

מאת שארל ואנאקה

שירות Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

בקרוב יהיה דון אלפרדו סטרסנר בן 75. בשנה ה־33 לשלטונו מוסיף הגנרל להיות שליט יחיד ללא עוררין במדינה אותה הפך להסיאנדה שלו, נחלתו הפרטית

אסונסיון, פראגוואי

הוא עדיין כאן, בחליפה האפורה של נשיא לכל חייו. "המדריך הגאוני", "הכוכב הזוהר", "הוד מעלתו כבוד" דון אלפרדו סטרסנר. עדיין ממשיך לאטום את אזניו להפצרותיה של וואשינגטון להנהיג ליברליזציה. עדיין אטום לרוחות הדמוקרטיזציה המנשבות ביבשת. בקרוב יהיה בן 75. אין ספק כי עיגל את הקצוות, אך הוא נשאר במהותו "איש הברזל". האופוזיציה אינה יודעת מה עושה הוד "הליברלית". ואם הגנרל הסיר את מצב החירום בלשכת הנשיאות מסבירים כי הוא פשוט הסתפק בכך שלא האריכו לתקופה נוספת. בחיי היום יום אכן אין לדבר שום השפעה. האם התיר את שובם למדינה לאחר חמש שנות גלות של דומינגו לאינו, איש האופוזיציה הרשמית הידוע ביותר? באותו מקור מוסרים כי לא נודעה חשיבות למחווה זה כמו גם לארס הבעה מבני. "אין פתיחות פוליטית" אומר דובר מפלגת השלטון, בבואו אספינולה, המנסח להוסיף שהנשיא היה תמיד אדם פתוח". בשנה ה־33 לשלטונו מוסיף הגנרל סטרסנר להיות שליט יחיד ללא עוררין במדינה אותה הפך להסיאנדה שלו, נחלתו הפרטית. בפברואר ייערכו בחירות לנשיאות, זו הפעם השביעית מאז עלה לשלטון. איש באסונסיון אינו מפקפק כי גם הפעם הוא ייבחר הודות לנהגים הקיימים זה שנים רבות: הונאה, שיטות הפחדה ואימה, מעקב קפדני אחר התושבים. סטרסנר הוא מועמד טבעי להגיע לאריכות ימיהם בשלטון של פראנקו או סאלאזאר. אותם הוא ראה אנשי מופת הקרובים לו ביותר. רק קים איל סונג, שליט צפון קוריאה, עדיין מתעלה בו על כתר הדיקטטור הוותיק ביותר בעולם.

לפני שנה היו שהאמינו כי דבר מה משתנה בממלכת פראגוואי שטופת השמש. לנשיא היו בעיות בריאות, והיו שמועות כי הוא שוקל פרישה. זו הפעם הראשונה ירדה האופוזיציה לרחוב והתייצבה מול אלות השוטרים. בבית החולים המרכזי בבירה פרצה שביתה. מורת רוח שררה בקרב הסטודנטים למשפטים. העיתונות הרשמית פירסמה מידע שלא נהגה לפרסם בעבר. פה ושם אפשר היה למצוא שבועון או תחנת רדיו אופוזיציוניים בגלוי. הובהר כפראגוואי כבשה לעצמה "שטחים של חירות". הכנסיה יצאה משתיקתה והציעה דיאלוג לאומי, תוילתו — כך אמרו — של הסכם על המעבר לתקופה שלאחר סטרסנר.

קונה נאמנות בכסף

העונה הזו חלפה ורגשי החירות לא הפכו לקרחות. המדינה עדיין היא בצילו של הפטריארך. והאם גם נכון ש"הקולוראדוס", אנשיו של סטרסנר, מפולגים לשתי סיעות יריבות? איש אינו מוכן לומר זאת בפומבי. האופוזיציה הרשמית שכבר מפולגת התפצלה עוד יותר, והכל מודים שאינה מציעה תכנית מגובשת. הכל מוסיף להיות תלוי ועומד על פי אדם אחד, הנותן לכל אחד מאנשיו את חלקו בשלל. שכן זהו המירשם של שלושים שנות שלטונו, אם להאמין לקולוראדו "ביקורתי", הוראסיו גליאנו פאורונה: "סטרסנר שומר על השלטון באמצעות הכוח ועל הנאמנות באמצעות הכסף". הכסף מעולם לא היה חסר, והדרות להברחות הבלעות מהוות מקור הרווח, המנוהלות בידי גנרלים ואנשי סביבתו של הנשיא. אך השחיתות אינה מסבירה את כל הציאטוריות. בין הקולוראדוס שהתכנסו בסוף מאי בפארק בבירה כדי להביע את נאמנותם ל"מנהיג העליון" שנראה צעיר בשלושים שנה בפורטרט שלו שהתנוסס מעל למיקרופונים, היו גם ותיקי מלחמת צ'אקו בשנות השלושים נגד בוליוויה, איכרים שהלך צ'יינים מאמונות בפורטורס, נשים שצווחו סיסמאות. הם הכריזו על "נאמנותם עד מוות". הם אמרו כי יתמכו בסטרסנר "עד התוצאות הסופיות". כנס זה אורגן על־ידי "המסורתיים" המתנגדים בתוך מפלגת השלטון ל"מיליטנטים". לאיש מבחוץ קשה להתמצא בנבכי ההבדלים הלא קיימים למעשה בין שתי קבוצות אלו. שתי הסיעות יכולות להשמיע רק הסברים נבוכים. "בעצם שום דבר לא מפריד בינינו", אומר אספינולה דובר "המיליטנטים". "שום דבר מלבד היריבות האישיות".

בנאמנות ל"מנהיג" קשה לדעת היכן מתחיל הפחד, נגמר האופורטוניזם, הנבסות, האמונה. מתנגדי המשטר מדברים על יעילותו של הדיכוי שהכניס לבתי הכלא למעלה מעשירית מכלל האוכלוסיה במשך שלושים שנה. אולם אין זה הסבר מלא. מישאל דעת קהל ראשון מסוגו, שנערך על־ידי האוניברסיטה הקאתולית באסונסיון והקרן המערב גרמנית על־שם פרידריך נאומן מצא, כי הפראגוואים אכן רוצים שינויים, אולם רבים מהם רוצים בהמשך שלטונו של הנשיא־הגנרל. עורך העיתון "דיאריו דה נוטיסיאס", לואיס אלברטו מאורו אומר כי אינו מופתע מתוצאות המישאל. הוא אומר שבני עמו מכבדים תמיד את החזק. "זה עוד היה כך אצל האינדיאנים שכבר להם היו בוסים משלהם". נוסף על כך, הוא אומר, סטרסנר "עשה דברים" (כבישים, בתי ספר, בתי חולים, מוסדות וכו'), הוא השליט שלום אחרי מאות שנות סערות. הוא יודע שעדיף תמיד לקנות ידיד מאשר להילחם בו. את כל אותה מערכת טיעונים מעלה לואיס אלברטו מאורו כדי להסביר שלושים שנים של "סטרוניזם". אילו דומינגו לאינו, ראש המפלגה הרדיקלית, גוף האופוזיציה העיקרי, אומר כי סטרסנר אינו אלא "שוטר יעיל שידע להשיג את הסולידריות של שותפיו לפשע". מזה שלושים שנה, הוא אומר, "נאמניו החבשאויותיו נשארו בעינם. אותו פולקלור לאומני, אותם איסורים של השנים הנושנות".

ממלה ומחשב חשבונות

אם להאמין לבעלי בריתו לשעבר של סטרסנר, הרי הוא ממלה, מחשב חשבונות, זהיר. אדגאר אינספראן שהיה שר הפנים שלו, מדבר על יכולתו "לתת מפעם לפעם" כפי שאומרים בספרד. ועל אף עמדתו התקיפה נגד יריבים, הוא מסוגל לשנות מדיניות "אם הנסיבות דורשות זאת". לחצים מצד בון וואשינגטון אכן תרמו לשובו של לאינו מהגלות באפריל האחרון. לאינו אומר כי שובם של הגולים כמו גם מתן חופש פעולה מעט רב יותר של האופוזיציה אינם אלא היפתחות "קוסמטית", אך היא עשויה להתרחב לכלל היפתחות של ממש. יש כאלה המוכנים אפילו למצוא בנשיא "חוש היסטורי" ולומר כי חמש השנים הבאות יהיו שנות הדמוקרטיזציה. אבל היום של הפטריארך מצויה למתכנת, אפילו המנהגים אינם משתנים עם הזמן.

סטרסנר קם תמיד לפני עלות השחר, הרגל בריא של אדם החושש מהתנקשויות וקשירת קשר. "כאשר הוא מגיע למשרדו בשבע בבוקר, מכיר המזכירה שלו אינו יכול לגלות לו דבר שאינו יודע. הוא כבר קרא את כל העיתונים. הוא אפילו העיר שר זה או אחר בטלפון". מזה עשר או עשרים שנה חוזרים רבים על השכמתו המוקדמת, על כוח העבודה שלו. אך נראה שכעת הוא זוכה בשל כך לדברי תשבוחות רבים יותר "לאחר הפסקה בגלל בעיות בריאות". מספרים גם שלפני שהוא הולך לארמון לופז הוא מסתובב ברחובות העיר כדי לראות אם הרחובות נקיים, אם יש דבר מה שאינו כשורה". הבוקר מוקדש לפגישות. אחר הצהרים לאחר הסיאסטה מעניק הנשיא את חסותו לאירועים חברתיים, משתתף בארוחת כבוד בחתונות, מבקר בזילות מבצ. משחק קלפים. הוא אינו מאלה המציגים לראווה את עושרם "נוטה סומחה", אומר דיפלומט. העשירים החדשים של המשטר הם פחות דיסקרטיים ממנו. אלו ששיגשגו בצילו של הנשיא ושל מזכירו המיוחד מריו אבדו בניטאה, הם "כנופיה משחתת שממלאת תפקידים ציבוריים כדי לגרוף דמי עמלה ולרוקן את קופות המדינה", אומר הוראסיו גליאנו פאורונה. זאת למעשה טענתם העיקרית של "הקולוראדוס הביקורתיים" כלפי משטר הפריצות: ההנהגת שחיתות וחוסר יושר במדינה, שחיי צבע איפיינו אותה. "שהיתה טבועה בתוכם התרבות של מסדר הנזירים הפראנציסקנים", בה "העשיר היה פיכח ושקול ראש", בה "האוליגארכיה היתה אינטלקטואלית". הוא (סטרסנר) "גרם לנו לאבד את הזוהר".

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיק

אם עדיין לא הגשת את הדין־וחשבון לחודש פברואר 1987, עליך לעשות זאת עד 31 באוגוסט 1987.

מעסיק שלא יגיש את הדין־וחשבון לחודש פברואר 1987 עד 31 באוגוסט 1987, לא ישלם בעבורו אוצר המדינה את דמי הביטוח בעד חודש פברואר 1987, והוא עצמו יהיה חייב בתשלום דמי הביטוח בתוספת קנסות והפרשי הצמדה על־פי החוק.

את הדין־וחשבון יש להגיש באמצעות בנק הדואר או בנק המזרחי המאוחד או בנק הפועלים או הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בצירוף תשלום של 5 ש"ח (התשלום ייזקף לזכות חשבון דמי הביטוח של המעסיק).

המח' להסברה ויחסי ציבור

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב

מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2411 — שנוי מס' 1 לשנת 1986 לתכנית מפורטת על כל שנוייה — תל־חיים.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש 6164 — חלקות 15, 16, 20, 21, 115, 117.
גוש 6133 — חלקה 697.

רחוב: דרך השלום 92, 94, 96 (רח' ברנפלד 20,22,24),
דרך השיישים 6, 8, 10 (רח' ברנפלד 10,12,14).

עיקרי מטרות התכנית:
שיפור תנאי הדיור בשכונה ע"י הוספת שטחי בניה ושיפוץ בתים עפ"י תכניות אחידות לתוספות הבניה השונות ללא תוספת יחידות דיור, שמירה על חזות השכונה וקביעת חומרי בניה מתואמים. דירות קיימות בשטח 61־93 מ"ר הורחבנה ל־83־109 מ"ר לפי סוגי הדירות כמפורט בתכנית. בהתאם לכך, שנוי תכנית "א" על כל שנוייה, שהודעה בדבר פרסומה הסופי הופיעה בילקוט פרסומים 143 מיום 22/2/51.

כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתמכת.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה מחוז תל אביב

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

מגילות קומראן: אחרי 40 שנה

מוסדות המדע הארכיאולוגיה בירושלים בחרו לציין את יום השנה השלישי למותו של הפרופ' יגאל ידין, בעריכת כנס חוקרים בנושא מגילות מדבר יהודה — 40 שנות מחקר. מעניין היה לראות את המספר הרב של שומעי ההרצאות המקצועיות, שבחלקן היו קשות. מהם מספר ניכר של חוקרים בתחומים שונים, שמגילות מדבר יהודה הן חלק מעיסוקיהם. כבר בערב הפתיחה בתיאטרון ישראל, הציג פרופ' ש' טלמון את המסקנה שאחרי 40 שנות מחקר אינני יודעים הרבה יותר על הכת שישבה ליד ים־המלח, בקומראן ובמערות האזור, ממה שידענו עם תחילת המחקר. "בעבר אמרתי כת או סקטה. היום לא אומר זאת. האם שומרונים היו אנשי קומראן, או שמא ישראלים? אני בוחר, גם לא מזהה את אנשי קומראן עם האיסיים. רק זאת אומר: אנשי קומראן הם אנשי המקרא האחרונים בימי המשנה".

אמנם, ברור שקומראן היה בעין מרכז קהילתי אזורי לאנשים שישבו במערות־המגורים (שמידות החום בתוכם אינן משתנות קיץ וחורף). אולי עדה אחת שבחרה לעצמה את המקום בבריחה ממציאות מסויימת, כשם שדוד ברח למדבר מפני שאול ואליהו מפני אחאב. היו בידיהם כל ספרי התנ"ך, פרט למגילת אסתר. היו להם הספרים החיצוניים, שעד שנמצאו, היו בידינו רק בתרגום ללועזית. האם אינני דומים לכת "היחד עצמם — כציוויים היינו ומגששים" שאל פרופ' טלמון. תשבי יבוא ויתרץ קושיות, או שמא מורה הצדק יקום ויראה לנו.

לדברי המרצה, לא פסקה שירת המזמורים בכת. אנשיה התאימו אותם לצורך תפילות בציבור, נטלו לעצמם חופש לשינוי נוסח והפיכת הסדר הקבוע של המזמורים.

15 אלף פיסות קלף

מבין 230 מערות ונקיקי־סלע שנבדקו על־ידי ארכיאולוגים באזור קומראן כדי לגלות שרידי כת המדבר, נמצאו שרידים רק בכמה עשרות אתרים. עיקר הממצאים היו במערות 7, 8, 9 ו־10. אף שהמדובר בכ־30 מערות היו באותה התקופה, לפני חורבן הבית, כנראה אנשי הכת. במערה מספר 4 נמצאו כ־15,000 פיסות קלף, שבעבודת נמלים קשה ומרושכת הרכיבו מהם כ־500 חיבורים — מסר מגן ברושי, מנהל היכל הספר. כל מקום שם הפרו הבדווים אחרי שגילו בסוף שנות ה־40 את המגילות הראשונות, באו אחריהם ארכיאולוגים ללקוט לקט, שיכחה ופאה.

ר' דה־וו, שהיה ראשון החופרים בקומראן, קבע את תיפקודי המבנים שנתגלו, ולא העלו עוררין לקביעותיו. רק לעניין תיארוך השכבות ומספרן יש חילוקי־דעות. דה־וו גם קבע שיישוב אנשי קומראן היה מאז מחצית או סוף המאה השניה לפני הספירה וכי המקום נהרס ברעש גדול. האם זו שנת 31 לספירה? טרם ברור האם בנין הרעש הרעב מספר שנים קודם לכן, הכריע ישובי המקום, או שמא רדיפותיו של הורדוס את אנשי המדבר. יש המשערים שהקץ בא על ישוב קומראן בשנת 68 לספירה עם כיבוש יריחו הסמוכה.

ד"ר ע' טוב מניח שיישוב קומראן היה קיים בשנים 135 לפנה"ס ועד 64 לספירה. אין זאת אומרת שהכתבים שנמצאו הם כולם מאותה התקופה. הטקסטים יכלו להיכתב לפני כן והובאו על־ידי אנשי הכת למקום, כשם שיש תעודות שנמצאו במצדה שנכתבו לפני שנת 70. למרצה לא נראה שמערות המגורים שימשו כמערות גניזה. אלא בעת סכנה הביאו את הכתבים למקום המגורים ללא אבחנה. כשם שהטקסטים שנמצאו בנחל מורבעת לא נכתבו כולם שם, כך הכתובים מקומראן לא נכתבו כולם במקום זה. יש טקסטים שהועתקו על־ידי סופרים, בעלי תכונות מיוחדות ושונות מאלה של הכתיבה האופיינית. יש הבחנה בין שתי קבוצות טקסטים, בין המקראי ובין הקומראני בלשונו המיוחד וצורת הכתיב המלא. החיבורים הכיתתיים נכתבו רק בשיטות קומראניות. כתיבת שם ה' לא היה אלא 4 נקודות. ואילו שמות האלוהות רק בכתיב עברי עתיק. המרצה הזכיר עבודה נוספת: יריעות הקלף התוספים המוכרים של מגילות קומראן, השתמרו טוב יותר מאלה של הכתבים המיובאים לשם והעתיקים יותר.

שחזור משנה טפסים

העובדה שמאות אנשים באו לשמוע את ההרצאות המקצועיות מצביעה על התעניינות הרבה ועל המספר הרב של חוקרים את הנושא של מגילות מדבר יהודה, שעדיין הנסתר הגלוי מכבן בו. רב מהידוע החוקר. פרופ' יעקב זוסמן העלה דברים נשכחים: בגניזה נמצאו שרידי חיבור צדוקי כפי שכינה זאת שכטר. קראו לשני הדפים "ברית דמשק" ושכטר שבדק וחקר קבע, שחלק אחד מוקדש כולו להלכה. שכטר עמד לפני 80 שנה על הגילוי הגדול המיוחד, תגליות מבית שני מכת אנטי פרושים. הוא עמד על חשיבות השרידים לחקר ההלכה. ב־1910 הופיע ספרו של שכטר בנושא זה.

הויכוח שהתעורר שכך עם מלחמת־עולם ראשונה. שכטר סבר שיימצאו בגניזה דפים נוספים להוכחת צדקתו, שהחומר הוא מקורי. אף שנמצאו לפני 30 שנה קטעים משלימים וחדשים לברית דמשק של שכטר, במדבר יהודה לא השלימו עד היום את מחקר ההלכה שניתן להסיק מהחומר. זוסמן סבור שחוקרים אינם עוסקים בהלכות.

על מעשה השלמת השיחזור מגילה שהיו בה 140־150 שורות, על־ידי צירופים מתוך 6 טפסים דומים־זהים בידי ד"ר אלישע קימרון ופרופ' ג'ון סטרגנל, סיפר פרופ' זוסמן. עיקר החיבור בידינו. זה חיבור פולמוסי בעניין הלכה, כתוב כאיגרת בפניה אישית, ובנוסח בלשון נוחה. חסרה ההתחלה. חסר מי מורה למי, היכן ומתי, אם כי מהמגילה משתמעת פניה אישית. יש בה לוח שנה עם שבתות ומועדים, 20 סעיפי הלכות ארוכות וקצרות, מקצת דברים מתורת האל שהוא ספק משה. נחלקו כאן הכת המתבר. מופיעה ארץ־ישראל כמושג הלכתי, טהרה, מקדש, כהונה, איסורי חיתון ועוד. המכנה המשותף — הכל לחומרא. מה שאסור — אסור בכל מקרה, הטמא טמא בכל מקרה, דבר שונה מהמקובל אצל חז"ל.

הזמן יקר והשחקנים זולים

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

בשתיים ושלושים בלילה הדפרץ פתאום כדור אש כתום מעל אתר הצילום של "אזור הדמדומים". מסוק התקיפה, שחג ברום נמוך כשמקלעיו משגרים צרורות ארוכים של כדורים נותבים, נרעד ושבר יתכיו. להבת אש שניה התנשאה מן הקרקע וחלקי מתכת התעופפו לכל עבר. המסוק חג בפראות אל תוך מבנה־פעלולים שלישית החל מתרסק כלפי מטה. אנשים התפזרו בבהלה. הגאון התורך של הליחה, הבמאי ג'ון לנדיס, ניצב מאובן ליד אחת המצלמות בעוד סצנת הקרב הקולנועית מתנגנת לנגד עיניו מאשליה למציאות של סיוט.

"זה לא נכון", מלמל בבעתה בעת שלהבי המסוק המתרסק עדשו את ראשיהם של ויק מורו, 53, ומיקה דין־לי בן ה־7 והמוכו למוות את רני שין־ין בת ה־6. עדי ראיה זכרו אותו שוטט בבהלה הלם לעבר התיזגים ואחר משתרך חורה בממי הבהורודים, ספג מים וחסר ישע — אדם שעולם הקולנוע חרב עליו.

חמש שנים אחר כך זכה הסרט הטראגי לסיום מפתיע. באמצע מאי, בתום עשרה חודשי משפט, לאחר 71 עדים ושבוע ימים של טיעוני־סיכום מתישים מצא חבר מושבעים מקומי את הבמאי חף מפשע. התאונה הראשונה בתולדות תעשיית הקולנוע, שהביאה למותם של ילדים ולהעמדתם לדין של חמישה אנשי הפקה באשמת הריגה ורשלנות פושעת, הוגדרה כתאונת עבודה. היה זה אירוע טראגי אך בלתי צפוי להולוסין, סבור המושבעים. פעם נוספת התחוור לכל כי בהוליווד הזמן יקר והשחקנים זולים מאד. כל אותם אלמונים המתרסקים, צבחים ונשרפים על מסכי הקולנוע להנאת מיליונים — מסתכנים על אחריותם האישית.

פסק הדין ניפץ קלישאה נוספת. כל התמימים המחזיקים בדעה כי אין בכוחו של הכסף לקנות אשר היו צריכים לראות את הווד הסיפוק המאושר שהיה שפוך על פניו של ג'ון לנדיס — במרכזו עמוד א' של הלוס אנג'לס טיימס — לשמע פסק הדין. הוא פשוט זרח. במשך חודשי המשפט הארוכים התמקדה המחלוקת ברמותו של איש הקולנוע בן ה־36, שהחל את דרכו כנער שליח בחברת הפקה ומצא עצמו — בעקבות הצלחותיו של קומדיות כ"בית החיות" ו"האחים בלוז" — כבמאי שהכל מעריכים את כשרונו. האיש, שמידת בגרותו מוטלת בספק, ניסה במהלך המשפט לשים רגלי לאחר העדים בעוכבו את הרוכז. כמה מהכתבים שסיקרו את הדיונים התרשמו כי טרם תפס על מה המהומה.

"אני מאמין שהוא אחראי ישיר למותם של הילדים," צוטט פה בשעתו — כמובן בעילום שם — אחד מאנשי התעשיה. "הוא דחף את האנשים מעבר למגבלות הבטיחות. הוא בסך הכל ילד. הוא ניצל אנשים ולא עניין אותו אם ייפגעו כתוצאה מכך. הוא מצטייר כבאן הגיב אבל אם הענינים אינם מתנהלים בהתאם לרצונו — הוא מתייחס לאנשים כאל עבדים באוטופיה רומית." עדי ראיה סיפרו כי לנדיס הוזהר שוב ושוב מפני "השוט המסוכן."

תגובתו היתה קצרת רוח. "אם אינך רוצה לצלם," קבע בפני אחד מאנשי הצוות, "אתה יכול ללכת הביתה ואני אעשה את זה בעצמי". בהזדמנות אחרת הורה בפני הצלם כי "אנחנו עלולים לאבד את המסוק". הוא זכר את הצילום הקודם, שבשיאו חמק המסוק בדרך נס ממבצת־פעלולים אחרת. אפילו אז לא סבר שהבעיה רצינית. "עוד לא ראית כלום," התגאה באוזני אחד מאנשיו במהלך ההכנות לשוט הבא.

במשך כל חודשי המשפט שיננה התובעת באוזני המושבעים טיעון פשוט: אין צורך לגלות גאונות מיוחדת על מנת להבין שילדים המבוססים במים בשתיים־ושלושים בלילה, כשמסוק מרוקף מטורים מעל ראשיהם ומטעני נפץ משוגרים להבות אש לגובה רב מכל עבר, נמצאים למעשה בסכנת מוות. המושבעים לא שוכנעו.

בשעתו זעזע האסון את תעשיית הקולנוע. כלי התקשורת התמקדו בסיפור שמאחורי הקלעים: הלחצים הכלכליים הכבדים המופעלים על הבמאים והמפיקים לסיים את סרטיהם במועד ובמסגרת התקציב המאלצים אותם לחתוך פינות ולפגוע בתנאי הבטיחות. האנשים המשלמים בחייהם על התביעה הקרחונית מלמעלה לעוד מכוניות מרוסקות, מדרפים דרמטיים, שריפות, שוד מנות והריסות ארמון. העובדה כי הבמאים והמפיקים מוכנים להקריב הכל על מנת לצלם 'שוט' מרתק מזה שהבליט על המסך בסרט הקודם באותו נושא.

"מעתה והלאה," קבעו פה, "יהיה על הוליווד לשקול היטב אם המטרה — סיפוק סצנות פעולה משלהבת — אכן מקדשת את האמצעים ומצדיקה תאונות קטלניות". התחושה היתה שעומד להתבצע בדק בית נמרץ ונטול פשרות. משך השנים שככה ההתרגשות. "זה יקרה שוב," קבע פה במאי הקולנוע הידוע ריצ'ארד ברוקס בעקבות פסק הדין.

מסך הגידופים וההאשמות ההדדיות שניתך במהלך המשפט הממושך זכה לחשיפה נרחבת מהבעיה עצמה. שבעת הסניגורים התוקפניים שהוצבו למערכה כינו את התובעת, לאה פאורין ד'אג'יסטינו, "זולאה" והטילו ספק ברמת המשכל שלה. התובעת, במקור מתל אביב, לא נשארה חייבת. היא הגדירה את לנדיס כ"דיקטטור עריץ" וכ"אמן תיאטרון מובהק". והשמהל מחיל המעבת על הזכן העדים כינתה את הופעתו כ"מתחזות בשלמות" וקבעה כי הוא ראוי לאוסקר. בעת שהיא עצמה פרצה בבכי, בתום המשפט, הניו לעברה סינורן של הבמאי: "הצגה. סוף הקריירה של הכוכבנית".

קריירת הבימוי של לנדיס מוסיפה לשגשג. מאז האסון ביים חמישה סרטים והוא עסוק עתה בסרט שישי. השחקן הקשיש ויק מורו כמעט נשכח כליל וגם הילדים הוייטנאמים אינם. הוריהם תבעו את לנדיס ואת חברת הסרטים "וורנר" לפצותם בסכום של 200 מיליון דולר. (מאז כתיבת שורות אלה הושגה פשרה. ההורים פוצו בסכום של 2 מיליון דולר.)

המחשב בשירות ש"ס

אריה דרעי, מנכ"ל הנבחר של משרד הפנים, צופה באופן שאי אפשר לשנות את הקידומת למספרי הזיהוי של ילדי ברזיל, בגלל בעיה במחשב. אחד האנשים הקשורים במחשב הזה הגדיר באוזני את התיבה הזאת כ"שכיחות בלבד", וכתב בתוך פחות מחצי דקה עקיזנות תוכנית שתבצע שינוי זה. אלא שאריה דרעי ביקש להתאים את המחשב לצורכי ש"ס. האלה – כידוע – מכשירים כל טיעון.

אחר כך, בא שר המשטרה, חיים בר לב, והודיע לסגן ראש הבמב"לה דוד לוי כי טעות במחשב גרמה להעלאת האשמות נגד בנו ולחקירת המשטרה. אז בשם כל המחשבים המקופחים, אלה של משרד הפנים, ואלה של המשטרה, האלה שבהם התבררו פרטי שכרו של לוי הבן, בבקשה טוב זה יזכה מכל אשמת טעות. מפעילי המחשב ומנתחי התוצאות הם הטועים, אלא שבהם כידוע יכול השר או המנכ"ל לנזוף, גם אם הדבר עשוי להיות קשה יותר. מחשבים, כידוע, אינם נדרשים למסקנות אישיות.

100 בתי מרקחת בעדכון ישיר

לרגו תל"ם מחשבה כרבע מבתי המרקחת בארץ במערכת המאפשרת עדכון מחירונים באמצעות מודם ★ "טבע" הזמינה מודול נוסף שיאפשר התקשרות ישירה אליה

לפני חודשים אחדים הזמינה יב"מ מנהלים בכירים במשק הישראלי לשמוע את פרופ' מקפרלין, מבית הספר למינהל עסקים בהרווארד, אשר גולל סיפורים אחדים של הצלחה עסקית באמצעות מחשב. המחשב, על פי תפיסתו, אינו רק כלי עזר בניהול – אלא בעיקר כלי מכירות. אחד הסיפורים האלה היה זה של חברה לאספקת ציוד רפואי לבתי חולים, אשר הציבה, על חשבונה, מערכות ניהול מלאי במחסני בתי חולים אחדים. מערכות אלה איפשרו גם ביצוע הזמנות בקשר ישיר אל החברה המסויימת הזאת, במוצרים בהם התמחתה. התוצאה המיידית היתה עליה תלולה במחזור אותה חברה – ולחץ על יצרני ציוד אחרים להצטרף לאותו מערך הזמנות.

בחברת "טבע" מכירים כנראה את הדוגמא האמריקאית. לפני זמן מה פנתה "טבע" אל "לרגו תל"ם", בבקשה לפתח עבורה מודול שיאפשר לבתי מרקחת הזמנת ישירות מ"טבע". הפרוייקט כולו יונהל בתקשורת, דרך "רשת זהב".

הפניה ל"לרגו" היא – מנקודת ראותה של "טבע" – שידוך טבעי. למעלה ממאה מתוך 400 בתי המרקחת הפועלים במדינת ישראל ממוחשבים בתוכנה מתוצרת זאת. תוכנת בתי המרקחת של "לרגו" כוללת ניהול מלאי – 9,100 פריטים, מתוכם כ־4,000 תרופות והשאר מוצרי קוסמטיקה ושאר מוצרי בתי מרקחת. התוכנה מתבססת על מחירוניהם של 150 ספקים. השירות החידוש העיקרי שמציעה "לרגו תל"ם" נוגע לעדכון המחירונים. באמצעות שני מחשבים ומודמים המותקנים במרכז החברה בתל אביב מתבצע עדכון טלפוני של המחירונים בבתי המרקחת, כל אימת שמשנה הספק את מחירו. כל עדכון כזה, ל־100 לקוחות דורש כשלוש שעות. מנקודת ראותם של בתי המרקחת יש כאן יותר חסכון בזמן עבודה הנדרש לעדכון מחירון. היכולת למכור במחיר החדש סמוך ככל האפשר לאישור העלאת המחירים פירושה גם רווח נוסף.

בתחום ניהול המלאי כוללת התוכנה – הכתובה טורבו פסקל ומשיגה זמן תגובה מהיר – ציון תאריך תפוגה של התרופות, אפשרות מכירת יחידות בודדות מתוך אריזה וקליטת מידע באמצעות בר־קוד. המערכת כוללת גם התראה על אינטראקציה בין תרופתית, לגבי תרופות המכורות בחשבון אחד. המערכת מפיקה דו"חות חשבונות בכל חתך, על פי ספקים, קופות חולים או סוגי לקוחות.

לפני כשנתיים וחצי, לאחר מספר התקנות בבתי מרקחת, זכתה "לרגו" במכרז של קופ"ח מאוחדת, ואחר כך בזה של קופ"ח מכבי, למחשוב בתי המרקחת שלהן. בפברואר השנה ביקשה קופ"ח מכבי מספר רוקחים הקשורים עימה להתמחשב, על מנת להקל על תהליכי ההתחשבנות. ועדה מטעם התאגדות הרוקחים המליצה על תוכנת "לרגו תל"ם", ונקבע גם מחירון מוסכם. מחיר מערכת, כולל תקשורת, תואם XT בעל דיסק קשיח מובנה (התוכנה והמחירונים תופסים כשני מגה־בייט) ומדפסת – 4,450 דולר לפני מע"מ. המחיר כולל מחשב יב"מ – 5,450 דולר. עבור שירות העדכון גובה "לרגו" 35 דולר מנוי.

קצב ההתקנות כיום עומד על 12 לחודש.

בית המשפט דחה בקשת י־פי־אי' לצו נגד משווק מתחרה למדפסות סיטיזן

בקשה לצו מניעה זמני שהגישה "יפי־אי" נגד חברת חשאי מחשבים; בניסיון למנוע ממנה מלשווק את מדפסות סיטיזן בישראל, נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב בשבוע שעבר.

השופט ישי לויט ציין בהכרעתו, כי לא שוכנע שהמפיץ ממנו רוכשת חשאי מחשבים את מדפסות סיטיזן לא היה רשאי לשווק מדפסות אלה לישראל והמקביל, שסיטיזן אירופה היתה רשאית כלל להקנות ל־יפי־אי זכויות בלעדיות כל שהן במדפסות סיטיזן.

בית המשפט ציווה על המבקשת, י־פי־אי, לשלם את הוצאות המשפט בסך 2,000 ש"ח, בצירוף ריבית והצמדה.

חברת י־פי־אי ראתה עצמה כמשווקת בלעדית למדפסות סיטיזן בישראל וביקשה למנוע שיווקן של מדפסות אלו גם על ידי חשאי מחשבים. בחודשים האחרונים ניהלה יפי־אי מאבק חריף בחברת חשאי, גם באמצעות מודעות ענק בעתונות היומית, שהצהירו כי ל־יפי־אי בלעדיות בשיווק המדפסות בישראל. כאמור, נכשלה י.פי.אי. במאבקה.

יש להזכיר, כי באחרונה נדחתה תביעה דומה, של חברת "טלוס" נגד "לרגו", בסוגיית בלעדיות הפצת תוכנת "אוטוקד". בשני המקרים, אגב, יוצגו התובעים על ידי משרד עורכי הדין סיטון את פולצ'ק.

מחשב 6/6 בטלוויזיה החינוכית

סוללת מחשבים אישיים של יב"מ הרמה באולפן המרכזי של הטלוויזיה החינוכית, עבור התוכנית החדשה "רואים 6/6". התכנית בנויה במתכונת תכנית בבקשתך, והמחשבים משמשים לעיבוד הנתונים האוספים אודות בקשות הצופים.

סקר "לירן": ביוני שוב ירד ביקוש כוח־האדם בענף המחשבים

הביקוש לכוח־אדם בענף המחשבים באמצעות מודעות "דרושים" המתפרסמות בשלושת העיתונים ירד בחודש יוני ב־26.06 אחוזים לעומת חודש מאי. כך עולה מסקר, שערכה "לירן", סקרים בענף המחשבים.

ביוני הוצעו באמצעות מודעות "דרושים" 281 משרות לעומת 380 בחודש מאי שהיה חודש השיא בשנת 1987.

בשניים מתוך 11 מקצועות הסקר לא הופיע כלל ביקוש – טכנאי/הנדסאי תוכנה ומנתחי זמן אמת.

מיכה שגב מנכ"ל חילן שהגיב על ממצאי הסקר טען, כי תמונת המצב כפי שהתאפיינה בחודש יוני היא המאפיינת את שנת 87. חודש מאי היה חריג. דעה זו הובעה גם בקונטקט מחשבים בע"מ בקבוצת פילת, העוסקת בהשמת כוח־אדם בענף המחשבים.

	6.87	5.87
מהנדסי מחשב	1	11
מהנדסי תוכנה	8	13
מנתחי מערכות בכירים	3	1
תוכניתנים/מנתחים זוטרים	53	64
טכנאי/הנדסאי מחשב	8	1
טכנאי/הנדסאי תוכנה	-	-
מפעילי מחשב	15	21
אנשי מכירות מחשב	19	49
מנתחי זמן אמת	-	2
כותבים טכניים	4	6
קלדניות	168	212
סה"כ	281	380

מעבד האותות הדיגיטאלי המהיר בעולם פותח במוטורולה ישראל

החברה הישראלית מוטורולה־סמיקונדקטור, השלימה פיתוחו של מעבד אותות דיגיטלי, שהוא המהיר ביותר בעולם. במוצר הישראלי החדשני הושקעו כ־6 מליון דולר, גודלו כבפורץ, עוביו 1 מ"מ, והוא מכיל כ־400 אלף טרנזיסטורים ובעל כושר ביצוע של כ־10 מליון פעולות כפל בשנייה.

המוצר יאפשר יישום קרוב של חידושים מרתקים בתחומים כמו תקשורת בין־לווינים, רפואה – ועד למכשור ביתי. הפיתוח הישראלי, שישווק ע"י חברת מוטורולה העולמית, זכה להצלחה בידיים טכנולוגיים בינלאומיים.

מנכ"ל מוטורולה־סמיקונדקטור, צבי סוחה, מסר, כי בפיתוחו של המעבד הדיגיטלי (שבב) הושקעו כשלוש שנות עבודה של צוות שמנה כ־30 מהנדסים. בראשו עמד אלתן רושביק ויהודה סהיק. הצוות הישראלי השתמש בטכנולוגיות ייצור חדישות ופיתח כלים מיוחדים כדי להשלים את הפרוייקט.

שמו של המוצר הישראלי – DSP 56001, אורכו – 12 מ"מ ורחבו 13 מ"מ, עוביו מ"מ אחד ומשקלו גרמים אחדים. הוא ימכר בכ־800 דולר ליחידה.

לשבב של מוטורולה־סמיקונדקטור ביצועים מיוחדים המאפשרים, בין השאר, למזער מכשירי טלפון (טלפון לכל כיס), לפתח מכשיר טלפון, שיכלול גם מסך טלוויזיה – בנוסף לקול; מיועד של מצלמות וידאו; פיתוח מערכות מתוחכמות לעיבוד קולות, שיאפשרו "לדבר" אל המחשב – ולהפעיל באמצעות פקודות טנק, מכונית, וגם רובוטים.

"פורמולה" זכתה במכרז להכנת תכנית האב למחשוב בתי המשפט

חברת "פורמולה" המתמחה בתכנון אסטרטגי של מערכות מידע והכנת תכניות אב למחשוב, זכתה במכרז להכנת תכנית אב למערכות מידע עבור בתי המשפט בישראל. במכרז השתתפו שבע מהחברות המובילות בענף.

פורמולה הכינה בעבר את תכנית האב למערכות המידע עבור חברת "בזק" ועבור מגן דוד אדום.

מערך בתי המשפט כולל את בית המשפט העליון, חמישה בתי משפט מחוזיים, 20 בתי משפט שלום, חמישה בתי דין אזוריים לעבודה ובית דין ארצי לעבודה.

היקף התביעות השנתי הגיע לאחרונה לכ־300 אלף תביעות אזרחיות ולכ־400 אלף תביעות פליליות, שבגללן מטפלים כ־260 שופטים.

הפער בין מספר התיקים החדשים אשר נפתחים בשנה לבין אלו שנסגרים ונסתיים הטיפול בהם, הולך וגדל משנה לשנה. ללא פתרון מעשי לצימצום פערים אלה, ילך ויגדל משך זמן הטיפול בתיק ויארך מאוד זמן ההמתנה עד לפתיחת הדיון בתיקים חדשים.

הנהלת בתי המשפט בקשה מחברת פורמולה לקחת בחשבון נתונים אלה, כך שהתוכנית הדרושה תציע פתרון במספר תחומים:

א. ייעול הסידורים המינהליים בבתי המשפט וע"י כך קיצור משך הטיפול בכל תיק.

ב. סיוע בעזרים טכניים לעבודת השופטים בלשכותיהם, לניצול יעיל של זמן השיפוט.

ג. מתן סיוע באכיפת החוק ע"י מעקב ביצוע גזרי דין של קנסות ומאסרים בפועל או על תנאי.

ד. מניעת בזבוז שעות עבודה של העדים, ע"י צמצום הצורך בהתייצבות שלא לצורך בבית המשפט.

ה. לקוחות קבועים כמו עורכי דין יוכלו להתקשר ממשרדם למאגר המידע של בתי המשפט ולברר את הקורה בתיק המטופל.

ו. תבדק האפשרות למתן עורכי דין ולקוחותיהם באמצעות דואר אלקטרוני.

ז. המערכת תאפשר גישה לכל תיק גם על פי שם בעל התיק ופרטים אחרים ולא רק לפי מספר התיק.

את התכנית מלווה ועדת היגוי שהתמנתה ע"י הנהלת בתי המשפט, ובה חברים שופטים, נציג אגף התקציבים באוצר, ומנהל היחידה לארגון ומיכון בהנהלת בתי המשפט.

חצי מיליון יב"מ/2 כבר הוזמנו בארה"ב

ליב"מ צבר הזמנות לכ־500,000 יחידות של המערכת־האישית יבמ/2 (PS/2) החדשה, שהוצאה לשוק על־ידי החברה בתחילת אפריל. על כך מסר ה"וול סטריט ג'ורנאל", מפי בכירים בחברה.

בכנס מנתחים פיננסיים שנערך בשבוע שעבר בניו־יורק מסר ג'ון ליאם לאו – נשיא חטיבת מוצרי הסף ביב"מ, כי הוא צופה ששנת 1987 תהיה שנת שיא במכירות של מחשבים אישיים.

עוד הוסיף לאו כי הייצור ביב"מ תוגבר, במטרה להתגבר על הביקוש למערכות PS/2, וכי בידי החברה הזמנות לכ־500,000 יחידות של המערכת האישית.

טכס השלימה פיתוח מערכת תקשורת לווין ממוחשבת

מבצעת שתי התקנות בגרמניה

חברת טכס פיתחה מערכת אורחית ממוחשבת לבקרה ועקיבה של אנטנות לתקשורת לוויינים. המערכת פותחה עבור חברה גרמנית וכיום אלו מתקנות באירופה שתי המערכות הראשונות. לצורך הפיתוח שהה צוות של טכס בגרמניה במשך למעלה משנה.

המערכת של טכס, אשר פותחה באגף זמן אמת של החברה, מאפשרת חיפוש, נעילה ועקב של האנטנה אחר האות המשודר מלוויינים.

הבקרה כוללת בקרה על המכלולים המכניים, גילוי אותות, חוגי נעילה ועקיבה, וממשק אדם־מכונה מכוכלל.

הבקרה על המכלולים המכניים כוללת בקרת מנועים בדיוק של 0.2 אלפיות המעלה. בנוסף לכך קיים חימום מבוקר של פני האנטנה כפונקציה של טמפרטורת הסביבה, לצורך תיקון עיוותים טכניים.

מערכת הנעילה והמעקב מאפשרת מספר צורות הפעלה, בין השאר חיפוש "עיוור" אחר הלוויין הניתן לביצוע ע"י בחירת מסלול היום הקודם.

מערכת הממשק־אדם־מכונה מאפשרת בקרה מלאה של המפעיל על האנטנה, בחירה מתוכנתת של לוויין רצוי מתוך 16 לוויינים אפשריים כפונקציה של שעות היממה, ומעבר לתפעול ידני.

תוכנת עדר מגבעת ברנר לאונ' דייוויס בארה"ב

בימים אלה הושלמה תכנית ניהול העדר שפותחה ב"גביש" – לפיתוח תוכנה וציוד, בגבעת ברנר. תוכנת ניהול משולבת עם שלוש תוכנות שפותחו במקום.

התוכנה לתכנון קווי, המשתלבת עימה, עומדת להתקבל כתוכנית בסיסית בלימודי תכנון הזנה להקלאים באוניברסיטת "דייוויס" בארה"ב. התוכנה של "גביש" נבחרה על ידי אוניברסיטת "דייויס" מתוך תוכנות רבות שהוצעו לה ללא תמורה.

תוכנה משתלבת נוספת היא "הבקרית": מערכת הכוללת ציוד ותוכנה להזנת בקר. זוהי מערכת היחידה מסוגה הקיימת בשוק לצורך פיקוח על חלוקת מזון ברפתות. "הבקרית" עובדת היום בכ־70 רפתות ברחבי הארץ ובחו"ל.

השימוש השוטף בתוכנה אינו מצריך שימוש ביותר מ־5־4 קלידים.

קבוצת גביש קיימת מאז 1980 וכוללת היום עשרה אנשים. מטרתה לשפר בקיבוץ ענף שלא יעסיק שכירים, אלא ימשוך את בני המשק ואף כוח עבודה מתאים מבחוץ.

שביעות רצון גבוהה בסקר לקוחות יב"מ

רמה גבוהה של שביעות רצון ממערכות יב"ם ומשירותי החברה התגלתה בסקר שנערך לא מכבר בין לקוחות יב"ם בארץ.

ברוב הנושאים שנבדקו כגון: אמינות וביצועי החומרה, תוכנת מערכת, שירותי אחזקה וכו' זכתה יב"מ ישראל בדירוגים בין הגבוהים ביותר באירופה.

שביעות הרצון הכללית של הלקוחות היתה אף היא גבוהה ביותר והציון הממוצע מדרג את יב"מ ישראל במקום השני באירופה.

הסקר, הנערך מדי שנה, נועד לאפשר ליב"ם לבדוק את שביעות הרצון של לקוחותיה, ולקבל משוב על צרכיהם.

בסקר האחרון השתתפו בישראל קרוב ל־300 לקוחות בכלל מגזרי המשק, הול מחברות וארגונים שברשותם מחשבים גדולים כגון יב"מ 3090 ועד לקוחות שברשותם מחשבי יב"ם/36.

השוואה של תוצאות הסקר האחרון לאלה של סקר קודם שנערך ב־1985 מצביעה גם כי בשנה החולפת חל שיפור משמעותי בשביעות רצון הלקוחות בארץ באופן כללי וכן שיפורים בולטים בתחומים כגון: הצעת פתרונות לצרכים העסקיים של הלקוח, שירותי הדרכת מערכות של יב"מ, שירותי התוכנה של אגף השירות הטכני, שירותי האדמיניסטרציה של יב"ם ונושאים הקשורים בחשבונות הלקוח.

קצת הסטוריה

ספר מחשב

המחשב: מן היסוד, ספרי מיים לייק, תרגום: רפי קינג, עריכה מדעית: יוסף רגב, הוצאה ישראלית: בג"ה, המשבה ספרי, 45 ש"ח.

זהו ספר ראשון בסידרה שהוצאתה – גם בארה"ב – פרס בשלמה. אי אפשר שלא לפתוח במלה טובה לאיכות ההפקה: נייר כרומו, הדפסה צבעונית, הקפדה טכנית ראויה לציון. אשר לתוכן – כאן, צריך לברר תחילה את מטרתו של הספר הזה.

"המחשב מן היסוד" אינו "ספר שימושי", כזה שאתה מחזיק ליד קופסאות הדיסקטים שלך. למעשה, זהו ספר המשלב הסטוריה, עם ניסיון להקניית מושגי יסוד, מתוך מגמה מוצהרת ומודגשת לפופולאריזציה של הידע. השילוב הזה הוא האופנאי, כנראה, למרות מסויימת של שעטנז שאתה מוצא בספר. כך, למשל, נדחק פרק על שבבים הכולל טיפול בשעון הדיגיטאלי, מצלמת רפלקס, מחשבים ברכב וחיישנים בבתי מגורים, בין פרק הסטורי המתחיל אותנו למכונת החיבור של פסקאל (1642) ופרק המסביר את השיטה הבינארית.

בכלל, שייכים כנראה כותבי הספר הזה לאלה המתפשים באישיותו של הממציא את הלוגיקה שמאחורי המצאותיו. לעתים, עושים כאן גם אבחנה כרבר מוצאו של אדם כמבוא אפשרי של הגיה. "מוצאו הצנוע" של המתמטיקאי האנגלי ג'ורג' בול, אוטודידקט שפיתח מערכת לוגיקה אלגברית הקרויה על שמו, מודגש יותר מפעם אחת.

ההסטוריה, מבחינתו של הספר, מסתיימת עם הכרות המחשב האישי של יב"מ, כלומר – לפני כשש שנים. רמת עדכון שכזאת טובה אולי בתחומים רבים – אלא שקשה להסכין לה בתחום שמהפכותיו כה תדירות. כך, למשל, אין בספר ולא גם ברמז דבר אודות ריבוי מעבדים.

עניין אחר נובע מבעיות שבתרגום. האחראים לספר מבהירים אמנם כי העדיפו לשון בני אדם על פני הוראת אקדמיה, הכל על מנת להקל על הקורא. אפשר לקבל את הגישה הזאת, אלא שצריך ללכת בה עד הסוף. אם כבר מטפלים בקוד אסקי למשל, ראויה המהדורה העברית שיאמר בה משהו על תרגום הקוד הזה. במקומות אחדים, כמו מופיעה סדרת איורים, כדאי היה להפוך את כיוונם, כך שיתנוסח מימין לשמאל – ולא משמאל לימין, כדרך המהדורה האנגלית.

זהו ספר קריאה, כזה היכול לשמש להכרות ראשונית עם מקטעים מצומצמים של עולם מושגי המחשב. עיקר יתרונו – בשטף הצגת הדברים; עיקר חסרונו – בחוסר האיזון שבין נושאיו. יתכן, כמובן, כי איראוון זה יפתר עם המשך המהדורה.

אי אפשר שלא להתייחס גם במילה אחת למחיר. יקר.

טעות שלנו

תואר "המשווק המובחר" של יב"מ לשנת 1985 הוענק ל"גטר מחשבים", ולא כפי שפורסם כאן בשבוע שעבר. חברת "גטר מחשבים" היתה החברה הישראלית הראשונה שזכתה בתואר זה.

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

ארוחות צהריים לאנשי עסקים
אווירה שקטה
הידור אינטימי
מטבח סיני מעולה
במחיר מיוחד
צוות עובדי טייסט אוף סצ'ואן ערוך לקבל את פניך, איש העסקים, כדי ששעת הצהריים שלך תהיה נעימה, טעימה ויעילה.

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן
מרכז מסחרי כפר שמריהו טל': 052-70448
הזמן מקומות מראש

יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחד!

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למשפטים

הפקולטה למשפטים מודיעה על פתיחת מסלול הוראות בתחום המשפט הבינ"ל

במסגרת הלימודים לתואר מוסמך במשפטים (LL.M) בנוסף למסלול הרגיל.

התכנית נבנתה במיוחד למי שעוסקים בפרקטיקה משפטית, למבקשים להתמחות בתחום זה יוצעו מספר קורסים שינתנו על־ידי הסגל האקדמי המתמחה בנושא.

ההרשמה בהתאם לכללי ההרשמה לתואר מוסמך – עד יום 31.8.87.

מספר המתקבלים מוגבל.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות לטל. 882545 (02).

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי קציר

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

[illegible]

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מיתאר מקומית

[illegible]

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי קציר

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

[illegible]

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי פיינברג בכתובת: דרך השדות 26, כפר־שמריהו בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: כפר־שמריהו, רחוב דרך השדות מספר 26 בגוש 6665 חלקה 402 ומהותה הקלה/חריג לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה/החריג האמור, והיינו: בקשה להקלה בתוספת של כ־50 מ"ר (5%) מעל ה־300 המותרים באזור.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה, בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל; וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה

ועדה מקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי
רח' לוחמי הגיטאות 10 עכו
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי עכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מס. 588/86/4 ע"י מר מחמד חסין + חסין מחמד + אחמא מחמד מחמד מחטן בכפר אעבלין בשטח חיצוני.

מהות ההקלה: עודף של 4% בניה בסה"כ אחוזי הבניה. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית מבוא העמקים נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 14/87 מוגש ע"י עשאף אבו רייה מיפיע גוש 16880 חלקה 89. מהות ההקלה אי שמירת מרווחים ואחוז בניה מעל המותר. את ההתנגדות אפשר להגיש

למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

ועדת המשנה לתיכנון ולבניה
עיריית באר־שבע

בהתאם לסעיף 149 לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי חברת בריגקס (ישראל) בע"מ בקשה לשימוש חורג מתוכנית מפורטת.

מהות הבקשה: משרדים עבור חברת בריגקס (ישראל) בע"מ באיזור מגורים, גוש 38004 חלקה 1. רחוב: ההלוץ 33 באר שבע.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה וב־תוכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרד הועדה המקומית, בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

א. פיינבלום
יו"ר הועדה לתיכנון ובניה באר־שבע

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ־08.00 — 21.00
פרסום בון
אשראי מיוחד!!!
03—738707 ,03—735588/9
03—727630 ,03—735590

הכל מן הלאשלנ

כלכלה ועסקים

מתגבשת המלצה לאשר נוכחות נציגי קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים באולם המסחר

נציגי הקרנות הקטנות: אנחנו מופלים לרעה

מאת יהודה שרוני

ועדת החברות של הבורסה תמ־ליץ בפני דירקטוריון הבורסה לאשר את נוכחותם של נציגי קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים באולם המסחר בבורסה. המדובר בנציגי קרנות שיענו על הקריטר־יונים הבאים:

● ניהול קרנות בהיקף שווה ערך בשקלים של לפחות 50 מיליון דולר.

● בקרן או בקבוצת הקרנות יהיו לפחות 1000 בעלי תעודות השת־תפות.

● היקף הפעילות של מנהל הקרנות בבורסה יהיה לפחות בהיקף של 1 אחוז ממחזור המסחר במניות ואגרות חוב.

מי שיהנה מיתרון זה הם מנהלי קרנות הנאמנות של בנק לאומי (שמנהלים קרנות בהיקף של 862 מיליון דולר), קרנות בנק הפועלים (בהיקף של 548 מיליון דולר), קרנות בנק דיסקונט (בהיקף של 328 מיליון דולר), קרנות הבינ־לאומי (בהיקף של 96 מיליון דולר), וקרנות בנק המזרחי (בהיקף של 92 מיליון דולר).

למנהלי קרנות אלה לא יהיה מעמד של חבר בורסה רגיל, אך באשור למרות זאת תותר נוכחותם באולם המסחר, הם ימשיכו ליהנות משירותי הבורסה השונים. יש לציין כי גם קודם לגיבוש ההחלטה אלה הותר למנהלי קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים להיות נוכחים באולם המסחר. הבעיה התעוררה על ידי נציגי "אילנות דיסקונט", בק־בוצת העברת ניהול הקרנות מיחי־בנק דיסקונט לידי החברה להשק־עות של בנק דיסקונט. בעקבות העברה זו חששו נציגי "אילנות דיס־קונט" כי נוכחותם בבורסה תוגבל, ולכן ביקשו לעגן זאת במסגרת התקנות.

הנוכחות באולם המסחר בבורסה מקנה יתרון משמעותי, מכיוון שהיא מאפשרת להגיב על מצבים משתנים באופן מיידי.

אחרים ממנהלי קרנות הנאמנות הקטנות טוענים כי מעמד מיוחד זה של מנהלי הקרנות הגדולות מקפח אותם, ומקנה להם יתרון באופן בלתי מוצדק.

לשכות המסחר מציעות להחמיר את הטיפול במושכים שיקים ללא כיסוי

מאת אריה לביא

איגוד לשכות המסחר מציע לשנות את הכללים לגבי מושכי המחאות ללא כיסוי, עקב הגידול במספר השיקים החוזרים. על פי נתוני האיגוד, הרי שבמחצית השנה האחרונה גדל מספר השיקים ה־חוזרים ב־41 אחוז ומספר ה־חשבונות המוגבלים, בהם נמשכו יותר מ־10 שיקים ללא כיסוי, גדל ב־36 אחוז.

על פי נתונים אלה מגיע היקף השיקים המוחזרים לרשתות השיווק ללא כיסוי ל־6 אחוזים מהמכירות כאשר 0.7 אחוזים מהמכירות הופ־כים לחוב אבוד. על רקע זה טוען האיגוד כי חוק שיקים ללא כיסוי אינו יעיל מספיק והוא מציע להחמיר את החוק, בין השאר על ידי הגדרת חשבון מוגבל לכזה שנמ־שכו ממנו 5 שיקים ללא כיסוי במ־קום 10 שיקים כיום.

כן מוצע פרסום של החשבונות המוגבלים כדי למנוע מצב שמי שחשבונו הוגבל בבנק אחד יפתח חשבון בבנק שני.

גני הדר — הון חוזר שלילי

כספי ההנפקה ישמשו להון חוזר, כך שהחברה תוכל להקטין את הוצאות המימון שלה ולשפר את הרווחים

דו"ח על דו"ח / רו"ח חיים בן דור

המחבר נמנה על סגל ה־מורים בחוג לחשבונאות ב־בית הספר לניהול עסקים באוניברסיטה העברית ירו־שלים.

גני הדר מפעלי תיירות בע"מ הוקמה בשנת 1979, לצורך הקמת בית מלון בן 400 חדר בשם "גני הדר" בטבריה. בניית המלון הס־תיימה בשנת 1984 והוא הופעל באוקטובר של אותה שנה. המלון נמצא במרכז העיר העתיקה של טבריה. הוא כולל 10 קומות מעל קומת הקרקע, חניה ומרתף. השטח הבנוי כולל 20,760 ממ"ר בתוספת מרפסות וכן בריכת שחיה. שטח המלון כולל מספר חנויות פנימיות וכן מספר חנויות המשקיפות מחוץ למבנה הראשי של המלון.

השפעת מתיירות ביטחונית על התפוסה

בתשקיף החברה שפורסם באחר־ונה יש מידע ביחס לרמת התפוסה מאז נבנה המלון (ראה פירוט בלוח מספר 3). הטבלה מוכיחה כי התפוסה במגמת עליה, פרט לחצי האחרון אוקטובר — מארס 1987 המצביע על ירידה. מחזור ההכנסות בתקופה זו הגיע לכמעט 2.8 מיליון דולר. בתקופה אפריל — ספטמבר 1986 רמת התפוסה הגיעה לשיעור של כ־54.7 אחוז, וההכנסה הגיעה לכ־3.05 מיליון דולר. רמת תפוסה שלה מביאה לחיסכון בעלויות ואם תישמר המגמה של שיפור בתפוסה הרי נכונו לחברה הכנסות נאותות. הטבלה מספר 3 מצביעה על התגב־רות הקיצבתיות יחסית בסה"כ תפו־סת החדרים. בין השאר, נובע הדבר מהתפרצויות מעשי איבה בארץ ובח"ל ואי יציבות באזורנו שמש־פיעים לרעה על עסקי החברה. בשנת 1986 היתה ירידה בתיירות מחו"ל עקב הסיבות שתוארו לעיל וכן ירידה מסיבות בתיירות הפנים. מצד שני — התייצבות כלכלית, שקט יחסי בגבולות הארץ ופריחה כלכלית באירופה ובארה"ב משפיעים באופן חיובי על מספר התיירים המגיעים ארצה ועשויים לשפר את עסקיה של החברה. מחצית שנת 1987 הצביעה על כיוונים חיוביים כאלה.

יעוד התמורה — להון חוזר

התמורה שהתקבלה מגיוס ההון שביצעה החברה בסך כ־4 מיליון ש"ח נטו תשמש לגמר עבודות המרינה בטבריה, להחזר חוב לחברה לפיתוח מפעלי תיירות, לביצוע השקעות במלון ותוספת הון חוזר לחברה. החברה אשר ביקשה לגייס סכום נטו של 2.8 מיליון ש"ח זכתה להצלחה בשיטת המיכרז והיא גייסה כ־4 מיליון ש"ח. מן הראוי שאת התוספת תשקיע בהון החוזר, מאחר שלחברה הון חוזר שלילי לפי המאזן בדו"ח הכספי ליום 30.9.86. לחברה היה באותו תאריך הון חוזר שלילי של כ־2 מיליון ש"ח. יצויין כי החברה זקוקה להון חוזר נוסף על מנת להקטין את עלויות המימון כפי שיוסבר להלן.

החברה מממנת את עיקר פעי־לותה ממקורות של הלוואות לזמן ארוך. יתרת ההלוואות לזמן ארוך המוצמדות, בספטמבר 1986 ב־14.6 מיליון ש"ח. סך של 6.4 מיליון ש"ח קיבלה החברה בהצמדה לדולר בר־יבית שנעה בין 7 — 14 אחוזים. בתקופה האחרונה, עקב הקיפאון בשער הדולר, היתה זו הלוואה זולה יחסית שלא העמיסה על עלויות המימון במידה משמעותית. יתרת הסכומים בהלוואות לזמן ארוך של החברה צמודים למדד המחירים לצרכן בריבית ממוצעת של כ־6 אחוזים לשנה. החברה משתמשת בהלוואות לזמן קצר במשיכות יתר מבנקים בסכומים יחסית ניכרים של כ־3 מיליון ש"ח. כל אלה מצביעים על כך שעלויות המימון בחברה מהוות חלק ניכר מהוצאות התפעול של המלון. אין בדו"ח הכספי מספרים מתואמים של הוצאות המי־מון, אבל אלה, כאמור, מהווים חלק מהותי מעלויות התיפעול של המלון. גיוס ההון עשוי לשפר את ריווחי החברה עקב הקטנת עלויות המימון בעתיד.

יחס ההון החוזר של החברה, שכ־אמור הוא שלילי, הוא אף גרוע יותר, מאחר שבין הנכסים השוטפים של החברה נכלל מלאי המצוי בבית מלון ואינו מיועד למכירה. זהו מלאי של כלים למטבח, מיטות, סדינים וכד' שאינם יכולים לסייע למימון השוטף. סכום זה הוא 1.8 מיליון ש"ח לערך. מכאן שההון החוזר השלילי הוא גדול יותר.

רווח מתואם

הרווח המתואם לתקופה אפריל — ספטמבר 1986 — מפעולות רגילות הגיע ל־1.2 מיליון ש"ח לעומת 0.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב־1985. הרווח הנקי הגיע כמעט ל־1 מיליון ש"ח לעומת 0.5 מיליון ש"ח בשנה קודמת. הרווח המתואם על ההון העצמי הוא בשיעור של כ־20 אחוז ועל בסיס שנתי — כ־40 אחוז. זהו רווח בהחלט גבוה ואם תתמיד החברה ברווחיות גבוהה, כאמור, הרי המשקיעים במניותיה רכשו השקעה שעשויה לתת פירות נאותים ב־עתיד.

כדאיות ההשקעה

אין ספק שאם החברה תגדיל את רמת התפוסה לשיעורים שמקבלים באילת, היינו כ־70 אחוזים, הרי העלויות הקבועות תתחלקנה בצורה יעילה יותר, ומכאן תצמח לחברה הכנסה גבוהה יותר שעשויה להקטין את עלויות המימון, להגדיל את ההון החוזר וליהנות מריווחיות נאותה שתביא את המשקיעים להשקעה במניות החברה למכפיל נמוך יח־סית.

הרכב הון המניות בחברה לפני הנפקה היה 5.4 מיליון מניות בנות 1 ש"ח ו־900 אלף אופציות. בהנפקה לציבור החברה הנפיקה 1.8 מיליון מניות בנות 1 ש"ח ו־900 אלף אופציות. החברה הציעה את ההנפקה בדרך של מיכרז במחיר מינימאלי ליחידה של 54 ש"ח. החברה קיבלה בגין כל יחידה סך של 77 ש"ח, היינו כ־45 אחוזים יותר מהמינימום שנקבע.

על מנת לבדוק אם ההשקעה היתה כדאית בעת ההנפקה ללקוח מבלי להתחשב בכך שהמניות והאו־פציות ירדו מאז שהן נסחרות בבורסה עקב הירידות הרוחב שהיו בבורסה, נבדוק מה השווי הנכסי של החברה בהנחה שהאופציות יומרו למניות. כיום השווי הנכסי של החברה הוא 7.4 מיליון ש"ח. החברה קיבלה מההנפקה 4.6 מיליון ש"ח. אם האופציות יומרו למניות תקבל החברה סכום נוסף של 1.8 מיליון ש"ח, ואז השווי הכולל יגיע ל־13.8 מיליון ש"ח. בעלי המניות שילמו 4.6 מיליון ש"ח ובתוספת האופציות עוד 0.9 מיליון ש"ח, היינו 5.5 מיליון ש"ח, עבור 30% מהון החברה (בהנחה של ניצול האו־פציות). מכאן שבעבור שווי של 4.2 מיליון ש"ח שילמו בעלי המניות 5.5 מיליון ש"ח היינו פרמיה של כ־30 אחוז בערך.

בהתחשב בפוטנציאל של החברה זוהי השקעה סבירה ובהחלט ניתן יהיה להפיק ממנה רווח נאות, במיוחד אם תגדל תיירות הפנים והח־וץ. כמו כן יצויין כי על בסיס ריווחי החברה למחצית השנה אפריל — ספטמבר 1986 הרי רכישת המניה היתה במכפיל של 8 לערך, שהוא מכפיל בהחלט סביר להשקעה בבתי מלון. בתשקיף החברה יש חוות דעת של מעריך — שמאי מקרקעין — לפיה שווי נכסי החברה — מלון הירדן — הוא כ־27 מיליון ש"ח בר־וטו. כמו כן מצורפת חוות דעת של רואי החשבון המציינת כי במצבו של הנכס כיום, אם יימכר לפי שיע־ורי המס שבתוקף, ישולם מס שבח של כ־4 מיליון ש"ח. מכאן ששווי הנקי של הנכס הוא כ־23 מיליון ש"ח, קרוב לשווי המוצג במאזן. פה המקום לציין שהמלון אושר כמפעל מאושר על־פי חוק עידוד השקעות הון וזכאי להטבות ותנאים עדיפים במיסוי ובניצול פחת מואץ לצרכי מס.

לוח 1
מאזן ליום 30 בספטמבר 1986 מותאם לשקלים של חודש ספטמבר
במיליוני שקלים

נכסים	
רכוש קבוע	24.6
רכוש שוטף	3.0
	27.6
התחייבויות	
הון ועודפים	7.4
עתודות	0.5
התחייבויות לזמן ארוך	14.7
התחייבויות שוטפות	5.0
	27.6

לוח 2
דו"ח על התוצאות העיסקיות
במיליוני ש"ח מתואמים

רווח מפעולות לאחר מסים	1.22
מיסים על ההכנסה	0.41
	0.81
רווח הון ממימוש נכסים	0.15
רווח נקי	0.96

לוח 3
פירוט מחזור ההכנסות של המלון, שיעורי התפוסה שלו בהתאם לחודרים (מחושב כמקובל בענף) והתפלגות האורח במלון לתיירים זרים ולישראליים

התקופה	1.10.84 עד 31.3.85 (6 חוד')	1.4.85 עד 30.9.85 (6 חוד')	1.10.85 עד 31.3.86 (6 חוד')	1.4.86 עד 30.9.86 (6 חוד')	1.10.86 עד 31.3.87 (6 חוד')
תפוסת חדרים ע"י תיירים	22,039	36,886	33,246	22,823	30,729
תפוסת חדרים ע"י ישראלים	23,419	43,385	24,861	55,945	42,535
סה"כ תפוסת חדרים	45,458	80,268	58,108	78,768	73,264
תפוסה ממוצעת	31.5%	55.7%	40.35%	54.7%	50.9%
מחזור הכנסות באלפי $	1,192	2,483	1,683	3,044	2,798

הספקולנטים נתקעו עם המניות

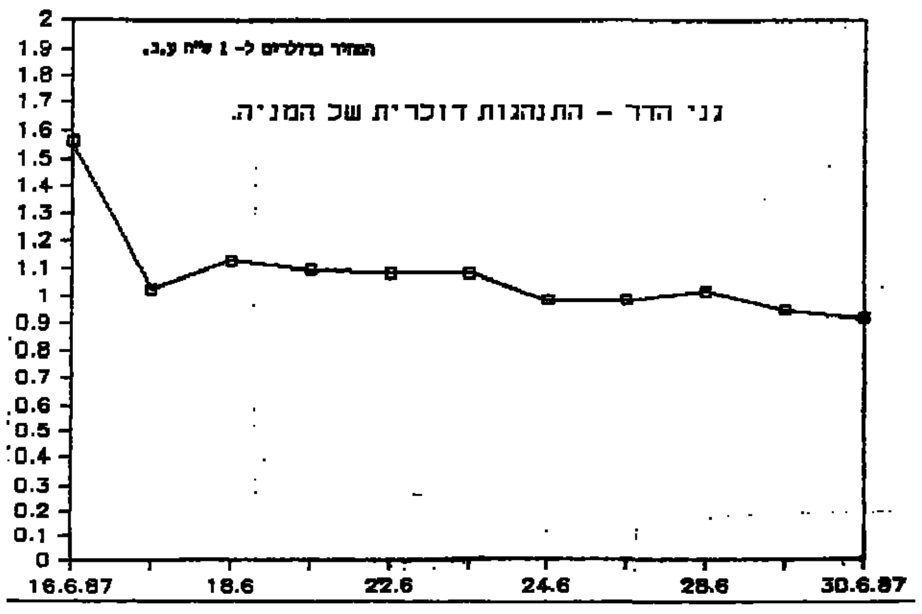

מאת יהודה שרוני

אחת התופעות התמוהות ביותר בבורסה, ואשר אין לה לפי שעה הסבר הגיוני, היא ההצלחות יוצאות הדופן הנרשמות לחלק מההנפקות של חברות, שרשויות הפיקוח אישרו בקושי רב את רישום ניירות הערך שלהן למסחר. אחת מחברות אלה היא "גני הדר", שגייסה הון בבורסה לפני כחודש ימים.

הנפקת גני הדר אושרה לא לפני שנשאלו שאלות נוקבות בוועדת ניירות הערך של הבורסה על הסיבות לדוחים הזר פעמיים שהוצגו על ידי החברה. הובעו חששות לניגודי אינטרסים בין בעלי עניין. הוועדה הסתייגה מאישור ההנפקה והעבירה את ההכרעה הסופית לאישור דירקטוריון הבורסה. הרשות לניירות ערך דרשה מהחברה להדגיש על כריכת התשקיף את נתוני ההפסד בשנים האחרונות.

למרות כל אלה, נרשמה להנפקה התעניינות יתר גדולה, וניירות הערך נמכרו במחיר הגבוה פי 42.6 אחוז ממחיר המינימום. מי שהזמינו את ההנפקה היו מנהלי תיקים הפועלים באמצעות חברה הרכוכית לניירות ערך, וקבוצות ספקולנטים הפועלים באמצעות חברות הברוקרים "סהר ניירות ערך" וחברת עולי עיראק. האחרונים הזמינו את ההנפקה מתוך תקוה שיעלה בידם להפיק רווח הון גדול בתוך זמן קצר, מה גם שבחבילת ההנפקה הוצעה גם חבילת כתבי־אופציה חינם.

אלא מה שקרה בהנפקות אחרות, שבהן נרשמו ביקושים גדולים לניירות הערך ביום המסחר הראשון, לא קרה הפעם. לרוע מזלם של הספקולנטים, ניירות הערך של החברה החלו להיסחר בתקופה בה הבורסה היתה בקו ירידה וביום המסחר הראשון ירדה מניית גני הדר ממחיר של 257 נק', למחיר של 165 נק' ירידה של 35.8 אחוז. העובדה שכתב האופציה (שהוצע כאמור חינם), החל להיסחר שבוע לאחר מכן במחיר של 121.5 נק', לא מנעה מהמשקיעים את ההפסד, מכיוון שהפרופורציה של האופציות בחבילת ההנפקה היתה נמוכה יחסית.

אם לא די בכל אלה, הרי הבורסה הפסיקה לפני שבוע ימים את המסחר במניות, מכיוון שהחברה לא פרסמה עד סוף חודש יוני את הדוחות הכספיים לדצמבר 1986. המסחר במניות יחודש עם פרסום הדוחות, ולפי שעה הם ייסחרו אחת לשבוע.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניות גני הדר ירדו מתאריך תחילת המסחר ביום ה־16.6.87, ממחיר של 1.56 דולר למניה למחיר של 0.9 דולר למניה כיום.

נשיא בנק ליאו אולץ להתפטר

שערוריה בנקאית בשוויץ

ד"ר פיראר בן ה־66 התפטר בעקבות מעורבות הבנק בשערוריות פיננסיות בינלאומיות

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

שיחת היום בחוגי הבנקאות של מערב אירופה היא התפטרותו המפתיעה של נשיא בנק "ליאו" בשוויץ, ד"ר ארתור פיראר בסוף השבוע שעבר.

בנק ליאו, שנוסד בשנת 1755, נחשב לאחד הבנקים הסולידיים בשוויץ, עם מחזור שנתי של 14.2 מיליארד פ"ש. רק לפני 3 חודשים, במארס 1986, מינה הבנק את ד"ר פיראר לנשיא לתקופת כהונה של 4 שנים.

ד"ר א. פיראר בן ה־66 אולץ למעשה להתפטר בעקבות שורה של פירסומים בהם הוזכר שמו של בנק ליאו כמעורב בעסקאות מסוג נדוף ריח של שערוריה פיננסית בינלאומית.

במפעל השיכר הבריטי "גינס" בסכום של 120 מי־ליון שטרלינג. חמורה בהרבה היתה הסתבכות סניף של בנק ליאו באיי בהאמה בפרשת "מידע פנימי" של סוחר הבורסה הנידיורקי לוין.

בנק ליאו באיי בהאמה לא היה מוגן בחוק הסו־דיות של בנקים שוויצריים ואולץ לפיכך למסור לשלטונות המס של ארה"ב את כל המידע הקשור לעסקאות של לוין. במקרה סירוב היו מוקפאים עסקי בנק ליאו בארה"ב ומסמכי הבנק היו נתפסים ע"י הפקידים אמריקאיים.

העיתון "נויה צירכר צייטונג" כתב בסוף השבוע כי התפטרותו של פיראר מזכירה את פרשת שיאסו בראשית שנות ה־70 בה אולצו מנהלי בנק "קרדיט אנשטאלט" להתפטר. הנהלת בנק ליאו סירבה להסביר את נימוקי ההתפטרות של נשיא הבנק.

החברה להנפקות של בנק לאומי מבקשת לגייס 20 מיליון שקל

באגרות חוב צמודות מדד

מאת יהודה שרוני

החברה להנפקות של בנק לאומי העבירה בימים אלה לרשויות המוס־מכות טיוטת תשקיף לגיוס 20 מי־ליון שקל באמצעות אגרות חוב צמודות מדד. אגרות אלה יישאו ריבית בשיעור שלא יעלה על 8.5 אחוזים, כשהשיעור הסופי ייקבע במכרז. מחצית מתמורת ההנפקה מיועדת למתן הלוואות ללקוחות הבנק לפיתוח התעשיה ובנק החק־לאות, והמחצית השניה מיועדת למתן הלוואות לחברי התאחדות האיכרים ולארגון בעלי המלאכה והתעשיה. תמורת ההנפקה נועדה לשיפור מבנה ההון ולהשקעות נוספות.

ההנפקה של בנק לאומי באה לאחר שתיקה של חודשים שבמ־הלכם לא בוצעה שום הנפקה. ההנפקה האחרונה באמצעות בנק זה בוצעה בתחילת חודש אפריל, עת גייס הבנק 12 מיליון שקל באמצ־עות אגרות חוב צמודות מדד. המגמה בשוק שבו לא ביצע הבנק כל הנפקה נובע ממגבלה שהוטלה על ידי האוצר עוד בתחילת שנת התקציב, לפיה יוכלו חברות הב־נקים של הבנקים המסחריים לגייס בשנת התקציב 1987/88 סכום כולל של 200 מיליון שקל בלבד.

מגבלה זו הוטלה מתוך מגמה לעודד פירמות פרטיות לגייס בכו־חות עצמן, וזאת כדי להגביר את יעילות הפעולה בשוק ההון. ריבית המכסימום הגבוהה המוצעת בהנ־פקה, מעידה על המצב הקשה יחסית השורר בשוק אגרות החוב. הכוו־נות לרכוש אגרות חוב ברמות תשואה לפדיון נמוכות, היא מועטה ביותר.

העורך: נחמיה שטרסלר

ההון השלילי של בנק כללי מגיע ל־6.3 מיליון שקל

ההפסדים במהלך שלוש השנים האחרונות: 5.4 מיליון שקל ב־1986, 2.4 מיליון שקל בשנת 1985 ו־1.7 מיליון שקל ב־1984

מאת אריה לביא

לבנק כללי הון פיננסי שלילי בסכום של 6.29 מיליון שקל לסוף דצמבר 1986 — מתברר בתשקיף לגיוס הון בדרך של זכויות שהוציא הבנק.

הבנק, הנמצא בשליטת חברת ישרוס, שבבעלות הברון אדמונד דה רוטשילד, נשא הפסד מצטבר של 26.2 מיליון שקל. ההפסדים במהלך שלוש השנים האחרונות: 5.4 מיליון שקל ב־1986, 2.4 מיליון שקל בשנת 1985 ו־1.7 מיליון שקל ב־1984. ברבעון הראשון של 1987 מצביע הבנק על רווח לא מבוקר של 476 אלף שקל.

הבנק מבקש לגייס 14 מיליון שקל (ברוטו) בדרך של זכויות להגדלת ההון המגיע כיום ל־28.4 מיליון. יצויין שזו הפעם השניה שבנק כללי מגייס הון מאז מפולת המניות הבנקאיות. בנק כללי היה הראשון והיחיד שגייס הון מאז המפולת.

חברת ישרוס — שמחזיקה ב־46 אחוז מההון ו־60 אחוז מזכויות ההצבעה — הודיעה שתנצל את מלוא זכויותיה. לאחר מימוש מלוא הזכויות תחזיק ישרוס ב־50 אחוז מהמניות ו־59 אחוז מזכויות ה־הצבעה. ישרוס משמשת גם כחתם של ההנפקה כך שאם תצטרך לרכוש את מלוא המניות המוצעות היא תחזיק ב־66 אחוז מההון וב־72 אחוז בהצבעה.

מנתונים שנכללו בתשקיף נאמר, שחלקו של בנק כללי במערכת הבנקאית מגיע לכ־0.5 אחוז, פעי־לותו במט"ח בין 1 ל־1.5 אחוז וחלקו בבורסה לניירות ערך כ־4 אחוז.

סופר "הארץ" מציין שחלק ניכר מהפסדי בנק כללי נבעו מהשקעה גדולה בבניין המרכזי של הבנק בשד' רוטשילד בתל אביב. בחד־שים האחרונים ניהל הבנק מגעים למכירת הבניין אך ללא הצלחה ובאחרונה החליט לוותר, לפחות בשלב זה על מכירת הבניין. הנהלת הבנק פינתה חלק מהשטח בבניין על מנת להגדיל את השטחים המושכרים.

בנק לאומי מנהיג חשבון עו"ש עם ריבית יומית ודו"ח הוצאות

מאת סופר "הארץ"

בנק לאומי מנהיג חשבון מסוג חדש במערכת הבנקאות — "חשבון יומי" המהווה חלופה לחשבון העו"ש הקיים. כל לקוח יוכל להפוך את חשבון העו"ש הקיים שלו לחשבון החדש, באמצעות הודעה לסניף הבנק בו מתנהל חשבונו. בתמורה לכך יחויב חשבונו ב־3 שקלים. ב"חשבון היומי" ניתן לקבל ריבית זכות בחישוב יומי.

להלן התנאים בחשבון החדש:

● דו"ח הכנסות הוצאות — כל לקוח יקבלו אחת לרבעון וכן יקבל סיכום שנתי של כל ההכנסות וה־הוצאות אשר יאפשר לו לתכנן את תקציב המשפחה. לדוגמא, בטור ההכנסות יופיעו משכורת, ביטוח לאומי, הכנסות מריבית ודיווידנדים וכו'. ובטור ההוצאות יופיעו משיכות בכרטיסי אשראי, חשמל, טלפון, משכנתאות וכו'. דו"ח זה תוכנן במשך מספר חודשים ויינתן ללא תשלום בנוסף לדף החשבון.

● ריבית יומית — ב"חשבון יומי" תינתן ריבית יומית בגובה 7% לשנה (מחצית מן הריבית על תפ"ס שהיא 14% לחודש) על יתרות שבין 150 ל־1,000 שקל.

● פטור מעמלות על פעולות בחשבון — כל הפעולות בחשבון יהיו פטורות מעמלות למעט שיקים, בסכומים של פחות מ־50 ש"ח. זאת, במטרה להביא ליתר רציונליזציה בשימוש בשיקים ועל מנת להרגיל לקוחות לא למשוך שיקים בסכומים פעוטים.

● משיכת היתר בחשבון הועלתה מ־1700 ל־2,000 שקל בריבית הנ־מוכה ביותר הקיימת כיום במערכת הבנקאות — 2.25% לחודש (פריים + 0.75%) לעומת 2.5 אחוז כיום. שיעור הריבית עד לסך 5,000 ש"ח יהיה 2.75% לחודש (פריים + 1.25%).

● הלוואות לכל בעלי "חשבון יומי" — יוצעו הלוואות בריבית מועדפת משיעורי הריבית הקיימים היום ובשלושה סוגים. צמודות למדד בריבית של 0.9% לחודש. הלוואות במט"ח בריבית של 1.5% לחודש, והלוואות לא צמודות בר־יבית של 2.5% לחודש.

קודים ניהוליים / יגאל בן אהרן

היומן שלי לא פה

רמי: שלום דוד! טוב שרואים אותך במקרה במסעדה. שמע, אני מנסה לתפוס אותך כבר הרבה זמן. מה דעתך על פגישה?

דוד: בשמחה. רק פשוט היומן שלי לא פה. התקשר למשרד לדוד, ותקבע איתה ליום שישי כדי שנוכל לשבת בשקט.

רמי: שלום דוד, אתמול פגשתי את דוד והוא ביקש ממני שתקבעי לנו פגישה ליום שישי.

דוד: האמת שהוא לא הספיק לעדכן אותי. אבל זה גם לא יועיל, כי אתמול בערב הוא טס למזרח הרחוק, לחודש.

Dataproducts

מבצע

מדפסת 8012

עכשיו

במחיר תחרותי

קבל את האמינות והעוצמה של חברת המדפסות הגדולה בעולם DATAPRODUCTS ועכשיו במחיר תחרותי.

180 סימנים לשניה; תאימות מלאה ל־PC כולל גרפיקה והדפסה באיכות מעולה.

חינם - שרות רום

החברה בקדמת הטכנולוגיה

O M N I T E C H

אומניטק

מקבוצת תים מחשבים

אומניסק בע"מ מערכות תומכה ותוכנה

רח' אורנים 1 ר. אילן, גבעת שמואל 51905 טל. 03־340962

המוסד לביטוח לאומי

לידיעת המעסיקים

הוגדל הפטור מתשלום דמי ביטוח על תשלומים ששולמו לעובדים בגין דמי הבראה

החל ב־1 ביוני 1987 הפטור על תשלומים בעד הבראה הוא עד 615 ש"ח לשנה (במקום 495 ש"ח עד 31 במאי 1987).

הפטור בסכום החדש יחול רק על דמי הבראה ששולמו לעובדים לאחר 1 ביוני 1987. לא יישלחו הודעות למעסיקים בדבר השינוי הזה.

המח' להסברה וליחסי ציבור

מה משותף לורד הגליל ולעלית?

ומה משותף לתדיראן, טלרד ומוטורולה?

חברות אלו השתתפו בפרויקט וורטון - רקאנטי ובוצעה להם תכנית חדירה או התרחבות **לשוק האמריקאי.**

במסגרת פרויקט וורטון - רקאנטי בוצעו במשך 9 השנים האחרונות 55 תכניות מעין אלה, 23 במוצרי צריכה: מזון, טקסטיל ומוצרים בני קיימא, ו־31 במוצרים תעשייתיים: אלקטרוניקה, מחשבים, חקלאות, ציוד רפואי ומוצרים טכניים אחרים. חלקן הגדול של תכניות אלו הביאו להצלחה מסחרית משמעותית.

הפרוייקטים מונחים מקצועית ע"י **פרופסור דב פקלמן** מאוניברסיטת תל-אביב ופרופסור **לאונרד לודיש** מוורטון - אחד מארבעת בתי הספר למנהל עסקים הטובים בארה"ב.

הפרוייקט מתחיל מדי שנה בסוף חודש אוקטובר ומסתיים בתחילת חודש מאי לאחר סמינר מרוכז של שבוע בוורטון.

איסוף המידע וניתוחו מבוצע ע"י סטודנטים ישראלים, אמריקאים ומומחים בארה"ב במשך תקופה של 6 חודשים.

לקבלת מידע נוסף נא התקשרו ל־ל.ה.ב. אוניברסיטת ת"א, לאנה ליבלינג. טלפונים: 420794, 420375, 417122, 415123.

ההרשמה מסתיימת ב־30.7.87.

מכתבים למערכת הארץ

אות קין

בכל פעם שנדמה כי הליכוד הגיע לשיא בבגיעתו לחדים, באה המציאות ומוכיחה כי השיאים עדיין לפנינו. כך קרה למשל כעת, עם גילוי הקירבה למספרי הזיהוי של הילדים היאומצים מחוץ־לארץ.

מנכ"ל משרד ממשלתי — שהוא משתמט מהשירות בצה"ל (סליחה, הוא שירת שלושה חודשים בתזמורת הצבאית) — מסרב למלא אחר הוראות הדרג המדיני. בניגוד לערכי היסוד של המדינה היהודית — זו הדמוקרטית היפה — הוא מטביע אות קין על מצחם של אזרחים רבים לכל ימי חייהם. צריך הרבה מאוד רוע לב בשביל לגרום לאותן משפחות, אשר ידעו שנים של מצוקות וסבל גופניים ונפשיים, כאב ועגמת נפש נוספים. ראש ממשלת ישראל, שהוא גם ראש הליכוד, מחריש ומסכים בזינת "שתיקה כהודייה דמיא".

ש"ס ואגודה הן לא רק גנבי הציונות. לעתים נדמה שהם גם גנבי היהדות. וכי למה התכוון הכתוב באומרו "ויעשו את הרע בעיני אדוני" או "ותימלא הארץ חמס"?

דרך אגב: אינני מחסידיו של רוני מילוא, אך הייתי רוצה ללחוץ את ידו.

ישראל אבירם
רמת השרון

"רמת עמידר נקייה מערבים"

בעניין הפוגרומים ברמת עמידר מודיעים לנו ("הארץ" 1.7) "ברמת עמידר אין כבר יותר ערבים, או אין עוד חשש למהומות בשכונה". הדבר בא כסיוע לשחרור החשודים בביצוע התפרעות, מפיו של עורך דין. ומוסיף פרקליט אחר, דוד חושן: "אם מדובר בערבים — האם זו סבה לשלום הציבור כולו?"

הפכתי מעט את היוצרות, ודמיינתי לעצמי את ארץ מוצאי ה"באוהה" גרמניה של שנת 1938 בעת ליל הבדולח.

האם אין לנו תחושה של "הכתובת על הקיר"?

צבי בר־דב
חיפה

אלילי הדמוקרטיה

א. דיין ראה ("הארץ", 24.6) בביקורת שמתחו הגנרלים, והמוכם עמרם מיצנע, נגד אביר מלחמת לבנון, מעין פוטש ופגיעה בדמוקרטיה. האומנם? במקום להביא דוגמה לא רלוונטית להלוסין לעניינו — דוגמתו של גנרל פינושה בצ'ילה — היה צריך הכותב להביא את דוגמת מזימת הנפל של הגנרלים נגד היטלר בשנת 1944. האם היה מרד זה צעד דמוקרטי או לאדמוקרטי כנגד הדרג המדיני הנבחר?

לגופו של עניין, אם אין די בספרם של שיף ויערי "מלחמת שולל" כדי להראות כיצד האביר הוליך שולל ממשלה, צבא ועם, בא ספרו של אריה נאור, איש התנועה לשעבר וגם מי שהיה מזכיר הממשלה באותה תקופה, ומגלה לנו כיצד סובב האביר מכחש מדינה שלמה ובעיקר את ראש ממשלתו. האם אחרי כל זה מותר לגנות את מחאת הגנרלים בשם "מעשה פוטשיסטי"?

אחד האסונות המתרגשים על החברה הישראלית כיום הוא סירובם של רבים לקרוא את המציאות. מגע שמציאות זו כואבת, מתנגשת בתיזות מיושנות או פוגעת באלילים נערצים, מוכנים רבים לעשות אותה ללא רווח.

פרופ' ארנון סופר
חיפה

בדמות אלוהים

פרופ' ישראל שחק מביא הלכה מהמשנה תורה של הרמב"ם, שלפיה אסור להציל גויים אם נטו למות ("הארץ", 29.6).

הבה נשמע מה אומר בן־עזאי, מבני הדור השלישי של התנאים, שישב בטבריה בתחילת המאה השנייה לסה"נ:

"ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט' 18). ר' עקיבא אומר: זה כלל גדול בתורה. בן עזאי אומר: זה ספר תולדות אדם ביום ברא אלוהים אדם: בדמות אלוהים עשה אותו" (ספרא בראשית ה,1).

בצורה זו, בן עזאי מבטא את האוניברסליות של כל האנושות כולה.

דברי בן עזאי לא הפכו אמנם להלכה, אבל אני בטוח שיותר מ־95 אחוזים מן היהדות האורתודוקסית היו עוזרים לגוי הנמצא בסכנה.

לדעתי, הבעיה האמיתית היא שה"משנה תורה" וה"שולחן ערוך" הם הבסיס להלכה המחייבת את היהדות האורתודוקסית. על אף שלא נוהגים עוד לפיה, גישה עקומה זו מפריעה להרבה יהודים. ואכן, זרמים פרוגרסיביים שביהדות מצאו דרכים הגונות לדרישה המוסרית.

ד"ר הרברט בוק
אשדוד

יצר נשי בסיסי

אליהו זהבי כותב ("הארץ" 29.6): "כל אישה מבקשת למצוא חן בעיני גבר. זהו יצר נשי בסיסי. גאוותה הפנימית, ביטחונה העצמי ותחושת הנשיות שלה זקוקות למבטי ההתעניינות מצד הגבר".

האם זהו ציטוט מן המחקר הפיזי שהוא סוקר או חכמה מהגיגי לבו האישיים? אם אמנם אין זה ציטוט, יואיל נא בעתיד לחסוך מקוראותיו עלבונות מיותרים ומופרכים כאלה.

תמרה הס
ירושלים

הפסוק הנעלם

יהודה אריאל מצטט במאמרו "800 שנה לקרב חיטין" ("הארץ", 28.6) מספר ירמיהו את המלים "עמק הפגרים והדשן" ומציין שהן מצויות בפרק ל"א, פסוק מ'.

מתוך סקרנות פתחתי את ספר התנ"ך ומצאתי כי פרק ל"א בירמיהו מכיל ל"ט פסוקים בלבד. לא נחה דעתי ועיינתי בתנ"ך צרפתי ובתנ"ך אנגלי ושם נוכחתי לדעת שאכן פרק 31 מכיל 40 פסוקים.

מדוע מאמר הכתוב על טהרת הלשון העברית מכיל ציטוטים מתוך תנ"ך לועזי?

יצחק שלום
ירושלים

הכלה יפה מדי

במדור "עמודה" של קול ישראל (26.6) השתמש הפרופסור אלבז בכל המתוקים, המקורים, הרכים, והשמאלץ, על מנת לתאר את האהבה המסורתית של הערבים במרוקו כלפי היהודים בכלל, ובעיר מולדתו מרקש בפרט.

לא ביקרתי אף פעם במרוקו, אך מאחר שהכלה נראית לי יפה מדי, אני מרשה לעצמי לשאול: אם אהבת הערבים ליהודים היתה שם כה חמה, מדוע ברחו רוב יהודי מרוקו ממולדתם?

ארנולד מרגלית
חיפה

לא ניסוג מהאינטגרציה

ידיעה ב"הארץ" (1.7) מבשרת כאילו יוחסלו חטיבות הביניים והאינטגרציה. ולא היא. האלמנט של האינטגרציה ימשיך להתקיים. כוונת משרד החינוך היא לשפר את תוכנית הרפורמה על ידי הפחתת מידת הכפייה שבה.

שר החינוך והמנכ"ל משרדו הודיעו במסיבת העיתונאים שעליה מספרת הידיעה שהתוכנית נמצאת רק בשלבים ראשוניים בלבד של דיונים, וכי טרם הוחלט דבר בדבר ביצועה. לפיכך אין זה נכון שהמשרד "עומד להפעיל את התוכנית".

ועוד כתוב בידיעה ש"התוכנית לא נידונה בפורומים המתאימים". האומנם? דיון ראשון על התוכנית היה בסגל א' של המשרד, שהוא הפורום המוסמך לדון בכל עניין חינוכי ומנהלי בטרם הוא מובא להכרעת הנהלת המשרד. בפורום זה שותפים בין השאר גם ראשי המזכירות הפדגוגית.

ישראל כהן
דובר משרד החינוך
ירושלים

תחרות פרטית

ד"ר מרילין ספר ונורית גילת מאוניברסיטת חיפה תוקפות שלא בצדק את ההסתדרות ("הארץ" 26.6.87) בעניין טקס בחירת מלכת היופי בעבודה. ההסתדרות אינה שותפה בארגון התחרות "היפה בעבודה". התחרות היתה מטעם העיתון "זעירים", שהוא בבעלות פרטית.

שמואל מולר
דובר ההסתדרות
תל־אביב

בית־אורן: הקיבוץ והחברים

בביקורתה את התק"ם בעניין המשבר בקיבוץ בית אורן, לא ציינה הדה בושם ("הארץ" 19.6) כי המשבר בקיבוץ לא פרץ תמול שלשום, כי אם נמשך עשרות שנים. לאנשים מחוץ לתנועה הקיבוצית קשה להסביר את כל מרקם היחסים האנושיים שבין החבר, הקיבוץ הבודד והתנועה הקיבוצית הכללית. יש אי־צדק באבחנתה של בושם כי "אין התק"ם מסוגל להביא לקיבוץ אפילו עשרה חברים חדשים כדי לשקמו".

במשך השנים הובאו למקום עשרות גרעינים ומשפחות מגוייסות. שני קיבוצים ותיקים — יגור ומעגן מיכאל — נרתמו לסייע לקיבוץ, אולם לדאבון כל הנוגעים הכל היה ללא הועיל.

קיימת בעית קיבוץ בית אורן, וישנה בעית חברי בית אורן. במצב הנתון אי־אפשר לפתור את שתי הבעיות הללו בלי לנתב ביניהן.

שלום זבולוני
קיבוץ אושה

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי
נמשכת מכירת המנויים
לעונת הקונצרטים 1987־8
תל־אביב:
"קולות וגוונים" — 8 קונצרטים + 1 אופרה
"פסטיבל אמדיאוס" — 4 קונצרטים — יוני 1988
"לכל המשפחה" — 5 קונצרטים מוסברים
לקבלת פרטים נוספים נא להתקשר למשרדי התזמורת "בית אסיתי" ויצמן 4 ת"א, טל. 03-210102 בשעות 9.00 — 15.00.
פרוספקט ישלח לכל דורש.
חיפה:
"קולות וגוונים" 1+6 אופרה
פרטים והרשמה בקופת חיפה, ברחוב 11
או "ערבר" — מרכז הכרמל
ירושלים:
"קולות וגוונים" 5 + 1 אופרה
פרטים והרשמה בתיאטרון ירושלים

עיריית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך, הנוער והתרבות
טקס חגיגי במלאת 100 לספריית שער־ציון ועשור לבית אריאלה
יתקיים ביום שלישי י' בתמוז תשמ"ז
7.7.87, בשעה 20.30 בככר גולדה,
שדרות שאול המלך 25, ת"א.
ברכות: מר שלמה להט ראש העיריה
מר בנו גיטר
מר נתן וולוך ס/ראש העיריה
בתכנית: קטעי קריאה — רבקה מיכאלי
שירה — חוה אלברשטיין
תזמורת צה"ל בניצוחו של סא"ל יצחק גרציאני
מקהלת רמת אביב
בגמר הטקס תיפתח באולמות הספריה התערוכה "מאוצרות הספריה".

קולנוע / רחל גורדין

ענת וקסמן ואיקה זהר: סיפורי יחסים שטחיים

לא שם זין?

"לא שם זין", קולנוע פאר, ת"א

ביום שלפני גיוסו לצה"ל פוגש רפי את נירה בפעם הראשונה. אהבתם שופעת בסביבות ללא מעצורים, ואפילו התאהבותו של רפי בחזי הצבא אינה מסוגלת לקלקל את היחסים ביניהם. אך זמן קצר לאחר הגיוס נפגע רפי במארב. עמוד השדרה שלו נפגע, ושיתוק בפלג גופו התחתון מרתק אותו לכיסא גלגלים.

"לא שם זין", בבימויו של שמואל אימברמן, על־פי ספרו של דן בן־אמוץ, עוסק בהשפעות של פגיעה זו על רפי ועל סביבתו, בצורך שלו למצוא בסיס חדש להתייחסות לעולם, וטעם חדש לחיים.

זה אינו סרט מקורי או מיוחד, אך גם לא סרט מביש. השירים והמצבים קליטים, הדיאלוג טבעי. הצילום של נסים ליאון (ביצה), והבימוי של שמואל אימברמן, מקצועיים. הטיפול בסיטואציה אינו גולש לסנטימנטאליות מביכה. זה סרט בעל סיכויים טובים בקופה בלי להיות תלבושי או זול. לבד מכמה קטעים קצרים של משחק לא מוצלח (בעיקר השיחה בפתיחת הסרט), והמשחק של האב, שמואל שילה, אי־אפשר להצביע על זיוף או צרימה בסרט. אך גם אבות בעלת עומק כלשהו אין כאן.

על אף העיסוק בעניין מכאיב, ואולי משום כך, אין הסרט חודר מעבר לפני השטח. סיפור העלילה והיחסים בשאר שטוחי וחי בבאלי. איקה זהר, בתפקיד הראשי, די נאה ותמים, כמו שחקן בסרט אמריקאי. ענת וקסמן יותר חינבית. משחקם, כמו כל הסרט, בסדר. לא יותר מכך.

אפשר לראות.

הארץ ממליץ

בלוז לחופש הגדול (ת"א) — "החופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צבוע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ת"א, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודית בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זוג חנבית בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים באה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה להיות את חייה בדרך המפוסה ביותר, הנוחה ביותר האמ'שרית. קומדיה דרומית.

אנשי המה (ת"א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האורחים המבוגרים יותר, הנצמים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר.

יומן חוף ברייטון (ת"א) — מחזהו של ניל סיימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים.

שם הורד — (ת"א, ירושלים, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההסטוריון אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

חליפת ערב (ת"א) — סאטירה תעשית למלודרמה, על משתתפי כת המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

סרטים מיוחדים

מלו (ת"א, ירושלים) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

שיחות מלובלבות (ת"א) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים. מין, התפוררות התרבות המערבית, הפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א, חיפה) — בתוך עצי ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרט המבוסס על פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המגיח מעתנאות אמריקאית בערבה האוסטרלית, והתמודד זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 5.7
תיאטרון הבימה:
ברוך לבדורנו: 20.30
הגיתה: 20.50
התיאטרון הקאמרי:
המלך ואני:
באמפיתיאטרון והגהל: 20.00
התיאטרון העירוני חיפה:
מרטנאגל לזלת בני חיפה (חבי"ו)
מבט המוזיס — ו. סאליב (14)
הקיץ של אביה —
מעוזן: 21.00 (10)
הילד מאנחורי העיסוים —
ת"א נוה צדק: 21.00

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
קונצרט למנויים מס' 7
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ז: הערב — 5.7.87
סדרה ח: יום א', 12.7.87
אבין מהטה
מנצח
יצחק פרלמן
כנר
בתכנית מיצירות:
מוצרט וברוקנר

קונצרט למנויים מס' 6
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ד: יום ב', 6.7.87
זובין מהטה
מנצח
יצחק פרלמן
כנר
תכנית מיצירות:
קופלנד, מוצרט ופרוקופייב

קונצרט למנויים מס' 10
ירושלים, בנייני האומה
יום ג', 7.7.87, 8.30 בערב
זובין מהטה
מנצח
יצחק פרלמן
כנר
בתכנית מיצירות:
מוצרט וברוקנר

קונצרט למנויים מס' 10
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ב: יום ד', 8.7.87
בתכנית מיצירות:
קופלנד, מוצרט ופרוקופייב

קונצרט למנויים מס' 10
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ב: יום ה', 9.7.87
בתכנית מיצירות:
קופלנד, מוצרט וצ'ייקובסקי

הודעה
ביום ג', 14.7.87 ב־5.00 אחה"צ
תתקיים אסיפה כללית
של מנויי התזמורת
בבית סוקולוב (ולא בחדר ע"ש לוס כפי שפורסם תחילה).
על סדר היום:
א. שינוי שם העמותה
ב. דו"ח על המעשה בתזמורת
ג. שונות

הרפתקאותיו של סופר־בלש
סרט מצויר חדש מאולפני וולט דיסני — בידור, מתח, מוסיקה וצחוק
הרפתקאותיו של סופר־בלש —
חוויה לכל המשפחה!
בגרסה עברית
"דביר" ת"א 10.30־12.30 — "דביר" ר"ג 10.30־12.30 בבוקר — רביבות חיפה — "סביון" ק. מוצקין 11־4.30 בבוקר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
1) נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מתאר ומפורטת מס' 2253 — שנוי מס' 1/82 לתכניות מפורטות מס' 38 ומס' 1200.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6928
חלקות: 24, 25
רח' יחיאלי, של נוה צדק (בי"ס "אליאנס")
עיקרי הוראות השינוי: קביעת תנאים לשמור ושיקום בי"ס "אליאנס", יצירת ככר צבורית בשטח הגובל, קביעת תנאים מיוחדים לפתוח מגורים בשטח התכנית, קביעת שטח צבורי פתוח, ולשנות בהתאם לכך את תכנית מס' 38 שפורסמה למתן תוקף בעתון רשמי 715 בתאריך 2.9.37 ות.ב.ע. 1200 שפורסמה למתן תוקף בי.פ 2125 בתאריך 3.7.75 על שינוייה.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3141 תשמ"ד עמוד 885 מיום 26/12/84.
2) נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר תכנית מפורטת מס' 2352 "נוה ברבור" שינוי מס' 1 לשנת 1983 לתכנית מפורטת מס' 810 ולתכנית מפורטת מס' 1841.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6129 חלקות: 108,90 וחלקי חלקות: 96,92,91,89,4.
גוש: 6130 חלקות: 86,70,69,56,39,36,22,17,16 וחלקי חלקות: 78,68,61,60,57,45,37,23,18,15,14,4, 219,90,87,85־84.
גוש: 6131 חלקות: 5,4 וחלקי חלקות: 16,14,13,6,3־1.
גוש: 6153 חלקות: 26,25,21,1.
בין הרחובות: דרך ההגנה, דרך הבשמן, רח' מה"ל (4145) רח' אל־נקוה (4147) ורח' מס' 4146 — שכונת "נוה ברבור".
עיקרי הוראות השינוי: שיפור תנאי דיור בשכונה ע"י תוספת שטחי בניה למבנים בהתאם לתכנית מפורטת אחידה, ללא תוספת יחידות דיור.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3163 תשמ"ה עמוד 1465.
השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
מרדכי בהגא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

עיריית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775
פר־315
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
גולדברגר ושות' — לאשור מהלך בניה "מבט סופי" ברחוב 916/4 ר"פ 918/9 חלקה 23 בגוש 10794 רמת־אשכול.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הדיוני על הבניה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/ אינג' יזבייר (?)
מהנדס העיר

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המוקד הרופאים במקום רופאים מ־6 בערב עד 7 בבוקר כ'ז במתנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
ראש רז 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
כפר שבע 057־74767

מוקד סיוע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
ביום ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־435300

שירות רפואי עירוני: 24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 669531, 660585. מוקד לילה, שבת וחג 226191 מגבי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218896 מוקד לילה 631011 מגבי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד
שק"ם — שרות רפואי לקנים
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מגבי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המחסני) טלפון: 03־285822, 294869
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00.
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית —
שרות מתנדים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה)
תל־אביב טל' 284819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
ידי בית — אגף קשבת לילד ולהורים תל אביב "לילך" 03־226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 — 17.00, 222782.
ירושלים 243558
חוף הכרמל — 229488
הגליל המערבי 04־922222
מרכז סיוע לנפגעי לחץ
מוטש "מצבליס"
א רח 13.00—11.00
ב רח' 18.00—16.00
טל: 220051
רח' נאמן 13 תל־אביב
קו אליי — הסתדרות לשלום הילד
עזרה בנפגעי אלימות כלפי ילדים
16.00—20.00 א'־ה' 261070
ארגון לשירות אורח — הסדרה מיקרוית לשירות הציבור בשאיל דן 24 שעות ביממה
03־5461727/8

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגיה)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, אורתופדיה, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב לב העיר אחד העם 69 615862
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים רמת אלון ב. מסחרי רמת 868550
חיפה יכנה אבן סינא 7 672288
חולון קופ"ח עין יהב 2 884854
בת ים נבי בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן רמת יצחק שד' ירושלים 777506
נתניה קופ"ח לאומית סוקולוב 9 338053
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות הרצן מסוח מוריקין ק. מוצקין 715156
רחובות כללית בני משה 452381
חדרה צליק בן הגשיא 32212

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 19.00—16.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה ימים א' רד' 19.00—16.00 רח' הסמודר 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
- 08.03 שעת כושר
- 08.15 תלמוד
- 08.40 מסך לספרות (ימורי) — לאן נעלמת השמש
- 09.00 אנגלית ו'
- 09.20 השעה שלנו — משירי פרים ילדשטקליס (ב)
- 09.55 מאנניים שניות למועצת הלול — טלטקסט
- 10.00 שעת כושר
- 10.10 אנגלית ד'
- 10.30 פרפר נחמד
- 11.00 חשבון ה'
- 11.15 צרפתית
- 11.30 גאוגרפיה — ברזיל
- 12.00 ספרות — המזרחות
- 12.25 אנגלית ט'
- 13.00 אנגלית י'
- 13.30 מוסיקה — נגני מרכז הצעירים
- 14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
- 14.03 שעת כושר
- 14.15 גלי סודות
- 14.45 אנגלית
- 15.00 רובוטיקום
- 15.30 בנתיב זרעות ההגנה — ישראל בלילי
- 16.00 שידור ישיר מווימבלדון של משחק הגמר לגברים
- 17.00 ערב חדש
- 17.30 המשך שידור המשחק (ייתכנו שינויים בלוח השידורים)

כללית

- 18.00 לאקי בריזמול
- 18.30 (ע) קיצור החדשות
- 18.32 (ע) רוצה פתרון
- 18.45 (ע) חדושים והמצאות — אנרגיית השמש, על בישורים ודבורים
- 19.00 (ע) יומן השבוע
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 לוחם בראש
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 תשדירי שירות
- 21.35 לקראת שידור
- 22.50 שושלת — סדרה
- 22.40 מבט חוזר — מגאזין דו־שבועי לענייני תרבות ואמנות
- 23.25 שידור ישיר מארה"ב של משחק הכדורסל הגמר של בין בוסטון סלטיקס לבין לוס אנג'לס לייקרס
- 00.00 פסוק של יום וחדשות הלילה
- 20.00 אלגרד
- 20.45 קליפים

ירדן ערוץ 6

- 15.50 סרטים מצויירים
- 16.30 ילדים בעולם
- 17.10 תן לי צ'אנס
- 17.35 עולם החיות
- 18.00 תכנית לחקלאי
- 18.30 סדרה ערבית
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.40 סדרה יומית בהמשכים
- 21.26 בעין המצלמה (תכנית תעודית)
- 22.00 מספריית הווידאו

לבנון ערוץ 12

- 13.30 חיים אחרים (סדרה)
- 14.00 מירזון 700
- 14.30 משפחה משמחת (ערבית)
- 15.00 סרט (ערבית)
- 16.30 אי המטמון (מצויר)
- 17.00 הבית המעופף (מצויר)
- 17.30 שובבי הסלעים (לילדים)
- 18.00 משפחת וולטון (סדרה)
- 19.00 60 דקות
- 20.00 תכנית מיוחדת על מעשים נועזים
- 21.00 סרט: "למי צלצלו הפעמונים" עם אינגריד ברגמן
- 22.30 מעשיות משמעות

ערוץ 2

- 19.00 שמיניות באוויר

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.09 בהאזנה נינוחה
- 09.00 קונצרט בוקר
- 11.57 פינת השיר
- 12.00 "אבנים באלוף"
- 13.05 בהאזנה נינוחה
- 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
- 16.00 מוסיקה ליום ראשון
- 18.00 החידון המוסיקלי (ש"ח)
- 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
- 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי
- 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
- 22.30 מן המקורות
- 23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

- 07.30 רדיו קל — עברית קלה
- 08.05 חוגה
- 09.05 סלרדיו — מידע
- 10.05 שידיקור
- 11.05 פניני בוקר
- 12.05 מעורב ירושלמי
- 14.06 בראש צעיד
- 15.00 צבעי הקשת
- 15.30 אוניברסיטה משודרת
- 16.05 רדיו עשרה
- 17.10 שירי עמים
- 18.06 מנות ערב
- 19.05 סיכום המשנה היומית
- 19.10 תכנית דת
- 19.20 פרקי היום בתנ"ך
- 19.30 שידורים לעולם
- 22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

- 18.06 מסיבת עיתונאים
- 18.45 היום במספרים
- 19.00 היום הזה
- 19.35 עם ישראל
- 20.05 אומר בשבוח
- 22.05 בינינו לבין עצמנו
- 00.05 יומן חצות
- 00.15 להתראות בחלום

רשת ג'

- 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
- 21.05 ארגז שניק
- 23.05 מסביב לחצות

גלי צה"ל

- 18.05 שעה קלה על מגבלה
- 18.45 משולש — עיתון יומי
- 19.05 לקראת ביום
- 20.05 עושים מדינה
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת
- 22.05 על הרכב ועל הכביש
- 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
- 23.55 שירות חצות
- 00.05 ציפורי לילה משוחחות
- 02.05 לא רוצים לישון
- 05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 רדיו קל — עברית קלה
- 08.05 חוגה
- 08.30 משפט ראמניוק — שידור חי
- 13.05 שירים עבריים
- 14.06 בראש צעיד
- 15.00 צבעי הקשת — שירים לאור הנרות
- 15.27 האוניברסיטה הפתוחה
- 15.57 משפט ראמניוק — שידור חי

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.00 עושים עניין
- 09.05 ביקור בית

רשת ג'

- 06.05 בוקרה לאשר־להים
- 07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
- 09.05 בא לי — עם מנחם פרי
- 10.05 שיחה — שעה של לבישלס
- 11.05 שלושים בכל — עם יקיר אביב
- 13.05 כל טוב — פזמונים ומשחקים
- 14.06 בגג בכ — עם שוש עטרי
- 16.05 מוסיקה לעניין
- 10.10 כל צבעי הקשת־מגזין יומי
- 12.10 אלדראפק ב"כ
- 13.05 בצפי ההודעות והומורים
- 14.06 לראות לא לא־תרבות ואמנות
- 14.50 בת צחוק־חזי המוסר
- 15.05 רגעי קסם
- 16.05 תוצרת הארץ־שירים עבריים
- 16.55 קראתי ספר־קוראים ממליצים
- 17.05 יומן כלכלה
- 17.30 על מספרים ואנשים

גלי צה"ל

- 17.05 משקפיים — עם מיכל שמאלי
- 06.05 אוניברסיטה משודרת
- 06.30 מקומון לין — מידע ומוסיקה
- 07.07 שבע אפס שבע
- 08.05 מבקרים ישראל — אקטואליה
- 09.05 אילה בוקר
- 10.05 הפסקת עשר
- 11.05 בגן לעבכיש
- 13.05 מקום טוב באמצע
- 14.05 יום יום רג
- 15.05 מגע הקסם והמשחור
- 16.05 ארבע אחר הצהרים־סרים
- 17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

- 19.05 רדיו, רדיו
- 20.05 טאבאבה בבסיס
- 22.05 על הרכב ועל הכביש
- 23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
אסתר — נשק קטלני 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — הנבואה 7.15, 9.30, 23.15
בן יהודה — פייבל והעולם האמריקאי 11.00 בבוקר, 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — זהב רשב 5.00, 8.00, 10.00
גת — בלוז לחופש הגדול 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פוטש מובטל וילדה קטנה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שרותים אישיים 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — פריטוי המטבח 11.00, 13.30, 5.00, שיחות מלובלבות 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — המובטל בכיטוי 8.00, 10.00, סקס 12.00
הוד — המובטל בכיסוי 5.00, 7.30, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — נשיקה ארוכה 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.30, 12.30, 4.00, בי"ס לטשבר אוחזי 5.40, 7.55, 9.55
חן 2 — נוטס מכוכב אחר 10.30, 12.30, 4.00, חנות קטנה ומטריפה 5.35, 7.45, 9.50
חן 3 — רומנטי יבנת לי 10.50, 12.30, 3.55, אני המודרה 5.30, 7.50, 9.55
חן 4 — תינוק סוהר בעשומה 10.15, 12.30, 3.35, סיפור מהודים 5.35, 7.45, אנשי המה 9.55
חן 5 — באמבי 10.30, 12.30, 4.00, אל תקרא לי לבן 5.35, 7.50, 9.55
לימור — מין וקרות הקסמים 11.00 בבוקר, פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — לוי ונוליה 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 2 — נרדפי החוק 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 3 — לוחמי הרוח 11.30, 2.00, 7.00, חליפת ערב 5.00, 9.50
לב 4 — בקצב השעון 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
מוזיאון ת"א — מותו של סוכן 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 1 — אסקימו לימון אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
סינמה 2 — מעבר לשיא 5.00, 7.50, 9.40
סינמטק — 2001 אודיסאה בחלל 7.15, מקנה 9.30
פאר — לא שם זין 5.00, 7.30, 9.30
פריז — בסי בלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30, מציצים 11.30 בלילה
צפון המזרחים — פייבל והעולם האמריקאי 5.00, שם הורד 7.00, 9.50
שחף — מבצע האנחים 11.00 בבוקר, ימי הרדיו 5.00, 7.15, 9.30
תמר — שלום לך אהובתי 7.30, 9.40, בחצות 12.00
תכלת — חנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — אסקימו לימון אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40

ירושלים

אדיסון — אסקימו לימון 7 אהבה צעירה 4.30, 7.30, 9.30
אוריאל — במבי 10.30, 4.30, 6.30, קטיפה כחולה 9.15
אור 1 — תקלה מושלמת 10.30, לוי ונוליה 4.30, 7.15, 9.15
אור 2 — נרדפי החוק 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — מהודבים באהבה 10.30, 4.30, בלו בכחול 7.00, 9.15, פרט אילם 11.15 בלילה
אור 4 — שבט רב המערות 10.30, מיטור פראי 4.30, 7.15, 9.15, פסק דין 11.15 בלילה
אור 5 — קרוקודיל דנדי 10.30, 4.30, 7.15, ללא רחמים 9.15, סרפיקו 11.15 בלילה
אורנע — נשק קטלני 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — בי"ס אלטרמן 4.30, יחו של בייר 6.00, מנומי פיינמן צחוק הגש 8.00, ילדה יפה 9.45, שבלול 12.00 חצות
סינמטק 1 — הלב המוסיקלי 4.00, אשת חיי 7.00, היום השישי 9.30
סינמטק 2 — מגע של רשע 4.00, אחיין של כמותבן 7.00, היורה 9.30
מיטשל — לא שם זין 4.30, 7.30, 9.30
סמדר — קריאת הסרב 7.00, 9.15
עדן — המובטל בכיסוי 4.30, 7.30, 9.30
רון — בלוז לחופש הגדול 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — סלו 6.45, 9.15
כפיר — שם הורד 4.30, 7.00, 9.30

רמת גן

ארמון — נשק קטלני 7.30, 9.45
אורדע — המובטל בכיסוי 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בי"ס לטשבר אוחזי 5, 7.45, 9.45
הדר — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
רב גן 1 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.30, 12.30, 5.00, ימי הרדיו 7.30, 9.45
רב גן 2 — נוטס מכוכב אחר 10.30, 12.20, 5.00, מישור פראי 7.30, 9.15
רב גן 3 — רומנטי יבנת לי 10.30, 12.20, 5.00, אני המודרה 7.30, 9.45
רב גן 4 — פייבל והעולם האמריקאי 10.30, 12.30, 5.00, קרוקודיל דנדי 7.30, 9.45
רמה — לא שם זין 5.00, 7.30, 9.30
שבים — ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — צבע הכסף 8.30
זהר — בלוז לחופש הגדול 7.15, 9.15
חן — במבי 11.00, 5.00, אסקימו לימון מס' 7 אהבה צעירה 7.15, 9.15

בת־ים

אורדים — המובטל בכיסוי 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40

חדרה

חדרה — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
חן — המובטל בכיסוי 4.30, 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — בעקבות הזהב הקטובה 11.00, 4.45, בלקולם 7.00, בעקבות הגורד 9.30

חיפה והסביבה

אורה — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — במבי 11.00, 4.30, שם הורד 7.00, 9.30
אמפיתיאטרון — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.15
חן — בי"ס לטשבר אוחזי 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 — המובטל בכיסוי 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — פייבל והעולם האמריקאי 11.00, 4.00, 6.00, ימי הרדיו 7.30, 9.30
עצמון 3 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
קרן אור המחודש — לא שם זין 4.30, 7.15, 9.15
מור — נשק קטלני 4.30, 7.00, 9.15
רון — הנרדפים 4.30, 7.15, 9.30
שביט — סיפורים שמסרו לאמא 4.00, לא שם זין 7.00, 9.00
רב גת 1 — הרפתקאות סופר בלש 11.00, 4.30, בלוז לחופש הגדול 7.00, 9.15
רב גת 2 — מהודבים באהבה חלק ב' 11.00, 4.30, חנות קטנה ומטריפה 7.00, 9.15
אורות — אהבה צעירה 5.00, ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.30
בית העם — לא שם זין 7.30, 9.30
דיובל — אהבה צעירה 7.00, 9.15
סביון — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.15, 9.30
ביגן — לא שם זין 4.30, 8.30

הרצליה

דוד — המובטל בכיסוי 5.00, 7.15, 9.30
חיכל — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — פוטש מובטל וילדה קטנה 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.00, 9.30
דן אכדיה — נשר הזהב 7.00, 9.40

חולון

מגדל — חנות קטנה ומטריפה 7.30, 9.30
ארמון — לא שם זין 4.00, 6.00, 9.45
סבוי — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
ריטה — המובטל בכיסוי 5.00, 7.30, 9.40

כפר סבא

זך — פוטש מובטל וילדה קטנה 7.15, 9.40
בית ב"ל — יהושע יהושע 6.00, 10.00
קסם — המהודבים באהבה חלק ב' 11.00
ילדים הורגים לאלוהים 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

סבוויד — הגבר הגיל המשעשע 11.00, 4.30, לחופש הגדול 2.00, 8.00, 10.00
שרון — הקתוצי שחור הקט 11.00
נשק קטלני 4.00, 6.00, 10.00

בית־שאן

מתנ"ס — לאטו שורי הביתה 2.45, קנית 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — אסקימו לימון אהבה צעירה 4.00, 7.30, 9.40
היכל 2 — המובטל בכיסוי 4.00, 7.00, 9.40
היכל 3 — ימי הרדיו 4.30, 7.30, 9.40